

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI
CHIȘINĂU
DIRECȚIA CULTURĂ

Biblioteca Municipală
B.P. HASDEU

calea ta spre cunoaștere!

Raport anual

2021

Chișinău

Aprob

.....

Dr. Mariana HARJEVSCHI, director general

RAPORT DE ACTIVITATE 2021

Responsabil: dr. Mariana HARJEVSCHI, director general

Membrii echipei: Elena BUTUCEL, Ana CHIORESCO, Tatiana COȘERI, Taisia FOIU, Svetlana JAVELEA, dr. Lidia KULIKOVSKI, Viorica LOZINSCHI, Ludmila PÂNZARI, Ivan PILCHIN, Corina REZNEAC, Victor RUSU, dr. hab. Nelly ȚURCAN, dr. hab. Elena UNGUREANU

Redactor: Genoveva SCOBIOALĂ

Coperta: Marina ȚAPEȘ

Machetare: Svetlana JAVELEA

Raportul textual a fost discutat și înaintat spre aprobare în cadrul ședinței din 18 februarie 2022 a Consiliului de Administrație, proces verbal nr.1

Date de contact:

Chișinău, 2012

Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 148

tel./fax secretariat: 022 223 360

email: bmhasdeumd@gmail.com

SUMAR

MESAJUL DIRECTORULUI.....	5
MISIUNEA ȘI OBIECTIVELE ANULUI PROFESIONAL.....	10
EVENIMENTELE ANULUI	12
CHIȘINĂU – 585 DE ANI	12
BIBLIOTECA DIGITALĂ	14
CAMPANIA <i>REVINO LA BIBLIOTECA TA!</i>	16
EVALUAREA BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU”	18
DEZVOLTAREA ȘI PRELUCRAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE	22
SERVICIILE BIBLIOTECII ȘI UTILIZAREA LOR	34
UTILIZAREA BIBLIOTECII.....	34
SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR UTILIZATORILOR	46
ACTIVITĂȚI CULTURAL-EDUCATIVE	54
ANALIZA SATISFACȚIEI UTILIZATORILOR Analiza de impact	100
PARTENERIATE ȘI COLABORĂRI. VOLUNTARIAT	111
PROMOVAREA BIBLIOTECII	117
ECOURI ÎN MASS-MEDIA.....	121
PROMOVAREA ONLINE.....	123
ACTIVITATEA METODOLOGICĂ. DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ.....	141
ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI EDITORIALĂ	147
RESURSE	157
RESURSE UMANE	157
DISTINCȚII, PREMII, DIPLOME, TROFEE ȘI MEDALII OBȚINUTE	160
RESURSE TEHNOLOGICE.....	164
CONCLUZII. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ	169
GESTIUNE FINANCIARĂ. ACHIZIȚII PUBLICE.....	171
ANEXE.....	173
Anexa nr. 1 Indicatori de performanță ai rețelei de biblioteci	173
Anexa nr. 2 Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în presă	177
Anexa nr. 3 Participare la reuniuni științifice.....	254
Anexa nr. 4 Feedbackul utilizatorilor	268

Lista abrevierilor și acronimelor

BM	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”
CC	Campusul Competențelor
SAE	Secția activitate editorială
SDS	Secția dezvoltare servicii
SL	Secția logistică
SMRI	Secția managementul resurselor informaționale
SMC	Secția „Memoria Chișinăului”
SME	Secția monitorizare și evaluare
SPC	Secția promovare și comunicare
SSC	Secția studii și cercetări
STI	Secția tehnologia informației

MESAJUL DIRECTORULUI

Pentru Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 2021 a fost anul provocărilor! Ne-am propus să ne resetăm activitatea pentru a pune în aplicare soluții tehnologice inteligente deja create, dar și să reușim să investim în formarea abilităților pentru crearea și dezvoltarea resurselor electronice. Aceste aspirații ne-au ghidat spre dezvoltarea produselor și serviciilor cu suportul tehnologiei, dar și spre stimularea extinderii accesului și conectivității cu utilizatorii.

O reușită strategică a Bibliotecii Municipale este ralierea la inițiativa privind Accesul Deschis prin organizarea mai multor ateliere, instruiți, inclusiv și creionarea de documente, politici, toate orientându-ne spre dezvoltarea primului Repozițoriu instituțional în cadrul unei biblioteci publice – HAPes. Desigur, primul motiv pentru a înainta spre dezvoltarea arhivei electronice a fost soluționarea problemelor comunicării științifice: colectarea, diseminarea și stocarea tuturor publicațiilor Bibliotecii Municipale, începând cu anii '90 până în prezent. În final, am reușit să lansăm în cadrul Săptămânii Creativității și Inovației prima arhivă electronică deschisă, cumulativă, constituită și gestionată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, gata să acumuleze, să stocheze, să conserve și să disemineze rezultatele activității de cercetare și comunicare, în domeniul biblioteconomic și științei informării, din cadrul instituției noastre. La 31 decembrie 2021, arhiva însuma deja 266 înregistrări, distribuite pe comunități ce reflectă diversitatea cercetărilor realizate: bibliografică, bibliologică, biblioteconomică, critico-literară, de marketing și statistică, studii de eminescologie, hasdeologie, dar și informații despre Chișinău, diverse analize, politici, rapoarte, strategii, planuri etc.

Totodată, pe parcursul anului 2021, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” s-a implicat plener în marcarea celor 585 de ani de la prima atestare documentară a orașului Chișinău prin diverse acțiuni de interacțiune cu chișinăuienii. Într-un mod inedit, ediția a III-a a programului *Provocarea verii*, care s-a desfășurat în perioada 7 iunie – 31 iulie, a oferit instituției noastre oportunitatea de a se transforma într-un laborator de lectură, explorare, joc, creativitate, cu resurse unice. Genericul ediției 2021, *Citește și descoperă Chișinăul!*, a provocat interes și a invitat spre cele 27 de filiale circa 1 900 de copii, care au avut șansa să descopere Chișinăul prin intermediul a 3 178 activități de animație. Cele mai atractive au fost: lecturi despre Chișinău, cunoașterea personalităților

chișinăuiene, explorări creative prin fotografii, scriere a istoriilor locale, creare de ierbare, insectare etc.; elaborare de hărți ale monumentelor și ale locurilor de importanță istorico-culturală ș.a. Un experiment benefic de a invita la o lectură antrenantă, dinamică a fost *Turnirul lecturii* (din engl. Reading logs). Axat pe principiile funcționale ale lecturii, *Turnirul lecturii* a stipulat ca fiecare copil înscris în program să-și asume angajamentul de a citi zilnic minimum 20 de minute. Astfel, timpul alocat lecturii zilnice a presupus lectura liberă și independentă a fiecărui participant, adică pe placul individual al fiecăruia, desigur, conform tematicii programului. Performanțele fiecărui cititor au fost consemnate în grila de autoevaluare – Fișa-cronometru, unii dintre ei ajungând și la peste 316 960 minute. Impresionant, nu-i așa?

Tematica Colocviilor de vară, ediția a X-a, – *Contribuțiile bibliotecii publice la valorificarea memoriei locale* – s-a axat pe analiza bunelor practici ale bibliotecilor publice în domeniul studierii și promovării istoriei locale din Chișinău, dar și pe experiența bibliotecilor județene din Cluj, Constanța, Brăila, București. Comunicările participanților au evidențiat rolul bibliotecilor publice privind crearea memoriei locale prin cercetare bibliografică; crearea și gestionarea colecțiilor de istorie locală; valorificarea și promovarea patrimoniului cultural-istoric. În același timp, Colocviile de vară au adus în atenția specialiștilor cele mai inovative și creative proiecte pentru și cu utilizatorii, demonstrând experiența filialelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” prin intermediul revistelor elaborate de acestea. Vernisarea revistelor, creative și captivante, a confirmat abilitățile bibliotecarilor privind crearea produselor prin utilizarea instrumentelor informaționale. O premieră pentru echipa Bibliotecii Municipale a fost „Licitația de jocuri”, organizată de Secția „Memoria Chișinăului”, oferind prilej de evaluare a produselor educaționale proprii. Incitantă și ludică, această ediție a oferit participanților șansa să descopere o bibliotecă interactivă și transformatoare.

Miza cea mare în reușita anului 2021 a fost interacțiunea și comunicarea dintre filiale, secții, inclusiv crearea parteneriatelor cu actori importanți din comunitate (instituții publice, private, ONG-uri, inițiative civice etc.) prin varietatea de campanii organizate de bibliotecă. Prima campanie care a readus utilizatorii la bibliotecă, după o perioadă dificilă marcată de pandemie, a avut un generic sugestiv – *Revino la biblioteca ta!* Organizată în perioada 7-23 mai, a reușit să relateze despre importanța bibliotecilor publice ca spații atractive, deschise pentru informare, cunoaștere, interacțiune, dar și să amintească despre rolul vital al acestor instituții în comunitate, organizând tururi virtuale, întâlniri cu cititorii, cu scriitorii, cu alte personalități. Devenită deja tradițională, campania de atragere și fidelizare a utilizatorilor *Fii deștept! Ia un card inteligent la BM B.P. Hasdeu*, organizată în perioada 7-30 septembrie, a promovat ideea obținerii cardului de acces la bibliotecă, a modului de înscriere la bibliotecă, a ofertei de servicii. Cei 3 795 utilizatori noi înregistrați în

această perioadă, înțelegând mai bine mecanismul de obținere a beneficiilor cardului de acces și avantajul utilizării acestuia în rețeaua BM.

Abordarea colaborativă a creat noi oportunități de servicii, produse, pentru utilizatori, dar și pentru echipa de bibliotecari ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. În același timp colaborarea a ajutat să estompăm dificultățile și incertitudinile vizavi de anumite subiecte/acțiuni de mică amploare și au conferit profesionalism, calitate și eficiență instituțională. Dezvoltarea abilităților TIC pentru bibliotecari, inclusiv elaborarea și utilizarea conținuturilor educaționale, dar și implementarea programelor de instruire și motivare pentru utilizarea TIC în biblioteci, inclusiv în crearea și publicarea de conținut digital, a impulsionat echipa de bibliotecari să se concentreze pe dezvoltarea Bibliotecii Digitale. Un stimulent important în digitizarea colecției de fonduri culturale din bibliotecă a fost organizarea Conferinței anuale cu genericul „Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – de la text la biți”, care a avut loc în perioada 19 – 20 octombrie. Evenimentul a reunit specialiști în biblioteconomie, cercetători științifici, manageri de biblioteci din România și Republica Moldova, precum și experți în domeniul drepturilor de autor, cu scopul de a discuta cele mai actuale tendințe în crearea platformelor cu conținut digital. Evenimentul din acest an a mobilizat specialiștii să pună în aplicare soluțiile tehnologice inteligente deja elaborate, dar și să își canalizeze eforturile pe investirea de resurse și forțe pentru crearea și dezvoltarea patrimoniului informațional și a conținutului electronic, ce vor susține îmbunătățirea calității în domeniul competențelor digitale și prezența bibliotecii în mediul virtual. Astfel, ediția 2021 a conferinței a pivotat pe următoarele subiecte: *explorarea experiențelor bibliotecilor publice privind crearea și utilizarea conținutului digital; extinderea și valorificarea Bibliotecii digitale*. Finalitatea evenimentului a reprezentat organizarea maratonului *Biblioteca digitală*, o metodă complexă de animație profesională, ce a inclus lansarea procesului de arhivare a unui segment din colecția de carte a Bibliotecii Municipale. Peste 30 de cărți au fost scanate simultan și incluse în catalogul electronic, oferind acces deschis tuturor celor interesați de lectura acestor cărți. Un nou salt spre virtualizarea colecțiilor bibliotecii, nu-i așa?

În 2021, echipa de bibliotecari bine instruiți a perpetuat creșterea calității serviciilor digitale oferite. Centrul de Formare Continuă pentru Bibliotecari *Campusului Competențelor* a coordonat procesul de creare a platformei unice pentru conținut educațional digital destinată bibliotecarilor, dar și utilizatorilor, izbutind să organizeze prin intermediul spațiilor fizice, dar și al mediului online instruirii, webinare, tutoriale etc., livrate de formatorii secțiilor și filialelor. Noul site al *Campusului Competențelor* a reușit să promoveze și să externalizeze conținuturile educaționale digitale atât de necesare bibliotecarilor din întreaga comunitate profesională. Astfel, bibliotecile au devenit ancore

ale comunității pentru a oferi acces sigur la rețele, respectând confidențialitatea, și sprijin pentru abilități digitale și educație pe tot parcursul vieții.

Totodată, orașul Chișinău a devenit parte a rețelei *Orașe care învață*. Aderarea la Proiectul DVV (Institute for International Cooperation of the Deutscher Volkshochschul-Verband e.V.) a oferit instruire pentru 15 bibliotecari, urmând modelul andragogic de învățare a stilurilor de instruire a adulților, precum și instruirea managerilor în domeniul managementului strategic. În continuare oferta de servicii pentru adulți va fi dezvoltată și va contribui la implementarea *Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030*, dar și la asigurarea unei educații de calitate incluzive și echitabile prin promovarea oportunităților de învățare, dar și crearea a spațiilor publice moderne, sigure, rezistente și durabile.

Dinamismul procesului de cercetare de la Biblioteca Municipală s-a manifestat prin elaborarea și editarea o unei game variate de publicații. Colecția *Professional* a fost completată cu lucrări de excepție, care reliefează teme actuale de cercetare în cadrul bibliotecii: Lidia Kulikovski. *Biblioteca interactivă: 111 forme și metode de animație*; Nelly Țurcan. *Explorarea metodelor de cercetare în biblioteconomie și știința informării*; Natalia Goian. *Prelucrarea informației: manual pentru bibliotecile publice*; Elena Butucel. *Universul lecturii la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*; Lidia Kulikovski; Parascovia Onciu; Ludmila Capița. *Biblioteca „Transilvania”: trei decenii de contribuție comunitară*; *Точка притяжения – Библиотека им. Ицика Мангера: 30 лет со дня основания (2-е издание)*. La fel se demonstrează o evoluție pozitivă în domeniul cercetării bibliografice inițiate de bibliotecile-filiale și apariția următoarelor lucrări din colecția *Bibliographica: Monografia bibliografică: Nicolae Esinencu – fulminantă performanță literară* elaborată de Biblioteca „O. Ghibu”, alcătuitori Vitalie Răileanu și Margareta Cebotari și *Monografia bibliografică: Ianoș Țurcanu: viața mea e doar iubire*, elaborată de Biblioteca „Transilvania”, având ca alcătuitori pe Ludmila Capița, Parascovia Onciu și Valentina Leahu. Sperăm că va fi prolifică și noua colecție, lansată în 2021, – *Dialoguri*, în cadrul căreia a fost deja editată cartea Mariei Pilchin. *Ștefan cel Mare 148. Diagonale (Interviuri, anchete, dialoguri și convorbiri despre carte, bibliotecă, lectură)*.

Biblioteca „Transilvania” a fost și rămâne a fi excepțională și astăzi, cultivând un respect aparte față de cartea românească, față de valorile perene, față de oamenii care o fac să existe și cu care se mândrește, pe bună dreptate, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. În 2021, Zilele Bibliotecii s-au desfășurat sub genericul „Biblioteca „Transilvania”: trei decenii de contribuție comunitară”, fiind susținute în perioada 31 august – 2 septembrie, în parteneriat cu Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj (România) și Pretura sectorului Ciocana. La distanța de 20 de ani de activitate, conceptul

unei Bibliotecii Publice de Drept a demonstrat din plin că investiția într-un astfel de proiect a meritat, că a cucerit pe fiecare, de la un simplu cetățean, la un profesionist în domeniu (avocat, judecător, polițist etc.), sau de la un bibliotecar din țară la unul din afara țării, poziționându-se ca resursă de calitate, una originală, accesibilă fiecărui chișinăuian. Zilele Bibliotecii, cu sloganul *Biblioteca Publică de Drept – 20 de ani în serviciul comunității*, aniversate la 24 mai, au simbolizat o realizare de succes a Fundației Soros-Moldova, a Primăriei municipiului Chișinău și a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” alături de partenerii săi. Într-o formă inedită au fost organizate și Zilele Bibliotecii „I. Mangher”, Zilele Bibliotecii „Târgu-Mureș”, Zilele Bibliotecii „L. Rebreanu” și Zilele Bibliotecii „Maramureș”, toate având un program variat de activități, organizate atât online, cât și offline.

Gândirea design (design thinking) pentru Biblioteca Municipală a fost deopotrivă o abordare creativă și un mod de gândire profund centrată pe utilizatori. Această tratare anunțată în diverse articole, ateliere profesionale, desfășurate în anii precedenți, au condus la descoperirea de noi soluții inovative și de impact pentru începerea renovării spațiilor pentru Biblioteca de Arte „T. Argezi” și Biblioteca „I. Mangher”. Procesul gândirii design a presupus parcurgerea unor pași spre relevarea soluțiilor din discuții cu specialiști în domeniu, experimentare cu bibliotecarii pentru a deschide noi abordări de design pentru biblioteci moderne, având ca finalitate în 2021 schițele de proiect pentru renovarea acestor filiale. Abia așteptăm și redeschiderea spațiilor noi, inteligent amenajate prin culoare și atractivitate, la Biblioteca „M. Lomonosov”.

Evaluarea Bibliotecii Municipale de către Ministerul Culturii conform criteriilor stipulate în *Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice (2020)* s-a încununat cu oferirea categoriei Superioare instituției noastre. Evaluarea a demonstrat că instituția noastră reprezintă un model ce urmează standardele de calitate în domeniul biblioteconomic, oferă bune practici privind livrarea serviciilor pentru utilizatori, dar reușește și să se poziționeze pe scara valorică a comunității și menține o imagine bună în relaționarea cu partenerii, fondatorii și finanțatorii.

În final, reiterăm, că biblioteca trebuie să se adapteze schimbărilor permanente care au loc în societatea contemporană pentru a face față solicitărilor tot mai complexe venite din partea utilizatorilor, dar și a mediului. În 2021, Biblioteca Municipală a susținut cu brio acest examen al provocărilor economice, demografice, sociale, pandemice.

Dr. Mariana HARJEVSCHI,

director general, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”

MISIUNEA ȘI OBIECTIVELE ANULUI PROFESIONAL

Misiune

Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” oferă tuturor fără restricții acces liber la informație, idei, lecturi, încurajează și susține libertatea de a cunoaște, libertatea de expresie, asigură și dezvoltă pe bază interactivă servicii bibliotecare necesare rezidenților municipiului Chișinău, orientate spre incluziunea socială, concilierea populației multiculturale, îmbunătățirea vieții lor.

Scopul anului 2021: *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – platformă de creare și utilizare a conținutului digital chișinăuian.*

Obiectivele anului 2021:

Obiectivul 1. Dezvoltarea culturii lecturii ca bază pentru sporirea multilaterală a cunoștințelor comunității și crearea produselor digitale de educare și cunoaștere prin carte și lectură.

Obiectivul 2. Optimizarea accesului la servicii de calitate în mediul virtual și dezvoltarea ofertelor educaționale inovative pentru chișinăuieni.

Obiectivul 3. Oferirea suportului științific angajaților în realizarea priorităților și inițiativelor comunitare inovative (cercetări fundamentale, evenimente științifice și contribuții de conținut digital).

Obiectivul 4. Oferirea resurselor relevante, inedite despre capitală, a datelor cu caracter aniversar din istoria Chișinăului prin intermediul evenimentelor, cercetărilor locale, a publicațiilor și a serviciilor.

Obiectivul 5. Asigurarea utilizării tehnologiilor inovative care îmbunătățesc calitatea vieții membrilor comunității prin oferirea accesului la tehnologiile moderne, crearea conținutului digital relevant necesităților și consolidarea competențelor digitale chișinăuene.

Obiectivul 6. Formarea comunității inteligente de bibliotecari prin oferte și metode inovative de instruire cu impact praxiologic în formarea competențelor digitale necesare unei comunități care învață.

Obiectivul 7. Oferirea suportului informațional profesional și cultural bibliotecarilor și utilizatorilor prin conținutul (in print și digital) produselor editoriale ale revistei „BiblioPolis”.

Obiectivul 8. Dezvoltarea unei colecții actualizate și accesibile pe diferite formate, care satisface necesitățile și interesele diverse ale comunității.

Obiectivul 9. Asigurarea unei comunicări eficiente la nivel intern și extern prin crearea conținuturilor digitale (video, audio) pentru a transmite informații veridice și actuale.

Obiectivul 10. Eficientizarea procesului de promovare prin crearea conținutului digital.

Obiectivul 11. Îmbunătățirea calității produselor/serviciilor prin instrumente de monitorizare, măsurare, analiză și evaluare.

Obiectivul 12. Crearea și mentenanța spațiilor inspiraționale, accesibile și prietenoase.

Priorități la nivel oraș-capitală:

1. Chișinău – orașul care învață.
2. Orașul smart.
3. 585 de ani de la prima atestare documentară a or. Chișinău.

Priorități naționale:

Anul fortificării digitalizării activității bibliotecilor, urmat de priorități, precum:

1. Tehnologiile informaționale în activitate.
2. Incluziunea digitală a personalului de specialitate din biblioteci.
3. Dezvoltarea serviciilor în bază de TIC, accesibile de la distanță.
4. Dezvoltarea și promovarea Științei Deschise.
5. Promovarea lecturii ca bază pentru dezvoltarea multilaterală.

EVENIMENTELE ANULUI

CHIȘINĂU – 585 DE ANI

Cea de-a 585-a aniversare de la prima atestare documentară a Chișinăului, marcată în anul 2021, a fost pentru toți o provocare nouă, o provocare pe care, credem noi, am trecut-o cu brio. În pofida pandemiei, secțiile și filialele BM s-au implicat în promovarea istoriei orașului în care conviețuim, în

valorificarea patrimoniului local, pentru a aduce un omagiu orașului. Analizând activitățile anului 2021, dedicate aniversării Chișinăului, accentuăm că fiecare membru al echipei BM s-a implicat necondiționat, în totalitate, fără nici o ezitare, la realizarea tuturor activităților culturale. La nivel de rețea s-au desfășurat evenimente importante.

Cu scopul valorificării și promovării patrimoniului cultural-istoric al capitalei, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat, în perioada 12-22 iulie 2021, *Zilele Chișinăului* cu genericul *Chișinău, oraș drag!*, incluse în contextul unei ample activități culturale, Festivalul *Te salut, Chișinău!*, organizat de Direcția Cultură a Primăriei municipiului Chișinău (14-17 iulie 2021). Programul a cuprins întâlniri cu personalități chișinăuene – scriitorii: Ionela Hadârcă, Claudia Partole, Arcadie Suceveanu, Ion Iachim, Dumitru Crudu, Ianoș Țurcanu, Constantin Dragomir, Lidia Grosu; muzeografi, publiciști, regizori, meșteri populari, pictori, ecologi: Vasile Malanețchi, Mihai Timofti, Natalia Laba, Anatol Danilișin, Grigore Plămădeală, Anatolie Prohnițchi etc.

Nelipsite din activitățile dedicate Chișinăului au fost și **lansările de carte** ale scriitorilor îndrăgiți, prieteni ai bibliotecilor: evenimentul cu genericul „Toate se trec sub bolți și pe lume ...” (N. Dabija) a cuprins lansarea volumelor postume: *Acest fulger care am fost. In memoriam Nicolae Dabija* și *Rănit din iubire*: antologie de poezii de dragoste (CAE) ș.a.

Programul *Zilelor Chișinăului* a inclus și Colocviile profesionale de vară, ediția a X-a, cu genericul *Contribuțiile bibliotecii publice la valorificarea memoriei locale* (21-22 iulie 2021), care s-au axat pe analiza bunelor practici ale bibliotecilor publice în domeniul studierii și promovării istoriei locale din Republica Moldova și România. În acest sens, comunicările participanților au evidențiat rolul bibliotecilor publice la: crearea memoriei locale prin cercetare bibliografică, crearea și

gestionarea colecțiilor de istorie locală, valorificarea și promovarea patrimoniului cultural-istoric al localităților, inclusiv al orașului Chișinău etc. În același timp, Colocviile de vară au adus la cunoștința specialiștilor cele mai inovative și creative proiecte pentru și cu utilizatorii. Publicul a fost surprins de prezentările invitaților: dr. Sorina Stanca, manager, Cristina Pop, Bogdan Vătavu, bibliotecari, Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj; dr. Olimpia Bratu, manager, Biblioteca Județeană „Christian Tell” Gorj; Oana-Raluca Boian, managerul Bibliotecii Județene „Duliu Zamfirescu” Focșani; Corina-Mihaela Apostoleanu, Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța; Corina Ciuraru, șef serviciu, Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila; Camelia Crișan, director executiv, Fundația „Progress”, București; Anca Badea, bibliotecar, Biblioteca Metropolitană București s.a. În cadrul Colocviilor au fost relevate cele mai recente proiecte, programe, publicații și animații artistice în domeniul memoriei locale, astfel încât specialiștii să facă schimb de experiență și să disemineze aceste rezultate către alți specialiști interesați și către întreaga comunitate locală.

În cea de-a doua zi a Colocviilor a avut loc în premieră un vernisaj al revistelor filialelor și secțiilor din cadrul BM, consacrate celor 585 de ani de la prima atestare a orașului Chișinău – **Parada revistelor**. Elaborate în echipă, revistele au demonstrat abilitățile bibliotecarilor de creare a unui produs de promovare a istoriei locale cu instrumente tehnologice.

Completând formularul stilizat pentru abonare, bibliotecarii au indicat cele mai reușite reviste. Câștigătoare au fost: *Dimineața capitalei* („I. Mangher”), *Infolabirint*, („Transilvania”), *Библиомозаика* („M. Lomonosov”), *Urme poloneze din Chișinău* („A. Mickiewicz”), *Memoria Chișinăului* (Secția MC), *LABook Chișinău... Monumente dispărute* (Secția MRI).

Colocviile de vară 2021 au finalizat cu o *licitație de jocuri* – teste și alte materiale despre Chișinău, în ajutor bibliotecarilor, care au fost evaluate după o prezentare făcută de un „broker”. Bibliotecarii au licitat fiecare produs, utilizând moneda BM, special creată cu această ocazie. La final, au fost anunțate cele mai apreciate și mai „scumpe” jocuri și curiozități consacrate or. Chișinău.

Aniversarea de 585 de ani ai Chișinăului a constituit și tema principală a celei de-a 3-a ediție a programului estival **Provocarea verii**, desfășurat în perioada 7 iunie – 31 iulie 2021 în toate cele 27 de filiale ale BM „B.P. Hasdeu”, având genericul *Citește și descoperă Chișinăul*. Tematica bine gândită a oferit participanților șansa să descopere și să redescopere farmecul Chișinăului printr-o gamă de activități: lecturi, cunoașterea personalităților, explorarea monumentelor, muzeelor, parcurilor prin excursii pietonale, consemnarea momentelor importante prin ateliere de creație etc.

BIBLIOTECA DIGITALĂ

În 2021, în contextul digitalizării activității bibliotecii ca prioritate a anului, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a lansat **Biblioteca digitală**, destinată accesului la conținutul

electronic al cărților rare și vechi din colecția BM. Evenimentul de lansare a avut loc la 20 octombrie, în cadrul Conferinței anuale a Bibliotecii Municipale. Pe parcursul întregii zile a fost organizat un Maraton al scanărilor, în cadrul căruia bibliotecarii din filiale au digitizat integral 26 de ediții de *carte veche și rară* din Colecția Hasdeu „Moștenire” a Bibliotecii Centrale. Edițiile selectate spre scanare au depășit termenul legal stipulat în cadrul Legii cu privire la dreptul de autor și drepturile conexe și pot fi accesate gratuit de la distanță de utilizatorii bibliotecii.

Ca platformă pentru Biblioteca digitală a fost ales Sistemul Integrat de Bibliotecă Koha, utilizat de BM, care permite atașarea documentului digital la descrierea bibliografică din catalog. În așa mod cititorul, prin intermediul catalogului electronic al bibliotecii, are la dispoziție nu numai o informație bibliografică, dar poate lectura textul integral al lucrării. Accesul la, edițiile scanate se face printr-un click pe link-ul *Biblioteca digitală*, de pe prima pagină a catalogului online al BM „B.P. Hasdeu”. Link-ul direcționează utilizatorii către o listă a edițiilor de cărți vechi și rare digitizate. Utilizatorul, selectând din listă o ediție, prin click pe titlul acesteia și accesarea linkului *Tab here for eBook* obține drept rezultat versiunea digitizată a cărții.

Digitizarea edițiilor din cadrul Colecției de carte veche și rară a continuat și după Maraton. În total au fost digitizate și plasate în Biblioteca digitală **57** de titluri.

Procesul de scanare, prelucrare, convertire în pdf a edițiilor vechi și rare din colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” va continua și în anul 2022, conform prognozelor vor fi digitizate cca 150 titluri. Titlurile digitizate în 2021 sunt disponibile la adresa <https://bit.ly/32aRwjL>

HAPes – Repozitoriul instituțional al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a fost lansat în 2021, în cadrul *Săptămânii creativității și inovației 2021*, comunicatori fiind dr. hab. Nelly Țurcan, șeful Campusului Competențelor și Ludmila Pânzari, director adjunct pentru resurse și tehnologii.

Repozitoriul HAPes este o bază de date, structurată după anumite principii și care facilitează accesul utilizatorului către cărți și diverse documente, elaborate și publicate de BM „B.P. Hasdeu”, în format digital – un proiect multidisciplinar important pentru utilizatori și biblioteconomie.

Structura, componentele de bază ale Repozitoriului sunt: *Cercetare bibliografică, Cercetare bibliologică, Cercetare biblioteconomică, Cercetare critico-literară, Cercetare de marketing, Cercetare statistică, Cercetare tematică „Chișinău”, Diverse, Politici, rapoarte, strategii, planuri, Revista BiblioPolis, Revista Buletin Eminescu, Studii de eminescologie, Studii de hasdeologie, Studii necesități informaționale, culturale ale comunității, Studii servicii.*

Pe parcursul anului 2021 HAPes s-a dezvoltat considerabil, la moment deținând **266** de publicații: monografii, bibliografii, reviste, culegeri, materiale didactice, planuri și rapoarte, articole, prezentări, infografice, clipuri video etc., care reflectă diverse aspecte ale activității Bibliotecii Municipale, structurate în colecții tematice. Din totalul documentelor publicate **245** sunt documente existente inițial în format digital, iar **21** de titluri (2020 – 17 titluri) sunt cele digitizate prin contribuția și efortul conjugat al Secției tehnologia informației și al filialelor „Alba Iulia”, Biblioteca Centrală, N. Titulescu, „M. Lomonosov”, „Transilvania”, M. Drăgan, „L. Ukrainka”, Biblioteca Publică de Drept și Secției „Memoria Chișinăului”.

Edițiile au fost scanate, prelucrate și convertite în fișiere pdf și, ulterior, au fost încărcate în Repozitoriul BM „B.P. Hasdeu” HAPes – hapes.hasdeu.md.

CAMPANIA REVINO LA BIBLIOTECA TA!

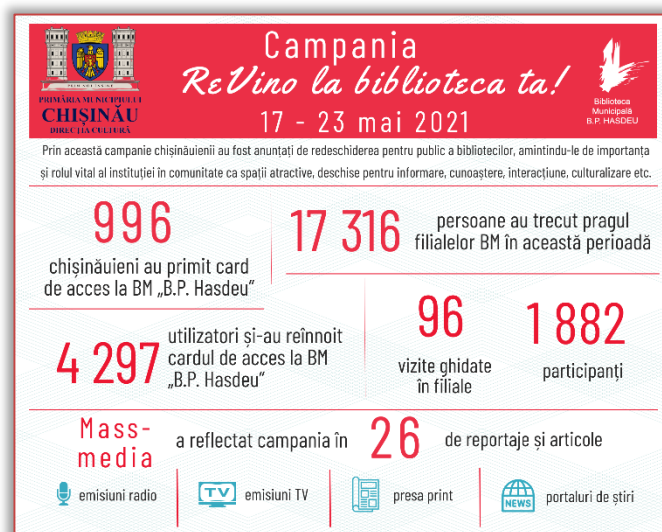
Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și-a deschis ușile cu bucurie pentru a întâmpina utilizatorii, după restricțiile impuse în primăvara anului 2021 de pandemie. Astfel, a fost organizată **Campania Revino la biblioteca ta!**, în perioada 17-23 mai, cu activități offline, sub auspiciile municipalității. Prin această Campanie Biblioteca Municipală și-a propus să amintească chișinăuienilor și vizitatorilor

urbei de importanța bibliotecilor publice ca spații atractive, deschise pentru informare, cunoaștere, interacțiune, dar și să amintească de rolul vital al acestor instituții în comunitate.

Scopul Bibliotecii Municipale, cu o rețea de 27 de biblioteci, a fost de a informa societatea că bibliotecile și-au redeschis ușile, raliind-și, gradual, activitatea în mediul fizic. Bibliotecile au creat videouri, postări pe rețele sociale, au organizat multiple evenimente. Pentru a asigura vizibilitate în spațiul urban, au amenajat intrarea în bibliotecă într-un mod artistic și atractiv. Astfel bibliotecarii au depus multe eforturi pentru a organiza numeroase vizite ghidate, excursii, ore de lectură în incinta, dar și în afara bibliotecii (școli și alte instituții de învățământ etc.). Campania a fost organizată astfel încât multiplele evenimente au atins mai multe obiective curente în activitatea zilnică a bibliotecii. Cititorii de toate vârstele au revenit la bibliotecă, acest lucru este demonstrat prin faptul că **4 297** de utilizatori au reînnoit cardul de acces la bibliotecă, **996** de persoane au primit cardul de acces la BM, iar **17 316** de persoane au trecut pragul filialelor Bibliotecii Municipale în această perioadă.

Prin organizarea vizitelor ghidate pentru diferite instituții preșcolare, licee, colegii, universități (96 la număr, cu 1 182 de participanți) au fost reînnoite și încheiate noi parteneriate. O altă dimensiune a activităților în timpul Campaniei s-a axat pe informarea utilizatorilor despre serviciile prestate în cele 27 de filiale ale Bibliotecii Municipale.

În cadrul Campaniei a fost realizat un **sondaj-interviu**, adresat utilizatorilor și non-utilizatorilor, cu scopul de a afla dorințele, aspirațiile lor raportate la bibliotecă. Participanții au fost provocați să răspundă, atât în formă orală cât și în scris, la întrebarea **Aș veni la bibliotecă dacă...** (rezultatele sunt prezentate în compartimentul *Analiza satisfacției utilizatorilor*, punctul 5.6).

Evenimentele s-au desfășurat în filiale și au culminat cu o ieșire a bibliotecilor, în ultima zi a Campaniei – pe 23 mai, în spațiul public, în scuarurile și parcurile aflate în nemijlocita apropiere a bibliotecilor, pentru a oferi utilizatorilor jocuri distractive și un prilej de a se bucura împreună de artele spectacolului, de prezentări de carte, expoziții, întâlniri cu scriitorii etc.

Campania a fost mediatizată cu sprijinul mass-mediei prin intermediul **a 26 de reportaje și articole** – Televiziunea Moldova 1, Radio Moldova, portalurile de știri: diez.md, sputnik.md, replicamedia.md, moldova-suverana.md, radiochisinau.md, moldpres.md, youth.md etc.

EVALUAREA BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU”

Instituirea unui sistem de evaluare este condiționat de schimbările esențiale a rolului și responsabilităților semnificative ale bibliotecilor publice din Republica Moldova în comunitățile deservite. Sistemul oferă o imagine obiectivă asupra activității bibliotecilor. Axat pe calitate și performanță, apreciază valoarea și importanța acestora.

Evaluarea bibliotecilor publice este reglementată *prin Legea nr. 160/2017 cu privire la biblioteci*, articolul 13, care prevede evaluarea obligatorie a bibliotecilor o dată la cinci ani și încadrarea lor în diferite categorii de evaluare. Inițiativa are ca scop aprecierea și stabilirea nivelului de corespundere a activității bibliotecii cu criteriile minime de bază și specifice aprobate în vederea certificării categoriilor (superioară, I, II, III, IV).

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a elaborat un plan de acțiuni cu privire la realizarea procesului de evaluare. Cele mai esențiale etape au fost:

- informarea echipei Bibliotecii Municipale despre prevederile *Regulamentului privind evaluarea bibliotecii publice*;
- examinarea cerințelor pentru criteriile minime obligatorii și pentru criteriile specifice pe diferite domenii de evaluare:
- analiza cadrului normativ, strategic și de reglementare al bibliotecii;
- elaborarea *Nomenclatorului informației documentate interne*;
- întocmirea *Procedurii de sistem privind elaborarea informațiilor documentate*;
- repartizarea sarcinilor pentru completarea portofoliului de evaluare;
- completarea portofoliilor cu dovezi, informații;
- discutarea și aprobarea portofoliilor de evaluare;
- prezentarea portofoliilor de evaluare Comisiei de evaluare a bibliotecilor publice teritoriale;
- susținerea interviurilor inițiate de Comisia de evaluare a bibliotecilor publice teritoriale.

Cele șapte portofolii de evaluare au fost completate cu dovezi în baza unui ansamblu de criterii minime și specifice:

-
- *patru criterii minime obligatorii* pentru evaluarea bibliotecilor publice: *cota de atragere a membrilor comunității la bibliotecă; colecții și resurse informaționale variate, corespunzătoare profilului comunității; impactul serviciilor care sunt dezvoltate conform necesităților membrilor comunității; eficiența utilizării bugetului și dezvoltarea parteneriatelor;*
 - *șase criterii specifice pe diferite domenii de evaluare:*

A – contextul organizațional: cadrul strategic și directiv, de reglementare, normativ și tehnologic; proiecte/ inovații; parteneriate cu acord; voluntariat; instrumente de comunicare; evidență și raportare; membru al comisiilor/grupurilor de lucru;

B – resurse informaționale: acces liber la colecții; catalogul bibliotecii; dezvoltarea colecțiilor; gestionarea colecțiilor;

C – utilizatori și servicii: varietatea/diversitatea serviciilor; rata de atragere a utilizatorilor la servicii; promovarea serviciilor;

D – cercetare: cercetare; varietatea activităților științifice; publicații; comunicări;

E – formare profesională continuă: cercetarea necesităților de formare profesională continuă a bibliotecarilor; oferta educațională; instruirea bibliotecarilor;

F – facilități, dotări, buget și finanțare: localul bibliotecii; echipament; acces, securitate; eficiența utilizării bugetului; extinderea bugetului (surse extrabugetare) prin proiecte, echipament, tehnologii, mobilier, voluntariat, activități de advocacy etc.

În conformitate cu grila de punctaj total acumulat, Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” i s-a atribuit calificativul excelent – categoria superioară. Categoria de evaluare se ia în calcul la salarizarea personalului bibliotecii în conformitate cu prevederile legislative cu privire la salarizarea personalului din unitățile bugetare.

Prin procesul de evaluare, Biblioteca Municipală a scos în evidență propriile rezultate și performanțe racordate la un cadru comun de referință, a conștientizat plus valoarea sa adusă pentru comunitatea chișinăuiană, a identificat domeniile ce necesită îmbunătățiri.

Chişinău 585 de ani

Maratonul Biblioteca digitală.

Campania Revino la biblioteca ta!

DEZVOLTAREA ȘI PRELUCRAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE

Dezvoltarea și actualizarea colecțiilor sunt printre cele mai importante activități ale Secției managementul resurselor informaționale. Acestea au ca scop satisfacerea nevoilor și preocupărilor de lectură ale utilizatorilor. În achiziția de documente pentru anul 2021 au fost urmărite interesele utilizatorilor bibliotecii și în același timp s-a depus efort și la identificarea intereselor potențialilor utilizatori, pentru a-i atrage spre bibliotecă. Constituirea colecției este o activitate permanentă, care depinde de sursele documentare, aparițiile editoriale, nevoile de lectură ale utilizatorilor, resursele bugetare.

Pentru realizarea Priorității anului 2021 *Fortificarea digitalizării activității bibliotecilor* a fost dezvoltat catalogul electronic prin descrierea conținutului publicațiilor catalogate, elaborarea listelor tematice în catalogul electronic, prin cumulara, analiza sugestiilor utilizatorilor din modulul *Propuneri pentru achiziții*, incluse în licitații. A fost creată *Biblioteca digitală*, dezvoltat *Repozitoriul instituțional al BM*, organizate expoziții tematice pentru *Raftul virtual*.

Pentru buna desfășurare a programului de lectură *Chișinăul citește* (350 ex.) și a concursului de lectură *Bătălia cărților* (160 ex.), au fost achiziționate titlurile selectate, asigurând filialele cu numărul necesar de publicații.

Analiza intrărilor: tip de documente, domenii, limbă

În total, în anul 2021, au fost luate la evidență **22 321** ex. în sumă de **1 974 531,14 lei**. Comparativ cu anii 2019-2020 numărul intrărilor noi s-a diminuat. Factorul principal care a influențat reducerea numărului de exemplare a fost finanțarea tardivă a achiziției de carte. În pofida faptului că *numărul exemplarelor* de publicații a scăzut, totuși *numărul titlurilor noi* intrate în colecția Bibliotecii Municipale a sporit (2021: 22 321 ex. – 5 645 titluri, 2020: 6 914 ex. – 4 555 titluri). După tipul documentelor, în structura achiziției au prevalat *cărțile*. Comparativ cu anul 2020 numărul *edițiilor periodice* livrate conform contractului a scăzut. Acest fapt poate fi explicat prin livrarea dificilă a presei din România și Federația Rusă – 15 titluri nu au ieșit de sub tipar sau au trecut în format online. În anul de referință au fost recepționate **123** titluri în **492** de abonamente de ediții periodice, din ele: **109** titluri – reviste, **14** titluri – ziare, **70** titluri fiind în limba română.

Structura intrărilor noi după tipul publicațiilor

Anul	Total	Cărți	Publicații seriale	Documente de muzică tipărită	Documente audiovizuale	Documente electronice (DVD)	e- readere	Alte
2021	22321	19367	2694	118	0	22	0	120
2020	26914	24200	2472	99	2	18	0	123
2019	32495	27849	3834	41	0	187	2	584

Structura intrărilor noi pe domenii

Anul	2021		2020		2019	
Total intrări	22321	100%	26914	100%	32495	100%
0	2036	9%	1057	4%	2738	8%
1	431	2%	816	3%	1387	4%
2	305	1%	150	1%	317	1%
3/36	1906	9%	1852	7%	2613	8%
37	486	2%	998	4%	1136	3%
39	347	2%	106	0%	178	1%
5	229	1%	593	2%	814	3%
6/69	169	1%	579	2%	466	1%
61	208	1%	338	1%	407	1%
63	40	0%	44	0%	58	0%
65	119	1%	60	0%	226	1%
7/793	1058	5%	828	3%	1710	5%
794/799	37	0%	100	0%	150	0%
80/81	175	1%	298	1%	534	2%
82/89	6593	30%	8329	31%	9909	30%
82.09	120	1%	133	0%	217	1%
821.135.1	6185	28%	8574	32%	6964	21%
821.135.1.09	541	2%	618	2%	683	2%
9	1178	5%	1293	5%	1802	6%
91	160	1%	162	1%	186	1%

Ținând cont de faptul, că în anul curent au fost achiziționate documente conform Modulului *Propuneri pentru achiziții* din SIB, potrivit recomandărilor de lectură parvenite de la utilizatori, bibliotecari, scriitori și edituri, prioritate au avut-o domeniile *Literatura universală* și *Literatura română*, ceea ce constituie 30% și respectiv 28% din totalul intrărilor din 2021. Celelalte domenii rămân la nivelul anilor precedenți.

Structura intrărilor noi după limbi

Anul	2021		2020		2019	
	Ex.	%	Ex.	%	Ex.	%
Total intrări	22321	100%	26914	100%	32495	100%
Limba română	17821	80%	24329	96%	26960	83%
Limba rusă	3936	18%	1899	4%	4423	14%
Limba engleză	229	1%	160	1%	400	1%
Limba franceză	27	0%	23	0%	90	0%
Limba germană	88	0%	230	1%	194	1%
Limba bulgară	94	0%	67	0%	216	1%
Limba ucraineană	3	0%	18	0%	100	0%
Limba găgăuză	3	0%	0	0%	22	0%
Limba evreiască	0	0	1	0%	0	0
Limba poloneză	95	0%	153	1%	74	0%
Alte limbi	25	0%	34	0%	16	0%

La capitolul intrări noi după limbi, ca și în anii precedenți, prioritate au avut-o publicațiile în limba română – 17 821 ex., ceea ce constituie 80%. Cel mai mare număr de intrări în acest an au fost la Filiala „M. Lomonosov” (2 891 ex. preponderent documente primite de la utilizatori în schimbul celor pierdute). Un număr semnificativ de documente a intrat și în colecția filialelor: Biblioteca Centrală (2 085 ex.), CAE (1 179 ex.), „Transilvania” (1 350 ex.) – majoritatea provenind din donații.

Documente digitizate

În anul de referință, anul *Fortificării digitalizării activității bibliotecilor*, colecția BM s-a completat cu **720** de documente digitale dintre care: **266** publicații elaborate de BM digitizate, disponibile online prin intermediul Repozitoriului instituțional al BM (hapes.hasdeu.md), **57** documente digitizate din *Colecția carte veche și rară* de Biblioteca Centrală (*Colecția Hasdeu „Moștenire”*), disponibile online prin intermediul Bibliotecii digitale a BM (opac.hasdeu.md) și **397** documente digitizate de filialele „I. Mangher” și BPD, disponibile offline în bibliotecile respective.

Surse de completare

Sursele principale de completare ale colecției provin din bugetul destinat achiziției și din donații de la organizații și persoane fizice.

Sursa de completare	2021		2020	
	Ex.	Suma (lei)	Ex.	Suma (lei)
Procurate din bugetul destinat achiziției cărți ediții periodice abonate (legături)	8227 2016	1159330,91	15424 2321	1779767,30
Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”	1200	57490,00	381	53150,00
Donații	6299	557442,73	7814	592955,97

Cărți restituite de la cititori	3985	164730,11	940	41390,60
Total achiziționate	21727	1940992,75	26880	2467263,26
Transfer între filiale	594	33639,39	34	2007,49
Total intrări	22321	1974631,14	26914	2469271,72
Documente digitizate	720		57	

Edituri și furnizori de carte

Edituri și furnizori de carte	Titluri	Exemplare	Suma (lei)
Editura ARC	40	735	90 800,00
SRL Policadran	3	70	7000,00
Editura Cartier SRL	133	1676	240119,00
Îl Deleu-Delev	48	1006	166073,00
Editura UNU Fox Trading	24	420	59380,00
Editura Litera Moldova	66	960	141385,28
Editura Epigraf	17	230	19575,00
Nend-Edit SRL	11	180	25700,00
iCarte Distribuite SRL	83	2505	319836,63
Î E-P Știința	20	445	91460,00
Total	445	8227	1161328,91

Donații și donatori

O sursă importantă și considerabilă de completare a colecțiilor provine din *donățiile* particulare, precum și cele de la diferite organizații, fundații și instituții de stat.

Donații de la organizații	Titluri	Exemplare	Suma (lei)
Academia de Științe a Moldovei	3	120	7170
Avocatul Poporului	7	215	11270
Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj (Filiala „Transilvania”)	329	411	49451,6
Biblioteca Județeană „George Coșbuc” Bistrița-Năsăud (Filiala „L. Rebreanu”)	128	139	21242
Diferite organizații	76	314	10649,4
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	176	2393	231172
Total	719	3592	330955
Donații de la autori și cititori			
Centrul Academic Eminescu	260	293	41986,9
Filiala „A. Mickiewicz”	205	210	15262
Filiala „Alba Iulia ”	69	69	4621,36
Filiala Biblioteca Publică de Drept	238	364	39140,7
Filiala „H. Botev”	110	125	7290
Filiala M. Costin	240	240	6944,08
Filiala „O. Ghibu”	45	45	2728
Alte filialele	719	1361	11514.75

Total	1886	2707	226488
Total donații	2605	6299	557443

Una din cele mai mari donații pentru Biblioteca Municipală (**2 393** ex.) a fost cea oferită de Ministerul Culturii. Aceasta a fost constituită din cărțile editate în cadrul *Programului pentru editarea cărții naționale*. O parte din aceste documente (102 titluri – 1 656 ex.) au fost repartizate și pentru bibliotecile din 17 suburbii ale municipiului Chișinău.

Biblioteca Publică de Drept a primit o donație în număr de 364 ex. de la autori și cititori. Printre donatori se numără: Gh. Chibac, I. Iacub, L. Creangă, I. Trofimov, S. Pilat, Gh. Macovei, M. Corj, C. Brînza, V. Kuciuk, V. Pușcaș și V. Clima, Președintele Curții de Apel Chișinău, Președintele Asociației Judecătorilor din Republica Moldova (23 titluri), precum și de la diverse instituții: Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, Academia de Poliție „Ștefan cel Mare”, Universitatea de Stat din Moldova, Avocatul Poporului OMDUSMAN, Centrul de Resurse Juridice din Moldova ș.a.

Personalitățile care au venit în vizită sau au participat la activități culturale au completat colecția CAE cu documente valoroase eminesciene, dar și din alte domenii în număr de 293 ex. Printre donatori se numără: acad. Mihai Cimpoi, Andrei Viziru, Doina Dabija, Lili Bobu ș.a. Biblioteca „H. Botev” a primit donație de carte (125 ex.) în limba bulgară, rusă și română din partea diferitor organizații și persoane fizice din țară și de peste hotare.

Bibliotecile partenere din România au venit cu o donație de publicații pentru bibliotecile de carte românească din Chișinău: Filiala „Transilvania” - de la Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj în număr de 411 ex. Această donație a inclus 329 titluri noi. Filiala „L. Rebreanu” – de la Biblioteca Județeană „George Coșbuc” Bistrița-Năsăud în număr de 139 ex. Filiala „A. Mickiewicz” și-a îmbogățit colecția cu 210 ex. de documente, donație parvenită de la Ambasada Republicii Polone la Chișinău și Institutul Polonez din București, membrii comunității, utilizatorii bibliotecii. Filiala M. Costin a primit de la utilizatori publicații bestseller – 240 ex. Volumul total al donațiilor luate la evidență pe parcursul anului a constituit **2 605** titluri în **6 299** exemplare în sumă de **557 442,73** lei.

În anul 2021 a fost luat la evidență un număr semnificativ de **publicații editate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** în număr de **1 200** ex.

Alte surse de dezvoltare a colecției

Alte surse care au contribuit la dezvoltarea colecției BM în anul de referință au fost *cărțile primite de la cititori în schimbul celor pierdute* – 3 985 ex. și *transferul intern între filialele BM* – 589 ex.

Pentru completarea colecției de documente a BM au fost consultate și ulterior selectate publicații din diferite *surse de informare*: edituri, librării, saloane de carte, oferte editoriale, surse electronice, mass-media, propuneri pentru achiziție de la cititori. De asemenea, în anul curent au fost procurate publicații noi ale scriitorilor autohtoni, selectate de *Comisia pentru achiziție de carte*.

Pe parcursul anului 2021 secția a continuat să studieze interesele de lectură ale utilizatorilor reali, celor ce frecventează deja biblioteca, dar, în același timp, am optat pentru identificarea intereselor potențialelor utilizatori, pentru a-i atrage spre bibliotecă.

Pentru realizarea acestui obiectiv ne-am centrat pe colectarea solicitărilor utilizatorilor și examinarea diferitor surse conform: Modulului *Propuneri pentru achiziții* (110 titluri – 1 150 ex.), *cererilor de lectură parvenite de la bibliotecari, scriitori și edituri*, noutăților editoriale române și autohtone. Din circa 500 de propuneri analizate și selectate de SMRI au fost achiziționate 240 de titluri (1 449 ex.).

leșiri după tipul de documente, domenii și limbă

În anul 2021 au fost casate 99 225 de documente: publicații seriale abonate în 2018 (2%), documente de muzică tipărită (13%), documente electronice (0,06%), documente audio (0,34%) publicații uzate fizic și moral și cărți nerestituite de utilizatori (85%); în limba română – 30%, în limba rusă – 67%, în alte limbi – 3%.

După o perioadă de stopare a casării literaturii uzate fizic și moral în anul de referință a fost reluat acest proces. Eliminarea de pe rafturile bibliotecilor a documentelor care nu mai pot fi utilizate a fost o prioritate în anul de referință, deoarece filialele se confruntă cu lipsa de spațiu pentru noile intrări. O bună parte din aceste documente erau deteriorate (inundate), iar cele uzate moral nu mai corespund noilor cerințe ale utilizatorilor. În majoritatea cazurilor au fost casate dubletele (în perioada anilor 1970-1980 fiind achiziționate cărți în mai multe exemplare), titlurile rămânând în fondul bibliotecii.

În anul 2021 au fost aprobate actele pentru casarea literaturii în număr de 93 448 exemplare (cărți, seriale, muzică tipărite, s.a. tipuri) din 19 filiale.

După deselecția documentelor o bună parte din documente au fost donate școlilor muzicale, Bibliotecii Filarmonicii Naționale „Serghei Lunchevici” și penitenciarelor.

Fondul total al BM „B.P. Hasdeu” la 01.01.2022

După tipul documentelor

Anul	Total	Cărți	Publicații seriale	Doc. de muzică tipărită	Doc. AV	Doc. electronice	Alte
1 ianuarie 2022	1189220	1122614	19780	17536	11449	14475+674(e-book)	2692
	100%	94%	2%	1%	1%	1%	0%
1 ianuarie 2021	1266124	1187120	19151	30304	11790	14513+674(e-book)	2572
	100%	94%	2%	2%	1%	1%	0%
1 ianuarie 2020	1242851	1164536	18703	30205	11788	14496+674(e-book)	2449
	100%	94%	2%	2%	1%	1%	0%

Colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este parte a patrimoniului chișinăuian și la 01.01.2022 constituie **1 189 220** ex. de documente pe diferite suporturi: cărți, ediții periodice, documente de muzică tipărită, documente audio-video, documente electronice pe diferite suporturi, alte documente (artefacte și hărți). Comparativ cu 01.01.2021 coeficientul procentual după tipul documentelor a rămas fără schimbări.

Colecția de carte s-a diminuat cu 64 506 ex., care au fost casate și constituie **1 122 614** ex. Colecția de **publicații seriale** include edițiile periodice primite prin abonare în ultimii trei ani și revistele *BiblioPolis*, *Buletinul Eminescu*, editate de BM „B.P. Hasdeu”.

Numărul de exemplare a **documentelor de muzică tipărită** s-a micșorat aproximativ de două ori, în urma casării dubletelor și include 17 536 ex.

Colecția de documente audio include 11 449 ex. O mare parte din ele sunt discuri de vinil și casete audio-video. În ultimii ani cererile pentru aceste documente s-au micșorat, motiv pentru care nu se completează. Discurile de vinil – 9 700 ex. sunt păstrate deoarece sunt valoroase și astăzi. În anul 2022 ele urmează să fie catalogate.

Colecția electronică include documente pe diferite suporturi:

- **CD/DVD** – 14 513 ex. Cererea la documente electronice în format CD și DVD este în scădere deoarece există multe resurse online. Totodată majoritatea calculatoarelor de generație nouă nu sunt dotate cu tehnologiile de lectură a CD-urilor. Din această cauză sunt achiziționate într-un număr foarte mic;
- **cărți electronice** (e-book) – în număr de 674 de documente disponibile pe e-Readere;

- **documente digitale și digitizate** – în număr de 720 documente (2021), din care 266 – disponibile pe Repozitoriul BM HAPes (hapes.hasdeu.md), Biblioteca Digitală a BM (opac.hasdeu.md) și 397 disponibile offline în bibliotecă.

Categoria **Alte documente** reprezintă diferite colecții din care fac parte documente de tipul: filatelie, tablouri, monede, jocuri, hărți etc. În anul 2021 colecția s-a completat cu mărci poștale și jocuri de societate.

După domenii

Structura fondului de documente *după conținut* de asemenea nu a înregistrat modificări esențiale. Procentul din toate domeniile se păstrează același comparativ cu anii precedenți. Fiind o bibliotecă publică, prioritară este literatura artistică care formează 53% (622 346 ex.) din totalul colecției, urmată fiind de domeniul *Arte* (82 508 ex.), *Științe sociale* (70 087 ex.), *Generalități* (61 025 ex.).

Anul	01.01.2022		01.01.2021		01.01.2020	
Total	1189220	100%	1266124	100%	1242851	100%
0	61025	5%	60910	5%	60096	5%
1	23860	2%	25 158	2%	24 391	2%
2	14718	1%	15351	1%	15219	1%
3/36	70087	6%	72530	6%	71456	6%
37	21055	2%	21933	2%	21029	2%
39	6745	2%	6836	1%	6744	1%
5	49019	1%	53678	4%	53131	4%
6/69	21670	4%	25532	2%	25221	2%
61	18075	2%	19358	2%	19108	2%
63	10619	2%	11116	1%	11089	1%
65	7696	1%	7943	1%	7937	1%
7/793	82508	7%	100453	8%	99722	8%
794/799	8538	1%	8911	1%	8906	1%
80/81	36039	3%	37862	3%	37641	3%
82/89	327290	28%	359293	28%	351805	28%
82.09	23402	2%	26288	2%	26178	2%
821.135.1	295056	25%	298541	23%	290593	23%
821.135.1.09	39598	3%	39 705	3%	39135	3%
9	56620	5%	58273	5%	57116	5%
91	15600	1%	16453	1%	16334	1%

În fiecare an fondul Bibliotecii Municipale este completat cu publicații din care fac parte și **7** *Colecții speciale:*

- **Carte veche și rară** (Biblioteca Centrală, „Ovidius”, „O. Ghibu”, „I. Mangher”, „M. Lomonosov”, CAE);
- **Colecția Chișinău** (cărți poștale, timbre, cărți – Secția „Memoria Chișinăului”);
- **Colecția Eminescu** (cărți, cărți poștale – CAE);
- **Colecția de Arte** (de Arte „T. Arghezi”, „M. Lomonosov”);
- **Colecția din domeniul dreptului** (BPD);
- **Colecția Hasdeu „Moștenire”** (toate filialele BM);
- **Cărți cu autografe** (toate filialele BM).

Pe parcursul anului *Colecțiile speciale* au fost completate cu **1 697** ex.

După limbi

Anul	01.01.2022		01.01.2021		01.01.2020	
Total	1189220	100%	1266124	100%	1242851	100%
Limba română	794335	67%	806 238	64%	783 993	63%
Limba rusă	343 560	29%	406 334	32%	405 996	33%
Limba engleză	17969	2%	18252	1%	18059	1%
Limba franceză	7468	1%	7598	1%	7555	1%
Limba germană	9695	1%	9660	1%	9431	1%
Limba bulgară	4976	0%	4938	0%	4910	0%
Limba ucraineană	2121	0%	3498	0%	3487	0%
Limba găgăuză	1578	0%	1575	0%	1575	0%
Limba poloneză	2160	0%	2073	0%	1920	0%
Limba evreiască	612	0%	868	0%	867	0%
Alte limbi	4776	0%	5090	0%	5058	0%

Structura fondului după limbi nu a suferit modificări semnificative. Ponderea publicațiilor în limba română fiind de 67%, cu 3% mai mult în comparație cu anul precedent. Fără schimbări în celelalte limbi.

La 01.01.2022 vechimea fondului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” constituie **53** ani.

Verificarea colecțiilor

Printre principalele obiectivele ale SMRI este coordonarea și monitorizarea procesului de inventariere integrală a colecției BM, urmată de verificarea fondului de resurse informaționale. Conform *Regulamentului privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă*, filialele BM au obligația de a verifica periodic fondul de documente pe care-l au în gestiune, în termeni stabiliți în raport cu numărul de unități materiale existente în colecția fiecărei biblioteci. Este de menționat faptul că procesul de verificare este o modalitate de îmbunătățire a lucrului cu colecțiile.

Procesul de verificare a colecției BM a continuat în anul de referință, fiind planificată evaluarea colecției din 11 filiale: Biblioteca Centrală, V. Bielinski, Traian, „L. Ukrainka”, M. Drăgan, „Târgoviște”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „O. Ghibu”, „I. Mangher”, de Arte „T. Arghezi”, „Ovidius”. Filialele Biblioteca Centrală și „Târgu-Mureș” au continuat procesul început în 2018. Biblioteca Centrală cu un fond în diferite locații, a terminat verificarea colecției Depozitului Central, urmând să continue verificarea la depozitele A. Cosmescu și V. Alecsandri și în anul 2022.

Filiala „Târgu-Mureș”, din luna martie 2018 până în prezent, a inventariat 90% din fondul de documente, nerealizând verificarea colecției.

În anul de referință procedura de scanare, prima etapă a verificării colecției, s-a produs în trei filiale („L. Ukrainka”, V. Bielinski, Traian). O parte din filiale, la care verificarea a fost începută în 2018-2020 au finalizat procesul („O. Ghibu”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, M. Drăgan, „I. Mangher”, „Târgoviște”), întocmind procesul-verbal de verificare, care urmează să fie prezentat Comisiei de verificare a colecției.

În urma verificării au fost estimate colecțiile bibliotecilor după cum urmează:

	Filiala	Exemplare (31.12.2021)	Valoarea fondului (lei) 31.12.2021
1.	„Târgoviște”	46693	1765237,82
2.	„I. Mangher”	39373	1083638,81
3.	„Ștefan cel Mare și Sfânt”	33365	1738116,32
4.	M. Drăgan	26061	903511,17

Filialele Traian, de Arte „T. Arghezi”, „A. Mickiewicz”, „Transilvania” continuă verificarea colecțiilor: sunt la etapa soluționării curențelor depistate în Catalogul electronic, Registrul de inventar și cartea de la raft, precum și de întocmire a listelor de casare a documentelor lipsă. Pentru a realiza verificarea și evaluarea este necesară inventarierea totală a colecției BM – numai două filiale: „L. Rebreanu” și „M. Ciachir” încă nu au realizat inventarierea.

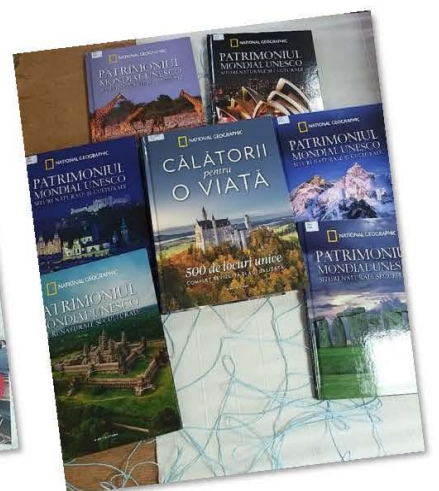
Promovarea documentelor noi intrate în colecția BM

Concomitent cu procesul de achiziție, Secția managementul resurselor informaționale a desfășurat activități de promovare a colecțiilor în diferite formate.

În total, pe parcursul anului 2021 Secția a organizat și plasat pe rețele sociale, Facebook și Twitter, 14 expoziții virtuale de documente și clipuri video privind noile intrări, care au acumulat pe Facebook 11 500 vizualizări. Cele 27 de filiale ale BM au promovat colecția de carte prin realizarea clipurilor video și organizarea a 1 388 de expoziții de carte, tradiționale și virtuale.

În anul curent am continuat promovarea colecției din catalogul electronic al BM prin *Raftul virtual*, disponibil pe un panou tactil la Biblioteca Centrală. Datorită aplicației catalogul electronic devine mai atractiv prin expoziții tematice. În anul de referință SMRI a realizat pentru Raftul virtual 20 expoziții, oferind utilizatorilor selecții de cărți-bestseller: romane de dragoste, cărți pentru copii, dezvoltare personală. În perioada de referință (ianuarie-decembrie 2021) au fost înregistrate un număr 1 803 accesări, cu 800 de accesări mai mult decât în anul 2020. Cele mai accesate au fost *Povești de citit la gura sobei (cărți pentru copii)*, *Lecturi inteligente (cărți de dezvoltare personală)*, *Cartea adolescentului* (Bestselleruri internaționale), *Cele mai valoroase 11 cărți ale secolului al XXI-lea*.

Dezvoltarea si prelucrarea resurselor informaționale

SERVICIILE BIBLIOTECII ȘI UTILIZAREA LOR

UTILIZAREA BIBLIOTECII

Începutul anului 2021 a fost unul dificil, marcat de restricțiile pandemice care, ulterior, au fost parțial anulate, fapt ce a permis Bibliotecii Municipale să asigure necesitățile de informare, de cercetare și de studiu, de lectură și de recreere ale chișinăuienilor. Totodată, în acest an, instituția și-a asumat misiunea de a dezvolta o cultură a digitalizării ofertei de bibliotecă pentru o mai bună informare a comunității. Astfel, pe parcursul anului activitatea bibliotecii a oscilat între serviciile cu prezență fizică și cele online, iar prin intermediul tehnologiilor digitale, le-a adus mai aproape de utilizatori. Treptat, biblioteca a trecut la programul de muncă de șase zile pe săptămână, comparativ cu cinci zile deschise pentru public în perioada 16 martie 2020 – 4 mai 2021, fapt ce a avut un impact semnificativ asupra activității ei în general.

Revenirea la interacțiunea directă cu utilizatorii s-a efectuat prin organizarea a două campanii ample – *Revino la biblioteca ta!* (luna mai) și *Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”* (septembrie), amintind chișinăuienilor despre serviciile și importanța bibliotecii.

Interpretarea principalilor indicatori de performanță – utilizatori activi, intrări și împrumutul documentelor, demonstrează acest fapt din plin, înregistrând creșteri la toți măsurătorii.

UTILIZATORI

Pe parcursul anului 2021, BM a oferit acces la resursele și produsele deținute pentru **114 525** de utilizatori activi (42,8% din utilizatorii înregistrați), dintre care **35 705** (31,2%) utilizatori cu vârsta *sub 16 ani*. Tot în această perioadă, BM și-a mărit numărul utilizatorilor înscriși cu **11 714** persoane, atingând la finele anului cifra de **267 299** persoane care dețin card de acces la BM, ceea ce reprezintă **40,3%** din populația urbei (conform Recensământului din 2014, populația municipiului Chișinău constituie **662 836** rezidenți).

Anularea parțială a restricțiilor a determinat chișinăuienii să vină la bibliotecă dornici de socializare, lectură, informare și instruire. În acest an la BM s-au înregistrat **11 714** utilizatori noi – cu

3 579 persoane mai mult decât în anul 2020 și cu aproximativ **1 000** de utilizatori mai mult decât în

40,3%

din chișinăuieni dețin

CARD DE ACCES

la BM „B.P. Hasdeu”

2019 (an nepandemic). Organizarea campaniilor de atragere și loializare a utilizatorilor au atras la BM, într-un timp scurt, un număr record de utilizatori noi – **5 351** persoane (preșcolari, elevi, studenți, intelectuali, pensionari, șomeri): *Revino la biblioteca ta* (17-23 mai 2021) – **996** utilizatori noi și *Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”* (7-30 septembrie 2021) – **3 795** utilizatori noi, iar Programul *Provocarea verii* a sporit numărul utilizatorilor BM cu **560** persoane.

Utilizatori activi

ANUL	2021	2020
Utilizatori activi	114 525	102 375
Utilizatori sub 16 ani	35 705	40 132
Utilizatori noi	11 714	8 135

Cifrele de mai sus indică creșterea numărului de utilizatori activi cu 12 150 persoane (12%) și numărul utilizatorilor noi cu 3 579 persoane (30,6%), ca urmare directă a relaxării restricțiilor impuse.

Din cei **11 714** utilizatori noi, recordul absolut îl deține Centrul Academic Eminescu cu 1 549 utilizatori noi, urmat de filialele: „Transilvania” (987), „Ștefan cel Mare și Sfânt” (785), V. Ignatenco (759) și Biblioteca Centrală (726). Septembrie a fost luna în care s-a înregistrat cel mai mare număr de utilizatori noi – 3 946 persoane, ca urmare a desfășurării campaniei *Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”*.

Pentru a urgenta accesul la bibliotecă, în luna octombrie, BM a lansat pentru chișinăuieni facilitatea **Înregistrarea online a utilizatorilor**, care permite accesarea imediată a resurselor și oferirea cardului de bibliotecă, ce poate fi ridicat din orice filială. Până la finele anului s-au înregistrat online, de sine stătător, aproximativ 100 de utilizatori noi.

În medie, în anul de referință, per rețeaua de biblioteci BM, au fost înregistrați 976 utilizatori noi per lună (856 în 2020 și 898 în 2019), 434 per filială (313 în 2020 și 399 în 2019). Zilnic la BM s-au înregistrat 41,4 utilizatori noi (37 în 2020 și 37,5 în 2019) – 1,5 per filială (1,4 în 2020 și 2019).

Importanța bibliotecii pentru comunitate este confirmată de cele 40,3% (267 299) din populația municipiului (662 836) care dețin card de acces la BM.

Să urmărim cine este utilizatorul direct al serviciilor de bibliotecă conform criteriilor de vârstă, statut ocupațional și gen.

Structura utilizatorului activ după statutul ocupațional

ANUL	2021	2020
Utilizatori activi	114 525	102 375
Intelectuali	21 470 (18,7%)	18 939 (18,5%)
Muncitori	10 337 (9%)	5 016 (4,9%)
Studenti	12 925 (11,4%)	10 035 (9,8%)
Elevi	42 804 (37,4%)	50 982 (49,5%)
Preșcolari	2 902 (2,5%)	1 638 (1,6%)
Pensionari	4 601 (4%)	4 606 (4,5%)
Șomeri	6 617 (5,8%)	4 095 (4%)
Alte categorii	12 822 (11,2%)	7 064 (6,9%)

Conform statutului ocupațional observăm că numărul cel mai mare de utilizatori revine elevilor – 37,4% din numărul utilizatorilor activi. Cu toate acestea numărul lor este în descreștere cu 12% comparativ cu anul 2020. Elevii fiind antrenați în învățământul online, putem emite supoziția că o parte din părinți au împrumutat pentru ei cărți de la bibliotecă, ceea ce ar explica faptul că 38,7% din utilizatori au vârsta cuprinsă între 17-34 de ani, ce corespunde vârstei părinților, dar și fluidizării accesului în incinta bibliotecii, conform măsurilor de distanțare fizică de minimum 2 m. Devotați sunt în continuare intelectualii, numărul cărora a rămas constant și studenții, numărul cărora s-a majorat cu 1,6%, care vin la bibliotecă pentru studiu și cercetare, împrumutul documentelor la domiciliu, dar și pentru a participa la diverse evenimente culturale: lansări de carte, întâlniri cu personalități, lecții publice etc. (preponderent în filialele: Biblioteca Centrală, Centrul Academic Eminescu, Biblioteca Publică de Drept, „Ovidius”, „Transilvania”, „O. Ghibu”). Serviciile pentru preșcolari au fost organizate preponderent la distanță, prin intermediul aplicației Zoom sau prin deplasarea bibliotecarilor în incinta instituțiilor preșcolare (V. Bielinski, „Transilvania”, „L. Rebreanu”, „A. Mickiewicz”, „H. Botev”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, N. Titulescu), fapt ce a dus la majorarea numărului lor cu 1%. Teama de a contacta noul virus a ținut la distanță pensionarii numărul cărora s-a micșorat nesemnificativ (cu 0,5%). O majorare considerabilă se atestă la categoriile muncitori – cu 4,1% și șomeri – cu 1,8%, pe care situația pandemică i-a forțat să caute

noi locuri de muncă, să se reprofileze, biblioteca venindu-le în ajutor prin servicii (în special serviciile programului Connect Plus de studiere și formare a competențelor digitale) și colecția variată de care și ediții periodice. Cu 4,3% a crescut numărul persoanelor din alte categorii (casnice, mame aflate în concediu de îngrijire a copiilor, masteranzi ș.a.), care, în condițiile accesului limitat sau restricționat la terenuri de joacă și instituții, au găsit alternativă la bibliotecă, beneficiind de colecția variată de carte atât pentru adulți cât și pentru copii.

Structura utilizatorilor activi după vârstă

ANUL	2021	2020
Utilizatori activi	114 525	102 375
Copii până la 16 ani	35 705 (31,2%)	40 132 (39,2%)
17 – 34 ani	44 321 (38,7%)	32 454 (31,7%)
35 – 64 ani	29 868 (26,1%)	25 185 (24,6%)
Peste 65 ani	4 631 (4%)	4 604 (4,5%)

Tinerii, cu vârsta cuprinsă între 17-34 ani, constituie în acest an ponderea utilizatorilor BM – 38,7% din totalul utilizatorilor activi. Numărul tinerilor care au frecventat în acest an biblioteca a crescut, comparativ cu anul precedent, cu 7%. Această categorie de utilizatori include liceeni, studenți, intelectuali, muncitori, șomeri și alte categorii care au venit la bibliotecă pentru pregătirea temelor, activitatea de cercetare, împrumutul cărților pentru copii de către tinerii părinți, reprofilarea profesională impusă de situația pandemică, cercetarea pieței ofertelor de muncă ș.a. Copiii și adolescenții, cu vârsta până la 16 ani, constituie a doua categorie cu un număr mai mare de utilizatori – 31,2%. Aici se regăsesc preșcolarii și elevii care alocă mai mult timp lecturii, participă în grup la evenimentele culturale, utilizează mai mult serviciile bibliotecii precum atelierele de creație, robotica la bibliotecă, jocurile de societate, programele de lectură etc., fapt certificat și de indicatorii statistici conform statutului ocupațional. Utilizatorilor cu vârsta peste 65 de ani le corespunde categoria pensionari, care în acest an s-a diminuat nesemnificativ – cu 0,5%, dar care totuși, devotați lecturii, frecventează în special pentru împrumutul cărților la domiciliu.

Structura utilizatorului activ după sex

ANUL	2021	2020
Utilizatori activi	114 525	102 375
Gen feminin	74 441 (65%)	65 520 (64%)
Gen masculin	40 084 (35%)	36 855 (36%)

Serviciile bibliotecii au fost utilizate mai des de către sexul feminin, repartizarea utilizatorilor BM pe sexe reprezentându-se în felul următor: 65% – femei și 35% – bărbați. Femeile predomină, ca și în ceilalți ani, ele frecventând mai des biblioteca, indiferent de scop: lectură, studiu, informare, relaxare, dezvoltare sau educația copiilor. Bărbații au beneficiat de serviciile bibliotecii într-un procent de 35 la sută.

În concluzie, utilizatorul activ al BM în anul 2021 este preponderent tânăr (38,7% sau foarte tânăr (31,2%), elev, student sau intelectual (67,5%), majoritar de gen feminin (65%), care prezintă interes pentru informare, lectură, educație.

INTRĂRI DIRECTE LA BM

În ciuda provocărilor cu care se confruntă lumea în ultimii doi ani, biblioteca a rezistat ca un loc vizitat de chișinăuieni. Conform datelor statistice, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, în cursul anului 2021, a fost înregistrat un număr total de **690 705 intrări**, cu 25% mai mult decât în 2020 (520 106 intrări). Suspendarea parțială a restricțiilor, dar și nevoia de carte și socializare, au adus la bibliotecă în special tinerii și copiii.

ANUL	2021	2020
Utilizatori activi	114 525	102 375
Intrări directe	690 705	520 106
Din care copii (până la 16 ani)	359 699	227 574

Din numărul total de intrări, 52% (359 699) revin utilizatorilor sub 16 ani care au beneficiat cel mai mult de împrumutul documentelor la domiciliu. Nu sunt de ignorat nici **evenimentele** culturale și științifice, programele de lectură și agrement la care au participat **54 119** utilizatori, cu 7 059 mai mult față de anul precedent. **Serviciile** cultural-educative și de instruire au servit drept punct de atracție pentru **15 037** utilizatori unici. **Vizitele colective** organizate în filiale au avut scopul de a promova serviciile și ofertele bibliotecii. Pe parcursul anului au fost organizate 573 de vizite cu **12 396** participanți, practic dublu comparativ cu anul precedent – 297 vizite colective, cele mai multe în filialele: CAE (106), „A. Mickiewicz” (55), „Transilvania” (35), „L. Rebreanu” și „Maramureș” câte 32.

Cel mai mare număr de intrări se atestă în filialele: CAE (73 143), „Transilvania” (60 229), L. Rebreanu” (34 290) și Biblioteca Centrală (31 405). Datele statistice menționate se bazează pe numărul de persoane care au intrat fizic în bibliotecă, cu excepția celor care utilizează de la distanță serviciile bibliotecii. În medie un utilizator activ a frecventat biblioteca de 6 ori per an.

Pe parcursul anului, chișinăuienii au contactat cu biblioteca atât în mediul fizic, cât și în cel virtual, în special prin transmiterea live a evenimentelor, plasarea informației pe platforme și rețele sociale. Pagina web a BM (www.hasdeu.md) și cele 39 de bloguri ale filialelor au înregistrat 688 772 vizite virtuale, în descreștere cu 0,5% comparativ cu anul 2020 (692 530 vizite), cauza fiind închiderea paginii web a Bibliotecii Publice de Drept. Analiza detaliată este reflectată în compartimentul *Promovarea online*.

Raportându-ne la cele 283 de zile lucrătoare din anul 2021, numărul înregistrat al intrărilor directe la bibliotecă indică o frecvență medie zilnică de 2 441, iar numărul vizitelor la distanță (pagina web și bloguri) indică o frecvență medie zilnică de 2 434.

În concluzie, chișinăuienii au efectuat **1 379 477 vizite total** la bibliotecă, în egală măsură directe și virtuale: **50,1%** (690 705) – intrări directe și **49,9%** (688 772) – vizite virtuale.

În medie fiecare din cei 114 525 utilizatori activi a frecventat biblioteca de 6 ori.

UTILIZAREA RESURSELOR DOCUMENTARE

În ciuda condițiilor nefavorabile de desfășurare normală a activității, în special serviciile dedicate publicului, BM a continuat să vină în sprijinul utilizatorilor săi, facilitând accesul nelimitat la serviciul de împrumut al documentelor la domiciliu și de consultare a acestora în sălile de lectură, cu punerea în carantină a cărților după fiecare lectură și fluidizarea accesului.

În 2021 utilizatorii BM au împrumutat și consultat **939 773** documente, în creștere cu **45,6%** (294 453) unități față de anul 2020 (645 320), media constituind de 8,2 (6,3 în 2020) documente per utilizator activ. Rata de circulație a colecției este 0,8 (0,5 în 2020). Din numărul total de împrumuturi 41,1% (385 787) revine împrumutului copiilor.

Împrumutul direct după tipul de documente

ANUL	2021
Împrumut direct după tipul de documente	939 773
Cărți	771 403 (82,2%)
Cărți electronice	95 200 (10%)
Documente de muzică tipărită	3 864 (0,4%)
Multimedia (AV; CD;CD-ROM: DVD	1 566 (0,2%)
Alte (artefacte, jocuri de societate, hărți, timbre ș.a.)	1 918 (0,2%)
Publicații seriale	4 601 (7%)

Cărțile au constituit suportul esențial de informare pentru utilizatori în anul curent – 92,2% (866 603), din care 82,2% (771 403) în format tradițional și 10% (95 200) în format digital, disponibile utilizatorilor pe e-bookuri; 7% (65 822) din împrumuturi revine publicațiilor seriale, celorlalte documente revenindu-le câte 0,2-0,4%.

De la an la an, se atestă o scădere semnificativă a împrumutului publicațiilor seriale – 7% în anul de referință, 7,9% în 2020 și 11% în 2019, care se explică prin faptul că fiecare publicație scrisă deține și varianta online (preferată de tineri și adulți), dar și prin situația pandemică care ține la distanță persoanele de vârsta a treia – cei mai devotați utilizatori ai presei print. Din numărul total de împrumuturi ale publicațiilor seriale (65 822), 54,2% sunt în limba română, iar 22% (14 307) revin copiilor. Cele mai împrumutate titluri sunt publicațiile (în ordine descrescătoare): *Караван устопуї, Смена, Burda, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Gazeta de Chișinău, Aquarelle, Ziarul de Gardă, Literatura și Arta, Florile Dalbe, Makler, Moldova, Săptămîna, Revista Națională de Drept.*

Una din prioritățile anului 2021 a fost generarea de conținut digital, dezvoltarea colecției digitale a BM. A fost lansată prima încercare de digitizare selectivă a Colecției Hasdeu „Moștenire” (cărți, reviste, manuscrise) și publicarea cărților electronice create în *Biblioteca digitală* a BM

(opac.hasdeu.md). La moment BM oferă acces la resursele online, disponibile 24/24 ore: colecție de cărți digitizate, recomandate elevilor în vacanță, unele cărți din programul *Chișinăul citește*, Repozitoriul instituțional al BM HAPes, compartimentul e-resurse pe pagina web a BM, podcasturi, bloguri ale filialelor, canale YouTube, aplicații web, quizuri, catalogul electronic, precum și baze de date. Astfel, împrumutul electronic a constituit 174 856 de documente, în creștere cu 17% comparativ cu anul 2020 și cu 67% față de anul 2019 (144 837 în 2020 și 56 919 în 2019).

Din numărul total de împrumuturi – 1 114 629 – 84,3% (939 773 documente) revine împrumutului direct și 15,7 % revine împrumutului electronic (174 856 documente).

Împrumutul direct după locul consultării

ANUL	2021	2020
Împrumutul direct după locul consultării	939 773	645 320
Consultare pe loc	539 098 (57,4%)	266 160 (41,2%)
Împrumut la domiciliu	400 675 (42,6%)	379 160 (58,8%)

Din datele statistice prezentate mai sus vedem că numărul documentelor consultate pe loc, în sălile de lectură ale filialelor este mai mare decât numărul documentelor împrumutate la domiciliu: 57,4% (pe loc) și 42,6% (la domiciliu). Acest indicator confirmă prezența fizică a utilizatorilor în incinta bibliotecii, odată ce au fost relaxate restricțiile epidemiologice. În filialele „Transilvania”, „Târgoviște”, Ștefan cel Mare și Sfânt” și „Ovidius” se atestă cel mai mare număr de împrumut al documentelor la domiciliu, aceasta datorită și împrumutului de cărți electronice.

Consultarea documentelor după limbi

ANUL	2021
Consultarea documentelor după limbi	939 773
Limba română	739 641 (78,7%)
Alte limbi	467 481 (21,3%)

Conform consultării documentelor după limbi, ponderea revine documentelor în limba română – 78,75 (739 641), fiind o distribuire logică, dat fiind faptul că în componența fondului de carte predomină documentele în limba română, iar utilizatorul este preponderent român.

Topul celor mai împrumutate 20 de cărți la BM pentru anul 2021

Lectura rămâne o constantă în activitatea bibliotecii, educând gustul pentru carte prin diferite programe și servicii, prin achiziția de carte conform solicitărilor, preferințelor și celor mai recente apariții editoriale. Ce cărți au împrumutat utilizatorii noștri pe parcursul anului 2021? Catalogul electronic al BM (OPAC) ne permite în secunde numărate să identificăm care sunt cele mai împrumutate cărți la domiciliu:

1. *UF! Ghid de conviețuire cu frații și surorile mai mici* de Ionela Hadârcă
2. *Tema pentru acasă* de Nicolae Dabija
3. *Prințesa sub acoperire* de Connie Glynn
4. *Eu sunt Malala* de Malala Yousafzai
5. *Copii de făină* de Anne Fine
6. *Lămâi, cărți și prieteni* de Jo Cotterill
7. *Coraline* de Neil Gaiman
8. *Trandafirii din Mexic* de Ryan Munoz Pam
9. *Noaptea despărțirii* de Jennifer A. Nielsen
10. *Aproape sigur* de Lisa Graff
11. *Țipă cât poți* de Moni Stănilă
12. *Fetița căreia nu-i plăcea numele său* de Elif Shafak
13. *Dragă domnule Henshaw* de Beverly Cleary
14. *Pasărea albă a copilăriei mele* de Ion Druță
15. *De demult și de departe. Samariteanca. Ultima lună de toamnă* de Ion Druță
16. *Citirea a doua (nu ultima)* de Ioan Mânăscuță
17. *Baltagul* de Mihail Sadoveanu
18. *Însemnările unei puștoaice. Vol. 1 : Povestiri dintr-o viață nu chiar atât de fabuloasă (Vol. 1)* de Rachel Renee Russell
19. *Acolo unde femeile sunt regi* de Christie Watson
20. *Confesiunile unui prieten imaginar* de Michelle Cuevas

Din topul de mai sus vedem că cele mai împrumutate cărți sunt cele recomandate pentru copii, preadolescenți și adolescenți, deci putem concluziona că aceste categorii citesc cel mai mult, fiind și cei mai pasionați de lectură, fapt confirmat și de profilul utilizatorului activ al BM.

Topul este deschis de cartea *UF! Ghid de conviețuire cu frații și surorile mai mici* de Ionela Hadârcă, propusă spre lectură în cadrul programului *Chișinăul citește*, ediția 2021, tot aici regăsim

se și celelalte două cărți din program – *Țipă cât poți* de Moni Stănilă (poziția 11) și *Citirea a doua (nu ultima)* de Ioan Mânăscuță (poziția 16). Pe locul doi se află romanul *Tema pentru acasă* de Nicolae Dabija care deține cu fermitate poziția de cea mai citită carte la BM din ultimii 11 ani. Pe următoarele 12 poziții (3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 19, 20) se situează cărțile din concursul *Bătălia cărților*, devenite foarte populare datorită acestui concurs, curios fiind faptul că ele fac parte din listele concursului și din anii precedenți nu doar din ediția curentă, ceea ce confirmă eficiența concursului. Pozițiile 14, 15 și 17 sunt ocupate de Ion Druță și Mihail Sadoveanu cu titluri care fac parte din curriculumul școlar. De aici putem concluziona că programele și concursurile de lectură ale BM influențează împrumutul copiilor, preadolescenților și adolescenților, astfel jucând un rol important în formarea gustului pentru lectură.

Biblioteca vine în ajutor școlii, punând la dispoziție titluri **conform curriculumului**, din care cu cel mai mare număr de împrumuturi, ca și în alți ani, se află (redate în ordinea descrescătoare a topului 100 cele mai împrumutate cărți la BM): *Amintiri din copilărie* de Ion Creangă, *Neamul Șoimăreștilor și Baltagul* de Mihail Sadoveanu, *Isprăvile lui Guguță* de Spiridon Vangheli, *Singur în fața dragostei* de Aureliu Busuioc, *De demult și de departe, Samariteanca, Povara bunătații noastre, Pasarea alba a copilăriei mele* de Ion Druță, *Pădurea spânzuraților și Ion* de Liviu Rebreanu, *Când bunicul era nepot, Lătrând la lună* de Aureliu Busuioc, *Hronicul și cântecul vârstelor. Meșterul Manole* de Lucian Blaga, *Micul prinț* de Antoine de Saint-Exupéry, *Păcală și Tândală, pe când erau mici*.

În acest an, **tinerilor** cititori ai BM, cel mai mult le-a stârnit interesul următoarele opere ale scriitorilor români: *Rebela* de Claudia Partole, *Kinderland* de Liliana Corobca, *Inocenții* de Ioana Pârvulescu, *Amintiri din viitor* de Andreea Russo și din literatura universală: *Inimi chimice* de Krystal Sutherland, *Trecutul e tot ce mi-ai lăsat* de Adam Silvera, *Fata cu palton albastru* de Monica Hesse, *Să nu spui niciodată pentru totdeauna* de Jennifer L. Armentrout, *Privighetoarea* de Kristin Hannah, *Cuvinte în albastru intens* de Cath Crowley, *Vraja corbilor* de Margaret Rogerson, *Numără stelele. O poveste din Copenhaga* de Lois Lowry, *Fiica negustorului de mătase* de Dinah Jefferies, *Din 7 în 7* de Holly Goldberg Sloan, *Băiatul miliardar* de David Walliams ș.a.

Cele mai populare printre **copii** au fost cărțile: *Însemnările unei puștoaice* de Rachel Renee Russell (fetele) și *Jurnalul unui puști* de Jeff Kinney (băieții), disponibile în mai multe volume în colecția BM, urmate de: *Fata care a băut luna* de Kelly Barnhill, *Vânătorii de cărți* de Jennifer Chambliss Bertman, *Inimă de samurai* de Margi Preus, *Ne vedem în Cosmos, prieteni!* de Jack Cheng, *35 de zile de speranță* de Anna Gavalda, *Pax* de Sara Pennypacker, *Băiatul cu pijamale în dungii* de

John Boyne, *Minunea* de R. J. Palacio, *Toporișca* de Gary Paulsen, *Olguța și un bunic de milioane* de Alex Moldovan ș.a.

Deși nu se regăsesc în top, de popularitate s-au bucurat și cărțile cu tematica Chișinău, aflate în colecția bibliotecii, grație aniversării de 585 de ani de la prima atestare documentară a Chișinăului, dar și a programului estival *Provocarea verii* care, în acest an, s-a axat pe sloganul *Citim și descoperim Chișinăul* (pentru detalii a se vedea compartimentele respective).

Concluzii:

2021 a reprezentat pentru lumea întreagă al doilea an de pandemie cu restricții, cu frici, incertitudini și provocări la care biblioteca a învățat să răspundă, să găsească oportunități pentru a-și menține utilizatorii și partenerii aproape. S-a pus baza colecției digitale, înregistrarea online a utilizatorilor – lecții învățate din criza anului precedent. Un moment important a fost de a menține instituția deschisă pentru public pe tot parcursul anului, revenind la programul de muncă de 6 zile pe săptămână; programele instituționale de lectură și loisir, campaniile de atragere și loializare a utilizatorilor și-au demonstrat eficiența, atrăgând la bibliotecă 5 352 utilizatori noi, ceea ce a sporit impactul la toți indicatorii statistici.

Importanța bibliotecii pentru comunitate este confirmată de cei 40,3% din populația municipiului care dețin card de acces la BM, după cum reiese din analiza indicatorilor de performanță.

PROVOCAREA VERII LA BIBLIOTECA TA

Citeste si descoperă Chișinăul!

1921 COPII AU CITIT ȘI AU DESCOPERIT Chișinăul

560+ UTILIZATORI NOI înregistrați GRATIE programului

13 888 VIZITE 376 per zi 7.3 per participant

3 178 ACTIVITĂȚI

37 ZILE **26** FILIALE **8** săptămâni **4** runde

2 937 ore 3 ore per zi

86 per zi **30.2** per bibliotecar

30.5 activități **22** ore **316 960** MINUTE TOTAL DE LECTURĂ 7 Iunie - 30 Iulie

478 excursii prin Chișinău **140** întâlniri cu personalități și specialiști din diverse domenii

1 123 participanți **282** per copil

105 BIBLIOTECARI & **49** VOLUNTARI au contribuit la succesul programului nostru

3 172 ore per bibliotecar **691** ore per voluntar

640 SUGESTII au transmis COPIII către PRIMARUL municipalității CHIȘINĂU

PREZENȚĂ ÎN MASS-MEDIA

35 emisiuni radio & TV **3 114** POSTĂRI **680** videoclipuri

52 minute **30** minute

3% **74%** **7%** **5.5%** **5.5%** **5%**

5K **321K** **6K** **7.1K** **2.4K** **7.5K**

864 sesiuni **2K** vizualizări

904 TESTIMONIALE

734 mesaje scrise **170** mesaje video

FEEDBACK

„Foarte bine a fost organizat și gândit totul - până la cele mai mici amănunte. Copiii noștri au învățat lucruri noi, au de la ei - și noi, părinți. Vă felicităm pentru acest proiect multumim pentru răbdare și realizările obținute.” Valeriu și Zola

„Dată cu înălțarea anului școlar am început să căutăm unde să încadrăm copilul pentru a socializa, juca și învăța. Programul „Provocarea verii” cu genericul „Citeste și descoperă Chișinăul”, implementat de către Biblioteca Municipală „B.P. HASDEU”, a fost așteptat de copilul meu. Un program care oferă oportunități de lectură, explorare, joc și creație. Este o oportunitate de a învăța profesionalism și implementarea de către o echipă profesională și implicarea care știe cum să găsească cele mai bune soluții de lucru.” Victoria

„Suntem recunoscători că ați adus în atenția copiilor noștri dragostea de a citi și a învăța. Dragostea pentru citit și învățarea - Chișinău! Familia Răzvanu”

Vara aceasta am format o comunitate de cititori și utilizatori care au citit și descoperit Chișinăul cu BM „B.P. Hasdeu”!

FII DEȘTEPTI! IA UN CARD INTELIGENT LA BIBLIOTECA MUNICIPALĂ B. P. HASDEU

Rezultatele campaniei 7-30 septembrie

3 795 UTILIZATORI NOI au primit CARD DE ACCES la BM „B.P. HASDEU”

50 000 VIZITELE în filialele BM „B.P. HASDEU” au depășit cifra de

129 personalități marcante și utilizatori fideli ai BM au devenit **AMBASADORII** CAMPANIEI

FII DEȘTEPTI! IA UN CARD INTELIGENT LA BIBLIOTECA MUNICIPALĂ B.P. HASDEU

CAMPANIE DE ATRAGERE ȘI FIDELIZARE A UTILIZATORILOR www.hasdeu.md

PROVOCAREA VERII 2021

Citeste si descoperă Chișinăul!

TURNIRUL LECTURII

Turnirul lecturii a fost o provocare la lectură individuală a participanților la „Provocarea verii”.

Copiii înșiși în program și-au asumat angajamentul de a citi zilnic, în spațiile bibliotecii, minimum 20 de minute după timpul alocat lecturii în spațiile bibliotecii.

Performanțele fiecărui cititor au fost consemnate în grila de autoevaluare numită Fișă-cronometru.

Pentru atingerea obiectivului de lectură, copiilor, la final de rundă, li s-a acordat Certificat care a inclus nr. de minute citite, bibliotecarul evaluând copiii după timpul alocat lecturii în spațiile bibliotecii.

CAMPIONII LECTURII la „Provocarea verii” 2021 au devenit:

Maura GUNEA - 1 550'

Daria GONCEAR - 1 510'

Mihai GUNEA - 1 188'

316 960 7 Iunie - 30 Iulie 2021 **MINUTE TOTAL DE LECTURĂ**

Vara aceasta am redescoperit lectura cu BM „B.P. Hasdeu”!

Campania ReVino la biblioteca ta!

17 - 23 mai 2021

Prin această campanie chișinăuienii au fost anunțați de redeschiderea pentru public a bibliotecilor, amintindu-le de importanța și rolul vital al instituției în comunitate ca spații atractive, deschise pentru informare, cunoaștere, interacțiune, culturalizare etc.

996 chișinăuieni au primit card de acces la BM „B.P. Hasdeu”

17 316 persoane au trecut pragul filialelor BM în această perioadă

4 297 utilizatori și-au reînnoit cardul de acces la BM „B.P. Hasdeu”

96 vizite ghidate în filiale **1 882** participanți

Mass-media a reflectat campania în **26** de reportaje și articole

emisiuni radio emisiuni TV presă print portali de știri

Sondaj-interviu „Aș veni la bibliotecă dacă...”

dialog cu utilizatorii despre dorințele, aspirațiile lor raportate la bibliotecă

358 respondenți

- ...as găsi cele mai recente apariții editoriale **24%**
- ...as participa la concursuri, întâlniri cu scriitori și personalități din diferite domenii, lansări de carte, cluburi de lectură, ateliere etc. **22.9%**
- ...ar fi spații special amenajate pentru lectură, studiu, joc **21.7%**
- ...se vor organiza mai multe cursuri de limbi străine, limbă română pentru aolingui, actorie, pictură, ceramică, erta vorbirii, dezvoltare personală etc. **21.7%**
- ...ar exista o varietate mai mare de jocuri **16.7%**
- ...ar fi aparate de cafea, ceai și snacksuri **12.6%**
- ...as avea mai mult timp **12%**
- ...n-ar fi pandemie **12.3%**

„Este adevărat că din cauza carantinei s-au închis ușile bibliotecii și asta este un lucru foarte trist însă am fost foarte bucurată să auzim că s-au redeschis ușile bibliotecii, că putem participa la mult mai multe activități interesante pentru că mereu am știut că se organizează jocuri pe tablete, construirea roboților și foarte multe alte activități interesante. Este un lucru foarte bun că putem reveni la bibliotecă, că acum putem merge printre cărți, să le atingem, să o alegem pe cea preferată; să ne bucurăm din din de serviciile bibliotecii.” (Mihaila)

„Nu sunt adeptul ideii că biblioteca nu este doar un loc de unde poți să ci o carte și să citești, ci este și un loc unde poți să stai în liniște, să-ți faci temele pentru acasă, să stai cu prietenii la o partidă de șah. Cred că o promovare mai intensă ar aduce mai multă lume la bibliotecă.” (Dorin)

SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR UTILIZATORILOR

Biblioteca Municipală este într-un amplu proces de schimbare și modernizare, generat de procesele de globalizare, dar și de societatea informațională, în urma căruia, preponderent, se acordă o atenție sporită la dezvoltarea și inovarea serviciilor prestate pentru comunitate. Racordarea BM la *Obiectivele de Dezvoltare Durabilă 2030*, a pus bibliotecarilor ca sarcină să găsească o cale de a conecta postul pe care îl ocupă și activitățile pe care le organizează/livrează, în corespundere acestea, care sunt constituite din 17 obiective.

Pe parcursul anului 2021, BM s-a implicat atât cu diseminarea de informații utile în toate domeniile, cât și cu prestarea/livrarea de servicii care au ajutat comunitatea să-și dezvolte anumite abilități, să preia anumite competențe, și să soluționeze unele probleme personale, cât și cele din societate. E vorba de susținerea gratuită în educație, sănătate, inegalități, educație ecologică etc., de exemplu: studierea limbilor străine, dezvoltare personală, studiere a programelor pe calculator, inteligență financiară, cunoaștere a istoriei, tradițiilor etc. Aceste servicii au fost prestate de către bibliotecari, dar și prin intermediul voluntarilor, cu cunoștințe în domeniu.

Anul 2021 a fost un an cu realizări semnificative în livrarea serviciilor educaționale, de dezvoltare a competențelor utilizatorilor, dar și de dezvoltare personală. În contextul pandemiei COVID-19, a continuat livrarea serviciilor online, dar s-a revenit și la activități cu prezența fizică în bibliotecă. Conform planului de activitate, atât în incinta bibliotecii cât și online pe platformele Zoom și Google Meet, biblioteca a prestat un spectru larg de servicii, în număr de **135**, de dezvoltare a competențelor utilizatorilor cu impact deosebit, bazate pe informare, lectură, de popularizare a științei, educație nonformală, loisir – în funcție de necesitățile utilizatorilor și indiferent de profilul socio-cultural, vârstă, gen, cunoștințe, abilități, sau practice. Din cauza pandemiei, temporar unele servicii au fost sistate – altele s-au reconfigurat, schimbându-și modalitatea de desfășurare de la prezențial la distanțial, tot în acest sens, au apărut noi servicii. Scopul acestor servicii a fost de a prezenta comunității că bibliotecile au spații dinamice, viabile și importante pentru dezvoltarea lor, iar bibliotecarii sunt competenți în domeniile inițiate.

Reieșind din identificarea necesităților utilizatorilor și ținând cont și de situația creată de virusul Covid-19, BM își aduce contribuția pleneră la realizarea a opt ODD-uri, la următoarele obiective: **Obiectivul 2.** Sănătate și stare de bine – 4 servicii. **Obiectivul 4.** Educație de calitate – 111 servicii. Acest obiectiv cuprinde cele mai multe servicii din cifra totală și s-a dovedit a fi cel mai accesibil în toate filialele BM, fiind structurate în felul următor: *studierea limbilor – 7; cunoașterea științelor – 1; arta oratorică – 4; educația civică: bunele maniere, comportamentul în familie, reguli*

*de circulație – 4; istorie, tradiții și valori – 8; consiliere psihologică – 7; orientarea în carieră – 1; servicii de cultură și recreere – 31; servicii de lectură (oportunități pentru lectură inteligentă) – 30; servicii de incluziune digitală – 18. **Obiectivul 10.** Inegalități reduse – 1. **Obiectivul 15.** Viață pe pământ – 2. **Obiectivul 16.** Pace, justiție și instituții puternice (acoperite prin lecții publice de Obiectivele 2, 4, 13 și 15). **Obiectivul 17.** Parteneriate pentru obiective (toate filialele au dezvoltat parteneriate pentru a-și realiza serviciile propuse, conform Obiectivelor 2, 4, 10, 11, 13, 15).*

Serviciile de dezvoltare a competențelor și de dezvoltare personală, livrate la BM, au fost susținute de programe și cluburi de lectură, lecții publice, activități de divertisment. Utilizatorii acestor servicii sunt elevi, tineri, adulți, vârstnici și persoane cu cerințe educaționale speciale. Criza pandemică a reinventat serviciile de bibliotecă, oferind noi dimensiuni, forme, dar și conținut accesibil și interactiv pentru utilizatorii de toate categoriile. Pentru realizarea serviciilor propuse, biblioteca a utilizat platforme și resurse online, menținând comunicarea cu utilizatorii și partenerii, iar bibliotecarii, pentru a-și actualiza cunoștințele și abilitățile cu precădere pe utilizarea resurselor IT și a aplicațiilor online, au participat la mai multe instruirii bazate pe tehnologii, astfel au avut un impact sporit în formarea competențelor necesare comunității.

Solicitanții celor **135** de servicii au fost în număr de **15 037** utilizatori. În cadrul celor **69 servicii de instruire** (studierea IT, studiarea limbilor, cursuri de dicție și oratorie, scriere creativă, ateliere de creație, dans, sport etc.) au fost livrate **3 768 sesiuni** pentru **4 783 persoane**, de **serviciile cultural-educative – 66** la număr (întâlniri cu personalități notorii, profesori universitari, academicieni sau specialiști în diverse domenii; lecții publice, mese rotunde, ore de lectură, vizionare filme, cluburi, cenacluri etc.) au beneficiat **10 254** persoane.

Utilizatorii s-au bucurat de accesibilitatea serviciilor, promovarea personalităților vieții culturale, științifice, de oferta cultural-educativă din cadrul evenimentelor și activităților desfășurate.

În anul care vine e bine de continuat serviciile inițiate în anul precedent, de îmbunătățit, astfel încât să fie pe termen de lungă durată, de valorificat principiul interdisciplinarității în cadrul serviciilor de dezvoltare a competențelor, de realizat activități, implicând noi parteneriate, de analizat nevoile comunității și de formulat recomandări pentru dezvoltarea serviciilor noi.

Servicii de lectură. Cluburi. Cenacluri.

În conformitate cu restricțiile impuse de pandemie, activitățile desfășurate în 2021 au avut loc cu prezență fizică, altele online, dar și mixte, în funcție de situația sanitară la zi. În anul de referință au funcționat **30** de servicii de lectură. Toate cluburile, cenaclurile, concursurile, atelierelor de lectură etc. au drept scop de a promova lectura, de a promova cartea, atât cea actuală/curentă, cât și cea clasică, desigur și cea de debut. Prin aceste activități se impune stimularea lecturii, educarea unui cititor cult, motivarea lecturii din plăcere, unde cartea rămâne cel mai important instrument al întâlnirilor. Participanții la aceste servicii au mari avantaje ce țin de formarea lor pentru o maturitate intelectuală, pentru formarea deprinderilor de a lectura și analiza cele citite, de a-și exprima clar gândul, cursiv și logic, de a-și dezvolta aptitudinile unei dicții expresive, de a cunoaște lumea scriitoricească. Totodată, cei ce merg la ateliere de scriere literară, își dezvoltă spiritul inventiv și creativ, își dezvoltă aptitudini, abilități și competențe de a scrie texte prin învățarea unor tehnici, dar și de a-și descoperi înclinațiile, talentele, prin manifestarea interesului față de arta scrisului.

Nr.	Club/Cenaclu/Serviciu	Filiala	Beneficiari potențiali
1.	ABC-ul cu povești	V. Ignatenco	5-13 ani
2.	Atelierul de Creativ Writing <i>Vlad Ioviță</i>	Biblioteca Centrală	Grup unic 13 persoane
3.	Cenaclul <i>Magia Cuvântului</i>	Biblioteca Centrală	14+
4.	Cenaclul REPUBLICA	Biblioteca Centrală	Adulți
5.	Chișinău – oraș misterios	„Ștefan cel Mare”	8-10 ani
6.	Citim împreună	de Arte „T. Arghezi”	5-11 ani
7.	Clubul de lectură <i>Ecolectura</i>	„Târgoviște”	Adulți
8.	Clubul de lectură <i>Everestul cărților</i>	„Ștefan cel Mare”	15+18 ani
9.	Clubul de lectură <i>Evricea</i>	„Ștefan cel Mare”	8-14 ani
10.	Clubul de lectură în limba engleză / <i>English Reading Club</i>	Biblioteca Centrală	Grup unic 12 persoane
11.	Clubul de lectură <i>Pe aripile poeziei</i>	„Ștefan cel Mare”	8+
12.	Clubul de lectură <i>Trauminsel</i>	„I. Mangher”	5-10
13.	Clubul de lectură <i>ZOOM-ZOOM</i>	„Ovidius”	12-15 ani
14.	Clubul <i>Descoperă scriitorul din tine</i>	„Maramureș”	7+
15.	Clubul iubitorilor de poezie	„Ovidius”	18+
16.	Clubul Kocham Polske	„A. Mickiewicz”	7+
17.	Cunoaștem Eminescu	CAE	Toate vârstele
18.	Lectură generoasă	„Transilvania”	Vârsta a III-a
19.	LecturICI	„Maramureș”	7+
20.	Lumea magică a poveștilor	„H. Botev”	6+
21.	Pasionați de lectură	„H. Botev”	13+
22.	Povestea de Șabbat	„I. Mangher”	3-10
23.	Povestea vine la tine	CAE	5+

24.	Scazoterapia	M. Costin	6+
25.	Teatrul cărții	„I. Mangher”	6-10
26.	Teatrul de păpuși <i>Bibliopicii</i>	„Târgoviște”	6-12 ani
27.	Teatrul de umbre	„L. Rebreanu”	7+
28.	Universul cărții evreiești	„I. Mangher”	50+
29.	Клуб книголюбов <i>Открытая книга</i>	„M. Lomonosov”	50+
30.	Самородок (atelier literar pentru scriitorii începători)	„M. Lomonosov”	Adulți

Anul 2021 a fost un an cu realizări semnificative în livrarea serviciilor educaționale. Aceste activități au fost vizibile pe pagina web și rețele sociale ale filialelor, iar promovarea lecturii, ca bază pentru dezvoltarea multilaterală, a fost înlesnită prin programe, concursuri, servicii în număr de 30, care s-au realizat prin prezentări de carte, lansări de carte, întâlniri cu scriitorii, omagieri, comemorări.

Bibliotecarii s-au implicat activ în comunicarea *online* cu cititorii, dar și în studierea programelor, aplicațiilor de editare/redactare, în procesul de filmare etc. pentru ca toate produsele să fie accesibile și în format electronic.

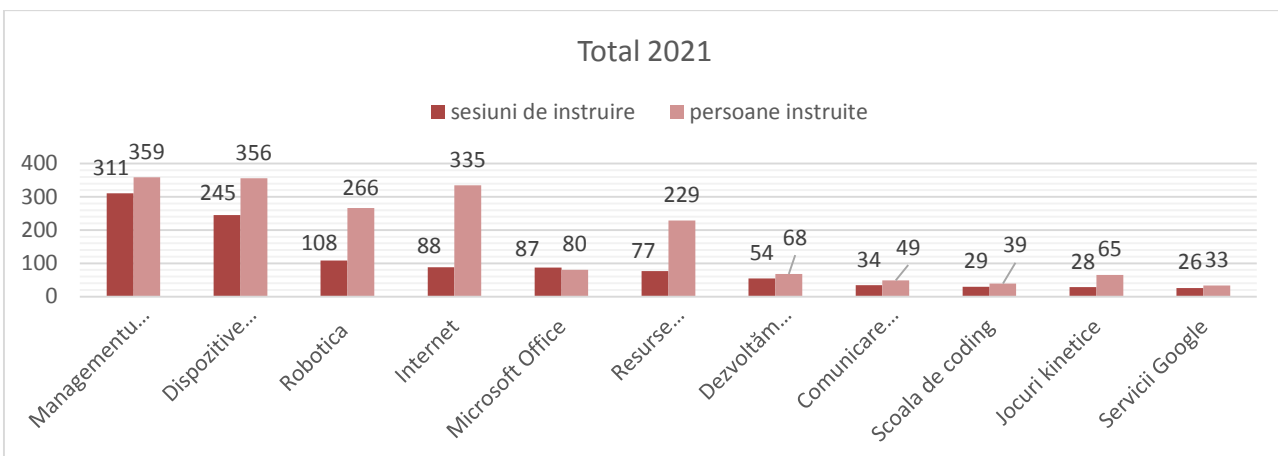
Toate serviciile organizate au reușit să atragă și să stabilească acel contact al utilizatorului cu biblioteca, iar impactul a fost unul care a justificat așteptările. Deși situația din jur este incertă, mai puțin favorabilă pentru întâlniri cu prezență fizică din cauza pandemiei, interesul pentru bibliotecă, pentru cartea preferată este unul care sporește.

Servicii de formare a competențelor digitale

Connect Plus – prestarea Serviciilor IT

Pe parcursul anului 2021, prestarea serviciilor IT din programul *Connect Plus* în filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din Chișinău, a avut loc în concordanță cu disponibilitatea resurselor umane și tehnice. Per total, în 2021 au fost prestate **1 087** (1 190 – 2020) de *instruiri* cu **1 869** (2512 – 2020) de *persoane instruite*.

Dacă ar fi să analizăm traiectoria prestării serviciilor IT din programul *Connect Plus* pe parcursul anului 2021 și fluctuațiile numărului de sesiuni și ale numărului de persoane instruite, remarcăm următoarele:

În anul 2021, evoluția prestării serviciilor IT pe parcursul anului este per general una descendentă, iar cele mai populare servicii au fost *Managementul calculatorului*, *Dispozitive mobile*, *Robotica*, *Internet* și *Resurse informaționale*.

Managementul calculatorului – instruirile la acest subiect necesită prezența fizică, dar din cauza restricțiilor fizice de acces în bibliotecă a fost imposibil de prestat în unele perioade din an.

Interesul utilizatorilor pentru subiectele *Microsoft Office*. *Microsoft Word*, *Power Point*, *Navigare pe internet* și *Servicii Google* de asemenea a fost unul scăzut pe parcursul acestui an.

Instruirile *Dispozitive mobile*. *Explorăm aplicații* și *Dezvoltăm creativitatea* deși au avut loc, au fost prestate cu anumite rezerve de către bibliotecari, printre motivele invocate se numără defecțiunea dispozitivelor mobile, baterii slabe, cabluri lipsă, spațiu insuficient pentru descărcarea aplicațiilor ș.a., în esență probleme țin de mentenanța dispozitivelor de către bibliotecarii responsabili de serviciu.

Prestarea instruirilor referitoare la *Robotică* a fost direct condiționată de restricțiile impuse de situația epidemiologică, dar și de fluctuația resurselor umane sau indisponibilității voluntarului, fiind chiar sistată în unele filiale din lipsa personalului. În procesul instruirilor au fost depistate defecțiuni în seturile de *Robotică*. Roadele sesiunilor de instruire referitoare la *Robotică*, organizate pentru bibliotecarii din rețea la finele anului, vor fi vizibile abia în anul ce urmează.

Nu s-au bucurat de popularitate nici *Jocurile kinetice*, în unele cazuri fiind vorba despre incapacitatea personalului de bibliotecă de a presta serviciul fără prezența voluntarului sau de lipsa spațiului adecvat prestării acestor jocuri (Biblioteca Centrală).

Instruirile *Școala de coding* au fost aproape inexistente, cu excepția primelor luni ale anului și participării la *Ora de programare*, organizată în fiecare an în luna decembrie.

Resurse informaționale (E-servicii) – au fost prestate cu regularitate.

Pe parcursul anului 2021 facilitățile *Presa online și Scanează și livrează* au fost puse la dispoziția utilizatorilor, cu întreruperi și sistări periodice, doar de două filiale „H. Botev” și Filiala de Arte „T. Arghezi”, neînregistrând valori comparabile pe parcursul anului 2021.

În anul de referință sesiunile de instruire IT din programul *Connect Plus* au fost prestate preponderent online, traiectoria prestării serviciilor variind, însă per general menținând o tendință descendentă, fapt ce relevă necesitatea operării unor schimbări, readaptări la necesitățile utilizatorilor și ale bibliotecarilor din rețea. Unele biblioteci au readaptat instruirile, introducând tematici noi, livrând sesiuni de instruire în utilizarea platformelor online Zoom, Google Meet („Ovidius”, N. Titulescu).

Per general, sesiunile au fost prestate într-un mod neregulat. Din cauza pandemiei și a faptului că participanții fac parte din grupul de risc, s-a lucrat individual și nu în grup, sesiunile de instruire având un caracter de consultații.

Totuși **mărturiile utilizatorilor** atestă că ei au rămas mulțumiți pentru competențele digitale obținute:

„Fiind lector la Universitate, în condițiile crizei pandemice globale de Coronavirus și a restricțiilor oficiale, care prevedeau pentru sistemul de învățământ organizarea lecțiilor în online, am fost nevoit să accept provocarea și să mă adaptez cu situația în cauză. Așa am participat la Cursul Connect Plus, serviciul Google de la Biblioteca „Ovidius”. Am învățat: Ce este Google Meet, cum creez o conferință video, cum fac partajarea ecranului etc. Aceste instruiri m-au ajutat să fac față cu brio schimbărilor, să utilizez eficient tehnologia. Un fapt important, e răspunsul prompt la solicitarea mea și învățarea în ritmul propriu: oricând am timp. Impactul acestui curs e vizibil: pot să inițiez conversații la nivelul fiecărei lecții sau să particip la discuțiile deja existente. Tot ceea ce am studiat e de un real folos pentru realizarea orelor în online la nivel academic.” (Nicolae Chiricencu, lector universitar ULIM, Filiala „Ovidius”);

„În luna februarie, împreună cu sora mea, am participat la Serviciul Robotica de la Biblioteca „Ovidius”. Îmi place foarte mult această experiență nouă de la bibliotecă. Am făcut diverși roboți care cu ajutorul tabletei făceau diverse mișcări. Vă invit la lecțiile de robotică de la Biblioteca „Ovidius.” (Sofia Petrov, Filiala „Ovidius”);

„Mă bucură faptul că am avut oportunitatea de a participa la serviciul Robotica de la Biblioteca „Ovidius” din cartierul unde locuiesc. Impresiile mele de la această activitate sunt fenomenale. Veniți la robotică, fiindcă aici veți antrena mințile și veți putea face foarte bine roboți din lego.” (Maxim Novac, Filiala „Ovidius”);

„Eu, în cadrul serviciului Explorăm aplicații de la Biblioteca N. Titulescu, am învățat aplicația „Google Earth”, datorită ei am putut găsi unde se află casa mea, școala și biblioteca.” (Alexandru Babițchi, Filiala N. Titulescu);

„Serviciul ABC-ul computerului e unul dintre preferatele mele, datorită lui am învățat Platforma Zoom, care este importantă pentru școală, dar și am devenit mai creativă datorită Platformei Canva.” (Doina Borș, Filiala N. Titulescu).

Promovarea Serviciilor IT din programul Connect Plus, pe parcursul anului 2021, a avut loc prin intermediul *Agendei săptămânale a activităților*, plasată pe paginile de Facebook instituționale, blogurile gestionate de filiale și a site-ului www.hasdeu.md. Per total, în 2021, au fost elaborate 36 de agende virtuale, ce au inclus tematica și periodicitatea serviciilor.

Servicii informaționale

Pe parcursul anului 2021 colaboratorii Secției tehnologia informației, inclusiv cu aportul colegilor din filialele BM „B.P. Hasdeu”, au oferit suport informațional utilizatorilor bibliotecii prin intermediul **Serviciului Întrebă bibliotecarul**, ce a înregistrat **1 123 cereri** (2020 – 1 356 cereri), **999 de căutări** (2020 – 1 840 de căutări), iar pe Chat-ul online s-au înregistrate **240 cereri** (2020 – 283 cereri) în cadrul a **180 de sesiuni** (2020 – 191 sesiuni). Indicatorii înregistrați se datorează interesului manifestat de utilizatori față de subiecte precum: programul bibliotecii și regulile de împrumut, disponibilitatea pentru împrumut a unor titluri și autori, literatură în alte limbi (rusă, germană, engleză), informații referitoare la metodica predării limbii franceze sau managementul conflictelor, cărți în versiune electronică, documente legislative full text, scanarea documentelor contra cost ș.a.

Bazele de date juridice, la care BPD are acces prin abonament sunt un compartiment important al colecției digitale a bibliotecii, iar Serviciul *LawDocs*, creat ca un răspuns operativ la solicitările utilizatorilor în perioada pandemiei, permite utilizatorilor aflați la distanță să primească în varianta electronică, pe e-mail, informația solicitată. Documentele solicitate sunt selectate din Bazele de date juridice ale BPD: MoldLex; Practica judiciară a RM; Sintact.ro; Monitorul fiscal FISC.md; EBSCOhost; HeinOnline. Suplimentar au fost oferite, la cerere, scanări din cărțile și revistele BPD – **21 523**, livrări prin e-mail – **21 881** (19 301 – 2020).

Blogul *E-resurse. Drept*, resursă importantă în domeniul dreptului, a fost solicitat pe parcursul anului de referință, fiind descărcate documente full text, de **20 452** de ori (6 060 – în 2020), ceea ce confirmă importanța și utilitatea informației oferite de bibliotecă.

Servicii de dezvoltare a competențelor utilizatorilor

ACTIVITĂȚI CULTURAL-EDUCATIVE

Stimularea interesului pentru lectură rămâne principalul obiectiv al bibliotecii, deoarece a citi în ziua de azi e un lucru foarte important, or, trăind într-o societate informatizată, interesul pentru lectura de carte scrisă devine din ce în ce mai modest. De aceea, primordial pentru filialele BM este atragerea utilizatorilor spre lectură, oferindu-le mai multe oportunități de cunoaștere a publicațiilor existente în bibliotecă, dar și a noilor apariții editoriale.

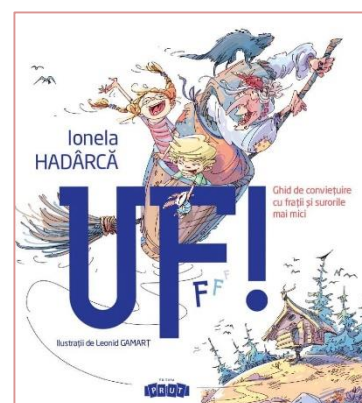
Pe parcursul anului de referință, promovarea lecturii, ca reper fundamental pentru dezvoltarea multilaterală a utilizatorilor de toate vârstele, s-a desfășurat prin: programul de lectură *Chișinăul citește*, concursul de lectură *Bătălia cărților* și programul *Să realizăm povestea*, precum și a altor programe realizate la nivel de filială. Avem temeiul să afirmăm, că au fost organizate mult mai multe activități și servicii de lectură: cluburi, cinacluri, lansări și prezentări de publicații, întâlniri cu scriitorii și alte manifestări cultural-educative. Toate acestea au condus la o mai bună informare a publicului, cu privire la procesul literar actual, oferindu-i posibilitatea să cunoască tendințele noi în literatură, de a cunoaște „pe viu” scriitorii contemporani și personalitățile marcante ale societății noastre.

Programul *Chișinăul citește*, ediția a XVIII-a

Chișinăul citește este cel mai longeviv program al Bibliotecii Municipale, care a ajuns la cea de-a XVIII-a ediție. Scopul programului îl constituie promovarea cărții și a lecturii în cadrul unei comunități moderne, orientate spre lecturi de calitate. În acest an au fost propuse, ca și în anii precedenți, trei cărți:

UF! Ghid de conviețuire cu frații și surorile mai mici, de Ionela Hadârcă (pentru categoria copii).

Volumul conține 24 de povestioare, ilustrate de artistul plastic Leonid Gamart și este o sursă didactică, o ediție de referință pentru educatori, învățători, bibliotecari, una care îți oferă mai multe repere în „ale educației”. Iată de ce aceasta a fost citită cu interes atât de copii, cât și de adulți. Cartea s-a bucurat de o popularitate aparte, deoarece servește drept îndrumar ce are menirea de a ajuta

copiii să conviețuiască mai „duios” cu frații sau surorile mai mici și să fie fericiți alături de ei. Atât copiii, cât și părinții lor, au apreciat această lucrare literară ca fiind una captivantă, ce cucerește prin limbajul simplu și plin de umor. În povestiri copiii au găsit răspunsuri la întrebările: *De unde s-a luat*

frățiorul mai mic? De ce se comportă ciudat bunicii? De ce-și împletesc surioarele codițe? Ce să faci cu un pârâcios mic? etc.

Pentru categoria adolescenți a fost recomandată cartea **Țipă cât poți** de Moni Stănilă.

Este un roman care te pune să gândești profund asupra problematicii de sorginte identitară, care-i oferă adolescentului momente ce-l face să-și pună diverse întrebări pe marginea subiectului propus, să caute răspunsuri în speranța să le găsească, citind cartea mai departe. Romanul **Țipă cât poți** de Moni Stănilă nu este unul narativ, ci construit mai curând ca o platformă în care sunt expuse o serie de idei – toate având un back-ground religios. Scriitoarea se înfățișează ca o doctrinară care își apără credința. De aceea, motivațiile ei se subsumează preceptelor religiei creștin-ortodoxe. Din această perspectivă, opera Monei Stănilă se prezintă ca un mix eseistic-publicistic și moral-religios, întrepătruns reciproc. Adolescentul cititor are în față o carte despre identitatea multiplă, despre viață și trecerea ei. Cunoașterea de sine este un moment esențial în dezvoltarea fiecăruia dintre noi, o provocare care trebuie acceptată și realizată pentru ca în final fiecare piesă din puzzle să se așeze la locul ei. Romanul **Țipă cât poți** meditează profund asupra acestui subiect, tratându-l în măsură egală cu umor și seriozitate, acesta abundă în concepte filozofice și simboluri ascunse. Cartea este o oportunitate nouă de explorare a universului artistic al scriitoarei, unul neobișnuit și curajos, plin de umor, candoare și ironie, ce poate capta atenția iubitorilor de carte bună. Credem că adolescenții și-au îmbogățit orizontul de cunoștințe, citind și reflectând pe marginea esențelor descoperite în acest volum.

Citirea a doua (nu ultima) de Ioan Mânăscuță a fost recomandată pentru categoria de cititori adulți.

Scriitorul a modelat stilistic fiecare frază, scriind textele cu mult sentiment patriotic, îndemnându-și cititorul să mediteze asupra prezentului și asupra zilei de mâine, prin filtrul critic al analizei. Disponând de un spirit fin al observației, mult umor și strategii literare, Ioan Mânăscuță a asigurat o lectură savuroasă tuturor celor care au lecturat *Citirea a doua (nu ultima)*. „Este o carte de tablete, eseuri literare, filozofice scrise pe parcursul a peste 30 de ani”, declara la lansarea programului de lectură scriitorul *Ioan Mânăscuță*.

Filiala „I. Mangher” și-a propus spre lectură două cărți pentru vorbitorii de limbă rusă, care, la fel, au fost promovate pe tot parcursul anului prin diferite forme de activitate. E vorba de cartea scriitoarei Ludmila Kantor-Hazina *Признания московской красотки* (pentru adulți) și pentru copii *На Горизонтских островах* de scriitorul Boris Druță.

În primele zile ale lunii februarie, comunitatea internațională marchează *Ziua Internațională a Cititului Împreună* – o campanie de promovare a bucuriei, frumuseții și a beneficiilor lecturii. La BM acest eveniment, menit să deschidă drumuri spre lectură, ajutându-și comunitatea să se bucure de lumina lecturii, a fost marcat prin intermediul organizării unei activități de amploare – lansarea programului de lectură *Chișinăul citește*, în ziua de 5 februarie. Evenimentul a continuat cu *Maratonul lecturii*, în cadrul căruia s-a citit, cu transmitere online, timp de trei ore consecutive fragmente din cele trei cărți. Prin acest maraton s-a dat startul lecturilor online, anume din cărțile propuse spre lectură în program, acțiunea continuând pe parcursul anului.

În anul ce a trecut, aceste opere au fost promovate intens, fiind organizate întâlniri cu autorii, lecturi online, prezentări de carte, recomandări de carte, ateliere de lectură, discuții etc. Tot în acest scop au fost elaborate filmulețe de promovare, de asemenea au fost organizate expoziții, iar impresiile de lectură ale cititorilor au fost înregistrate pe online. Toate activitățile s-au desfășurat atât în formatul online, cât și cu prezență fizică. În mediul virtual s-au regăsit toate cele trei cărți, fiind plasate pe rețelele sociale, canalele YouTube ale bibliotecilor-filiale în vederea promovării volumelor, dar și a autorilor. Prin aceste activități cele trei categorii de utilizatori chișinăuieni au fost intrigați și atrași spre lectură.

Ediția a XVIII-a a programului de lectură *Chișinăul citește* a finalizat prin organizarea a trei conferințe literare, consacrate fiecărui autor în parte. La conferințe au fost prezenți autorii, au participat critici literari, dar și cititori pasionați de aceste lecturi. Conferințele literare au fost parte din întregul ciclu de evenimente de totalizare, incluse tradițional în programul de lectură *Chișinăul citește*. Menționăm, cu regret profund, trecerea la Domnul a scriitorului Ioan Mânăscuță, decesul căruia, cauzat de Covid-19, ne-a afectat pe toți, astfel încât a avut loc doar o întâlnire cu autorul, atunci când a fost lansată această ediție a programului.

Chișinăul citește 2021					
Cartea / autorul	Activități	Nr. participanți la activități	Nr. de împrumuturi	Întâlniri cu scriitorii	Nr. participanți la întâlniri cu scriitorii
Citirea a doua (nu ultima), Ioan Mânăscuță	115	694	428	1	65
Țipă cât poți, de Moni Stănilă	93	1 099	356	13	468
UF!: Ghid de conviețuire cu frații și surorile mai mici, de Ionela Hadârcă	421	4 176	716	6	406
Total	629	5 969	1 500	20	939

Indicatorii statistici din acest tabel ne prezintă cifrele de ansamblu ale implicării și responsabilității bibliotecarilor privind promovarea acestui program de lectură și considerăm că sunt niște indicatori satisfăcători, ținând cont că a fost și un an pandemic. Menționăm încă o dată cu regret, că nu au fost posibile întâlnirile cu scriitorul Ioan Mânăscuță, deoarece autorul a plecat subit din viață, însă activitățile de promovare au continuat, fiind realizate în număr de 115, astfel cartea a fost împrumutată de 428 cititori.

În total, din acest program au fost împrumutate 1 500 de cărți și este un indicator bun, dar desigur că tendința este de a-l spori, ceea ce ne propunem pentru anul 2022. Sperăm foarte mult ca rezultatele să fie în creștere, deoarece *Chișinăul citește* este un program ce ne unește prin lectură.

Impresiile de lectură ale cititorilor

„Cartea scriitorului Ioan Mânăscuță cu un titlu atât de sugestiv „Citirea a doua (nu ultima)” este o reflecție despre viață în sine, temporal și atemporal, despre măreția timpului. Citind această carte, am găsit o sumedenie de adevăruri și totodată am descoperit multe pe care nu le observam, am evidențiat și întrebări pe care nu mi le puneam până atunci. Am descoperit acele idei sau, poate, gând ascuns, care stăteau undeva pe un raft îndepărtat al inconștientului ce se dorea trezit la momentul oportun pentru contemplare și cunoaștere de sine. Spre final, mi-am amintit de Noica care spunea: „...atât timp cât eu sunt, nu există moarte, când ea va veni eu nu voi mai fi...”. Atunci merită oare să ne fie frică să acționăm, să creăm sau să trăim în plin sens al cuvântului constructiv, calitativ, cantitativ? Or, până la urmă viața nu este doar o trecere de timp, ci o acumulare de cunoștințe, emoții și senzații dintr-un timp în alt timp. Mulțumesc echipei Bibliotecii „Transilvania”, care mi-a

recomandat această extraordinară carte din programul de lectură „Chișinăul citește”. Chiar a meritat!” (Tamara Munteanu, Filiala „Transilvania”);

„Ioan Mânăscuț a fost scriitorul care nu a vrut să moară, iată de ce „Citirea a doua (nu ultima)” este o scriere ce nu trebuie terminată, dar... în filele din această carte e foarte greu să înțelegi tot: e și filozofie, și psihologie, descrie relația noastră pe pământ cu cei vârstnici, cu copiii, cu străinii, cu rudele, mai pe scurt, cu tot ce ne înconjoară. El a descris relația noastră cu Domnul prin prisma religiei creștin-ortodoxe, a apelat la psalmi, s-a alimentat din sfânta scriptură și a apelat la apostoli, lucru care ne determină să înțelegem pentru ce trăim.” (Elena Penu, pensionară);

„Când am început să citesc cartea „Țipă cât poți”, mi s-a părut banală și ciudată. Ce fel de introducere poate fi una care vorbește despre un pat aruncat și despre o conștiință apăsată? Dar, precum spune însăși autoarea, „ca să știi dacă îți place o carte, nu te opri din lectură până nu treci de o sută de pagini.” Eu am înțeles că îmi place după doar zece. Modul în care este abordată tema și structura de jurnal a textului face ca acest roman să fie atrăgător și ușor de lecturat pentru toate generațiile. În concluzie, vreau să vă încurajez să citiți această carte și, ca argument, o să citez o frază din ea: „Lucrurile nu pot să stea în picioare mincinoase. Oamenii nu pot să se înțeleagă fără să se cunoască. Spune, spune tot. Țipă cât poți! Cine ești și ce îți place. Cât de sincer poate fi omul cu sine? Cât de sinceră poți fi, Una, cu tine?” (Cătălina Burlacu, Filiala „Transilvania”);

„M-au amuzat toate capitolele din cartea „UF! Ghid de conviețuire cu frații și surorile mai mici”, dar în mod special, cel dedicat bunicilor, momente în care se narează despre comportamentul hiperprotector al bunicilor. Mai ales când le recomandă bunicilor să nu-și mai „înflorească” nepoții atunci când ies la plimbare.” (Cătălina Nazar);

„Concluzia după lecturarea acestui îndrumar „UF! Ghid de conviețuire cu frații și surorile mai mici” mă duce la ideea că NIMENI nu este PERFECT și absolut nimeni nu cunoaște rețeta care să te facă să devii PERFECT, ci doar prin colaborare și susținere reciprocă, alături de semenii și apropiații noștri, vom reuși să fim cea mai frumoasă versiune a noastră.” (Adelina Anghel).

Concursul de lectură *Bătălia Cărților*, ediția a VII-a

Un important și antrenant concurs de lectură pentru copii și adolescenți, desfășurat pe parcursul lunilor martie-decembrie 2021, a fost *Bătălia cărților*, ediția a VII-a, realizat în parteneriat cu Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj, România. Lansarea acestei ediții s-a desfășurat *online*, pe platforma Zoom, având-o ca invitată pe doamna Sorina Stanca, managerul Bibliotecii Județene „Octavian Goga” Cluj, dar și alți invitați, precum reprezentanți ai autorităților publice locale, bibliotecari de pe ambele maluri ale Prutului. Concursul se desfășoară în perioada martie-noiembrie a anului, fiecare ediție având momentele sale demne de apreciere și relevanță. Concursul este divizat în două categorii de vârstă: copii (11-14 ani) și adolescenți (15-18 ani). Utilizatorii care au dorit să participe s-au înscris prin completarea unui *Formular de înscriere*. Ei au trecut prin două probe de evaluare. Prima – a prevăzut lectura propriu-zisă a cărților și completarea unei fișe de lectură și a doua etapă a fost constituită din însăși finala concursului.

Pe perioada derulării concursului au fost organizate multiple prezentări și recomandări de carte, lecturi online pentru promovarea cărților propuse spre lectură, conform categoriilor de vârstă. În aceste activități au fost implicații și doritorii de a participa la concurs, inclusiv de a se implica în promovarea cărților citite. Astfel, în procesul desfășurării concursului, chiar pe întreaga sa durată, elevii acumulează experiența necesară, în care învață cum să-și formuleze niște idei în baza lecturilor și să propună și altora cărțile respective. De asemenea, le oferă posibilitatea de a-și dezvolta gândirea, creativitatea, logica, inspirația și atitudinea față de orice situație descrisă în lucrare.

Marea finală pentru cele două categorii de vârstă, copii și adolescenți, a cuprins dezbateri *Convinge-mă să citesc!* Evenimentul s-a desfășurat la Biblioteca Centrală, în cadrul căruia participanții au susținut o pledoarie pentru cartea preferată din lista recomandată. Ei au răspuns la întrebările juriului și la întrebări adresate din partea concurenților. Participantul care a prezentat cea mai argumentată, creativă, incitantă și convingătoare pledoarie a fost desemnat **Cititorul anului 2021**.

Astfel, învingătoare la **categoria copii** (11-14 ani) a fost desemnată Irina Garștea, elevă la IPLT „Mihai Viteazul”, participantă din partea Filialei „Ovidius”, care a prezentat cartea *Trandafirii din*

Mexic, autor Pam Muñoz Ryan. Juriul a mai înmânat premii la categoria copii pentru: *Cititorul exeget* – Nicoleta Burlea și Ilinca Zaporojan; *Cititorul creativ* – Elena Mitrofan, Marina Conovca și Elisaveta Luca; *Cititorul proactiv* – Mădălina Alexei și Valeria Botnaru. De asemenea, au fost acordate și diverse *mențiuni* pentru: Bianca Chirița, Emil Basiul, Gabriela Todica, Loredana Muntean, Daniel Botnaru, Victoria Mitrofan, Valeria Șveț. Prin votul participanților a fost desemnată și **Cartea anului 2021**, la categoria copii – *Noaptea despărțirii* de Jennifer A. Nielsen.

La categoria de vârstă **adolescenți** (15-18 ani), pentru **Cititorul anului 2021** cele mai multe puncte au fost acumulate de Adina Panfil, elevă a LT „Minerva”, cititoare activă a Filialei „A. Mickiewicz”, pentru prezentarea cărții *Proscrișii* scrisă de S.E. Hinton. Celelalte premii oferite de juriu la categoria adolescenți au fost: *Cititorul exeget* – Andreea Lazu și Mădălina Caliga; *Cititorul creativ* – Alina Dovbâș, Adelina-Elena Culicovschi și Evelina Bodrug; *Cititorul proactiv* – Mădălina Stanciu, Mădălina Starâș și mențiune pentru Ilinca Covganeț. *Aleea cu licurici* de Kristin Hannah a fost desemnată **Cartea anului 2021**, adunând o majoritate de voturi din partea cititorilor din categoria de vârstă respectivă.

Echipa juriului a fost formată din: dr. Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”; Maria Pilchin, scriitoare și critic literar; Lidia Grosu, poetă; Moni Stănilă, scriitoare și jurnalistă.

Despre amploarea evenimentului, dar și despre pasiunea pentru lectură, câștigătorii titlului de **Cititorul anului 2021** au vorbit în cadrul emisiunilor TV și Radio: *Radiomatinal de Weekend*, *Ora copiilor*, *Casa Radio*, *Jurnalele de știri* de la *Radio Moldova*, *TeleMatinal TVR Moldova*, platforma #diez.md.

În acest an, ca și în anii precedenți, concursul *Bătălia cărților* a fost un prilej excelent de a citi cărți noi, recomandate de bibliotecarii de la BM „B.P. Hasdeu”. Pe parcursul unui an, copiii și adolescenții, utilizatori din întreaga rețea au citit câte 10 cărți interesante, captivante și s-au pregătit de marea finală a unui concurs inedit, ce oferă experiențe de neuitat pentru copiii și tinerii pasionați de citit și arta oratoriei. Toți participanții la concurs au dobândit un șir de competențe noi: înțelegerea textelor literare, capacitatea de a reflecta asupra acestora, de a formula opinii, argumente și interpretări proprii, în scris și oral, în cadrul dezbaterilor.

Bătălia cărților 2021				
	Copii (11-14 ani)		Adolescenți (15-18 ani)	
	Finaliști (care au citit 10 cărți)	Nr. utilizatori care au împrumutat cărțile	Finaliști (care au citit 10 cărți)	Nr. utilizatori care au împrumutat cărțile
2021	77	3 298	21	1 755
2020	31	2 863	25	2 493

Constatăm că numărul participanților copii, cu vârsta cuprinsă între 11-14 ani, este în creștere, respectiv și numărul de cărți împrumutate este în creștere. Iar ceea ce putem menționa referitor la categoria adolescenți – numărul este în descreștere. Pentru anul 2022 va trebui intensificată activitatea de promovare în rândurile adolescenților a cărților pentru lectură, apelând la forme atractive și inovative; de implicat cititorii din această categorie să vina cu impresii de lectură pentru semenii lor; de colaborat cu instituțiile din învățământ; de promovat mai activ în mass-media. Poate e cazul să înființăm și un *Club al adolescenților* care citesc sau un *Cenaclu* cu aceeași menire. Să-i invităm mai des la discuții și dezbateri pe orice temă, apelând și la metoda online, ca să le trezim un interes și mai mare pentru carte și lectură.

Impresii de lectură ale participanților:

„Mi-a plăcut cartea „Aventurile lui Huckleberry Finn” de Mark Twain deoarece am trăit sentimente de suspans, având momente în care am citit fără să mă opresc, ignorând tot ce se mai întâmplă în jurul meu. În multe momente am simțit compasiune pentru Jim, din cauza rasismului și torturii la care era supus și din cauza faptului că era un negru. Cartea a fost foarte interesantă, datorită aventurilor și misterelor prin care a trecut personajul principal, alături de prietenul său.” (Daniela Buliga, Filiala „Transilvania”);

„Mie mi-a plăcut foarte mult cartea „Dragă domnule Henshaw”, scrisă de Beverly Cleary, inclusiv și personajele. Am rămas surprinsă când am văzut cât de înțelegător a fost băiatul, pentru că sunt convinsă că dacă aș fi fost în locul lui, aș fi reacționat altfel, adică nu aș fi vrut să-l mai văd niciodată. Însă băiatul, inclusiv și tatăl, au dat dovadă de curaj, inteligență și înțelegere. Presupun că ar merita, și o votez drept cartea anului. În timpul lecturii, și mai ales la final, am simțit melancolie. Aș recomanda-o copiilor de 10-14 ani.” (Anastasia Cotorobai, Filiala „Transilvania”);

„Noaptea despărțirii” scrisă de Jennifer A. Nielsen este o carte foarte bine structurată, care m-a impresionat de la pagină la pagină. Mi-a plăcut cum autoarea a construit fiecare personaj și, de asemenea, acțiunea care m-a ținut mereu în alertă. M-a impresionat povestea cărții, bine construită, tristă, dar totuși foarte captivantă. Personajele mele preferate din această carte sunt:

Greta, Firtz, și tatăl lor. De la aceste trei personaje uimitoare am învățat ce este cu adevărat curajul, loialitatea, ambiția, iubirea și încrederea în sine. În timp ce am lecturat această carte istorică am simțit sentimente de nostalgie, încredere, suspans și admirație. Recomand această carte oricărui cititor și se va îndrăgosti pe loc de povestea minunată a acestei cărți.” (Rusalina Bucătaru, Filiala „Transilvania”);

„Personal m-a impresionat cartea „**Copiii de făină**”, autor Anne Fine, fragmentul în care Simon își salvează copilul de făină din gunoi, în timp ce altora nici nu le-a păsat. Prin acest gest a demonstrat responsabilitatea față de copilul său de făină. Din acțiunea sa am învățat că un părinte trebuie să-și iubească copilul indiferent cum arată, să-i ofere protecție când acesta are nevoie și să-i fie mereu alături. Lui nu i-a păsat câte detenții primește, dar și-a apărat copilul de ceilalți elevi.” (Alexandru Maxim, Filiala „Transilvania”);

„După părerea mea cartea „**Coraline**”, autor Neil Gaiman a fost în întregime impresionantă, datorită curajului unei fete atâț de mici. Citind această carte, am avut sentimente și fiori de groază, dar în final am simțit împlinire, liniște și pace.” (Andreea Varaniță, Filiala „Transilvania”);

„Cartea „**Prințesa sub acoperire**”, scrisă de Connie Glynn, este una din preferatele mele. M-a fascinat încă de la primele pagini, iar pe parcursul lecturii ei am simțit un amalgam de sentimente de bucurie, de tristețe, mândrie, furie pe alocuri. Toate aceste sentimente m-au ținut în suspans și m-au făcut nerăbdătoare să citesc următoarea pagină. Citind această carte m-am împrietenit virtual cu personajele și am trecut împreună cu ele printr-un amalgam de trăiri, stări și emoții.” (Rusalina Bucătaru, Filiala „Transilvania”);

„**Aleea cu licurici**”, scrisă de Kristin Hannah, seamănă mult cu un foc de artificii. O operă „colorată” și liniară până aproape de explozia finală. Finalul te seacă de lacrimi și de trăiri, ultimele pagini mi-au făcut sufletul să se dizolve, să plângă de tristețe, de bucurie... de toate. O carte pe care o citești de multe ori. Emoționant, viu, înălțător. A devenit cartea mea preferată pentru că am trăit emoții de fericire, trădare, nostalgie, triste, și credeam că nu voi mai citi una la fel de dureroasă. Conținutul nu o face remarcabilă, finalul o face specială.” (Anastasia Sorocan, Filiala „Transilvania”);

„**Cuvinte în albastru intens**”, autor Cath Crowley. Nu am absolut nici o îndoială ca mi-a plăcut această carte, aș putea astfel enumera o infinitate de motive pentru a-mi argumenta părerea. În primul rând, subiectul tratat este unul tulburător și emoționant, iar personajele par niște adevărați Robinson Crusoe, fiecare retras pe propria insulă. Drama personală prin care trece fiecare erou și consolarea pe care o descoperă unul în altul m-au făcut să stau cu sufletul la gură pe toată durata lecturii. Mi-a plăcut că se vorbește despre oameni puternici, despre cărți care au suflet, despre amintiri care trăiesc și vieți care se împletesc.” (Livia Gherlac, Filiala „Transilvania”).

Concursul de lectură *Chișinăul citește*

Concursul de lectură *Bătălia cărților*

Bătălia cărților 2021, ediția a VII-a

Bătălia cărților 2021, ediția a VII-a

Programul Provocarea verii, ediția a III-a

Aniversarea de 585 de ani ai Chișinăului a constituit tema principală a celei de-a 3-a ediții a programului estival **Provocarea verii**, desfășurat în perioada 7 iunie – 31 iulie 2021 în toate cele 27 de filiale ale BM „B.P. Hasdeu”, având genericul *Citește și descoperă Chișinăul*. Startul celei de-a III-a ediții a programului a fost dat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” la data de 5 iunie, în scuarul „Mihai Eminescu”.

Tematica bine gândită a oferit participanților șansa să descopere și să redescopere farmecul Chișinăului printr-o gamă de activități: lecturi despre orașul natal, consemnarea momentelor importante prin ateliere de creație, desen, modelare, poze, elaborarea hărților care conțin monumente și locuri de importanță istorico-culturală, rezolvarea quizurilor, excursii pietonale datorită

cărora au cunoscut simbolurile municipiului Chișinău, personalitățile de valoare națională, monumente, muzee, parcuri etc.

Toți participanții au primit agenda *Jurnalul exploratorului* care a inclus 30 de provocări și 30 de curiozități ce țin de istoria Chișinăului, pregătite de SMC. Aici participanții și-au notat impresiile de lectură, gândurile, sentimentele de la diversele explorări efectuate zilnic la bibliotecă.

Pe lângă recomandări metodice detaliate Secția „Memoria Chișinăului” a propus un suport informațional considerabil de produse noi, creative – multiple activități ludice pe diverse teme: personalități chișinăuene, monumente, străzi, parcuri, etc. Ținând cont de situația pandemică, au fost elaborate materiale nu doar pentru uz offline, ci și pentru cel online – un total de aproximativ 50 de puzzle-uri, prezentări PPT, videouri, teste, materiale promoționale și resurse tematice de pe blogul *Chișinău, orașul meu*. Toate activitățile ludice, realizate de SMC, au putut fi testate chiar din

prima zi de lansare, în Scuarul Eminescu, de micuții chișinăuieni care au fost remunerați pentru eforturile depuse prin premii dulci.

Citește și descoperă Chișinăul – sub acest slogan a fost creat site-ul dedicat *Provocării verii* (<http://provocareaverii2021.tilda.ws/>), disponibil pe www.hasdeu.md și rubrică pe blogul *Chișinău, orașul meu* (<https://chisinaucapitala.wordpress.com/>) – platforme online ce au pus la dispoziția bibliotecarilor și utilizatorilor informații relevante, prezentări, teste, concursuri intelectuale, curiozități, articole, clipuri video despre Chișinău pentru o bună desfășurare a programului. Este încurajator faptul că filialele BM au folosit pe larg materialele elaborate și livrate de Secția „Memoria Chișinăului” pentru organizarea activităților.

Cele mai utilizate și valorificate activități ludice, postate pe aceste pagini au fost: **Chișinău – carte de vizită** – prezentare Power Point referitor la simbolurile mun. Chișinău, imnul orașului, amplasarea geografică și distanțele dintre Chișinău și orașele lumii, Chișinăul în limbile europene, statistica: numărul populației orașului, suprafața, în raport cu orașele europene, orașele înfrățite; **Chișinăul la un secol distanță** – imagini retro și actuale ale edificiilor, monumentelor, transportului din Chișinău. Copii au descoperit atât Chișinăul retrospectiv cât și pe cel din prezent; **Chișinău. Arcul de Triumf** – joc informativ prin intermediul căruia micii chișinăuieni au cunoscut istoria Arcului de Triumf, curiozități, având ocazia să cunoască și alte orașe din întreaga lume ce sunt decorate cu arcuri; **Monumentele Chișinăului. 10+ curiozități** – cele mai surprinzătoare fapte despre monumentele orașului; **Aleea Clasicilor. Chișinău** – prin intermediul acestei prezentări, copiii au descoperit numărul și numele busturilor din parc, informații despre fiecare scriitor clasic, operele lui și arhitectii; **ABChișinău (A-Z)**” – creat individual la cererea filialelor pentru micii chișinăuieni, a fost și unul din cele mai aplicate jocuri. În timp ce majoritatea jocurilor sunt mai complexe, destinate copiilor de 10-14 ani, acesta este perfect pentru copiii de 5-8 ani. Prin intermediul activității, copiii numesc parcuri, monumente, edificii ce încep cu literele respective din alfabet.

În decursul a două luni, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a activat într-un ritm deosebit. Copiii au făcut cunoștință cu istoria și cultura orașului, participanții au avut ocazia de a vizita majoritatea locurilor remarcabile din Chișinău, de a cunoaște istoria străzilor.

Majoritatea activităților din cadrul ediției 2021 a programului estival s-au desfășurat sub formă de: excursii (pietonale și virtuale); întâlniri cu personalități chișinăuene; ateliere (de desen, de scriere creativă, de gătit, de sculptură ș.a.); concursuri (literare, fotografice, de desen ș.a.); spectacole (recitaluri, reprezentări scenice); discuții, dar și activități organizate în format inedit (*Escape Room*; sesiuni foto, karaoke etc.).

La componenta **Citește** bibliotecarii au aplicat o diversitate de metode și tehnici de lectură: lectură cu voce tare, lectură în ștafetă, photovoice – metodă de dezvoltare a interesului prin lectură, metoda cadranelor, metoda microfonului magic, metoda celor trei C (C.C.C.), metoda experiențelor respectând metodologia desfășurării lor, tehnica 3-2-1 (tronul sau scaunul autorului). Toate acestea au contribuit la activizarea și sporirea interesului, cogniției, motivației utilizatorilor, stimulându-le curiozitatea, creativitatea, gândirea critică, spiritul inovator și asigurarea unei educații de calitate. Cunoștințele au fost consolidate prin concursuri de erudiție, discuții și narări referitoare la un subiect sau altul. O atenție deosebită a fost acordată și lecturilor teatralizate, frământărilor de limbă, ghicitorilor, jocurilor cognitiv-distractive, testelor de atenție.

S-a acordat o atenție sporită valorificării colecției de carte despre Chișinău, citindu-se zilnic din creația scriitorilor autohtoni și din enciclopedii. Printre preferatele participanților au fost versurile și textele din antologia *Chișinăul în literatură*, editată de B M „B. P. Hasdeu”: *Chișinăul meu iubit* de Grigore Vieru, *Te salut, Chișinău și Ești un oraș de visători* de Liviu Deleanu, *Făt-Frumos – orașul meu* de Petru Zadnipru, *Alea Clasicilor* de Nicolae Dabija, *Cântec despre Chișinău* de A. Luchianov ș.a., *Jurnalul micului călător din Chișinău* de Victoria Fonari, *Chișinăul de ieri și de azi* de Lurie Colesnic, albumul *Chișinăul ascuns* de Lică Sainciuc ș.a.

Pentru provocarea la lecturi individuale și dezvoltarea responsabilității de lectură zilnică a participanților, sporirea dragostei de cunoaștere, dezvoltarea spiritului competitiv a participantului, a fost utilizată metoda **Turnirul lecturii** ce s-a axat pe principiile funcționale ale citirii. Fiecare copil înscris în program și-a asumat angajamentul de a citi zilnic cel puțin 20 de minute din cărțile alese după bunul plac. Copiii și-au ales cărțile, organizând o competiție adevărată, cronometrând minutele acordate lecturii. Fiecare copil și-a însemnat performanțele în grila de autoevaluare numită *Fișa-cronometru*, unde își fixau minutele de lectură individuală. În urma *Turnirului lecturii* participanții au descoperit că cele mai bune momente din citit sunt atunci când descoperi ceva – un gând, un sentiment, un mod special de a medita asupra celor expuse în text. *Turnirului lecturii* i s-a acordat un timp total de **316 960** de minute, ceea ce înseamnă câte 197,88 min/participant la lecturi, din cei 1921. În total au fost organizate **1 216** activități de lectură.

Excursiile prin oraș au fost cele mai populare, binevenite și impresionante activități în această vară. Bibliotecarii, ghizi extraordinari, au organizat **478** excursii, descoperind patrimoniul local al Chișinăului, vizitând **126** de locuri! În cele opt săptămâni, 37 de zile, copiii împreună cu bibliotecarii au descoperit lucruri interesante despre Chișinău, au vizitat locuri cu valoare istorică, culturală a Chișinăului – muzee, monumente, biserici, excursii în diferite zone ale orașului, străzi, au aflat istorii

captivante despre clădiri administrative, universități, cele mai vechi biserici din oraș și multe alte obiective interesante. Monumentele arhitecturale de importanță istorică majoră s-au bucurat de un interes special. Printre obiectivele tradiționale prezente în cadrul excursiilor, găsim și obiective mai puțin obișnuite, de exemplu: instituții de stat și clădiri administrative – Primăria municipiului Chișinău, preturile sectoarelor, Agenția Națională a Arhivelor, Compania Teleradio Moldova, Studioul Moldova-film, Procuratura Generală, SRL „Chișinău-gaz”, Școala Republicană de Hipism și Pentatlon Modern, Parcul „Valea Gâștelor” din Cartierul Poșta Veche, Detașamentul Pompieri și Salvatori, uzine și fabrici: „Floarea”, Giuvaier etc. Copiii au făcut cunoștință cu istoria apariției clădirii Primăriei, despre cel mai faimos primar al Chișinăului Carol Schmidt, în timpul căruia a fost construită această clădire; au fost surprinși să vadă pentru prima dată o mașină de scris, foi dactilografiate, manuscrise, vizitând *Casa cu tei a Fundației Regale*, care găzduia expoziția „Vasile Vasilache, continuitate”, organizată de Muzeul Național de Literatură „Mihail Kogălniceanu”. Au fost impresionați și de sacrificiul și devotamentul de care au dat dovadă salvatorii din cadrul Detașamentului de Salvatori și Pompieri nr.1 din sec. Ciocana în timpul misiunilor lor; au intrat în discuție cu funcționarii publici de la Pretura sectorului Ciocana; au aflat fapte istorice despre cele mai cunoscute muzee din oraș și țară: Muzeul Național de Istorie și Muzeul Național de Artă al Moldovei, Muzeul de Etnografie, Muzeul de Istorie a Orașului, Muzeul Național de Literatură „M. Kogălniceanu”, Muzeul de Istorie Militară, Muzeul tehnicii de calcul, Muzeul cărții al BNRM, Muzeul Regiei Transport Electric din Chișinău, Muzeul serviciului vama și Muzeul serviciului pompieri; au descoperit monumentele mari și mici din oraș; o descoperire interesantă a fost istoria transportului orășenesc și primele tramvaie din Chișinău, iar vizita la Biserica „Sf. Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt” s-a încheiat cu un recital de poezie în memoria Slăvitului Voievod pe 2 iulie. De asemenea, au fost propuse și excursii tematice *Urme poloneze prin Chișinău („A. Mickiewicz”)* și *Ușile de epocă din Chișinău* (Biblioteca Centrală).

Perioada de vară a oferit oportunitate copiilor să descopere frumusețea naturii prin excursii în diferite zone verzi ale orașului: parcuri, scuaruri, alei, grădini și chiar lacuri și păduri: Parcul Catedralei, Grădina Publică „Ștefan cel Mare”, Parcurile „Valea Trandafirilor”, „Valea Morilor”, Grădina Botanică, Dendrariu, pădurile din Buiucani, Telecentru, Râșcani-Ciocana, lacurile Albișoara și Victoria (cartierul Muncești). A fost vizitată și Grădina Zoologică, bibliotecarii povestind despre istoricul și componența acestei instituții. Nu au lipsit curiozitățile despre animalele și păsările ce trăiesc acolo, fiind completate de cunoștințele copiilor.

Participanții la programul *Provocarea verii* au aflat și despre istoria cartierelor, străzilor din preajma bibliotecii – **92** din cele **478** excursii au fost dedicate străzilor capitalei. Bibliotecarii au povestit despre **28** de străzi ale orașului: mari, mici, cunoscute, puțin cunoscute, au găsit fapte interesante despre istoria străzilor, clădiri, monumente, cunoscute case de locuit. Bibliotecarii nu au uitat să arate copiilor și plăci comemorative de pe casele unde au locuit personalități chișinăuene: savanți, scriitori, actori, muzicieni, pictori...

Cele mai vizitate locuri ale Chișinăului au fost:

Cunoaștem personalități chișinăuene. Participanții au avut posibilitatea de a se întâlni cu oameni cunoscuți din orașul Chișinău sau din sectorul în care se află biblioteca. În această perioadă copii au avut parte de întâlniri de suflet cu personalități din diverse domenii: **scriitori:** Claudia Partole, Lidia Grosu, Diana Sava Daranuța, Sabina Cojocaru, Veronica Bumbu, Maria Corini, Olesea Dînga, Alexandru Plăcintă cu o nouă carte intitulată *Vulpea, paznic la găini* („L. Rebreanu”); Victoria Fonari, Dumitru Crudu, Moni Stănilă („Târgoviște”); Boris Druță și Miroslava Luchiancova („I. Mangher”); Ianoș Țurcanu, Iulian Ciocan, Ion Anton, Nicolae Rusu, Lucreția Bârlădeanu, Irina Nechit, Ionela Hadârcă, Mihai Vâlcu („Alba Iulia”); Raisa Plăieșu, Maria Dodu, Dumitru Apetri, Nicolae Popa (CAE); Ion Iachim („Maramureș” și „Ovidius”); **pictori:** Iurie Diaciuk („L. Ukrainka”); Florentin Leancă, Anatol Rurac, Anatol Danilișin („Alba Iulia”); Anatolie Gherasimov, Ion Jabinschi, Iurie Brașoveanu (CAE); **interpreți:** Rodica Druță-Hămuraru, Gloria și Sofia Albu („L. Rebreanu”); **specialiști:** ornitologul Silvia Ursul, Rodica Dumbravă, polițist de sector („L. Rebreanu”); cercetătoarea Daniela Ciobanu, Cristina Gherasim, doctor în istorie, cercetător științific superior, Alina Chiriac-Ivașcu, prezentatoare Radio Moldova; Viorel Bolduma, profesor de Istorie („Târgoviște”); Constantin Ciobanu, filatelist, Alexandru Corduneanu, arhitect, scriitor, Vasile Malanețchi, muzeograf, jurnalista Lica Movilă („Alba Iulia”); actorii Nicolae Darie, Tatiana Butnaru, Natalia Laba, Ana Eftodi, Vladimir Bucă (CAE); poeta și jurnalista Zina Izbaș („Ovidius”).

Atelierele de creație au fost cea mai utilizată formă de activitate în toate filialele, moderate atât de bibliotecari, cât și de voluntari. Au fost populare mai ales *atelierile de desen*, în cadrul cărora

copiii au pictat, au desenat, au creat colaje, au cunoscut tehnici noi de pictură sau aplicații online pentru desen. Filiala „Târgoviște” l-a avut ca invitat pe Alex Jangă, tânăr plastician, care a prezentat tehnica pointilismului în cadrul atelierului de creație *Chișinăul văzut de noi*. Voluntarul Sandu Harabagiu, pasionat de pictură, a fost invitat de Filiala de Arte „T. Arghezi” în cadrul unui atelier de pictură; Anatolie Gherasimov, artist plastic, profesor la Liceul Academic de Arte Plastice „Igor Vieru”, le-a demonstrat copiilor un adevărat master-class – *Pictura în Acuarelă*. Copiii au aflat care sunt culorile calde, culorile reci, ce fel de hârtie e bine de folosit, care culori se combină cel mai bine și cum se poate obține culoarea dorită. Rezultatul final a fost expoziția de desene *Chișinăul cu ochi de copil*. Tematica Chișinăului a fost abordată cu mare succes și în cadrul atelierelor de desen moderate de bibliotecari, unde s-au remarcat talentele copiilor, dar și inventivitatea bibliotecarilor. Una dintre cele mai originale abordări pentru un atelier de pictură a fost cel cu genericul *Fanteziile mele pe muzica lui Eugen Doga*, care s-a desfășurat la Filiala M. Costin. Numeroase alte ateliere, cum ar fi: *Orașul Chișinău în culori* („Liviu Rebreanu”), *Chișinăul în viziunea tinerilor*, *Un buchet de flori digitale pentru orașul meu* („Ovidius”), *Orașul meu cel drag* (V. Bielinski), *Colaje de flori pentru Chișinăul drag* („M. Costin”), *Chișinăul în pictură*, *Chișinăul în culori*, *Chișinăul din imaginația ta* („Târgoviște”) au fost desfășurate cu succes.

Atelierele de scriere creativă: *Basmul fără structură* („Ovidius”), *Scriere creativă cu Ivan Pilchin* (Biblioteca Centrală), *Chișinăul ortografic* cu scriitoarea Maria Pilchin („Târgoviște”), *Eseu* („T. Arghezi”) au adunat pasionații de litere.

Au existat multe alte ateliere în care copiii s-au implicat în activități de creație și explorare, prin mijloace mai puțin comune. Atelierele: *Chișinăul de plastilină*, organizat de Filiala „M. Ciachir”, atelierul de creație a miniposterelor *Chișinăul – oraș plin de istorie* sau *Micii sculptori ai Chișinăului* (CAE) și atelierul de colaj *Istoria transportului public din Chișinău* (M. Costin). La Filiala „Liviu Rebreanu” au fost confecționate semne de carte, rame pentru fotografii și suvenire cu emblematica Chișinăului. Participanții au meșterit farfurii, suporturi-creioane prin tehnica *papier mâché*, pe care au fost aplicate imagini-imprimeu cu orașul Chișinău. Pe parcursul programului, la aceeași filială au fost realizate ateliere de creație și pe alte tematici: *Omiduța pofticioasă*, *Baloane cu aer cald 3D*, *Felinare serale*, *Buburuze*, *Umbreluța veselă*, *Fluturaș de la oraș*, *Animale din CD-uri* etc. La Filiala M. Drăgan s-au confecționat colaje de flori, felicitări, plante pentru ierbarul bibliotecii. În cadrul acestei ediții a programului au fost organizate de bibliotecari peste **30** de ateliere – un număr impunător și, după rezultate, acest număr confirmă faptul că a fost o vară productivă pentru cei mai curioși și activi tineri utilizatori.

Concursurile – o altă formă de animație cognitiv-creativă utilizată în cadrul programului, unde copiii și-au manifestat aptitudinile la capitolul pictură *Chișinăul în pictură* (concurs de desene, „M. Costin”); *Orașul viitorului* („M. Ciachir”); concurs de desen pe asfalt: *Orașul viselor împlinite* („M. Ciachir”); concurs de gazete de perete: *Chișinău 585* („M. Costin”), dar și concursuri de **eseuri**: *Concurs de eseuri și poezii* („Transilvania”), concurs de eseuri: *Chișinău, orașul în care m-am născut* („A. Donici”). În urma întâlnirii cu pictorul Iurie Brașoveanu copiii s-au avântat cu interes și veselie într-un concurs de desene *Pe patru roți prin Chișinău* (CAE).

Recitalurile și spectacolele – forme încetățenite la BM – au fost nelipsite din *Provocarea verii*: recital de poezie la bustul scriitorului Alexandru Donici, dar și unul dedicat Chișinăului: *Orașul meu cu umeri dalbi de piatră* („Târgoviște”); recital de poezii despre Chișinău din creația scriitoarei Olesia Rudeaghina („L. Ukrainka”); spectacol literar cu genericul *Te cânt în vers al meu oraș* (de Arte „T. Argezi” și „Liviu Rebreanu”) au „încununat” această secțiune în care au fost antrenati toți participanții, unii dintre ei, înzestrați cu talent, le-au propus colegilor versuri din creația proprie.

Au existat și „surprize” creative: **sesiuni foto** lângă monumentul lui Adam Mickiewicz și o sesiune foto cu genericul *Surprinde prin poze frumusețea orașului* („A. Mickiewicz”). Au fost organizate *lecturi și sesiuni de analiză ale textelor literare*; *expoziții fotografice* în bibliotecă: *Urme poloneze în Chișinău* („A. Mickiewicz”); a fost organizat până și un **karaoke** *Muzzette karaoke* („A. Mickiewicz”), un *master-class* cu Aliona Baciuc, proprietara brandului MamzElle, specializat în patiserie (Biblioteca Centrală), unde copiii au învățat să gătească înghețate. La CAE au fost organizate mai multe **master-class-uri** cum ar fi: *Chișinăul în pictură*, realizat de către pictorul Ion Jabinschi. Copiii au încercat împreună cu maestrul să facă fiecare câte o copie a picturii *Furtună* realizate de pictorul Vasile Movileanu și *Chișinăul vechi*, o pictură în care sunt redați niște copaci foarte înalți ce sunt aplecați de vânt pe una dintre străzile Chișinăului vechi. Un alt *master-class* și-a propus confecționarea unei mori din materiale reciclabile („Târgoviște”), iar la Biblioteca Centrală au confecționat din papier mache Arcul de Triumf. Pe lângă *master-class-uri*, Filiala „Ovidius” ne-a surprins prin creativitate, organizând un *Escape Room* chiar în bibliotecă, iar filialele „I. Mangher” și „Târgu-Mureș” au organizat până și **lecții de dans** *Lumea dansului chișinăuian*. În ultima zi a programului CAE a organizat o evaluare a competențelor participanților cu genericul: *Gala talentelor*.

La Filiala „Târgoviște” au avut loc câteva **lecții publice** pe tematică chișinăuiană: *Lucruri inedite despre sectorul Buiucani din orașul Chișinău*, *Flora și fauna orașului Chișinău*, *Grădina Botanică și frumusețile ei*, *File din istoria Chișinăului* invitată fiind Cristina Gherasim, doctor în istorie, USM.

O formă populară în rândul filialelor Bibliotecii Municipale este discuția. Au fost organizate **discuții** despre: *Strada bibliotecii tale* (toate filialele), *Muzeele orașului Chișinău*, *Monumentele orașului Chișinău*, *Străzile ce poartă numele personalităților*, *Date generale despre orașul Chișinău* („L. Rebreanu”); *Descoperă orașul Chișinău*, *Българска следа в Кишинев*, *File din istoria Chișinăului* („H. Botev”); *Chișinău – carte de vizită*, *Arcul de Triumf – simbolul orașului*, *Monumentul lui Ștefan cel Mare și Sfânt din Chișinău*, *Alexandru Plămădeală și sculptura basarabeană interbelică*, *Cunoaște personalitățile chișinăuiene* („L. Ukrainka”); *Chișinău – carte de vizită*, *Chișinăul la un secol distanță*, *Oraș cu istorie, oraș cu viitor*, *Chișinăul muzical*, *Cunoaștem personalități chișinăuiene*, *Monumente istorice din orașul Chișinău*, *Locuri pline de istorie*, *Monumentele orașului Chișinău*, *Chișinăul sportiv – cluburile de sport din orașul Chișinău*, *Orașul care inspiră*, *Chișinăul în date și cifre*, *Chișinăul literar* („Târgoviște”).

S-a remarcat prin inventivitate și BPD, care și-a adaptat tematica la necesitățile programului, organizând sesiune de educație juridică: *Protejați copiii de pericolele străzii!*, *Urcăm și coborâm în siguranță în și din transport!*, *Drumul casă-școală în Siguranță!*, *Convenția Națiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului – versiunea pentru copii*.

Copiii au făcut cunoștință cu conținutul oferit de *blogul Chișinău, orașul meu*, descoperind informații inedite despre Chișinău și chișinăuieni, fapte interesante din istoria și viața contemporană a capitalei.

Vreau ca în orașul meu... 700 de dorințe ale copiilor către primarul general

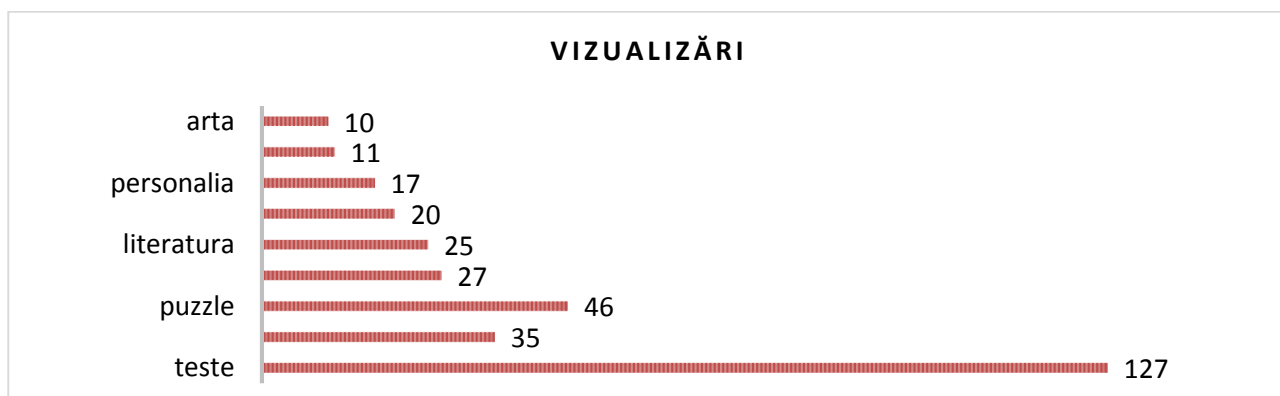
În cadrul programului s-a lansat ideea de a întreba micii cititorii ai filialelor BM ce dorințe legate de oraș ar avea către primarul Chișinăului. Surprinzător, copiii au dat dovadă de o receptivitate grandioasă, acumulându-se aproximativ 700 de dorințe adresate primarului capitalei. Această cifră ne face să înțelegem cât de dornici sunt copiii chișinăuieni de a se implica activ în viața orașului, venind cu impresii, dorințe, diverse propuneri, sfaturi pentru primar și chiar mulțumiri la adresa acestuia.

În mesaje copiii au accentuat frumusețea orașului, dar și lucrurile ce ar mai trebui să fie îmbunătățite, aspecte pe care le-au ilustrat în dorințele scrise. Astfel, putem explica de ce majoritatea dorințelor coincid ca tematică. Respectiv, copiii își doresc cel mai mult ca parcurile din Chișinău să fie curate și îngrijite (31% din dorințe), 25% din dorințele copiilor țin de amenajarea terenurilor de joacă și organizarea mai multor activități de agrement. Impresionant este faptul că picii sunt interesați de rezolvarea problemelor ce nu îi afectează în mod direct, cum ar fi repararea drumurilor capitalei și mărirea salariilor părinților (14%). De asemenea, mulți copii poartă o

deosebită grijă față de câinii fără adăpost, de aceea 9% din dorințe se referă la construirea azilurilor pentru animale. Dorințele colective sunt înfrumusețate de recomandări inedite, care sugerează atenția sporită a copiilor la particularitățile orașului Chișinău. O fetiță de 10 ani, Nastea, cititoare a Filialei N. Titulescu, își dorește ca în oraș să fie mai multe parcări, pentru ca mașinile să nu ocupe terenul de joacă și curtea. Și totuși, pe lângă abordarea matură desprinsă din recomandările tinerilor cititori, nu lipsesc dorințe năstrușnice, una mai ingenioasă ca alta: „*Doresc în Chișinău să fie un muzeu cu dinozauri*”; Anton, un băiețel de 8 ani de la Filiala Nicolae Titulescu propune să se construiască un muzeu pentru câini; „*Să se facă Chișinăuland*” sau „*Domnule Primar, terminați Covid 19*”. Ksenia, de la Filiala Traian, vrea ca în Chișinău să avem o mare.

Urmărind activitatea filialelor din cadrul *Provocării verii*, concluzionăm că fiecare dintre acestea și-a adaptat programul la doleanțele utilizatorilor, la vârsta și la preferințele acestora. Fiecare participant s-a bucurat de atenția cuvenită și, ce e mai important, s-a simțit bine la bibliotecă, percepând această instituție ca spațiu deschis comunicării, cunoașterii și provocărilor.

Site-ul *Provocarea verii* a înregistrat următorii indicatori pe perioada de desfășurare a programului: 958 de sesiuni, 1 939 de vizualizări, 680 de vizite unice. Site-ul oferă materiale informaționale: liste de recomandare, texte, teste, prezentări, puzzle, fapte interesante, cele mai utilizate au fost cele din graficul de mai jos:

Cele mai populare au fost testele și puzzle-urile, care animau activitățile cu copiii, urmate de listele tematice de cărți despre Chișinău. Sursele de acces la platformă au fost: site-ul hasdeu.md – 97%; chișinău.edu – 2%, telegram – 1%.

Bibliotecarii au depus toate eforturile intelectuale și creative în realizarea acestui program de excelență în cele opt săptămâni, ori **37** de zile, ori 2 937 ore de lectură și explorare a Chișinăului, în realizarea cărora au fost implicați **105** bibliotecari și **49** de voluntari. În această perioadă au fost organizate **3 178 activități** pentru **1 921** copii care au efectuat 13 888 vizite la bibliotecă.

Mass-media a promovat activitatea programului în **35 emisiuni radio și TV**, iar pe rețelele sociale au fost plasate **3 114 de postări** inclusiv **680 de videoclipuri** de la evenimente. Grație programului, biblioteca și-a sporit numărul de utilizatori cu **560** de persoane.

Provocarea Verii a devenit o șansă unică pentru copii de a avea parte de o vacanță memorabilă, plină de emoții pozitive și noi prietenii, după cum susțin și părinții.

Ne mândrim cu faptul că biblioteca a reușit să fie de folos comunității noastre, mai ales în această perioadă de criză, iar faptul că cititorii noștri au ales biblioteca drept primul loc de a-și petrece vacanța e foarte plăcut.

Mulțumirile și impresiile participanților, părinților, voluntarilor și bibliotecarilor confirmă utilitatea programului și motivația de a-l continua.

Feedbackul bibliotecarilor

„Un program extraordinar pentru copii. Consistent în conținut util și foarte interesant, el a fost pe placul fiecărui participant, dar și al părinților, care și-au înscris cu plăcere copiii pentru provocările din vara viitoare.”;

„În mare parte participanții au început să împrumute mult mai multe cărți, în special dintre cele recomandate de bibliotecari pe parcursul programului estival de lectură și divertisment.”;

„Ne mândrim cu faptul că am reușit să fim de folos comunității chișinăuiene, mai ales în această perioadă de criză, iar faptul că cititorii noștri au ales Biblioteca Municipală drept primul loc în care să-și petreacă vacanța e foarte plăcut.”;

„Suntem mulțumiți că vin și acum părinți, care ne spun că, datorită activităților din programul estival de lectură Provocarea verii, copiii lor s-au atașat mai mult de lectură, implicând și frații și surorile mai mici. De ex., Darius Carchilan, Emilia Beșliu, Bianca Botea, Gabriel Preguză, ultimul numit devenind primul în clasă la viteza și calitatea cititului.”.

Feedbackul participanților

„Mie mi-a plăcut foarte mult să vin la Biblioteca „Transilvania”, fiindcă a fost minunat să învăț aici. Am venit pentru a afla despre orașul meu, să-mi îmbogățesc vocabularul, să citesc cărți, să mă împrietenesc cu alți copii. Aș dori să mai vin aici fiindcă aflăm informații noi, culegem înțelepciunea din cărți, facem înviorarea de dimineață, participăm la jocuri distractive. Mulțumesc pentru aceste amintiri minunate! Voi veni și în continuare.” (Nicoleta, Filiala „Transilvania”);

„Mi-a plăcut că am interacționat cu alți copii de vârsta mea. Mi-a plăcut Turnirul lecturii, toate temele interesante despre Chișinău și jocurile captivante. Am rămas plăcut uimită de profesionalismul și amabilitatea bibliotecarilor și voluntarilor.” (Mihaela, Filiala „Transilvania”);

„Provocarea verii” – un simplu titlu care îți oferă un spirit energic și ideea de a încerca ceva nou și productiv. Eu personal, am participat la această provocare amuzantă și interesantă organizată la Biblioteca „Târgoviște”. Începând de la evenimentele remarcabile și până la vizitele unor personalități cu care se mândrește țara noastră, a fost un drum plăcut și util pentru mine și colegii mei. Am venit mereu cu drag la aceste ore frumoase care mi-au plăcut atât de mult, încât am propus și prietenilor, și fratelui meu să se alăture în echipa noastră. Sper cu mult entuziasm să participăm și vara viitoare toți, cu puteri noi și cât mai multe momente frumoase împreună.” (Diana Leșan, Filiala „Târgoviște”);

„Am decis să vin la Provocarea verii deoarece vreau să petrec o adevărată o aventură de neuitat alături de prietenii mei. Sper să avem în fiecare zi oră de lectură pentru a ne dezvolta vocabularul, să citim cărți noi și să aflăm tainele poveștilor. Pentru că este prima zi, am foarte mari emoții de fericire, curiozitate și entuziasm. Mulțumesc bibliotecii pentru această provocare, deoarece aici trăiesc fiecare clipă cu drag și nu mă plictisesc niciodată.” (Simon Amelia, Filiala N. Titulescu).

Feedbackul părinților

„Odată cu finalizarea anului școlar am început a căuta oferte unde să încadrez copilul pentru a socializa, a se juca și învăța. Programul Provocarea verii cu genericul Citește și descoperă Chișinăul, implementat de către Biblioteca Municipală”, a fost alegerea potrivită pentru Alexandra. Un program care oferă oportunitate de lectură, explorare, joc și creativitate, implementat de către o echipă profesionistă și virtuoașă care știe cum să găsească cheia fiecărui sufletel de copil. Aici Alexandra a aflat despre Chișinău mai multe decât ar fi putut citi din enciclopedii, a întâlnit personalități, a vizitat muzee. Datorită faptului că grupul din care făcea parte era divers ca și vârstă, a dezvoltat trăsături de soră mai mare, astfel în familie a devenit mai tolerantă și mai cu grijă față de fratele mai mic.” (Victoria Vasilica, Biblioteca Centrală);

„Programul Provocarea verii este unul excepțional! La acest proiect copiii și-au îmbogățit cunoștințele despre Chișinău, aici au comunicat cu copii din alte instituții de învățământ, aici – în bibliotecă – au simțit plăcerea de a lectura printre cărți! Vă mulțumim pentru profesionalismul și dăruirea cu care ați lucrat cu copiii noștri! Ruxanda cu mare nerăbdare aștepta următoarea zi pentru a explora în lumea cărților, pentru a afla ceva nou. Anume în cadrul acestui program – Provocarea verii – a simțit plăcerea de a citi o carte din bibliotecă printre rafturile cu cărți. Suntem recunoscători că ați adus în inimile copiilor noștri dragostea de a răsfoi o carte, dragostea pentru orașul nostru

frumos – Chișinău! Vom aștepta vara viitoare pentru a reveni din nou la voi, la bibliotecă! Vă urăm succese și realizări frumoase!” (Familia Rîșneanu, Chișinău, iulie 2021, Biblioteca Centrală);

„Avem doar impresii bune despre acest proiect binevenit și demn de orice susținere! Apreciem mult devotamentul celor implicați pentru ca copiii noștri să simtă gustul cărții. Printre alți copii, care la fel sunt dornici de a citi și cunoaște, e mult mai interesant și mai motivant cititul! Cititul este unul dintre prioritățile și valorile familiei noastre. Aici, la bibliotecă, ne simțim bine – ca acasă! Pentru aceasta Cezar și cu mine vă mulțumim! E fain ce faceți! Baftă în continuare și cât mai mulți cititori devotați!” (Svetlana Ermurachi, Filiala „Alba Iulia”);

„Daria, fiica noastră, se simte foarte bine, mergând la bibliotecă. Am recomandat și altor părinți să își aducă copiii să participe la Provocarea verii. Copilul nostru, cu ajutorul dumneavoastră, a devenit mai sânguincios, mai ascultător, mai responsabil pentru acțiunile sale. Vă mulțumesc foarte mult pentru tabăra organizată. Pentru familia noastră este foarte important ca copiii noștri să viziteze așa instituții.”(Cu stimă și respect, familia Goncear, Filiala de Arte „T. Arghezi”);

„Mă bucur nespus de mult pentru atmosfera pe care o creați în sălile bibliotecii, pentru cultura și profesionalismul de care dați dovadă. Vă mulțumesc că faceți munca cu atâta pasiune și dedicare pe care o transmiteți copiilor. Acest lucru îl observ de fiecare dată când se întorc copiii acasă de la bibliotecă și din faptul cum le sclipesc ochii lor de bucurie și satisfacție. Vă sunt recunoscătoare pentru că abordați copiii cu respect și dragoste și pentru toate lucrurile frumoase pe care le faceți aici, la bibliotecă.” (Cu mult respect, Alina Lupu, Filiala V. Bielinski);

„Огромное спасибо за проведённую «Provocarea verii 2021»! Наши дети получили огромное удовольствие, очень интересно провели время, посетили все мероприятия. Мы приходим к вам уже третий год и всегда получаем заряд интересной информации, приятного общения и бодрости! Хочется отметить ваш неизменно творческий подход к организации, самое доброе и гостеприимное отношение к посетителям. Особенно понравились: Экскурсии, Чтения книг, Эксперименты... это было замечательно! Мы создали видео клип с самыми важными моментами этого лета в библиотеки.” (С уважением, Мама Никиты, Наталия, Filiala „M. Ciachir”);

„Vreau să mulțumesc organizatorilor și realizatorilor programului Provocarea verii pentru efortul depus, realizările cu succes, cunoștințele noi, activitățile sportive, Turnirul lecturii și pentru tot ce ați făcut pentru copiii noștri în aceste două săptămâni!!! Vrem și vara viitoare să venim!!!” (Olga, Filiala „A. Mickiewicz”).

Programul *Să reauzim povestea*

Anul 2021 a fost unul de tranziție pentru programul de lectură *Să reauzim povestea*, ținând cont de modul de organizare a activităților online/offline, condițiile fiind dictate de situația pandemică. Din acest considerent, activitatea în biblioteci a decurs în mod variat. Filialele s-au orientat spre montarea poveștilor digitale și plasarea pe paginile de YouTube, lecturarea poveștilor în direct pe pagina de Facebook a bibliotecii, dar pe anumite perioade de timp s-a permis participarea la activități cu prezența fizică.

În felul acesta, bibliotecile au reușit să mobilizeze părinții și copiii ca să urmărească poveștile în formatul online, să le aprecieze, să vină și cu unele comentarii. Uneori aceștia au fost invitați să lucreze în echipă asupra unui conținut de poveste, până la înscenare. Poveștile au fost selectate dintre cele mai frumoase, pe înțelesul copiilor și purtau și anumite învățăminte. Fiecare poveste a avut un mesaj educativ, astfel copiii reușeau să învețe ceva nou într-un mod plăcut și ușor. Spre exemplu, la Filiala „Ovidius”, fiecare lectură a fost urmată de o activitate practică, unde s-a pus accent pe creativitatea și imaginația copiilor, dar și capacitatea de a reliefa unele caracteristici ale textului citit, ale personajului întâlnit.

La activitățile cu prezența fizică a copiilor în bibliotecă a fost recâștigată conexiunea cu utilizatorii. Astfel, întâlnirile au devenit interesante, utilizând lectura explicativă, (citirea-model, în lanț, selectivă, pe roluri, integrală, lectura interpretativă) jocurile didactice, dezbaterile, diagrama Venn, Păianjenul, Turul galeriei și multe alte metode activ-participative.

La Filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt”, în cadrul programului *Să reauzim povestea*, bibliotecarii și utilizatorii au reușit să citească și să teatralizeze nouă povești, rolurile fiind interpretate în comun – de bibliotecari și copii.

În fiecare zi de joi, Filiala N. Titulescu era transformată într-un teatru autentic, în care copilul și-a asumat rolurile de actor, regizor și spectator, unde păpușile au interacționat cu copiii, rând pe rând. Fiecare poveste a fost citită cu voce tare, analizată sub toate aspectele, după care jocul de rol a devenit o activitate distractivă, un element esențial al învățării pentru copii. În ajutorul micilor actori a venit colecția variată de păpuși a bibliotecii. Mânuirea amuzantă a păpușilor a creat o atmosferă prielnică și relaxantă.

Aceste jocuri ludice reprezintă exerciții veritabile pentru copii de a-și exersa vorbirea, a-și perfecționa exprimarea. Totodată, participanții au învățat lucruri utile despre înțelepciunea poveștilor bazate pe relațiile de familie, prietenie, adevăr, sinceritate, dragoste.

Cinci filiale din rețeaua BM au fost active în cazul acestui program: „Ovidius”, „Maramureș”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, N. Titulescu, „Târgu-Mureș”. Echipele acestor filiale au recurs la o paletă foarte diversă de metode prin care au interacționat cu utilizatorii. Dar cei mai impresionanți indicatori, atât cantitativi cât și calitativi, cu prezența fizică, dar și online, au acumulat Filialele N. Titulescu și „Ovidius”.

Filiala	Nr. de activități	Povești teatralizate	Nr.de participanți	Produce online	Nr.de vizualizări
„Ștefan cel Mare și Sfânt”	28	9	80	7	376
„Târgu-Mureș”				30	2234
„Ovidius”	30		86	22	3886
„Maramureș”	4	1	66	8	755
N. Titulescu	34	24	284	10	1826
Total	96	34	516	77	9077

Poveștile citite joacă un rol esențial atât în educația, cât și în dezvoltarea copiilor. Ascultând povești, copiii au cunoscut și au însușit noțiuni, convingeri și sentimente morale, s-au raportat la personajele pozitive și au dezaprobat comportamente negative. Astfel, ei au înțeles ce înseamnă bunătatea, prietenia, hărnicia, modestia, dar, desigur, și opusul acestora: răutatea, dușmănia, lenea, lauda de sine. Interpretarea unui rol din poveste a contribuit la dezvoltarea creativității, dar și la dezvoltarea sensibilității afective trăite printr-un anumit personaj.

Acest proiect a oferit călătorii în lumea imaginației, participanții s-au identificat cu personajele, au învățat de la eroi curajul, ce este dreptatea, s-au distrat și au luat atitudine față de eroii negativi. Poveștile pline de înțelesuri, cu întâmplări amuzante și subiecte sensibile, au prins viață în fiecare joi, dar și în alte zile, la solicitările utilizatorilor, ținându-se cont și de evenimente, aniversări ale scriitorilor etc. Au fost livrate multe povești și organizate discuții tematice pe marginea lor, urmând și ateliere de creație cu desenarea și confecționarea eroilor preferați.

Programul *Provocarea Verii*

30 de zile cu Vladimir Beșleagă la Biblioteca „Onisifor Ghibu”

Personalitățile marcante mereu au fost *piatra de temelie* a culturii, a unui neam, iar bibliotecile au fost mereu instituțiile culturale care au promovat aceste aspecte.

Nonagenarul Vladimir Beșleagă este rarismul scriitor, din acest spațiu cultural românesc, care a acceptat să fie în dialog viu, timp de treizeci de

PREȘEDINTELE ȘCOLII ȘI BIBLIOTECA
BIBLIOTECA CULEBĂ

30 DE ZILE CU
VLADIMIR BEȘLEAGĂ
LA BIBLIOTECA „ONISIFOR GHIBU”

01.07.2021 Lansarea Zilelor – *Scriitorul nonagenar Vladimir Beșleagă*

1, 8, 15, 22, 29 Iulie
Dialogul de Juri, participă scriitorii: Nicolae Popa, poet și prozator; Mircea V. Ciobanu, scriitor, critic literar, editor; Mihaela Perciun, dr., prozatoare; Irina Nechic, poetă, dramaturg și ziaristă; Lucia Turcanu, dr., conf. univ., critică literară; Maria Ștefănițchi, dr., conf. univ., poetă, eseistă, critică literară; Călina Trifan, poetă și-a.

02.07.2021 **Vernisaj de fotografii inedite** cu maestrul Vladimir Beșleagă (din arhiva fotografiilor Nicolae Răileanu)

06.07.2021 **Citim Vladimir Beșleagă**, Fragment din *Jurnal de poet*, în lectura actorilor Teatrului Laborator *Arta și gândul*

23.07.2021 Conferință internațională **Vladimir Beșleagă – zbor în adevărate cu timpul prezent**. Conferențieri: Ana Bantoș, dr. hab., critic și istoric literar; Arcadie Suceveanu, poet, eseist și ziarist; Anatol Moraru, dr., conf. univ., scriitor, critic literar; Lucian Vasiliu, poet, prozator, publicist (România)

26.07.2021 **Cuiețele inedite** ale scriitorului Vladimir Beșleagă, prezintă autorul

28.07.2021 Masă rotundă: **Vladimir Beșleagă – la vârsta argintului**. Participă scriitorii: Mihaela Perciun, dr., prozatoare; Călina Trifan, poetă; Nicolae Popa, poet, prozator. Moderator – Vitalie Răileanu, dr., critic și istoric literar

30.07.2021 Conferință de presă post-eveniment **30 de zile cu scriitorul Vladimir Beșleagă la Biblioteca „Onisifor Ghibu”**

ADRESA ÎNDAȘTĂ: STR. N. IORDA NR. 21 A, MUN. CHISINĂU; TEL.: + 373 022 232 625

Detalii: <https://www.facebook.com/BibliotecaGhibu>

zile, cu cititorii Bibliotecii „O. Ghibu”! Condiția primă a unei culturi este educația, iar maestrul Vladimir Beșleagă a demonstrat adevărul acestui deziderat, fiind într-un continuu flux de evenimente. Misiunea literaturii artistice este și de a emoționa inimile, scriitorul Vladimir Beșleagă a parcurs aceste treizeci de zile, o distanță foarte mare, o distanță confesivă, în fața Cititorului nostru, oferindu-i pagini inedite (sic!). Câtă plăcere estetică și intelectuală a semănat, în sufletele noastre, când a citit, în absolută premieră, din versurile sale!

Programul amplu, dedicat aniversării scriitorului și omului Vladimir Beșleagă, a demarat cu un eveniment-lansare a celor *30 de zile cu Vladimir Beșleagă la Biblioteca „Onisifor Ghibu*, cu genericul *Scriitorul nonagenar Vladimir Beșleagă*, urmat de lectură din opera scriitorului – *Citim Vladimir Beșleagă* – fragmente din *Jurnal de poet* citite de actorii Teatrului Laborator „Arta și gândul”. Un alt eveniment din cadrul celor *30 de zile cu Vladimir Beșleagă la Biblioteca „Onisifor Ghibu”* a fost masa rotundă *Vladimir Beșleagă – la vârsta argintului*, la care au participat – Mihaela Perciun, prozatoare și traducătoare; Călina Trifan, poetă; Nicolae Popa, poet, prozator; moderator – Vitalie Răileanu, critic și istoric literar.

Un important eveniment dedicat aniversării scriitorului Vladimir Beșleagă a fost conferința internațională *Vladimir Beșleagă – zbor în adevărate cu timpul prezent*, conferențieri au fost: Ana Bantoș, dr. hab., critic și istoric literar, Arcadie Suceveanu, președintele Uniunii Scriitorilor din Moldova; Anatol Moraru, dr. conf. univ., scriitor, critic literar, Lucian Vasiliu, poet, prozator, publicist (România).

În programul celor 30 de zile cu Vladimir Beșleagă la Biblioteca „Onisifor Ghibu” a fost inclusă și tradiționala rubrică a Bibliotecii – *Dialogul de joi*, unde au participat Arcadie Suceveanu, poet, eseist, traducător și ziarist; Nicolae Popa, poet și prozator; Mircea V. Ciobanu, scriitor, critic literar, editor; Mihaela Perciun, prozatoare, traducătoare; Irina Nechit, poetă, dramaturg și ziaristă; Lucia Țurcanu, dr. conf. univ., critică literară; Maria Șleahțișchi, dr. conf. univ., poetă, eseistă, critică literară; Calina Trifan, poetă, comunicând despre opera scriitorului Vladimir Beșleagă.

Au mai fost organizate: Expoziție permanentă de carte *Vladimir Beșleagă la 90 de ani*; *Vernisaj de fotografii inedite* cu maestrul Vladimir Beșleagă (din arhiva fotografului – Nicolae Răileanu); Secvențe radiofonice – *Vladimir Beșleagă, monologând despre carte, cititor și timpul în care trăim* (din Arhiva Radioului Național); Fragmente din emisiunile culturale TV, cu participarea scriitorului Vladimir Beșleagă (10-15 min); *Confesiunile scriitorului Vladimir Beșleagă*, adresate cititorilor Bibliotecii, film din colecția Bibliotecii „Onisifor Ghibu”; Prezentarea *Caietelor inedite* ale scriitorului Vladimir Beșleagă, de către însuși autor; Întrevederi, discuții cu cititorii Bibliotecii „Onisifor Ghibu” (despre bogata operă a maestrului Vladimir Beșleagă).

Romancierul, publicistul liric, dramaturgul și traducătorul Vladimir Beșleagă a fost cel care, prin secvențele radiofonice, oferite de Radio Moldova, a monologat despre Carte, Cititor și timpul în care trăim.

Volumul *Jurnal* sau *Jurnalul în jurnal*, lansat de autor în fața publicului ahtiat de adevăr, a fost o surpriză aparte.

În om e un șir nesăvârșit de oameni, spunea Mihai Eminescu, Vladimir Beșleagă e o epocă a culturii noastre și fiind o personalitate aparte, și-a transformat numele și creația literară într-o formulă *magică*.

Citim Eminescu, ediția a VII-a

De **Ziua Națională a Culturii**, s-a desfășurat tradiționala inițiativă comunitară de lectură a operei lui Mihai Eminescu – ***Citim Eminescu***, ediția a VII-a. Starea de pandemie și restricțiile întrunirilor au determinat numărul de participanți la sărbătoare, dar, spre bucuria noastră, ea a fost valoroasă prin mesajele participanților de elită. Programul intitulat ***În raza gândului etern***, atractiv și variat, a ținut de dimineață până seara și a fost organizat de către Centrul Academic Eminescu, în colaborare cu Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, Pretura Sectorului Botanica, Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu”, Academia de Științe a Moldovei și Institutul de Filologie Română „B. P. Hasdeu”.

În rândul personalităților care au recitat din Eminescu au fost acad. Mihai Cimpoi, acad. Valeriu Matei, Claudia Partole, Miroslava Metleaeva, Victoria Fonari, Gheorghe Bîlici, Margareta Nazarchevici, Valeriu Mocanu și mulți alții care cu mare drag au recitat din Eminescu sau dedicații marelui poet din creația proprie.

Pe lângă cei prezenți fizic la eveniment, pe parcursul zilei utilizatorii CAE au participat online cu lecturi din opera eminesciană cu genericul **De ziua ta, Poete**. La spectacolul-maraton organizat online pe pagina de Facebook a CAE au participat **124** elevi și studenți de la Liceului Teoretic „Mihai Eminescu”, Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, Colegiul Pedagogic „A. Mateevici”, Gimnaziul „Nicolae H. Costin”, Gimnaziul „Galata” ș. a.

Concluzii: multe și frumoase momente au dăruit toți participanții. A fost o zi reușită, o zi în care a dominat cartea, creația, emoția de calitate, sinceră, dăruită de fiecare suflet care ne-a pășit pragul, apoi coagulată într-o energie benefică plină de spirit eminescian, spirit înălțător până la stele.

Concursul Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură pe anul 2020, ediția a II-a

În februarie 2021, BM „B. P. Hasdeu” a organizat cea de-a doua ediție a Concursului „Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură pe anul 2020”, care are misiunea de a promova tineri scriitori al căror debut în literatură este o valoare certă și un aport considerabil la evoluția literaturii din Republica Moldova.

Din **jurii** au făcut parte: dr. Mariana Harjevschi – director general BM; Vitalie Răileanu – critic literar, poet și eseist; Alexandru Vakulovski – poet, prozator, eseist, publicist și traducător; Dumitru Crudu – prozator, dramaturg și poet; Ivan Pilchin – poet, traducător.

La 26 februarie 2021, a avut loc **Gala premiilor pentru debut în literatură a BM „B.P. Hasdeu” și premiera câștigătorilor**, chiar în ziua de naștere a patronului bibliotecii – scriitorul și savantul B. P. Hasdeu, cea mai mare personalitate a culturii române din toate timpurile.

Premiile au fost oferite de către Direcția Cultură a Primăriei municipiului Chișinău, după cum urmează:

Categoria Poezie:

1. Lena Chilari. O cană de noviciok la bătrânețe. București: Tracus Arte, 2020.
2. Dumitru Fanfarov. Stepă și transă. Bistrița: Casa de Editură Max Blecher, 2020.

Categoria Proză non-fiction:

1. Ionela Hadârcă. Uf. Ghid de conviețuire cu frații și surorile mai mici. Chișinău: Prut, 2020.

2. Nicoleta Negrescu. Prin nori de lapte și venin. Chișinău: ARC, 2020.

Categoria Critică și eseu:

1. Oxana Gherman. Tentația identității: cronici și eseuri literare. Chișinău: Prut, 2020.
2. Dorina Khalil-Butucioc. Dramaturgia națională din anii '90 în (con)textul postmodernismului. Chișinău: Epigraf, 2020.

Concursul de caligrafie Crinii latini, ediția a VI-a

La 9 iulie 2021, în colaborare cu Asociația de caligrafie „Dacia”, Valeriu Herța, pictor grafician, Secția activitate editorială a BM, a organizat concursul de caligrafie *Crinii latini*, ediția a VI-a. Scopul profesional al concursului constă în relevarea frumuseții grafiei latine, promovarea caligrafiei în Republica Moldova, în demonstrarea și dezvoltarea capacităților creatoare ale tinerilor, în propagarea caligrafiei moderne și a cărților-manuscris. Lucrările s-au încadrat în sfera de activități dedicate aniversării de 585 de ani ai Chișinăului și au avut ca subiect enunțul: **Chișinău, Oraș Drag!**

Premianții concursului au devenit: **Premiul I** – Valentin Bologa și **Premiul II** – Mihaela Veleşcu.

Lansări de carte, întâlniri cu scriitori și personalități

Un loc aparte în cadrul activităților pentru public îl ocupă **lansările** de carte, activități ce au loc și în cadrul serviciilor de lectură, care au fost în număr de 54. Cele mai multe lansări de carte s-au produs la Biblioteca Centrală și Centrul Academic Eminescu, urmate de Filiala „O. Ghibu”.

În anul 2021, au fost organizate 52 de **întâlniri** ale oamenilor de litere cu utilizatorii bibliotecilor. La acestea au participat scriitorii: Iulian Filip, Arcadie Suceveanu, Leo Butnaru, Claudia Partole, Ionela Hadârcă, Jan Cornelius (scriitor de limbă germană), Victoria Fonari, Nicolae Spătaru, Ianoș Țurcanu, Ion Iachim, Moni Stănilă, Zina Izbaș, Elena Bivol, Ion Anton, Dina Hașcu Ghimpu, Vasile Romanciuc, Dumitru Crudu, Viorica Covalschi ș.a. Afară de acestea, au mai avut loc și întâlniri cu personalități din diferite domenii: istorici, actori, interpreți, folcloriști, lingviști și alții.

BM organizează activități cultural-educative cu scop de a păstra și totodată de a transmite și a cunoaște valorile culturale, precum și de a contribui la dezvoltarea spirituală și personală a membrilor comunității. În această ordine de idei, BM a generat (în limita posibilităților sanitare) un amalgam de evenimente cultural-educative: proiecte, programe și concursuri de lectură, legate de evenimente istorice și date calendaristice, omagieri ale personalităților marcante, desfășurate cu implicarea membrilor comunității și a partenerilor.

Activitate expozițională

Biblioteca este locul perfect pentru a învăța, a cunoaște, dar și a te relaxa. Prin varietatea de expoziții de pictură organizate de bibliotecile-filiale ale BM cu pictori remarcabili, dar și a celor începători, biblioteca își extinde șirul de servicii orientate spre arta vizuală.

Pe parcursul anului au fost organizate expoziții personale, dar și de grup de pictură, grafică, tapiserie, ceramică și artă fotografică în număr de **39** de expoziții. Acestea au îmbogățit spațiile unor biblioteci, dar au contribuit și la procesul de cunoaștere, îmbogățire spirituală și la dezvoltarea creativității imaginare.

Galeria de Artă Eminescu, de la CAE are menirea de a găzdui vernisaje, tradiționale dar și online, în parteneriat cu Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice; Liceul de Arte Plastice „Igor Vieru”; Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”, UTM cu prezența artiștilor plastici, studenților, elevilor, personalităților și profesorilor: Ion Jabinschi, Valeriu Jabinsci, Iurie Brașoveanu, Sergiu Fusu, Anatolie Gherasimov, Mariana Hadji-Bandalac, Inga Mațcan-Lîsenco, Tatiana Filipski ș.a.

De menționat sunt: Expoziția inedită de tapiserie *Visul copilăriei*, autor Natalia Laba; Vernisajul de grup *Inspirații literare* al elevilor din clasa a VI-a, Casandra Cucu și Carina Prodan, discipole ale profesorului Anatolie Gherasimov de la Liceul Academic de Arte Plastice „Igor Vieru”; Vernisajul fraților Valeriu și Ion Jabinschi *În armonie cu natura* și master-class-urile realizate de ei: *Tehnica acuarelei*, *Tehnica pastel*. În cadrul acestor master-class-uri studenții de la UTM și cei prezenți live, au avut posibilitatea să preia adevărate lecții de pictură.

Sala cu coloane a Bibliotecii Centrale a fost și sală expozițională, unde pe parcursul anului utilizatorii au avut ocazia să viziteze **opt** expoziții de pictură, fotografie sau grafică: *Perle de inspirație*; *Ineditul Chișinău* de Andrei Viziru; *Картины рожденные в тишине* de Angela Alcaz, pictoriță; *Exhibition* de Cezar Secrieru, pictor; *Emoțiile gândului* de Aliona Pralea, pictoriță; *Autoportret* de Mihai Țăruș etc. În spațiile BC mai sunt expuse alte două expoziții permanente: *Semne de carte*, lucrările jurnalistului Vasile Butnaru și *Faust* – grafică semnată de Diana Tudose.

La Biblioteca „Transilvania” este activ serviciul *Galeria de arte frumoase*, în cadrul căruia au fost inaugurate **opt** expoziții de pictură și expuse 152 de lucrări: Expoziție de pictură *Grafică de carte*, autori Ludmila Cojocari, Oleg Cojocari, Alexei Cobîlneac; Expoziție de pictură a tinerilor graficieni *Caleidoscop decorativ*; Expoziție de grup în acuarelă *Impresii de vară* a liceenilor Bulat Gabriela, Arion Felicia, Buciușcan Elena, Parghizeanu Ruben, Sacaliuc Alexandru de la Liceul de Arte Plastice

„Igor Vieru”; Expoziție de grup *Tainele abisului*, pictură și grafică; Expoziții de lucrări ale pictorilor: Emil Cojocar, Andrian Roșca, Nicoleta Secrieru, Alexandra Esin, Marcela Ungureanu; Expoziția de grafică a tinerilor graficieni din Republica Moldova *Expresie în printuri*; Expoziție de pictură și ceramică *Memorie și culoare* a artistului plastic Oleg Dobrovolschi; Expoziție de grup *Orașul meu de ieri și de azi* a liceenilor Liceului Teoretic „Ginta Latină”, clasele cu profil Arte Plastice, consacrată celor 585 de ani ai orașului Chișinău; Expoziție retrospectivă de acuarelă *Baștină de dor* cu expunerea lucrărilor elevilor Liceului Academic de Arte Plastice „Igor Vieru”.

Merită să menționăm și alte expoziții personale sau colective de pictură, organizate în filialele BM: Expoziția *25 de cărți desenate* pictate de elevii Liceul Academic de Arte Plastice „Igor Vieru”, organizată la Filiala „Târgu-Mureș”. Tinerii studioși, în baza cărților lecturate, au desenat scene impresionante, momente spectaculoase, care, prin măiestria lor, au devenit copertă de carte. O altă expoziție inedită a avut loc în ziua de aniversare a Bibliotecii „Maramureș” unde au fost expuse și admirate picturile domnului Ion Jabinschi, lector la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău, pictor renumit, participant al multor expoziții, festivaluri și concursuri din țară și de peste hotare.

Spații generoase pentru organizarea expozițiilor deține și Filiala „O. Ghibu”, unde au fost expuse: Expoziția de pictură și grafică, prezentată de finaliștii Festivalului-concurs republican de creație artistică *Floarea omeniei*, dedicat comemorării poetului National Grigore Vieru – lucrări inspirate din poemele scriitorului; Expoziția de măști naționale și grafică a elevilor Școlii Raionale de Arte Plastice „Nicolae Moisei” din or. Telenești, profesor Olga Mardari, membru al Uniunii Meșterilor Populari din Republica Moldova precum și Expoziția personală de grafică și acuarelă *Țara doinelor străbune*, de Olga Mardari.

Prin aceste activități se promovează arta, creativitatea, talentele, se oferă un aspect plăcut instituției și se valorifică patrimoniul cultural. Ideea acestor servicii constă în delectarea utilizatorilor cu arta vizuală, dar și perceperea fenomenului artistico-plastic ce constituie esența într-o operă de artă plastică, să afle tainele semnificației artistice ale lucrărilor expuse, să înțeleagă expunerea gândurilor în limbajul plastic.

Biblioteca de oameni

Biblioteca de oameni – proiect realizat în parteneriat cu *Fabrica de fericire*, platforma de caritate, fondator Steluța Andrei. În cadrul proiectului, „cititorii” au putut „împrumuta” o persoană și asculta istoria vieții acesteia pentru 30 de minute. Scopul proiectului este lupta cu judecățile de

valoare și etichetările. Fiecare „persoană-carte” are un titlu-etichetă. Doar ascultând istoriile fiecăruia înțelegem de ce se spune „nu judeca o carte după copertă”. Pe perioada anului 2021 au avut loc două ediții.

Prima ediție a avut loc în Scuarul „Mihai Eminescu” la care au participat invitați: AURA, interpretă; Lidia Tiuleacov, pensionară; Viorica Toma, șofer de troleibuz; Victoria Condrat – femeia care a învins cancerul. Toate aceste istorii au putut fi ascultate de mai mulți trecători sau vizitatori care se odihneau în zonă.

La cea de a doua ediție au participat invitații: Angela Gladei, expert financiar; Viorica Sirețeanu, policy manager; Ludmila Adamciuc, mama unei fete cu sindrom Down; Irina Revin, antreprenoare, președintă a Asociației Antreprenorilor cu Dizabilități din Moldova. Evenimentul s-a desfășurat la Biblioteca Centrală.

Viorica Toma a visat de mulți ani să îmbrățișeze meseria de conducător de troleibuz, care până nu de mult le aparținea doar bărbaților. Stereotipul a fost întreținut chiar și de soțul ei, care îi spunea că este mai potrivită pentru funcția de taxatoare: *„Mă numesc Viorica Toma, am 45 de ani și sunt șofer de troleibuz și pentru asta sunt judecată. Soțul știa că vreau să fiu șofer de troleibuz, dar nu îmi permitea, îmi spunea că nu vreau să achit accidente, fiindcă doamna e doamnă, deci m-a dat într-o parte în felul ăsta.”*

Lidia Tiuleacov, în vârstă de 91 de ani, are o carieră fantastică în spate ca organizator de concerte. În spatele eleganței sale se ascund însă trăiri greu de imaginat. Și-a pierdut toți banii după ce i-a depus într-o bancă, apoi falimentată a trăit adevăratele orori ale sistemului sovietic. Femeia spune că des este judecată pentru stilul și pozitivismul pe care îl adoptă la cei 91 de ani: *„Chiar am așa o vecină care nu prea îi place că mă simt bine. Necitând că nu muncesc, arăt în fiecare zi ca la serviciu, nu umblu în halate.”*

Acest proiect extraordinar și deosebit este activ în peste 50 de țări, fiind inițiat în Danemarca.

Traficul de ființe umane

Pe parcursul anului 2021, BM s-a implicat în realizarea Planului National de prevenire și combatere a traficului de ființe umane prin organizarea și desfășurarea diverselor activități cu publicul, orientate spre educarea, informarea și sensibilizarea societății, precum și spre prevenirea și combaterea traficului de ființe umane. La acest capitol, în perioada de referință, au fost organizate și desfășurate **33** de acțiuni cultural-educative și informative, la care au participat **717** persoane.

Festivalul etniilor

În fiecare an, în a 3-a duminică a lunii septembrie, la Chișinău, în Grădina Publică „Ștefan cel Marei Sfânt”, se desfășoară Festivalul etniilor cu genericul *Unitate prin diversitate*, eveniment organizat conform *Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice* și a *Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale*. La această frumoasă tradiție, deja de mulți ani, participă și cele șase filiale ale minorităților naționale din cadrul BM. Scopul acestui festival este de a familiariza comunitatea cu cultura, literatura și tradițiile etniilor. Anul 2021 a fost la cea de-a XX-a ediție și, fiind un moment aniversar mai special, a fost organizat un program, care s-a deosebit de precedentele prin faptul că nu a fost un festival în aer liber, așa cum se obișnuia, dar au avut loc activități în incinta bibliotecilor cu transmitere pe online. Organizarea anuală a acestui eveniment, aduce în atenția participanților valorile spirituale și tradițiile minorităților naționale, prin diverse activități culturale, și împărtășește ideile diferitor culturi ce formează lumea în care trăim. Prin deschiderea sa multidisciplinară, activitatea BM include: arte vizuale, literatură, muzică, film, teatru, dans, filosofie, publicistică ș.a. – activitate intensă, bine direcționată și structurată, ce are loc în colaborare cu personalități recunoscute. Filialele „M. Lomonosov”, „A. Mickiewicz”, „H. Botev”, „M. Ciachir”, „I. Mangher”, „L. Ukrainka” – șase la număr – sunt implicate activ în desfășurarea evenimentelor și serviciilor care contribuie la dezvoltarea competențelor multilingvistice și interculturale.

Impact: au fost organizate 24 de activități cu 1 291 de vizualizări.

BIBLIOTECI ANIVERSARE

Tradițional, în fiecare an, marcăm *Ziua bibliotecilor* cu un amplu program de activități culturale, științifice și profesionale, cu participarea personalităților, a autorităților publice locale, a partenerilor și a comunității. Aniversarea bibliotecilor vine cu multe și frumoase realizări, dar și cu noi angajamente întru confirmarea misiunii nobile de valorificare a cărții, a istoriei neamului și perpetuare a valorilor naționale. Anul 2021 a marcat realizări distincte în activitatea bibliotecilor-filiale aniversare: *Biblioteca „Transilvania” – trei decenii de contribuție comunitară; Biblioteca „Maramureș” – între reforme și performante, 20 de ani de activitate; Biblioteca „Târgu-Mureș” – 25 de ani în ritmurile schimbărilor; Biblioteca „I. Mangher” – 30 de ani de la fondare; Biblioteca „L. Ukrainka” – 30 de ani în serviciul comunității; Biblioteca Codru – 60 de ani de lectură publică.*

Biblioteca „Transilvania”: *trei decenii de contribuție comunitară* – a fost genericul festivității de 30 ani de la fondare ai Bibliotecii „Transilvania”, care s-a desfășurat timp de trei zile, cu un program amplu și divers.

Aniversarea a fost sărbătorită la 31 august 2021, în scuarul din preajma bibliotecii, mesaje de felicitare venind din partea dr. Mariana Harjevschi, director general, BM „B.P. Hasdeu”, dr. Lidia Kulikovski, director de onoare, BM „B.P. Hasdeu” și a oaspeților: dr. Marius Ciprian Toth, Ministrul Plenipotențiar al Ambasadei României în Republica Moldova; Olga Ursu, viceprimarul municipiului Chișinău; Valentina Volontir, șefa Direcției Cultură a Primăriei municipiului Chișinău; Adelaida Boicu, reprezentantul Preturii Sectorului Ciocana; dr. Sorina Stanca, director, Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj, România; scriitorii Iulian Filip, Ianoș Țurcanu; Andrei Viziru, Vasile Didîc; compozitoarea Daria Radu, Gabriela Lungu, directorul Teatrului Municipal de Păpuși „Guguță”, care a fost și moderatorul evenimentului.

A întregit evenimentul, cu un program artistic, Formația „Fulger” a Brigăzii de Poliție cu Destinație Specială a IGP al MAI, conducător artistic Valentin Palancica; Ansamblul „Angels Dance”, colectivul de dans modern al Centrului de Creația a Copiilor „Ghiocel” și Ansamblul de instrumentiști ai Centrului de Creație a Copiilor „Ghiocel”.

Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj a făcut o consistentă donație de carte, în număr de 397 de volume, toate apariții recente ale editurilor românești, care au fost expuse într-o vastă și creativă expoziție – **Salonul de carte, ediția 2021**, fiind prezentate publicului. A fost prezentată și o **expoziție de artizanat Cămașa tradițională – grai și suflet strămoșesc** – elemente de patrimoniu cultural imaterial, care fac parte din permanentele universului românesc, oferită de Comunitatea „Șezătoarea Basarabia”. **Expoziția de fotografii Personalități prezente în viața Bibliotecii „Transilvania”** a amintit celor prezenți de vasta activitate a bibliotecii desfășurată pe parcursul celor 30 de ani. Nu a lipsit nici componenta estetică și artistică, care a fost prezentă prin **vernisajul de pictură și ceramică Memorie și culoar**, pe marginea căruia au vorbit pictorii: Oleg Cojocar, Andrei Viziru, Vasile Didîc, discipoli ai maestrului plastic și însuși autorul – artistul plastic Oleg Dobrovolschi.

Voluntarii bibliotecii au livrat **instruirea Introducere în robotică**, unde au construit robotul Educator Vehicle. Cei mai tineri utilizatori au avut parte de o surpriză din partea actorilor Teatrului Municipal de Păpuși „Guguță”, care au prezentat spectacolul *Fata babei și fata moșneagului* (inspirat din viața mondenă).

Cu multă emoție au fost **lansate cărțile** elaborate de echipa de bibliotecari, dedicate Bibliotecii „Transilvania”: Monografia *Biblioteca Transilvania: trei decenii de contribuție comunitară*, autori dr.

Lidia Kulikovski, Ludmila Capița, Parascovia Onciu; *Biblioteca din inima mea*, autor Parascovia Onciu; *Transilvania: Treptele împlinirii mele sufletești*, autor Ludmila Capița; *Utilizatorul, factorul nostru dinamic*, autor Mila Șeremet; *Pledoarie pentru lectură*, autor Tatiana Donțu și Revista *Infolabirint*, ediție jubiliară – prezentate de dr. Lidia Kulikovski.

Suita de manifestări a inclus și **conferința** *Autoritatea limbii române la 30 de ani de Independență a Republicii Moldova: între festus și nefastus* – prelegere dedicată limbii române, ținând seama și de contextul integrării europene și de diversitatea lingvistică a Uniunii Europene, susținută de dr. hab. Elena Prus.

Organizarea **duplexului profesional** *Reinventarea bibliotecii*, și-a propus să aducă în prim-plan noutățile și provocările profesiei de bibliotecar și să fie o punte de legătură între specialiștii din bibliotecile înfrățite. Simona Floruțău, bibliotecar-formator, BJC „Octavian Goga” a prezentat comunicarea *Contribuția clujeană la Culturalia – Biblioteca Digitală a României*, menționând că „platforma informatică online constituie o bază de date unificată a bunurilor culturale mobile selectate în cadrul proiectului și a registrelor digitale cu elemente de patrimoniu existente în România, punând astfel la un loc resursele din domeniu pentru a crea o perspectivă unitară și integrată asupra patrimoniului cultural național”.

În cadrul duplexului profesional, au fost **lansate cărțile editate de BM „B.P. Hasdeu”**: Lidia Kulikovski. *Ludicul în activitatea Bibliotecii publice. Vademecum pentru bibliotecari*; Lidia Kulikovski; *Biblioteca interactivă. 111 forme și metode de animație*; Nelly Țurcan. *Explorarea metodelor de cercetare în domeniul biblioteconomic și științe ale informării*; Maria Pilchin. *Ștefan cel Mare 148. Diagonale*; Natalia Goian. *Prelucrarea informației: Manual pentru bibliotecile publice*; Elena Butucel. *Universul lecturii la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”,* cărțile fiind o provocare reală la inovarea activității bibliotecii.

În cadrul **Zilei partenerilor**, utilizatorii și oaspeții bibliotecii au asistat la **recitalul de poezie** *Odă Chișinăului*, moderat de Olga Abdullaeva, conducător cercului *Arta vorbirii*, CCC „Ghiocel” și la expoziția *Galeria artelor frumoase* – lucrările elevilor Liceului Academic de Arte Plastice „Igor Vieru”, prezentată de pictor Oleg Cojocar. De asemenea, vizitatorii, dar și utilizatorii au beneficiat de *Gala serviciilor Bibliotecii „Transilvania”,* prezentă și pe QR Coduri, unde s-au regăsit serviciile: *Povești animate, 3 Doodler, BiblioPicii, Făurașii, Turnirul amabilităților, Dialoguri, Galeria artelor frumoase, Seniorii și IT, Școala de coding, Povești animate, Robotica la bibliotecă, Portița spre poveste, Povești digitale, Jocuri kinetice* etc.

Marcarea aniversării a fost organizată sub egida Direcției Cultură a Primăriei Chișinău, în parteneriat cu Pretura sectorului Ciocana și Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj, România. Totodată, evenimentul a fost susținut de Teatrul Municipal de Păpuși „Guguță” și alte instituții.

Biblioteca „Târgu-Mureș” – 25 de ani în ritmurile schimbărilor, eveniment ce a constituit un moment festiv, dar și un prilej pentru întâlniri de suflet. Cu ocazia celei de-a 25-a aniversări a fost întocmit un program divers: **eveniment aniversar** online cu invitați speciali din Republica Moldova și România; **prezentare video** *Biblioteca „Târgu-Mureș”. 25 de ani în imagini*; **prezentarea revistei** *Biblioteca. Tezaur. Modern*, dedicată aniversării Bibliotecii „Târgu-Mureș”; **întâlnire cu scriitoarea** Claudia Partole; **trainingul** pentru bibliotecari: *Comunicarea și tehnici de comunicare eficientă*, formator Olesea Frunze, dr. conf. univ., Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”; **lansarea cărții** *Povestea unui glob*, autor Viorica Covalșchi; **expoziția de desene** *25 de cărți desenate*, pictate de elevii Liceul Academic de Arte Plastice „Igor Vieru” în baza cărților lecturate; **expoziția de carte** *25 de cărți lansate la Biblioteca „Târgu-Mureș”*.

Partenerii noștri din Târgu-Mureș, echipa revistei *Vatra veche* și a jurnalului mureșean *CADRAN* în frunte cu redactorul-șef Nicolae Băciuț, a avut grijă să monitorizeze această aniversare pe paginile edițiilor. În acest an, numărul 11 al revistei *Vatra veche* (România) a fost dedicat Bibliotecii „Târgu-Mureș” din Chișinău cu articolele: *Biblioteca „Târgu-Mureș”: 0-7-25* și *Biblioteca „Târgu-Mureș”, 25* de Nicolae Băciuț; *Biblioteca „Târgu-Mureș” – Casa Mare a sectorului Râșcani* de Stela Tymofti; *Un scut spiritual – o activitate generoasă* de Ianoș Țurcanu și o scrisoare de la Iulian Filip *Dragă poete, dragă prietene Nicolae Băciuț*. Pe paginile jurnalului *CADRAN* (nr. 11, 2021) au fost publicate articole despre și din istoria bibliotecii: *Un colț de rai* de Nicolae Băciuț; *Unde dai și unde crapă!* de Dimitrie Poptămaș; *La mulți ani Bibliotecii „Târgu-Mureș” din Chișinău – 25 de ani de activitate* de Liliana Moldovan; *Mureșeni la Chișinău (o arhiva sentimentală)* de Claudia Șatravca și *Biblioteca „Târgu-Mureș” din Chișinău, în sărbătoare* de Răzvan Ducan.

Partenerilor și cititorilor fideli ai bibliotecii le-au fost înmânate diplome cu ocazia celei de-a 25-a aniversări. La rândul-i, și Biblioteca „Târgu-Mureș” a fost apreciată cu diplome pentru contribuție la solidarizarea societății în jurul valorilor lecturii și la dezvoltarea serviciilor inovative și creative, cu prilejul aniversării celor 25 de ani de la fondare, din partea Primăriei municipiului Chișinău, semnate de Ion Ceban, primar de Chișinău; a Preturii Sectorului Râșcani, semnată de pretorul Vlad Melnic; a BM „B.P. Hasdeu”, semnată de dr. Mariana Harjevschi, director general.

Biblioteca Publică de Drept – 20 de ani în serviciul comunității. La 24 mai 2021, Biblioteca Publică de Drept a marcat aniversarea de 20 de ani de existență și implicare activă în deservirea comunității cu informație juridică.

Apărută acum două decenii, din stringenta nevoie de informație legislativă accesibilă simplului cetățean și accesul limitat la sistemul juridic național și internațional, în scurt timp, BPD s-a transformat într-un reper esențial al orașului, oferind acces multilateral la informația juridică. Biblioteca a avut un parcurs în continuă ascensiune, reușind să se afirme ca instituție informațională de primă importanță, valorificându-și tradițiile și modernizându-se permanent pentru a se menține la nivelul așteptărilor și a face față provocărilor societății în continuă schimbare. Astăzi, Biblioteca Publică de Drept este o instituție performantă, implicată activ în dezvoltarea domeniului profesional.

Săptămâna aniversară s-a marcat printr-o serie de evenimente importante precum:

- Lansarea monografiei *Opinia separată a judecătorului constituțional: indicator al independenței și responsabilității* – culegere de materiale informaționale și articole științifice ale autorilor dedicate oportunității și mersului reformei constituționale în Republica Moldova. Autori: *Victor Pușcaș*, doctor în drept, conferențiar universitar, vicepreședintele Parlamentului (1990-1994), Președintele CSJ (1994-2000), Președintele Curții Constituționale (2001-2007) și *Valeriu Kuciuk*, doctor în drept, lector universitar, avocat, ex-membru al Comisiei pentru Reforma Constituțională, Șeful Serviciului reprezentare la Curtea Constituțională și organele de drept din cadrul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului Republicii Moldova;
- Seminare și vizite colective cu studenții Colegiului „Alexei Mateevici”, Colegiului de Studii Administrative și Fiscale din Chișinău, Facultatea de Drept, specializarea Servicii Administrative și Secretariat;
- Prezentări ale Serviciilor BPD: *Law Docs* și *LexExpert* și bazelor de date juridice;
- Ultima zi a săptămânii aniversare s-a încheiat cu un eveniment de totalizare a reușitelor celor 20 de ani de activitate a BPD, fiind prezenți invitații: Valentina Volontir, șef, Direcția Cultură a Primăriei municipiul Chișinău; dr. Mariana Harjevschi, director general, BM „B.P. Hasdeu”; Victor Juc, directorul Institutului de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice, profesor universitar; Carolina Ciugureanu, doctor în drept, conferențiar ASEM; Elena Belei, doctor în drept, conferențiar Șef al Departamentului Drept Procedural, USM; Grigore Ardelean, doctor în drept, Academia de Politie Stefan cel Mare; Vladimir Palamarciuc, Lawyer PhD, Board Member, EYBA

and AEA-EAL; Mihai CORJ, doctor în drept, președintele Institutului de Creație Legislativă LEX SCRIPTA, Vadim Vieru, PromoLex.

BPD a primit în exclusivitate pentru aniversarea de 20 de ani donații de carte din partea domnului Clima Veacealav, Președintele Curții de Apel Chișinău, Președintele Asociației Judecătorilor din RM și din partea dnei Elena Belei, Șef al Departamentului Drept Procedural, USM.

Biblioteca „Maramureș” – între reforme și performanțe (20 de ani de la fondare), eveniment desfășurat online, dedicat celor 20 de ani de activitate. Cu acest prilej mesajele de felicitare au venit din partea Valentinei Volontir, șefa Direcției Cultură a Primăriei municipiului Chișinău, dr. Teodor Ardelean, directorul Bibliotecii Județene „Petre Dulfu”, Baia Mare, România, partenerii, colegi. Cei prezenți la programul festiv, au vizionat **filmul documentar** dedicat bibliotecii – *Biblioteca „Maramureș” – între reforme și performanțe* – imagini surprinzătoare unde s-au împărțit bucuriile și experiențele adunate în acest buchet frumos timp de 20 de ani. De asemenea, au derulat și **poveștile digitale** ce oglindesc promovarea bibliotecii *Un popas la Biblioteca „Maramureș”!* și *Prin ferestrele timpului*. Sărbătoarea a inclus și prezentarea **expoziției etnografice** *Obiecte minunate de la lume adunate* – obiecte din ceramică, fibre vegetale, textile și unelte meșteșugărești, donate în anii recentți de utilizatorii bibliotecii. Expoziția a fost prezentată publicului de etnografa Corina Rezneac, colegă de la Secția comunicare și promovare a BM „B.P. Hasdeu”.

Nu a lipsit din program nici cartea, fiind **lansate cărțile**, care recent au văzut lumina tiparului – *Un cocor cu GPS* (poezii pentru copii) și *Ironii sentimentale* (aforisme) – cu prezența autorului Ianoș Țurcanu, poet, prozator și eseist. Cititorii bibliotecii au pregătit un spectacol, recitând versuri din aceste două cărți și au dialogat cu autorul.

O altă activitate desfășurată a fost **medalionul literar** *Carte pentru neam și țară*. Au participat elevii claselor primare, ghidați de învățătoarea Stela Cojocar, elevii remarcându-se prin talent și dragoste de carte. În vederea atingerii emoțiilor profunde, le-au alinat sufletele cu un **moment muzical** doi tineri foarte talentați – Constanța Sinița și Marin Midoni, ambii studenți în anul III (instrumente aerofone) la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

Cititorii bibliotecii s-au bucurat și de rezultatele **concursului de eseuri** cu tematica: *Eu sunt conectat cu biblioteca*, la care au participat un număr de peste 20 de elevi, din diferite instituții de învățământ. Președintele juriului a fost prozatorul și publicistul Ion Iachim, profesor de limba și literatura română, laureat al Premiului de Stat în domeniul pedagogiei.

Utilizatorii Bibliotecii „Maramureș” au avut marea onoare să admire **picturile** domnului Ion Jabinski, lector la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău, pictor renumit, participant al multor expoziții, festivaluri și concursuri din țară și de peste hotare.

Biblioteca „Maramureș”, la ceas aniversar, a creat pentru utilizatori cele mai memorabile momente.

Anul 2021 a fost un an aniversar pentru **Biblioteca „I. Mangher”**: **30 de ani de la fondare** și toate activitățile bibliotecii au fost dedicate acestei date. Dat fiind faptul că situația pandemică nu a permis organizarea tradițională a *Zilelor bibliotecii*, a fost elaborat un vast program în format online.

Evenimentul a început cu mesajul de salut al directorului Bibliotecii „I. Mangher” – Anna Bațmanova. În discursul său ea a vorbit despre etapele dezvoltării bibliotecii, subliniind rolul tuturor celor care au stat la originea fondării acesteia. După acest discurs a urmat demonstrarea **filmului** *Biblioteca „I. Mangher” – parte indispensabilă a comunității evreiești din RM*, realizat de regizorul și scenaristul A. Brodiceanski.

Printre cei care au venit cu mesaje de felicitare au fost: directorul general al Bibliotecii Municipale dr. Mariana Harjevschi, directorul adjunct, conf. univ. dr. Lidia Kulikovski, directorul adjunct Tatiana Coșeri, reprezentanți ai Comunității Evreiești din Republica Moldova, ai Centrului Republican de Voluntariat, ai Centrului Cultural „KEDEM”.

Timp de două zile nu a conținut șuvoiul de felicitări de la prietenii, partenerii și utilizatorii bibliotecii din țară și de peste hotare, venite prin poșta electronică și pe rețelele sociale: Monica Babuc – ex-ministru al Educației, Culturii și Cercetării; Lena Kaț – fondatoarea clubului *Engleza vorbită în bibliotecă*; Stuart Saffer (Israel); Yvette Merzbacher, fondatoarea și prezidentul LivingStones Association Executive Director Likrat Moldova; Fima Ciornâi și Suzana Ghergus – fondatorii Teatrului Cântecului Evreiesc; Ada Ollevskaia (SUA); interpreta Natalia Gordienco; Natalia Barabașcikova, voluntar; Slava Farber, interpret de muzică idiș, voluntar și bun prieten al bibliotecii (SUA), scriitorul Moise Lemster, colegi din filiale și mulți, mulți alții.

Au fost realizate **7 prezentări video**, care au dezvăluit activitatea multilaterală a echipei bibliotecii: – *Biblioteca „I. Mangher” – file de istorie*; *Noi, cei de la „I. Mangher”*; *Biblioteca „I. Mangher” în proiecte și programe*; *Prieteni și parteneri*; *Voluntarii bibliotecii ș.a.* și o **prezentare** în PowerPoint *Издания библиотеки им. И. Мангера (1991- 2021 гг.)*.

Au fost acordate patru interviuri pentru TV Moldova, emisiunea *Sub același cer*.

În luna februarie s-au împlinit **30 de ani de la fondarea Bibliotecii „L. Ukrainka”**. Evenimentul s-a desfășurat cu prezență fizică, dar și în format online.

Pentru acest eveniment au fost realizate: **albumul jubiliar** *Задокументована пам'ять*; **expoziții** *Biblioteca „Lesia Ukrainka” – 30 de ani!* și *Lesia Ukrainka – vocea sufletului ucrainean*; și opt videoclipuri dedicate activității bibliotecii.

Mesaje de felicitare, cu ocazia aniversării a 30 de ani de la deschiderea filialei ucrainene „L. Ukrainka”, au fost din partea: Excelența Sa Marko Șevcenko, Ambasadorul Ucrainei în Republica Moldova; Elena Beleacova, director general al Agenția Relații Interetnice; Tatiana Coșeri, director adjunct al BM „B.P. Hasdeu”; Vitalii Mrug, Președintele Comunității Ucrainene din Republica Moldova; Valentina Moraru, Comunitatea Femeilor Ucrainene din Moldova; Galina Rogovaia, Societatea „Prosvita – Taras Șevcenko” din Moldova; Eugen Oseredciuk, Fundația de Binefacere a Pictorilor Profesioniști, Meșterilor Popolari Ucraineni „Відродження” din Republica Moldova; Victor Cojuhari, Comunitatea „Petru Movilă”; Alexandr Maistrenko, Societatea Culturală Ucraineană din Republica Moldova; Zinaida Gurska, corespondent al Agenției Naționale de Știri din Ucraina „Ukrinform” în Moldova; Dmitrii Lecarțev, Președinte, Asociația Tineretului Ucrainean din Moldova „Zlagoda”.

Concluzii: este îmbucurător faptul, că în biblioteci actul culturii și al lecturii este unul continuu, care antrenează, pasionează, implică. Menționăm deosebitele succese ale activităților precum: întâlniri cu scriitori, conferințe, recitaluri de poezie, prezentări de publicații, lansări de volume etc. – toate acestea fiind valorificate și în mediul online. De asemenea, Biblioteca Municipală a participat la implementarea **Strategiilor naționale**: *Strategia de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017-2027*; *Strategia națională de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023*; *Planul de acțiuni pentru anul 2021-2024 privind promovarea memoriei Holocaustului și a culturii toleranței în vederea combaterii rasismului, antisemitismului, xenofobiei și altor forme de intoleranță*.

Accentuăm încă o realizare majoră a anului de referință ce cuprinde sistemul BM „B.P. Hasdeu” – au fost organizate **5 551** activități cultural-educative, dintre care **1 388** expoziții tradiționale și virtuale. Numărul celor care au participat se ridică la **54 119** de persoane. Comparativ cu anul 2020 indicatorii la acest capitol sunt în creștere. Acest spor de activitate a fost posibil pentru că nu au fost prea mari restricțiile impuse de Centrul Național de Sănătate Publică cu referire la situația pandemică. Astfel, au rezultat activități interesante, eficiente, lăsându-se a fi simțită și setea de consum cultural după atâtea restricții pandemice. Evenimentele au fost organizate la început în format online, iar odată cu relaxarea restricțiilor pandemice, au fost realizate în format mixt (cu prezență fizică, dar și cu transmisiuni online).

ACTIVITĂȚI DE PROMOVARE A PATRIMONIULUI LOCAL

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” este o instituție a cărei prioritate strategică este Chișinăul. Noile strategii de asigurare a unui acces direct la informație, presupun expunerea resurselor informaționale online, digitizarea produselor culturale, crearea unor servicii noi de familiarizare și promovare a patrimoniului local, organizarea activităților, expozițiilor etc.

Anul de referință se evidențiază prin activități și evenimente dedicate Chișinăului, gestionate de Secția „Memoria Chișinăului”: aniversarea a 585 de ani de la prima atestare documentară a Chișinăului, marcată în cadrul *Zilelor Chișinăului* 15-22 iulie, cu genericul *Chișinău, oraș drag*, Colocviile profesionale de vară *Contribuții ale bibliotecii publice la valorificarea memoriei locale*, programul *Provocarea verii*, ediția a 3-a cu genericul *Citește și descoperă Chișinăul* etc.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” s-a implicat plener în marcarea acestui eveniment prin organizarea unui șir de activități culturale, de interacțiune cu comunitatea chișinăuiană: prezentări de documente, întâlniri cu personalități chișinăuiene, excursii pietonale, concursuri, ateliere de creație etc., conform planului comun la nivel de BM *Evenimente dedicate aniversării a 585-a de la prima atestare documentară a Chișinăului*. Planul a inclus cele mai importante, interesante și inovative acțiuni în vederea promovării patrimoniului local: programe cultural-educative, servicii, studii și cercetări, dezvoltarea conținutului digital local, activități ludice etc. Activitatea în această direcție a fost destul de productivă și s-a remarcat prin diversificarea activităților culturale și informaționale, prin realizarea unor proiecte noi (pentru detalii a se vedea compartimentele *Chișinău – 585 de ani* și *Provocarea Verii, ediția a III-a*).

Cercetarea, valorificarea și promovarea patrimoniului cultural al capitalei este una din preocupările de bază ale Secției „Memoria Chișinăului”. În anul 2021 a fost finalizată ***Bibliografia municipiului Chișinău 2012*** (1 088 surse), a fost elaborat Calendarul ***Istoria Chișinăului în date – 2022***, care cuprinde **91** din cele mai semnificative aniversări ale capitalei Republicii Moldova, inclusiv **nouă** date aniversare ale BM și „Chișinăul azi”, **365** de postări, pentru fiecare zi din an, prezentând istoria acestei zile și semnificația ei pentru Chișinău.

Pe blogul *Chișinău, orașul meu* fost inițiată rubrica ***Chișinăul de azi***, propunându-și să adune o listă cât mai completă de evenimente, aniversări, comemorări care se referă la Chișinău și la personalitățile chișinăuiene. În acest scop au fost adunate peste **3 000** de date, care au inclus cele mai importante evenimente ce au avut loc la Chișinău, sau care se referă la Chișinău și date despre personalitățile care au trăit la Chișinău sau sunt originare din Chișinău.

A fost continuată colaborarea cu Banca Națională a Moldovei, pentru care au fost identificate date aniversare ale Chișinăului pentru anii 2022-2023, dr. Mariana Harjevschi fiind unul din membrii Comisiei de aprobare a monedelor comemorative și jubiliare pentru 2022.

În 2021, din cauza situației pandemice, activitatea serviciului **BiblioTur** nu a fost ca în anii precedenți. Am avut câteva excursii cu genericul *Welcome to Chișinău* cu turiști străini din Elveția, Polonia, Turcia și Spania. Elementul deosebit din acest an a fost faptul că turiștii, la final de excursie, acordau un interviu despre impresiile lor despre orașul Chișinău. Această idee o vom continua și în anul 2022.

În perioada vacanței școlare 17 decembrie 2021 – 9 ianuarie 2022, Secția „Memoria Chișinăului”, alături de Filiala „A. Mickiewicz”, a participat, la inițiativa Primăriei municipiului Chișinău, în cadrul programului **Cunoaște orașul alături de Moș Crăciun** – rută specială a troleibuzului turistic, lansată pentru copii și părinți în zilele de sâmbătă și duminică, pentru a descoperi legendele orașului împreună. Au fost efectuate 45 de excursii la care au participat peste 2 000 de doritori.

Chișinău la reportofon

La fel, în contextul aniversării a 585 de ani de la data primei mențiuni documentare a Chișinăului, Secția „Memoria Chișinăului” a înființat rubrica *Chișinău la reportofon*, unde sunt publicate gândurile și amintirile locuitorilor Chișinăului, a oamenilor care s-au născut sau au trăit mult timp la Chișinău – oameni celebri sau cetățeni obișnuiți. Inițiativa a început cu cercul de cunoștințe și cititori ai filialelor. Am luat interviuri de la bunici, de la prieteni, însă ne-am apropiat și de oameni necunoscuți, care au avut deschiderea necesară pentru a povesti despre oraș. La colectarea interviurilor au participat colaboratorii Secției „Memoria Chișinăului”, dar și filialele „M. Lomonosov” și M. Costin. Interviurile au fost publicate pe blogul *Chișinău, orașul meu* (www.chisinaucapitala.wordpress.com), în limbile română și rusă.

În anul de referință am reușit să facem 18 interviuri. În aceste interviuri au fost incluse peste 40 de fotografii de epocă, originale, din colecții personale. S-au aflat detalii noi, valoroase pentru reconstituirea atmosferei Chișinăului de altădată.

Dialogurile bibliotecii

Rubrica *Dialogurile bibliotecii* a fost inițiată pe blog în anul 2021, propunându-și să facă scurte prezentări ale unor poeți contemporani, care au scris despre Chișinău. În cadrul rubricii se publică câte un poem scris de aceștia, dar și o lectură video a poemului.

Inițiată cu ocazia împlinirii a 585 de ani de la prima atestare a Chișinăului, această serie de intervenții video ale scriitorilor, cu lecturi ale acestora consacrate Chișinăului, este coordonată de scriitorul Alexandru Vakulovski.

Întâlniri cu scriitori și personalități

Lansări de carte

Activitatea expozițională

Concursul Premiile BM „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură

Concursul de caligrafie Crinii latini

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” anunță nominalizarea la Premiile „B.P. Hasdeu” pentru **DEBUT ÎN LITERATURĂ pe anul 2020**

Categoria Poezie:
 1. Lena Chilarî. O cană de noviciok la bătrânețe. București: Tracus Arte, 2020.
 2. Dumitru Fanfarov. Stepă și tranșă. Bistrița: Casa de Editură Max Blecher, 2020.

Categoria Proză Non-fiction:
 1. Ianeta Hadărcă. Uf. Ghid de convietuire cu frații și surorile mai mici. Chișinău: Prut, 2020.
 2. Nicoleta Negrescu. Prin nori de lopte și venin. Chișinău: ARC, 2020.

Categoria Critică și eseu:
 1. Oxana Gherman. Tentația identității: cronică și eseuri literare. Chișinău: Prut, 2020.
 2. Elisaveta Iovu. Imagologia literară: școli, direcții, metode. Chișinău: Tipogr. Artpoligraf, 2020.
 3. Dorina Khalil-Butucioac. Dramaturgia națională din anii '90 în (con)textul postmodernismului. Chișinău: Epigraf, 2020.

Laureații vor fi desemnați **vineri, 26 februarie 2021, ora 14.00,** în cadrul Galei Premiilor ce va avea loc la Sediul Central al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 148.

Juriul:

- Mariana Harjevski – director general BM;
- Dumitru Cruda – prozator, dramaturg și poet;
- Vitalie Răileanu – critic literar, poet și eseist;
- Alexandru Vukolovski – poet, prozator, eseist, publicist și traducător;
- Ivan Pilchin – poet, traducător.

Biblioteca Municipală „B.P. HASDEU”
 strada Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 148

PROGRAME / ACTIVITĂȚI PENTRU PERSOANE CU DIZABILITĂȚI

BM susține și creează condiții adecvate integrării persoanelor cu cerințe speciale în societate, în viața publică și adaptarea în funcție de caracteristicile fiecărui beneficiar, dar totodată și de obținere a încrederii în sine prin realizarea unor acțiuni și prin comunicare. Astfel biblioteca oferă persoanelor cu dizabilități șansa de a participa activ în cadrul diverselor servicii, precum și altor acțiuni cultural-educative: concursuri, spectacole, excursii virtuale, ateliere de creație. Promovarea participării depline a acestor persoane în viața comunității conduce la îmbunătățirea calității vieții lor, la afirmarea individuală a fiecăruia. Pe parcursul anului 2021 au fost organizate **trei servicii** și realizate **59 de activități** cu o prezență de **108 participanți**.

Serviciul *ProSănătate*, are drept scop educația pentru sănătate și este un subiect foarte discutat în societatea modernă. La solicitarea utilizatorilor, activitățile de formare și dezvoltare a stilului de viață sanogen a continuat să se desfășoare în cadrul serviciului *ProSănătate*, organizat de Filiala „Maramureș”. Pe parcursul anului au fost realizate 20 activități cu 17 participanți. Prin livrarea acestui serviciu s-a contribuit la dezvoltarea capacităților de a aplica în mod corect regulile de igienă, de a conștientiza importanța unei alimentații sănătoase și de a percepe nevoia unui stil de viață sănătos. Persoanele interesate de serviciul *ProSănătate* sunt tinerii de la Centrul de Zi și Activități „START”. În susținerea activității s-a colaborat cu Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor din sectorul Botanica, care a contribuit prin implicarea mai multor specialiști.

Pentru această categorie de utilizatori este organizat și serviciul ***Povești terapeutice***, la aceeași bibliotecă. Un moment important pentru tinerii cu cerințe educative speciale (CES) este organizarea serviciului împreună cu dna psiholog Svetlana Sârbu de la Centrul Prietenos Tinerilor sectorul Botanica. Acest serviciu a fost posibil numai datorită stabilirii unui parteneriat de durată cu această instituție. Poveștile terapeutice nu sunt simple povești, ele transmit întotdeauna un mesaj bine definit cu scop ce duce spre vindecare. O poveste terapeutică trebuie bine aleasă, în funcție de problematica pe care terapeutul-psihologul sau părintele se gândește s-o atingă. Pe parcursul anului s-au desfășurat 14 activități cu 81 de participanți. Formele de activitate a proiectului au fost: discuții, ateliere de creație, spectacole, ore de lectură, jocuri educative.

Serviciul ***Diferiți, dar totuși egali***, organizat de Filiala Traian, are scopul de includere, participare și integrare deplină și efectivă în societate a copiilor și tinerilor cu dizabilități locomotorii. În cadrul serviciului se organizează activități de grup, activități informative, jocuri de logică și jocuri de societate care oferă participanților, un mod plăcut și amuzant de a-și consolida și perfecționa personalitatea și de a-și coordona mișcările. Deprinderile care sunt dezvoltate la participanți sunt: mobilitatea, îndemânarea, lovirea cu mâna, lovirea cu piciorul, utilizarea scaunului manual. Pe parcursul anului 2021 s-au organizat 25 de activități cu 10 participanți.

ANALIZA SATISFACȚIEI UTILIZATORILOR

Analiza de impact

Ca porți către cunoaștere și cultură, bibliotecile joacă un rol fundamental în societate. Resursele și serviciile pe care le oferă creează oportunități de învățare, sprijină alfabetizarea și educația și ajută la modelarea noilor idei și perspective care sunt esențiale pentru o societate creativă și inovatoare. Scopul principal al bibliotecii publice este de a oferi resurse și servicii într-o varietate de medii pentru a satisface nevoile indivizilor și grupurilor de educație, informare și dezvoltare personală, inclusiv recreere și petrecere a timpului liber. Pentru a studia necesitățile informaționale ale utilizatorilor, dar și pentru a identifica nevoile și așteptările publicului de la instituție, în anul curent au fost inițiate mai multe cercetări, în scopul realizării părții practice, efectuate de către masteranzii Catedrei de Biblioteconomie și Asistență Informațională din cadrul USM, realizate în baza Bibliotecii Municipale.

1. Un amplu **studiu de caz – Activitatea bibliotecilor în situații de criză** – a efectuat Svetlana Gumeni, șef Filiala „A. Mickiewicz”. Studiul a avut drept **scop** analiza impactului crizei pandemice asupra activității BM „B.P. Hasdeu” și identificarea soluțiilor, pe termen scurt și lung, în vederea depășirii acestei crize.

Tema este una actuală, cercetarea ei desfășurându-se în plină criză pandemică. E o primă abordare a acestei teme în arealul biblioteconomic autohton, o primă încercare de analiză a comportamentului instituțiilor infodocumentare în situații de criză pandemică. Studiul respectiv poate servi drept sursă de inspirație pentru alte cercetări, dar și o bază de acțiune în crizele următoare posibile.

Pentru a evalua modul în care BM a făcut față crizei, au fost realizate paralel **două cercetări: interviuarea** managerilor din cadrul rețelei de biblioteci a BM și **chestionarea** prin distribuirea sondajului utilizatorilor BM.

La **interviul semistrukturat** *Evaluarea nivelului de adaptare a filialelor Bibliotecii Municipale la criza provocată de Covid-19*, au participat 10 manageri din cadrul BM „B.P. Hasdeu”, care au răspuns la 15 întrebări de tip deschis. Interviuul a urmărit scopul de a evalua impactul crizei pandemice asupra activității bibliotecilor din rețeaua BM și identificarea strategiilor de management utilizate în vederea gestionării acestei crize, în perioada de tulburare a activității BM (martie 2020 – aprilie 2021).

Observațiile și concluziile care au reieșit din această experiență, se rezumă la următoarele:

-
- În perioada studiată, în cadrul instituției au avut loc schimbări radicale, de la modul de comunicare și interacțiune cu utilizatorii, până la cel de livrare a serviciilor;
 - În doar câteva luni de pandemie, mediul online a ocupat aproape în întregime domeniile de activitate a bibliotecii;
 - S-a constatat că BM nu dispune de o Strategie de criză, o informație documentată a planificării de urgență, care ar fi fost utilă la apariția crizei și pusă imediat în practică;
 - Este important ca angajații să fie instruiți pentru a fi pregătiți de a face față tuturor tipurilor de crize.

Chestionarul *Evaluarea impactului activității Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” asupra comunității chișinăuene în perioada pandemiei Covid-19* a fost realizat cu utilizatorii BM în perioada 1-10 aprilie 2021. Studiul a fost elaborat în vederea identificării necesităților utilizatorilor și rolului bibliotecii în comunitate, în timpuri mai puțin favorabile, pentru a constata care sunt problemele cu care s-au confruntat utilizatorii în această perioadă, dar și să găsească noi soluții în gestionarea crizelor și buna activitate a bibliotecii.

Întrebările chestionarului s-au axat pe eficiența activității bibliotecii în perioada crizei pandemice și a cuprins 16 întrebări, închise și deschise. Chestionarul a fost aplicat pe un eșantion de 108 persoane, fiind folosită eșantionarea nealeatorie pe bază de voluntariat.

Cercetarea a demonstrat că peste 98% dintre respondenți apreciază biblioteca ca fiind utilă și necesară comunității în vremurile de pandemie sau alt gen de crize sociale. În perioada pandemiei BM a fost vizitată de aproape 80 % dintre respondenți, aceștia folosind resursele bibliotecii și utilizând servicii care se livrau în acea perioadă. Pe o bună parte dintre participanții la sondaj – 60 %, i-a afectat închiderea temporară a BM, dar și noile reguli după care biblioteca a fost nevoită să activeze. Aproape fiecare al doilea respondent a menționat că nu a putut să împrumute cărți la domiciliu, fiind nevoiți să citească online sau să cheltuiască bani cumpărând cărți. În timp ce BM și-a închis ușile pentru utilizatori, peste 50 la sută dintre aceștia au apelat la alte surse pentru a beneficia de informația necesară, majoritatea apelând la Internet. Mai mult de jumătate dintre respondenți (60%) au participat la activități organizate de BM în perioada acestui an pandemic, cei mai mulți au luat parte la activități organizate în mediul online.

Concluzii generale și recomandări: analiza impactului crizei pandemice asupra activității BM „B.P. Hasdeu” a demonstrat nivelul înalt de implicare a BM în gestionarea eficientă a crizei și interesul ridicat al comunității de a utiliza biblioteca în timpul tulburărilor sociale.

Pentru ca bibliotecile să fie aproape de utilizatori, în timp ce au fost nevoite să-și întrerupă temporar activitatea și au funcționat după noi reguli, s-au întreprins un șir de acțiuni: au fost anulate penalitățile și prelungit termenul de împrumut la domiciliu; a fost modificat modul de livrare a serviciilor, majoritatea fiind prestate în mediul online; au fost inițiate noi servicii de scanare a documentelor la solicitare și livrare a cărților la domiciliu; au fost organizate campanii de implicare a comunității în diferite acțiuni bazate pe lectură; s-a pus accentul pe crearea conținutului digital, astfel mărindu-se oferta de documente electronice ș.a.

Bibliotecile joacă un rol esențial atunci când comunitatea pe care o deservește se află într-o situație nefavorabilă, aceste instituții ar trebui să vină cât mai rapid cu oferte și acțiuni concrete de susținere și informare a tuturor celor care au anumite necesități. Dar pentru ca structurile infodocumentare să rămâne relevante în comunitate și mai ales în perioadele de criză, acestea ar trebui să adopte unele schimbări și să-și orienteze activitatea în următoarele direcții:

- să elaboreze noi strategii de dezvoltare astfel încât acestea să cuprindă și planuri pentru situațiile de criză;
- să elaboreze planuri strategice pentru accelerarea dezvoltării serviciilor bazate pe tehnologii și instruirea personalului spre obținerea de noi competențe digitale;
- să realizeze studii, privind evaluarea activității bibliotecilor din RM în perioada crizei pandemice, pentru a depista care au fost erorile în gestionarea acestei crize;
- să identifice metode eficiente de organizare a muncii la distanță și să repartizeze responsabilitățile încât toate segmentele să fie acoperite;
- să reinventeze procesul de formare profesională, reeducând bibliotecarii să fie curioși, curajoși, să onoreze învățarea, să fie proiecțivi și rezistenți la schimbări.

2. Elena Taragan, angajata Secției studii și cercetări a BM, a realizat, în cadrul tezei de master la programul de profesionalizare Managementul instituției infodocumentare, cercetarea **Forme și metode inovative de educare a lecturii. Studiu de caz**. Chestionarul a fost constituit din două părți. În prima parte, ne-am propus să adresăm un set de 10 întrebări mai generale privind starea lecturii în capitală și modul în care utilizatorul apreciază această stare a lecturii – aspect pe care l-am considerat necesar pentru conturarea unor țeluri strategice ale unui asemenea proiect de revistă și pentru a avea o perspectivă generală privind cât de optimistă sau pesimistă este părerea comunității față de fenomenul lecturii la noi, ca să putem trasa direcții de acțiune în fortificarea unor aspecte pozitive și soluționarea unor aspecte mai puțin forte inclusiv prin revista pe care vrem să o elaborăm. Totodată, în această secțiune, am colectat nume de autori autohtoni, pe care comunitatea i-a

nominalizat drept cei mai îndrăgiți – pentru o eventuală explorare a operelor acestora în proiectul de revistă, pornind de la doleanțele publicului.

În partea a doua a chestionarului, 11 întrebări, am adresat direct chestiunea unui proiect de revistă pentru tinerii utilizatori, aflând astfel gradul de interes al utilizatorilor pentru un asemenea proiect, precum și disponibilitatea lor de a contribui cu texte și maniera în care vor să o facă. Așadar, obținând aceste informații, am putut contura idei de rubrici și de tematici ale acestor rubrici, care să se găsească pe paginile revistei pentru tineri, având drept punct de pornire, așa cum am evidențiat – doleanțele utilizatorilor.

La chestionar au participat 104 respondenți, 55 de chestionare au fost completate online, 49 au fost completate manual, 83,7% dintre respondenți fiind tineri. Respondenții care constituie 16%, cu vârsta 45+ ani, au răspuns la acest chestionar ca potențiali cititori ai unei reviste pentru tineri, iar răspunsurile lor le-am considerat de asemenea importante întrucât abordarea lor, matură și înțeleaptă, este importantă atunci când vrem să definim și să caracterizăm fenomenul lecturii la nivel de capitală și să conceptualizăm o revistă cu un conținut de calitate, care să corespundă unor criterii înalte. 77,8% din respondenți au constituit femeile, iar 22,1% bărbații.

Obiectivele lucrării: identificarea formelor și metodelor inovative de educare a lecturii, conturarea necesității de „conviețuire pașnică” între tradițional și modern, întrucât ambele aspecte sunt de valoare, realizarea unui studiu comparativ între metodele tradiționale și metodelor moderne, cu evidențierea necesității, eficienței și atractivității fiecăreia dintre aceste două, evidențierea importanței lecturii de calitate și a utilizării unor metode originale, complexe și nesuperficiale, evidențierea nevoii de profesionalism și de competență în lucrul cu cititorii, consolidarea rolului bibliotecii în viața culturală a societății, consolidarea rolului bibliotecii ca actor primar în demersul pentru carte și lectură, evidențierea tendințelor actuale în ceea ce privește educația pentru carte și lectură și competențele pe care aceasta trebuie să le genereze în sec. XXI.

Metodologia de cercetare. Pentru realizarea cercetării a fost aplicată metoda istorică, documentarea științifică, statistică, analiză, metoda comparativă, focus-grupul și metoda chestionarului îndeplinit de utilizatorii și bibliotecarii BM.

Concluzii și recomandări:

- „liberul arbitru” conjugat cu „selecție riguroasă” în procesul identificării cărților spre a fi citite de segmentul adolescentin; corelarea cu interese, obligații, necesități și ancorări la mediul social actual;

- încurajarea din start a studiului prin analogie; punerea accentului pe interdisciplinaritate, cu alte cuvinte, integrarea oricărei lecturi într-un „cosmos literar și social”, realizarea conexiunii;
- schimbarea vectorului, mai ales la segmentul adolescentin, dinspre pragmatic spre fundamente teoretice;
- relevarea și luarea în considerare a aspectului profund artistic al lecturii;
- dezvoltarea unei atitudini realiste față de segmentul tânăr, cu așteptări realiste, utilizarea termenului „învățabil” sau orice alt termen similar, și nicidecum „incompetent” la un asemenea segment de vârstă:
- indulgență și exigență, cu finele deosebiri și valențe ale fiecărui dintre acești termeni, astfel încât aceștia să poată coabita;
- sentiment moral și exemplu personal.

Așadar, vom face câteva precizări care să clarifice întru totul concepția noastră privind dirijarea proceselor de educație pentru carte și lectură:

- *Originalitatea și inovația* în abordarea fenomenului lecturii nu constau doar în caracterul metodelor, fie ele mai vechi sau mai noi. Este foarte important *conținutul informațional și de idei* de la care pornim și pe baza căruia ajungem la anumite deducții, concluzii;
- Profunzimea metodelor este asigurată de concentrarea de esență pe care o posedă sarcinile formulate și care este un rezultat al unei documentări judicioase, ample pe subiectele vizate;
- În relația cu tânărul, este esențial să se respecte integritatea. Nu există mesaje false și mesaje adevărate, există puncte de vedere mai bine sau mai puțin bine argumentate;
- Deseori, este primordială nota de autenticitate în înțelegerea textelor literare decât aspectul foarte elaborat și aparent perfect al expunerii;
- Se recomandă luarea în considerare a detaliilor care fortifică un anumit aspect și sunt de multe ori foarte benefice pentru impulsivitatea imaginației;
- Trebuie să fim capabili să creăm o stare de încredere între formator și formabil, începând cu conștientizarea faptului că, într-un proces de creație, învață, concomitent, și formatorul și formabilul.

3. Pe parcursul anului 2021, angajata Bibliotecii Centrale, Maria Bivol, a realizat în cadrul tezei de master ***cercetarea Rolul bibliotecilor în valorificarea istoriei localităților – studiu de caz Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.***

Valorificarea patrimoniului local a devenit una din misiunile de bază ale bibliotecilor, având o importanță deosebită atât în bibliotecile marilor orașe, cât și în bibliotecile din localitățile mici. Instituțiile infodocumentare aduc o contribuție importantă în cunoașterea, fructificarea, protejarea și salvagardarea patrimoniului național, local. Pentru fidelizarea utilizatorilor interesați de valorificarea patrimoniului local, bibliotecile oferă un mod modern de consultare a documentelor, în acord cu noile tehnologii, independent de spațiul și programul de funcționare al instituției. În procesul de salvagardare a patrimoniului local, bibliotecile se ocupă cu acumularea, selectarea și prelucrarea informației cu caracter local, cercetarea și conservarea documentelor referitoare la trecutul și prezentul comunității. Iar rezultatele pe care le are biblioteca asigură convergența conceptelor actuale – comunitate, comunicare, conversație, conectare în beneficiul utilizatorilor.

Actualitatea temei investigate: bibliotecile publice au rol important în comunitatea locală, în vederea achiziționării, prezervării, păstrării și promovării istoriei locale în toată diversitatea ei, prin conservarea colecțiilor de istorie locală, prin publicarea documentelor de interes local, prin promovarea unor programe, prin susținerea și dezvoltarea tradițiilor și digitizarea colecțiilor etc.

Teza de master reflectă metodele și serviciile pe care bibliotecile le-au implementat pentru salvagardarea patrimoniului național și local. Lucrării reflectă implicarea bibliotecilor publice în păstrarea și valorificarea istoriei localității.

Obiectul cercetării: serviciile și activitatea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” privind salvagardarea patrimoniului local.

Scopul cercetării: studiul valorificării istoriei localității (municipiului Chișinău) prin prisma activității și serviciilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Obiectivele cercetării:

- analiza conceptelor privind valorificarea istoriei localităților de către bibliotecile publice;
- determinarea inițiativelor internaționale și naționale în salvagardarea memoriei naționale și locale;
- stabilirea serviciilor și proiectelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, de promovare și valorificare a istoriei municipiului Chișinău;
- identificarea studiilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” consacrate valorificării personalităților chișinăuene;
- cercetarea impactului activității Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, privind valorificarea istoriei municipiului Chișinău.

Metodologia lucrării s-a axat pe concepțiile științifice moderne și praxiologice actuale. Lucrarea include mai multe metode de cercetare: teoretice (documentarea științifică, analiza și sinteza, comparația, clasificarea, generalizarea, analiza teoriei și practicii naționale și internaționale); sociologice (chestionarea). Fundamentul teoretico-științific se axează pe studiile unor specialiști elaborate în domeniile vizate. Metodele empirice de cercetare – observarea, comparația, clasificarea au fost utilizate la elaborarea sondajului și la prezentarea materialului factologic. Metodele teoretice – analiza și sinteza, analiza de conținut, generalizarea au fost utilizate la determinarea obiectivelor și la aranjarea materialului selectat.

Studiu *Rolul bibliotecilor în valorificarea istoriei localităților în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”* a avut ca scop identificarea rolului și contribuției Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” la procesul de dezvoltare, valorificare a istoriei și culturii municipiului Chișinău. Părerile și sugestiile respondenților exprimate în sondaj sunt necesare pentru elaborarea și implementarea unor noi servicii, activități și programe pentru a îmbunătăți activitatea BM în păstrarea istoriei urbei.

Pentru a depista gradul de implicare a BM în valorificarea patrimoniului local, în perioada martie-aprilie, s-a întreprins un studiu, care s-a realizat prin chestionarea online a personalului BM.

Sondajul a fost realizat în perioada 30 martie – 09 aprilie 2021 pe un eșantion de 107 de respondenți, ceea ce reprezintă 30 % din personalul de specialitate al BM.

Prin sondajul efectuat, s-a definit importanța activității bibliotecii ca centru comunitar, implicarea și serviciile bibliotecii care valorifică istoria municipiului, iar informațiile puse la dispoziția utilizatorilor prezintă interes pentru comunitate.

În concluzie, analizând răspunsurile participanților la sondajul online putem afirma că BM este biblioteca care știe să valorifice istoria urbei, prin serviciile deja existente. Totodată, bibliotecarii BM, sunt dispuși să învețe și să implementeze noi forme de promovare, valorificare și păstrare a istoriei municipiului Chișinău. Echipa Bibliotecii Municipale își dorește parteneriate cu alte instituții care sunt orientate și ele spre valorificarea istoriei Chișinăului. De asemenea, cei care au răspuns la chestionar consideră că crearea conținutului digital este un pilon important în valorificarea patrimoniului local, făcând astfel o legătură între bibliotecă, utilizatori și informația solicitată, oferindu-se un acces tot mai larg la resurse, dar și o promovare, valorificare, conservare și păstrare a istoriei Chișinăului.

4. În anul de referință, angajata Bibliotecii Centrale, Daniela Nichita – studentă la Facultatea Psihologie și Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială a USM, a realizat în cadrul practicii

anuale cercetarea **Comportamentul consumatorului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”**, fiind efectuată în baza utilizatorului BM.

Studiul a urmărit scopul de a cerceta comportamentul utilizatorilor față de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, a atitudinii, dar și a nivelului de satisfacție privind serviciile oferite de instituție.

Obiective:

- Determinarea gradului de satisfacție a utilizatorilor față de serviciile oferite de către BM;
- Determinarea gradului de satisfacție a utilizatorilor privind prezența serviciilor BM online, dar și oferirea unui feedback privind necesitatea implementării unor noi servicii pe lângă cele existente.

Ca metodă de bază a fost utilizată ancheta sociologică, iar instrumentul principal de culegere a datelor a fost chestionarul, în total au fost realizate 100 de chestionare cu utilizatorii BM. Pentru a cunoaște în detaliu comportamentul consumatorului și atitudinea acestuia față de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, a fost utilizată, ca metodă calitativă, observația, în scopul obținerii informației, descrierii și prezentării acesteia în cel mai actual mod posibil.

Concluzii: analiza rezultatelor ne demonstrează că BM „B.P. Hasdeu” este instituția care oferă servicii de calitate, utilizatorii fiind mulțumiți de serviciile oferite. Utilizatorii apreciază biblioteca nu numai pentru colecția impunătoare de cărți pe care o găsesc aici, dar și pentru oferta de servicii, precum și posibilitatea de a interacționa cu alte persoane, pentru a socializa. Bine-cunoscutul îndemn de a păstra liniștea este deja departe de realitate. La bibliotecă timpul este petrecut inteligent, într-un mod diferit, interactiv și creativ. Tot ceea ce se face în bibliotecă este util și pe interesul tuturor, indiferent de vârstă.

5. Studiul de cercetare *Tendințe actuale în organizarea ergonomică a muncii* a fost realizat de Sergiu Cojocaru, șef sector, Filiala de Arte „T. Arghezi”, în procesul scrierii tezei de master în cadrul programului de studiu *Managementul instituției infodocumentare* la USM. Cercetarea condițiilor de muncă în biblioteci s-a desfășurat în filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în perioada lunilor aprilie-mai 2021. Grupul-țintă al sondajului l-a constituit bibliotecarii și managerii din rețeaua de filiale a BM. Chestionarul aplicat a conținut 18 întrebări.

În procesul realizării cercetării a fost efectuat un studiu al resurselor bibliografice și o serie de analize și sinteze. Metoda de cercetare, cu ajutorul căreia a fost posibilă o analiză privind condițiile ergonomice a muncii în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a fost ancheta sociologică

(metodă cantitativă). Sondajul realizat este o tehnică a anchetei, iar instrumentul principal de culegere a datelor este chestionarul.

Concluzii generale: cea mai dificilă problemă în biblioteci este schimbarea condițiilor ergonomice a muncii. Ergonomia ca știință se străduiește să elimine decalajul dintre om și mediul său. Ergonomia nu este atât de complicată pe cât pare la prima vedere, ea studiază relația dintre om și munca sa astfel încât să determine creșterea productivității muncii fie prin organizarea ergonomică a locurilor de muncă existente, fie prin proiectarea ergonomică a unor noi locuri de muncă. Aplicarea acestor condiții ergonomice în practică reprezintă adevărata problemă pentru biblioteci.

După ce s-au analizat avantajele și dezavantajele condițiilor ergonomice și s-a determinat gradul de satisfacere al bibliotecarilor, s-a ajuns la concluzia că în biblioteci, cel puțin se încearcă ca aceste condiții de muncă să corespundă cerințelor în nevoia de a fi o lumină mai puternică în birouri, un climat mai bun, un mobilier mai performant și echipamente de muncă necesare.

Pentru a face o oarecare ordine în idei, este foarte important ca ambientul creat să înlăture stresul, să te ajute să iei cele mai bune decizii. Timpul petrecut la birou trebuie să fie cât se poate de productiv și performant. Amenajarea biroului trebuie să pună un mare accent pe atenția oferită la detalii. În era digitală în care trăim este practic imposibil să evităm contactul cu gadgeturile, întrucât avem nevoie de computer pentru activitățile de zi cu zi, de aceea, este important să știm câteva măsuri de precauție cu ajutorul cărora să protejăm ochii de efectele negative ale ecranelor. În cazul în care petreceți mult timp așezați în fața calculatorului un scaun de birou ergonomic este o alegere înțeleaptă. Acesta va oferi nu doar confort și aspect deosebit spațiului de lucru, dar vă va proteja și sănătatea.

Deși elementele de risc sunt minime, munca depusă este din punct de vedere fizic cu câteva excepții. Unele persoane chestionate consideră munca în bibliotecă stresantă, lipsită de satisfacție, din mai multe cauze: zgomot, lipsa de spațiu, poziția necorespunzătoare la locul de muncă, perioada mare de monotonie și rutină, absența echipamentelor de protecție. Principalele cerințe la care trebuie să răspundă un loc de muncă se referă la comoditate, confort, dotare tehnică adecvată, condiții normale din punct de vedere al mediului ambiant. Însă, din păcate, multe dintre acestea încă nu sunt integrate în cadrul birourilor lor.

În urma cercetării efectuate în cadrul filialelor BM s-a constatat că există necesitatea reală a implementării unor schimbări substanțiale în organizarea ergonomică a muncii în bibliotecă pentru a îmbunătăți confortul angajaților și a crește productivitatea muncii. Astfel ipoteza cercetării a fost

confirmată. Rezultatele cercetării vor facilita mult administrația bibliotecii pentru ameliorarea condițiilor de muncă a personalului din filiale.

Recomandări: ergonomia condițiilor de muncă a secolului XXI oferă un confort incredibil. Foarte mulți dintre noi petrecem aproape toată ziua, sau cel puțin opt ore la birou pe scaun, iar asta ne poate afecta sănătatea. De aceea, trebuie să ținem cont de câteva reguli care ne vor ajuta să transformăm spațiul de lucru, astfel încât să ne simțim bine fizic și psihic.

Biroul aferent locului de muncă a devenit pentru foarte multe persoane locul în care își petrec o mare parte din timp. Tocmai din acest motiv, biroul trebuie să fie o încăpere amenajată după propriile nevoi și care să asigure un mediu prielnic lucrului. Pentru mulți din cei care lucrează în bibliotecă, a devenit oarecum normal să stea ore întregi lipiți de scaun, cu ochii în computer. Pe termen lung, efectele acestui mod de viață pot cauza probleme de sănătate: dureri de spate, dureri ale încheieturilor, capacitate redusă de concentrare, probleme de vedere, dar și kilograme în plus.

Biroul este cartea de vizită a celui care îl utilizează, este zona asupra căreia acesta din urmă își lasă amprenta. Pe lângă produsele de papetărie indispensabile, pentru a obține un birou potrivit nevoilor fiecărei persoane, sunt necesare un mobilier funcțional și confortabil și o organizare cât mai eficientă a spațiului, pentru a-l putea exploata la valoarea sa maximă.

Rezultatele sondajului vor fi publicate în revista *BiblioPolis* în cadrul unui articol științific coordonat de dna conferențiar doctor Natalia Goian.

6. În cadrul campaniei de revenire a bibliotecilor la activități offline cu genericul *Revino la biblioteca ta!*, desfășurată în cadrul proiectului municipalității *Dialog social cu chișinăuienii*, a fost realizat un **sondaj-interviu** adresat utilizatorilor și nonutilizatorilor, cu scopul de a afla dorințele, aspirațiile lor raportate la bibliotecă. Participanții au fost provocați să răspundă, atât în formă orală cât și în scris, la întrebarea ***Aș veni la bibliotecă dacă...***

La sondaj au participat 358 de respondenți care s-au exprimat atât prin mesaje scrise, cât și prin mesaje video.

Din răspunsurile primite, se conturează câteva teme distincte ale intereselor și așteptărilor vizavi de bibliotecă. Când spun bibliotecă, gândurile lor se îndreaptă în primul rând spre carte și lectură, spații confortabile, comunicare și socializare, programe și servicii, instruire, jocuri și recreere, dacă ar găsi la bibliotecă aparate de cafea și ceai și dacă nu ar mai fi pandemie.

Procentajul răspunsurilor s-a distribuit în felul următor – *Aș veni la bibliotecă dacă: ... aș găsi cele mai recente apariții editoriale (24%), ... aș participa la concursuri, întâlniri cu scriitori și personalități din diferite domenii, lansări de carte, cluburi de lectură, ateliere etc. (22,9%), ... ar fi*

spații special amenajate pentru lectură, studiu, joc (21,7%), ... se vor organiza mai multe cursuri de limbi străine, limba română pentru alolingvi, actorie, pictură, ceramică, arta vorbirii, dezvoltare personală etc. (21,7%), ... ar exista o varietate mai mare de jocuri (16,7%), ... ar fi aparate de cafea, ceai și snacksuri (12,6%), ... aș avea mai mult timp (12%), ... nu ar mai fi pandemie (12,3%).

Din mesajele utilizatorilor: „Este adevărat că din cauza carantinei s-au închis ușile bibliotecii și asta este un lucru foarte trist, însă am fost foarte bucuroasă, auzind că s-au redeschis ușile bibliotecii, că putem participa la mult mai multe activități interesante pentru că mereu am știut că se organizează jocuri pe tablete, construirea roboților și foarte multe alte activități interesante. Este un lucru foarte bun că putem reveni la bibliotecă, că acum putem merge printre cărți, să le atingem, să o alegem pe cea preferată; să ne bucurăm din plin de serviciile bibliotecii.” (Mihaela); „Eu sunt adeptul ideii că biblioteca nu este doar un loc de unde poți să iei o carte și să citești, ci este și un loc unde poți să stai în liniște, să-ți faci temele pentru acasă, să stai cu prietenii la o partidă de șah. Cred că o promovare mai intensă ar aduce mai multă lume la bibliotecă.” (Dorin).

Feedbackul utilizatorilor

Indiferent de domeniul de activitate, cheia succesului este să știm să ascultăm oamenii care ne utilizează serviciile. Pentru bibliotecari, obținerea unui feedback sincer al utilizatorilor este cea mai bună modalitate de a vedea cât de apreciate sunt serviciile oferite și cât de bine răspund nevoilor acestora. De aceea, la Biblioteca Municipală, colectăm și analizăm satisfacția utilizatorilor prin diverse metode: discuții, interviuri, solicitarea feedbackului la finele activităților, boxa de idei, cartea de onoare, rețele sociale. Părerile utilizatorilor noștri sunt pentru noi cea mai valoroasă prețuire și recompensă pentru munca depusă.

Trecerea la desfășurarea activităților în mediul online, a atras după sine și un număr mai mare de mesaje și aprecieri pe rețelele sociale, confirmând faptul că activitatea bibliotecii este vizibilă pentru comunitate. Pe parcursul anului, cele mai numeroase impresii au fost cu referire la activitatea programului *Provocarea verii*, care s-au regăsit din plin pe rețelele sociale, au fost transmise de către părinți prin adevărate scrisori de mulțumire, precum și de către copii la finele fiecărei zile de activitate. Apreciate au fost programele, campaniile de promovare, proiectele, concursurile, întâlnirile cu scriitorii, produsele digitale etc. (mesaje selective, din multiplele opinii ale utilizatorilor din diverse filiale, sunt redată în Anexa nr. 4 *Feedbackul utilizatorilor*).

Suntem recunoscători tuturor care ne-au acordat încredere, sprijin, și un feedback deosebit pe parcursul acestui an.

PARTENERIATE ȘI COLABORĂRI. VOLUNTARIAT

Parteneri

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” contribuie la dezvoltarea comunităților inteligente prin resurse și servicii. Prioritățile anului 2021 au fost realizate inerent cu implicarea actorilor comunitari cu același set de valori. Această coeziune a oferit mai multe beneficii atât pentru utilizatori, cât și pentru bibliotecă și parteneri: acces la cunoștințe: înțelegerea contextului informațional de la prima sursă; acces la experții din varia domenii: implicarea oamenilor cu experiență, cu competențe; eficiență: crearea de produse, livrarea de servicii adecvate; dezvoltarea resurselor umane: obținerea și / sau îmbunătățirea reciprocă a abilităților, competențelor profesionale; impact: convingerea chișinăuienilor în credibilitatea produselor și serviciilor.

Sprijinul reciproc a diversilor actori s-a manifestat preponderent în livrarea de servicii, în promovarea valorilor culturale, în elaborarea produselor. Implicările au adus mai multe realizări impresionante.

Cei mai reprezentativi parteneri au fost:

- Centrele comunitare: „Andrieș”, „Curcubeul”, „Steaua” „Fantastic CeCeFel”, „Eurica”, „Floarea Soarelui”, „Florile Dalbe”, „Ghiocel”, „Convorbitorul”, „Sparta”, „Lucefărul”, „Orizont”, Centrul Orășenesc al Tinerilor Naturaliști (atelier de lectură, atelier de creație); Centrul de cultură și artă „Viața Ta” (atelier de lectură); Centrul Comunitar de Sănătate Mintală Botanica, Asociația Părinților cu Copii cu Dizabilități Mentale „Planeta Carității”, Centrul de zi și activități pentru Persoane cu Dizabilități de Intelect „Start”, Centrul pentru Copilărie, Adolescență și Familie, Centrul Comunitar pentru Copii și Tineri cu dizabilități (servicii de incluziune socială, atelier de creație), Centrul Orășenesc de Creație Tehnică a Elevilor, Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor (Botanica);
- Preturile sectoarelor din municipiul Chișinău: proiecte comunitare, livrarea serviciilor (filialele de cartier);
- Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului, Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copiii din Moldova, Sectoare de poliție: lecții publice privind prevenirea traficului de ființe umane (implicarea la majoritatea filialelor);
- Asociații, fundații, organizații obștești: Asociația Obștească Institutul „Pro Vest” (activități de instruire la Filiala „O. Ghibu”); Organizația Obștească a Tineretului Găgăuz din Republica Moldova, Consiliul Local de Tineret Râșcani din Chișinău (activități de promovare a culturii găgăuze la Filiala „M. Ciachir”), Fundație de caritate «Будущее XXI века» (lecții publice la

Filiala „M. Lomonosov”); Platforma Națională a Tineretului din Moldova, Consiliului Local al Tinerilor din Botanica: proiecte comunitare, traininguri (Filiala „Ștefan cel Mare”); Clubul Sportiv pentru Copii, Tineret și Seniori „Chișinău” (Filiala „Târgu-Mureș”); AO „Clubul studenților”, AO „Nord Press Club”, Junior Scool „Academia Oratorilor Juniori”, Clubul Moldovenesc de Jocuri Intelectuale; Asociația Internațională Eco-TIRAS, Speak-up Moldova, Liga Națională a Tineretului din Republica Moldova (Biblioteca Centrală); Societatea pentru Protecția Păsărilor și a Naturii (lecții publice, ateliere de explorare a naturii la Filiala „L. Rebreanu”);

- Agenția Turcă de Colaborare și Coordonare (TIKA) în Republica Moldova: proiect de reparație și de reamenajare a spațiului Filialei „M. Ciachir”;
- Ambasada Poloniei în Republica Moldova, Institutul Polonez din București, Dom Polski București, Organizația poloneză „Polska Wiosna W Moldawii”, Asociația femeilor poloneze „Krakowianka”, Liga femeilor poloneze, Uniunea polonezilor din Moldova, Centrul pentru Dezvoltare și Antreprenariat Moldova-Polonia: extinderea bugetului operațional, promovarea culturii polone, activități comunitare polone, excursii (Filiala „A. Mickiewicz”);
- Societatea Științifică a Bulgariștilor din Republica Moldova, Asociația Profesorilor de Limba Bulgară din Republica Moldova: extinderea bugetului operațional, promovarea culturii bulgare, organizarea conferințelor științifice (Filiala „H. Botev”);
- Centrul informațional de cultură al Ambasadei Ucrainene în Moldova, Comunitatea Ucraineană din Republica Moldova, Comunitatea Femeilor Ucrainene din Republica Moldova, Societatea „Prosvita – Taras Șevcenko” din Moldova, Uniunea Ucrainenilor din Republica Moldova, Fundația de Binefacere a Pictorilor Profesioniști, Meșterilor Populari Ucraineni „Відродження” din Republica Moldova, Comunitatea „Petru Movilă”, Societatea Culturală Ucraineană din Republica Moldova, Asociația Tineretului Ucrainean din Moldova „Zlagoda”: promovarea culturii ucrainene, activități comunitare, organizarea conferințelor și meselor rotunde științifice (Filiala „L. Ukrainka”);
- Asociația Scriitorilor Ruși din Republica Moldova, Uniunea scriitorilor „A.S. Pușkin”, Asociația Obștească Comunitatea Rusă din Republica Moldova, Casa-Muzeu „A. Pușkin” din Chișinău, Clubul orașenesc de artă „Art-club”, Clubul bibliofililor „Universul”, Clubul Republican de floristică „Diana”, ziarul «Русское слово»: proiecte culturale, livrarea serviciilor, inițiative comunitare (Filiala „M. Lomonosov”);

- Centrul cultural studentesc evreu „HILEL”, Centrul cultural evreiesc KEDEM, Comunitatea evreiască din Republica Moldova, Centrul internațional de training și dezvoltare profesională, Organizația de caritate Hesed „Iehuda”, Centrul Republican de Voluntariat (CRV), Asociația „Партнерство Германия-Украина / Молдова е. V. – PDUM”, Молдавско-немецкой ассоциация этнокультур (MDKV): livrarea serviciilor, proiecte culturale (Filiala „I. Mangher”);
- Academia Europeană a Societății Civile, Academia copiilor „FasTracKids”: campanii de loializare a utilizatorilor, lecții publice, ateliere de lectură (Filiala „H. Botev”);
- Academia de Științe a Moldovei: Grădina Botanică Națională (institut) „Alexandru Ciubotaru” (lecții publice, conferințe științifice, livrarea serviciilor) (Filiala „Târgoviște”);
- Teatrul Municipal de Păpuși „Guguță”: proiecte culturale (Filiala „Transilvania”);
- Casa Limbii Române „Nichita Stănescu”: servicii de învățare a limbii române pentru alolingvi (Filiala „M. Lomonosov”);
- Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, Ministerul Apărării a Republicii Moldova: proiecte culturale, livrarea serviciilor (filialele: „Ștefan cel Mare”, „A. Mickiewicz”);
- Muzeul Național de Literatură „Mihail Kogălniceanu”, Fondul Literar al Scriitorilor din Republica Moldova: proiecte culturale, lansări și prezentări de carte, întâlniri cu scriitorii (Filiala „Alba Iulia”);
- Fundația Romanian Business School, Școala de Gramatică, Asociația ActHarsis, Asociația LER: concursul de limbă, cultură și civilizație românească din cadrul Festivalului „Primăvara românească, pretutindeni!” (Filiala „Ovidius”);
- Radio Moldova: organizarea concursului republican „Ars Adolescentina” (Filiala „Ovidius”);
- Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu”: proiecte culturale, activități științifice (Biblioteca Centrală, Centrul Academic Eminescu, Filiala „O. Ghibu”);
- Academia de Științe a Moldovei, Institutul Patrimoniului Cultural (organizarea Zilelor Europene ale Patrimoniului, ediția a III-a; activități științifice), Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, Catedra de „Management artistic și culturologie”: proiecte culturale, practica de specialitate pentru studenți (Filiala de Arte „T. Arghezi”);
- Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Universitatea Tehnică din Moldova, Uniunea Artiștilor Plastici din Moldova, Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, Ansamblul Folcloric „Doina”: proiecte culturale și științifice, practica studenților (Centrul Academic Eminescu);

-
- Universitatea de Stat din Moldova: stagii de practică pentru studenți și masteranzi, suport de cercetare pentru tezele de licență și de master, suport informațional și didactic pentru cursurile „Bazele Biblioteconomiei și Științei Informării” și „Tendințe moderne în activitatea infodocumentară”.

Filialele au semnat acorduri de parteneriat cu instituțiile de educație timpurie, învățământ primar, gimnazial și liceal, învățământ profesional și superior.

Printre **partenerii internaționali** au fost:

- Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, Școala Gimnazială Solonț, jud. Bacău, România, Biblioteca Universității „Vasile Alecsandri” din Bacău, Goethe Institut (atelier de instruire la Biblioteca Centrală);
- Filiala „M. Lomonosov” a organizat conferințe online cu următoarele instituții: Biblioteca „Евгений Евтушенко”, Муниципальное бюджетное учреждение культуры «Централизованная библиотечная система» города Ульяновска, Санкт-Петербургское государственное бюджетное учреждение культуры „Центральная городская публичная библиотека им. В.В. Маяковского”;
- Centrul Cultural Județean Constanța „Teodor T. Burada”: organizarea Zilei Culturii Naționale (Filiala „Ovidius”);
- Centrului Cultural „Eugen Simion”, Primăria Comunei Dumbrăveni, Consiliul local Dumbrăveni, Școala „Junimea”, Montreal, Canada și Diaspora Română „Junimea Română”, Asociația Culturală „Regal d' Art” din Botoșani, Biblioteca Județeană „Paul-Iorgovici” Caraș-Severin, România, Fundația Culturală „Romeo și Julieta la Mizil” din Mizil, România, Forumul Democratic al Germanilor din județul Caraș-Severin; Asociația Germană de Cultură și Educație a Adulților Reșița, Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu” din Ipotești, România: proiecte culturale, activități științifice, proiecte de editare (Centrul Academic Eminescu);
- Biblioteci din România: Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj; Biblioteca Metropolitană București; Biblioteca Județeană „George Coșbuc” Bistrița-Năsăud; Biblioteca Județeană „Duiliu Zamfirescu” Focșani; Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” Baia Mare: donații de carte, duplexuri profesionale.

Biblioteca Municipală a participat la proiecte comunitare și guvernamentale în diverse **comisii, comitete, grupuri de lucru**:

- Membru al Comisiei de aprobare a monedelor comemorative și jubiliare pentru 2022, Banca Națională a Moldovei: dr. Mariana Harjevschi;

- Consiliul Biblioteconomic Național: dr. Mariana Harjevschi;
- Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova: dr. Mariana Harjevschi (președintele Comisiei de cenzori), Tatiana Coșeri (președintele Comisiei „Management”);
- Comitetul Tehnic nr.1 „Biblioteconomie. Informare. Documentare”: Ludmila Pânzari (membru) (traducerea și redactarea standardelor);
- Membri ai Comisiei republicane de atestare a personalului de specialitate din biblioteci: dr. hab. Nelly Țurcan;
- Membri ai Comisiei de evaluare a tezelor de licență, de master, de doctor: dr. Lidia Kulikovski, dr. hab. Nelly Țurcan, dr. hab. Elena Ungureanu (Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți);
- Membri ai Comisiei de evaluare a bibliotecilor publice teritoriale: Tatiana Coșeri;
- Membri ai Comisiilor de concurs: Elena Butucel (comisia de concurs pentru ocuparea funcției vacante de director al Școlii de Muzică „Eugen Doga”);
- Membru grupului de lucru în vederea elaborării/dezvoltării curricula disciplinare în învățământul gimnazial și liceal: Ivan Pilchin;
- Membru grupului de lucru pentru crearea bibliotecii online privind asigurarea continuității la distanță a procesului educațional din municipiul Chișinău (creat la inițiativa Primăriei municipiului Chișinău, în colaborare cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova) <http://educatieonline.md/About>: Ivan Pilchin.

Partenerii s-au implicat nu doar în proiectele culturale și educaționale ale Bibliotecii Municipale, ci au adus un aport esențial prin intermediul activităților de fundraising. Astfel, extinderea bugetului operațional a avut loc la următoarele **trei** filiale:

Filiala „A. Mickiewicz”: *Amenajarea unui spațiu verde și atractiv în jurul monumentului lui A. Mickiewicz* (procurarea instrumentelor de grădinărit și sădirea arbuștilor ornamentali): Ambasada Republicii Polonia la Chișinău, „Plastics Moldova” SRL; Moldova Zahăr SRL. Suma investiției este de **10 000 lei**; *Instalarea unui felinar în stil vintage* cu un sistem de iluminare LED cu încărcare solară, *instalarea unei camere video* de supraveghere a zonei: Ambasada Republicii Polonia la Chișinău; „Plastics Moldova” SRL; Moldova Zahăr SRL. Valoarea investiției: **10 000 lei**; *Donarea rechizitelor școlare și articole pentru artă, hobby*: S.R.L. Casa Moroșan FLO Master. Suma investiției este de **5 000 lei**; *Donarea materialelor de fetru și alte materiale necesare pentru o nouă ediție a serviciului „Happy Toddler”* (cărți senzoriale): S.R.L. Casa Moroșan FLO Master. Valoarea investiției este de **5 000 lei**; Prima Doamnă a Poloniei, Agata Kornhauser-Duda, a donat filialei *jocuri de societate, penare, genți și alte cadouri-surprize* în sumă de **6 000 lei**.

Centrul Academic Eminescu: Executarea Medaliei „Nicolae Dabija”: Primăria Dumbrăveni, Suceava. Suma investiției este de **75 000 lei**; Asociația Națională a Oamenilor de Creație din Moldova. Contribuția estimativă este de **35 000 lei**.

Filiala „H. Botev”: donarea unui televizor, a două calculatoare și a unui microfon: Societatea Științifică a Bulgariștilor din Republica Moldova. Suma investiției constituie **60 000 lei**.

De asemenea, filialele Bibliotecii Municipale au obținut donații de resurse informaționale în sumă de **557 443 lei**.

Pentru a îmbunătăți activitatea de parteneriat se va elabora un nou concept de acord prin care vor fi stabilite cu claritate responsabilitățile și implicările specifice ale părților. De asemenea, constituirea unui set de politici „Cum să devii parteneri la Biblioteca Municipală”, „Beneficiile unui parteneriat cu Biblioteca Municipală”.

Concluzii: Biblioteca Municipală, prin cele **243 de parteneriate** solide, a obținut rezultate benefice cu valoare adăugată tangibilă care au adus bibliotecii vizibilitate în comunitate.

Activitatea de voluntariat la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”

Dezvoltarea și promovarea voluntariatului ca resursă în procesul de modernizare a activității, dezvoltarea programelor și serviciilor destinate publicului chișinăuian este misiunea Bibliotecii Municipale privind activitatea de voluntariat. Biblioteca Municipală recunoaște și promovează voluntariatul ca un proces bidirecțional, aducând beneficii atât voluntarilor, cât și bibliotecii.

Prin intermediul voluntarilor biblioteca a interacționat cu chișinăuienii, devenind promotorii incluziunii sociale și a valorilor culturale. Talentele, abilitățile și competențele profesionale deosebite ale voluntarilor au fost implementate, aplicate în cadrul campaniilor, programelor de lectură și serviciilor de instruire.

Cei mai mulți voluntari au fost implicați în următoarele proiecte / servicii: *Programul „Provocarea verii”; Tabăra de vară; Servicii educaționale* (studierea limbilor română, engleză, italiană, bulgară, franceză; ateliere de creație; sănătate, dans, arta oratorică, formarea culturii juridice, dezvoltarea personală, șah, experimente științifice); *Repararea și igienizarea colecțiilor; Moderatori ai evenimentelor; Excursii prin oraș; Tehnologii informaționale; Gestionarea conținuturilor blogurilor; Suport tehnic în realizarea tutorialelor video, poveștilor digitale și redactarea podcasturilor.*

Concluzii: Implicarea și aportul voluntarilor la dezvoltarea Bibliotecii Municipale este apreciat prin certificate de voluntariat. Astfel, impactul economic, valoarea financiară a celor **28 voluntari cu 1 062 ore constituie 15 930 lei**. În comparație cu anul 2020 sunt mai puțini voluntari, acest fapt fiind condiționat de restricțiile pandemice.

PROMOVAREA BIBLIOTECII

Pentru întreaga rețea a Bibliotecii Municipale anul 2021 a avut ca prioritate fortificarea digitalizării activității bibliotecilor. Această prioritate a fost realizată prin intermediul unor activități pe diferite dimensiuni, iar Secția comunicare și promovare a asigurat comunicarea eficientă la nivel intern și extern prin crearea conținutului digital (video, audio, foto, design grafic etc.).

Totodată, ne-am asigurat de o mai bună conexiune cu utilizatorii prin intermediul activităților online, având în vedere și restricțiile impuse de pandemia COVID-19 și formatul online al mai multor activități. Am comunicat la fel de intens pe rețele sociale, canalul YouTube și site-ul instituțional www.hasdeu.md.

Au fost create, promovate și distribuite pe multiple rețele sociale afișe, invitații, agende ale evenimentelor etc., pentru o vizibilitate sporită și atractivitate a evenimentelor cultural-sociale organizate de filiale. Alături Secția și-a implicat creativitatea la maximum, elaborând materiale promoționale mai deosebite, care să confere o notă personalizată și să contribuie la imaginea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Astfel am interacționat, am comunicat, am urmărit statisticile și interesele utilizatorilor, stabilind noi obiective.

Așa am marcat împreună *Dragobetele, 1 martie, Ziua Bibliotecarului, Ziua familiei, Ziua Tineretului, Ziua Științei* etc. prin postcard-uri, filmulețe video în format digital etc. Am promovat prin produsele digitale proprii cărțile incluse în programul de lectură *Bătălia cărților*. Prin videourile create de noi am promovat cărțile editate recent la Biblioteca Municipală (autoare: dr. Lidia Kulikovski, dr. Natalia Goian, Elena Butucel, dr. hab. Nelly Țurcan etc.).

Un start bun la începutul anului a fost deja îndrăgitul eveniment cultural – concursul **Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură**, care a fost promovat prin intermediul comunicatului de presă și al afișelor, invitațiilor, cover-urilor și altor materiale promoționale plasate în mediul virtual și real.

Un important proiect pentru copii și adolescenți desfășurat pe parcursul lunilor martie-decembrie a fost concursul de lectură *Bătălia cărților*, ediția a VII-a, realizat în parteneriat cu Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj, România.

Săptămâna Creativității și Inovației a marcat anul 2021, fiind organizată *online* în plină primăvară, în perioada 15-21 aprilie 2021, ediția a VII-a, și a conținut multiple activități dedicate bibliotecilor, ce activează în condițiile accesibilității resurselor digitale. Tematica dominantă și sloganul au fost *Pentru, cu și despre utilizator!*

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și-a deschis ușile cu bucurie pentru a întâmpina utilizatorii, după restricțiile impuse în primăvara anului 2021 în contextul pandemiei. Astfel a fost organizată campania **Revino la biblioteca ta!**, în perioada 17-23 mai, cu activități offline, sub auspiciile municipalității. Prin această campanie Biblioteca Municipală și-a propus să amintească chișinăuienilor și vizitatorilor urbei de importanța bibliotecilor publice ca spații atractive, deschise pentru informare, cunoaștere, interacțiune, dar și să amintească de rolul vital al acestor instituții în comunitate.

Organizată în formatul ușilor deschise, Campania a oferit chișinăuienilor vizite de grup, recitaluri de poezie, sondaje interactive *Aș veni la bibliotecă dacă...*, workshop-uri, talk-show-uri, șezători, expoziții, cluburi pe interese pentru vârstnici, prezentări ale cărților-noutate și ale colecțiilor de carte intrate recent în bibliotecă, prezentări ale serviciilor etc., o adevărată incursiune în lumea cărților, lecturii, învățării și a dialogului. Bibliotecile și-au amenajat intrarea în bibliotecă într-un mod artistic și atractiv.

Ca urmare a Campaniei **996** de chișinăuieni **au primit card de acces**, iar alți **4 297** de utilizatori au reînnoit cardul. În total **17 316** de persoane au venit la bibliotecă, inclusiv **1 882** au participat la evenimente, iar **1 882** de utilizatori au beneficiat de vizite ghidate. Mass-media a reflectat Campania prin **26** de reportaje și articole.

Cel mai așteptat și complex program pentru copii este programul estival **Provocarea verii**, care în anul 2021 a avut genericul *Citește și descoperă Chișinăul!*, consacrat celor 585 de ani de la prima atestare a orașului și s-a desfășurat în perioada 7 iunie-31 iulie 2021, în toate cele 27 de filiale ale Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”.

În total, **1 921** de participanți au beneficiat de program. Potrivit Secției monitorizare și evaluare, pe rețelele sociale și în mass-media, au fost distribuite informații despre cele **3 178** de activități ale programului estival, inclusiv **35** emisiuni radio și TV, **3 114** postări pe FB și alte rețele sociale, **680** de videoclipuri de la evenimente.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat aniversarea primei biblioteci de carte românească din Chișinău, cu genericul *Biblioteca „Transilvania”: trei decenii de contribuție comunitară*. Aniversarea a avut loc în data de 31 august 2021 și în zilele 1-2 septembrie 2021, în preajma și în incinta filialei, sub egida Direcției Cultură a Primăriei municipiului Chișinău, în parteneriat cu Pretura sectorului Ciocana și Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj, România.

Alte materiale aniversare au fost elaborate pentru Biblioteca „Târgu-Mureș”, „Maramureș” etc. Pentru evenimentele aniversare a fost editată agenda, invitațiile și afișul aniversării, elaborate

de Secția comunicare și promovare. Aceste materiale promoționale au fost create pentru a marca nu doar realizările bibliotecilor-filiale, ci și a celebra fondatorii, cel mai des bibliotecile-fraterne din România, care au contribuit prin donații importante de carte românească, schimb de experiență profesională și alte proiecte inovaționale pentru municipiul Chișinău.

De mai mulți ani, anual, toamna începe cu campania ***Fii deștept! la un card inteligent la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”***. Luna septembrie este perioada cea mai intensă și mai activă de înscriere și de obținere a cardului de acces, iată de ce în acest an BM a dorit să le amintească părinților, elevilor și studenților că înscrierea la bibliotecă oferă posibilități pentru o reușită mai bună și este *Calea spre cunoaștere*.

Considerăm că această Campanie a atins obiectivul principal de a atrage orășenii în ambientul plăcut și prietenos al bibliotecii, pentru că a fost organizată offline, cu numeroase vizite ghidate, excursii, ore de lectură în incinta, dar și în afara bibliotecii (școli și alte instituții de învățământ). Iar în finalul Campaniei din acest an **3 795 de persoane** de diferite vârste și preocupări **au obținut cardul de acces gratuit la Bibliotecă**. Prin vizite ghidate, lecții, prezentări de carte, întâlniri cu scriitorii, prezentări video etc., utilizatorii au fost informați despre serviciile prestate în cele **27 de filiale** ale Bibliotecii Municipale și, desigur, despre programele de lectură și activitățile cultural-educaționale preconizate pentru perioada următoare. Cei mai interesați au fost utilizatorii mici, de vârstă preșcolară și elevii de clasele primare, care au pășit pragul Bibliotecii pentru prima dată. Copii au fost informați despre regulile cu privire la împrumutul de carte și alte resurse ale bibliotecii.

În cadrul Campaniei, BM „B.P. Hasdeu” a semnat cu Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău un *Memorandum de înțelegere*, reprezentată de Andrei Pavaloi, șef-adjunct, și dr. Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”.

Pentru atragerea utilizatorilor a fost folosit un spot video, realizat cu participarea dr. M. Harjevschi, operator imagine Victor Ionov. De asemenea, au fost utilizate alte materiale de informare a Campaniei (cover pe Facebook, afiș, cover animat etc.).

Momentul atractiv al Campaniei l-a constituit lansarea serviciului *Înregistrarea online la bibliotecă!*, ce funcționează prin intermediul paginii web a Bibliotecii Municipale și permite completarea în regim online a fișei de înregistrare.

Activitățile de promovare ale Campaniei au durat până la 30 septembrie a.c., ultima zi a lunii, când s-a făcut o analiză internă: ce impact a avut Campania asupra bibliotecilor și utilizatorilor. Secția monitorizare și evaluare a prezentat statisticele de noi înregistrări la bibliotecă, astfel, în acest an, a fost atins un număr record de **129 personalități** din domeniul culturii și liderilor de opinie, care

au devenit **ambasadori** ai Campaniei din acest an, care au vorbit despre importanta și beneficiile bibliotecii și au îndemnat comunitatea să vină la bibliotecă. Menționăm câțiva dintre ei: acad. M. Cimpoi; scriitori – Vladimir Beșleagă, Iulian Filip, Dumitru Crudu, Claudia Partole, Lucreția Bârlădeanu, Ana Onică, Mihaela Perciun ș.a., Victor Cobzac, artist plastic; Vera Mereuță, Artistă Emerită, profesori din instituțiile partenere, utilizatori fideli ai bibliotecii.

Campania a fost mediatizată cu sprijinul mass-mediei – Televiziunea Moldova 1, Radio Moldova, a portalurilor de știri <https://diez.md>, <https://www.moldpres.md>, <https://telegraph.md/>, <https://news.yam.md> etc.

Pe parcursul anului au mai fost organizate multiple evenimente și au fost distribuite circa **25 de invitații de presă și post-comunicate**, ce au avut menirea de a informa utilizatorii BM și pe cei potențiali să viziteze cele mai importante evenimente, să se înscrie la programele bibliotecii, să obțină cardul de acces. Astfel, în acest an invitațiile de presă au fost elaborate în comun cu specialiștii de la filiale bibliotecii și secțiile de specialitate. De asemenea, în luna mai a fost organizat un atelier privind scrierea comunicatelor de presă, condus de unul din specialiștii Secției.

Aceste invitații de presă au fost însoțite de unele materiale promoționale, precum afișe, postere, create în mod special în Secție, pentru a spori impactul evenimentelor BM, concepute și create cu mult profesionalism și creativitate. De fiecare dată, în afară de distribuirea informației de presă în mass-media, invitațiile de presă/post-comunicatele sunt plasate pe pagina oficială web a BM (www.hasdeu.md). Acest fapt contribuie la informarea de la prima sursă a utilizatorilor noștri, dar și a mass-mediei. Adăugător, orice informație este distribuită și prin intermediul rețelelor sociale, în special Facebook, Instagram, ce se transformă rapid în rețele sociale de mare capacitate de a informa și a conecta oamenii. Biblioteca Municipală, astfel, interacționează zilnic cu utilizatorii prin rețelele sociale, care sunt mai aproape de oameni, promovând Biblioteca Municipală ca o instituție de prestigiu.

ECOURI ÎN MASS-MEDIA

Ne bucură faptul că mass-media ne-a fost partener fidel în mediatizarea evenimentelor majore organizate de Biblioteca Municipală, ce au fost difuzate la posturile de televiziune, radio, în media electronică și cea scrisă.

Analiza comparativă a mass-mediei pe ultimii trei ani

Canal media	2021	2020	2019
Presa online	380	241	153
TV	109	92	154
Radio	185	168	180
Presa print	359	310	392

Astăzi cea mai eficientă se dovedește a fi promovarea în mediul online. Acest lucru vine ca urmare a faptului că numărul consumatorilor de informație din online este în continuă creștere, dar și ca urmare a faptului că informația din online poate să circule mult mai repede și să ajungă la un număr foarte mare de utilizatori. În anul 2021 acest canal a fost cu cele mai multe apariții – **315 pe 88** (2020 – 57) de platforme mediatice, dintre care 12 sunt din România și una din Lituania (engleză).

Ca și în anii precedenți, topul îl dețin aceste trei platforme mediatice, de la an la an schimbându-și puțin locurile de întâietate: agenția de presă **MOLDPRES**, una din creatorii de conținut pe piața informațională – **39** de articole publicate (31 în română și 8 în limba rusă), comparativ cu 2020 – 18 articole; **RADIO CHIȘINĂU** ce reflectă evenimentele capitalei, inclusiv și a Bibliotecii Municipale – **29** de articole (2020 – 7 apariții) și, nu în ultimul rând, **#DIEZ**, un site de știri, pentru și despre tineret, de altfel și partenerul Bibliotecii Municipale la programul de lectură *Chișinăul citește* – **23** de articole, care în 2020 ne-a reflectat activitatea în 10 articole.

Subiectele cele mai „discutate” în presa electronică sunt diverse, dar cele mai vizibile: *Provocarea verii*, cu **16** apariții în diverse surse, o temă ce incită interesul părinților cu siguranță; *Revino la bibliotecă ta!*, ce a atras atenția consumatorilor de informație în **15** articole; *concursul de lectură Bătălia cărților și concursul Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură*, fiecare subiect cu egale apariții media – **14**.

Televiziunea are partea sa de utilizatori țintă, dacă tinerii sunt mai mult pe online, persoanele cu vârsta 50+ sunt cei care privesc mai mult emisiunile TV. Cele **114 de interviuri și reportaje** au fost mediatizate la **14 posturi TV**.

Moldova 1, lider absolut în oglindirea evenimentelor de bibliotecă pentru anul 2021, cu **72** reportaje și interviuri. Atât în grila de dimineață (ex.: emisiunea *Bună dimineața*), orele de la amiază

(ex.: *Miezul zilei*), cât și orele de vârf (ex.: *Mesager*) sunt acoperite cu subiecte ce țin de activitatea de bibliotecă. Pe locul doi, cu mai puține reportaje se regăsește postul **TVR Moldova**, cu **18** reportaje.

Menționăm că **Radio Moldova** a transmis circa 31 de interviuri despre instituție în acest an. Coordonează rubrici și alte proiecte în colaborare cu Biblioteca Municipală, ceea ce aduce notorietate specialiștilor și instituției. Astfel jurnalista **Zina Izbaș** conduce rubrica *Chișinăul între ieri și azi*, realizată în comun cu angajații BM, la care răsună săptămânal, în ziua de joi, cu mici excepții vinerea și sâmbăta, reportaje despre istoria străzilor Chișinăului. În luna iulie au răsunit mai multe secvențe dedicate aniversării a 585-a de la prima atestare a orașului Chișinău, așa cum biblioteca și filialele au dedicat și programul de lectură *Provocarea verii* acestui eveniment important. În vizorul ascultătorilor Radio Moldova au fost și alte două programe de lectură – *Chișinăul citește și Bătălia cărților*, despre care s-a relatat la emisiunile *Matinal Național* și *Casa Radio*, dar și în buletinele de știri și radiojurnalele de la miezul zilei și de seară. În plus, au fost realizate reportaje ori transmise prin intermediul conexiunilor telefonice relatări și reportaje în direct de la lansări de carte, lansări de programe și activități ale BM. Printre acestea: *Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”* și *Revino la biblioteca ta!*. Relevante și demne de a fi reluate sunt emisiunile-portret cu dna dr. Lidia Kulikovski, director adjunct și Natalia Zavtur. De asemenea, cu personalități care sunt și cititori fideli în cadrul filialelor: Daria Radu, compozitoare, Ianoș Țurcanu, poet; interviurile cu profesoara Alexandra Tănase, directorul adjunct Elena Butucel, dna dr., director general dr. Mariana Harjevschi ș.a. Sperăm ca în 2022 să punem un mai mare accent pe cultivarea gustului pentru carte și lectură a cititorilor, implicit a ascultătorilor de radio, iar filialele BM să fie mai prezente în cadrul emisiunilor de la Radio Moldova.

Managerii de rang superior au adus aportul său în crearea unei imagini pozitive și în promovarea valorilor Bibliotecii Municipale, astfel cu **21** de interviuri a participat dr. Mariana Harjevschi, director general, la diverse posturi de televiziune (Moldova 1, TVR Moldova, Publika, TVR Cluj), urmată de dr. Lidia Kulikovski, director adjunct cu **8** apariții la TV (Moldova 1, TVR Moldova, Jurnal TV) și Elena Butucel, director adjunct cu **3** interviuri (Moldova 1, TVR Moldova).

Cea mai activă filială care independent și-a promovat activitățile pe toate canalele media este, ca și anii precedenți, Centrul Academic Eminescu, urmată de Biblioteca Centrală, fapt explicat prin numărul mare de evenimente desfășurate pe parcursul anului. O altă filială ce este promovată activ la canalele televizate este Biblioteca „O. Ghibu”.

BiblioCity, buletinul online al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, este și acesta o sursă de promovare a imaginii în domeniul biblioteconomic și nu numai. În anul 2021 au fost postate **55** de articole ale bibliotecarilor din rețea, ceea ce constituie cu 21 de articole *mai puține* decât în 2020 (**76**). Din cele 55, opt sunt scrise în limba rusă, restul în limba română, temele fiind diferite, dar toate având conexiunea – bibliotecă, carte, cititor. Cea mai activă cu articole plasate pe BiblioCity, deja al doilea an consecutiv se regăsește Lilia Canțîr („Ștefan cel Mare și Sfânt”) cu 8 articole, Mila Șeremet („Transilvania”) care a intrat în acest an în top trei cu cinci articole publicate, cu patru articole, pe locul trei sunt bibliotecarele de la Filiala „Hristo Botev” – Larisa Barabaș și Lidia Cîssa.

Presa scrisă cedează din an în an, tot mai puține articole apar, motivul fiind accesibilitatea informației pe platformele online. În anul 2021 au fost publicate **359** de articole despre activitatea BM în presa scrisă. Din multitudinea de ziare și reviste, cel mai des s-a publicat în: *Literatura și Arta – 76 articole, Univers Pedagogic Pro – 23 articole, Русское слово – 23 articole, BiblioPolis – 74 articole*. Alte surse sunt: *Magazin Bibliologic, Făclia, Florile dalbe, Dialogica, Gazeta de Chișinău, Timpul, Contrafort, Lectura și scările, Realități culturale, Logos press, Аргументы и факты ș.a.*

Concluzii: Numărul comunicatelor de presă expediate către mass-media a fost mult mai mare, decât rezultatul final, motivul fiind că majoritatea canalelor media sunt orientate spre știri de politică, economie, știri senzaționale și mai puțin spre cultură, bibliotecă.

Toate comunicatele, livrate către mass-media, au fost însoțite de produse promoționale: bannere, postere. Toate afișele și materialele publicitare dezvoltate au fost postate de toate filialele, în instituțiile partenere (școli, universități, centre educaționale, grădinițe), pe paginile oficiale ale Primăriei, Direcției Cultură, a preturilor, cât și pe rețelele sociale, care au făcut posibilă extinderea acoperirii publicului țintă al bibliotecii.

PROMOVAREA ONLINE

Social media este mereu într-o cooperare continuă cu cititorul său, iar Biblioteca Municipală depune deosebite eforturi pentru promovarea evenimentelor sociale, culturale și literare ale filialelor pe diverse platforme precum: www.hasdeu.md, Issuu, SlideShare, Bloguri, Facebook, YouTube, Twitter, Pinterest, Flickr, Instagram.

În pofida faptului că BM s-a aflat și în anul 2021 în perioada pandemiei s-au organizat diverse evenimente. Activitățile au avut loc cu prezență fizică, dar și online. Totodată s-au realizat transmisiuni *live* pe pagina Facebook și YouTube. Evenimentele au avut un impact deosebit pe rețelele sociale, datorită colaborării cu posturile TV și Radio: TVR Moldova1 (*Lecturi a la Carte, Bună*

dimineața, Miercurea cărților din biblioteca ta) și Radio Moldova (Matinal național, Radiomatinal de weekend, Casa Radio etc.).

Site-ul Hasdeu.md

În anul de referință a înregistrat o descreștere de 10% a *indicatorilor de bază*, după cum se observă din tabelul de mai jos:

Utilizatori	Utilizatori noi	Sesiuni	Sesiuni per utilizator	Afișări de pagină	Pagini per sesiune
-10.33%	-10.10%	-4.03%	7.02%	-7.50%	-3.62%
28,776 vs 32,090	28,230 vs 31,403	61,994 vs 64,599	2.15 vs 2.01	124,175 vs 134,249	2.00 vs 2.08

Indicatorii: *utilizatori, utilizatori noi, sesiuni, afișări de pagină sunt în descreștere; numărul de sesiuni per utilizator* a marcat o creștere de 7.02% în comparație cu 2020, ceea ce denotă că unele pagini ale site-ului au conținut ce a prezentat interes. Din totalul de vizite numai 18% sunt utilizatori care revin pe site, convinși că găsesc informații relevante, 82% fiind utilizatori noi, care vizitează site-ul în speranța regăsirii informației necesare. Acest indicator rămâne neschimbat pe parcursul ultimilor cinci ani și indică că utilizatorul este în căutarea conținutului, ce nu-l oferă sau oferă într-o măsură foarte mică.

29% de utilizatori ai site-ului sunt bărbați, 71,% – femei, care se încadrează în următoarele categorii de vârstă: 25-34 ani – 29%; 18-24 – 21% ; 35-44 – câte 18%, 45-64 – 13% și 65+ – 7%. Cei mai mulți utilizatori activi au fost înregistrați în lunile: februarie, mai, iunie, septembrie și noiembrie.

67,31% (29% – 2020) de trafic revine căutărilor directe prin introducerea URL-ului site-ului (direct search), 47,44% (56% – 2020) din sesiuni reprezintă traficul realizat în urma unei căutări simple în orice motor de căutare (organic search), 4,65% (9,38% – 2020) – revine traficului de pe rețele sociale (social search); iar 4% de sesiuni reprezintă accesarea site-ului de pe alte site-uri (referral search).

În comparație cu 2020 traficul de pe rețele sociale s-a mărit de la 2% la 9,38%. O creștere este semnalată pentru sesiunile de pe Instagram (33%) și o scădere a sesiunilor de pe Facebook (0,2%) și Youtube, Blogger și Pinterest, iar cele două canale și Wordpress se află la același nivel în comparație cu 2020. Conținutul publicat pe rețele a motivat utilizatorul să viziteze în special paginile site-ului: *Advocacy pentru clădirea BM; Biblioteca live; Chișinăul citește; Filiale.*

Analizând fluxul comportamental, observăm care din compartimentele site-ului erau țintă intereselor utilizatorilor și se refereau la prima interacțiune cu site-ul. O creștere majoră de 44% a

înregistrat pagina *Colecții*, din care câte 30% revine paginilor *Blogurile BM și Bătălia cărților*; 21% este înregistrată pe pagina *Ce?Unde?Când?*; 3% – *Filialele* și 2% – *Prezentarea bibliotecii*.

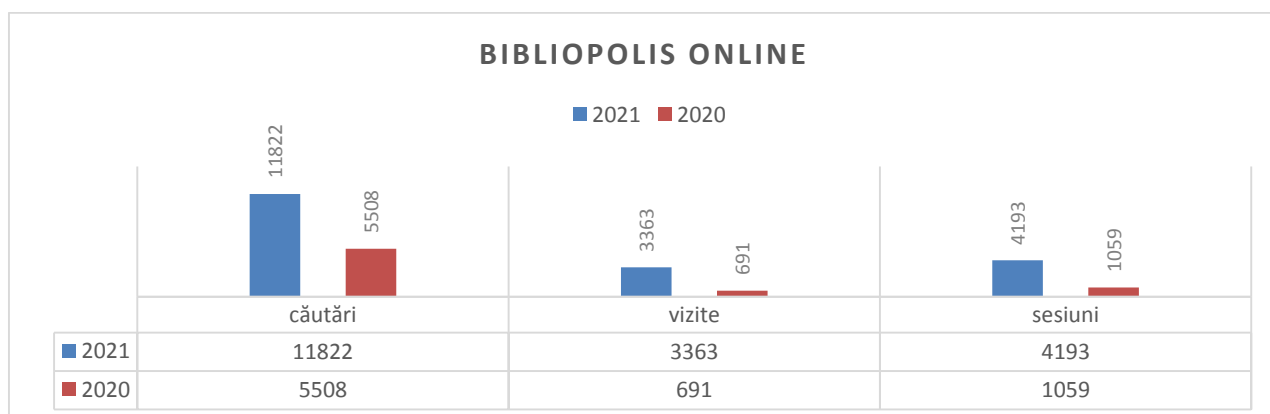
40 % (41% în 2020) de utilizatori au accesat pagina web a bibliotecii de pe dispozitivele mobile și 0,93% (1,27% în 2021) de pe tablete, iar 58% (57,58% în 2020) – de pe calculatoare staționare. Consemnăm că raportul între dispozitive mobile și calculatoare, pe parcursul ultimilor trei ani, rămâne constant.

Concluzii: site-ul Bibliotecii Municipale este un instrument ce reflectă activitatea bibliotecii, oferind acces la colecția de carte, care poate fi citită sau audiată, rezervată pentru un împrumut ulterior; acces la baze de date abonate de BM, deschise pentru utilizare gratuită; acces la evenimentele organizate de bibliotecă, în anul de referință preponderent online. Deși a fost actualizat la timp, indicatorii principali de utilizare a site-ului au înregistrat o descreștere, ceea ce denotă că este necesară extinderea ofertei de resurse electronice și promovarea continuă a conținutului.

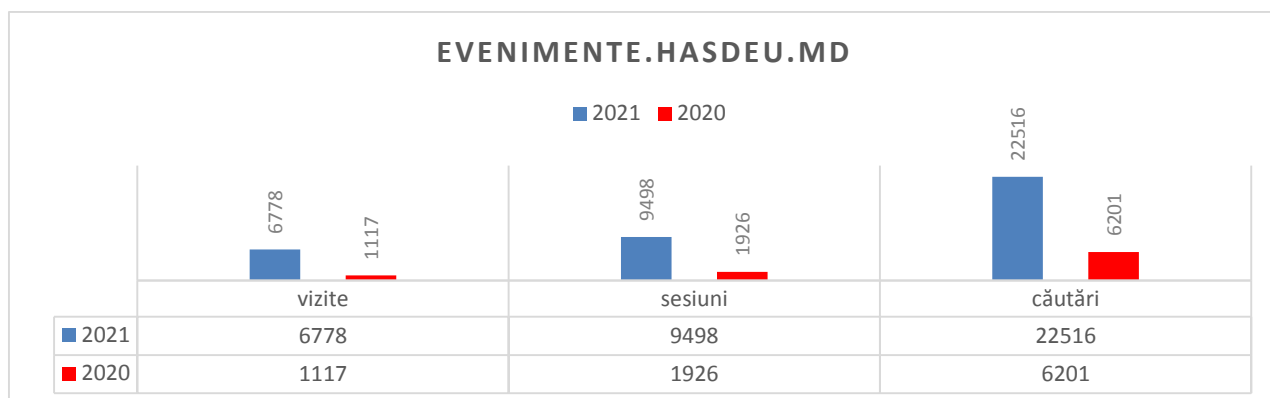
Platforme online

Pe parcursul anului 2021 Secția tehnologia informației a administrat site-ului bibliotecii și sistemele informatice open source utilizate de bibliotecă: *Open Journal System* (revista *BiblioPolis*), *Wordpress.org* (platforma evenimente.hasdeu.md), *Dspace* (Repozitoriul instituțional al BM - HAPes), *Oracle* (Biblioreferințe), *Koha* (Sistemul Integrat de Bibliotecă prin intermediul căruia este realizată gestionarea activității bibliotecii); a identificat posibilitatea de a utiliza OS *Koha*, ca platformă pentru Biblioteca Digitală a BM, care a fost testată și lansată cu succes.

Varianta electronică a **Revistei *BiblioPolis*** a înregistrat următorii indicatori de utilizare, în creștere în comparație cu anul 2020, ceea ce confirmă că articolele din revistă sunt utilizate de specialiști, studenți, masteranzi.

Platforma **Evenimente. Programe. Servicii** a fost monitorizată cu atenție pentru că fiind disponibilă pe platforma Wordpress, consumă multe resurse. Pe parcursul anului de referință au fost înregistrați următorii indicatori:

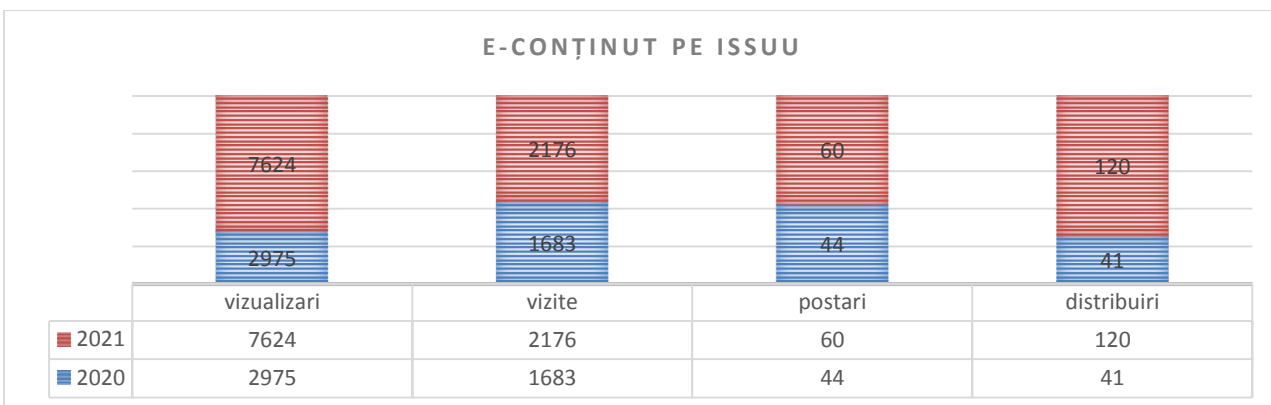
HAPes – Repozitoriul instituțional al BM, la fel disponibil pe o platformă open source a fost înregistrat în ROAR – Registrul Arhivelor cu Acces Deschis. Au fost întreprinse lucrări de optimizare a motorului de căutare. Repozitoriul sporește vizibilitatea, accesul la rezultate și eficiența activității de cercetare și asigură conservarea pe termen lung a fișierelor.

Pe parcursul anului 2021 această resursă a fost completată cu **266** de publicații ale BM și a înregistrat un număr de 66 100 de căutări.

Colecția digitală a Bibliotecii Municipale localizată pe alte platforme online, accesul la care este deschis de pe site-ul BM – hasdeu.md, a întrunit în 2021 – 24 459 vizualizări (2020 – 52 816 vizualizări), ceea ce reprezintă o diminuare cu 50% a utilizării publicațiilor în comparație cu anul 2020. Deși, indicatorii statistici de pe unele platforme indică o creștere a vizitelor virtuale în comparație cu anul 2020 (de ex. ISSUU), altele, că SlideShare înregistrează o diminuare considerabilă a vizitelor virtuale și a descărcărilor

Issuu

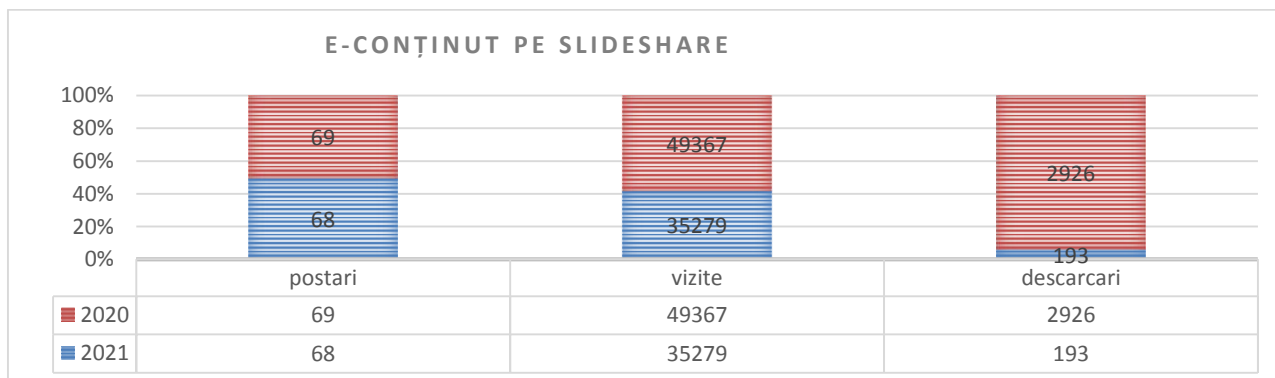
Pe parcursul anului de referință trei filiale au publicat conținut digital pe această platformă de publicare online: „Transilvania”, „I. Mangher” și CAE. Conturile gestionate de Secția „Memoria Chișinăului” (SMC), Filiala de Arte „T. Arghezi”, Contul instituțional BM nu au fost îmbogățite cu postări noi, dar indicatorii de *postări*, *vizite* și *vizualizări* și *distribuirii* au fost generați de postările anilor precedenți și au înregistrat o creștere considerabilă în comparație cu 2020.

Cele mai populare postări în 2021 au fost: *Cărți jubiliare 2020* – expoziție virtuală a Filialei „Transilvania” (647 vizualizări); *Critice de Mihai Cimpoi* (carte digitizată) – Contul instituțional Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, care se află în topul celor mai populare publicații din momentul publicării pe platformă cu 200 vizualizări; *Cărți jubiliare pentru copii 2021* – expoziție virtuală a Filialei „Transilvania” (137 vizualizări); *Евреи в названиях и на улицах Кишинева* și *Издания библиотеки „И. Мангера”* – Filiala „I. Mangher” (76 și respectiv 71 vizualizări).

SlideShare

Pe parcursul anului de referință filialele Bibliotecii Municipale au utilizat platforma SlideShare pentru a publica e-conținut de diferit tip: expoziții virtuale, reviste, cărți în format digital. Indicatorii statistici demonstrează o scădere în comparație cu anul 2020.

Pe conturile SlideShare, deținute de filialele „A. Mickiewicz”, de Arte „T. Arghezi”, Biblioteca Publică de Drept, „Transilvania”, Secția „Memoria Chișinăului” și Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu – cont instituțional, în 2021, au fost publicate **68** postări (2020 – 69) care au fost vizualizate de 35 279 ori (2020 – 49 367) și au înregistrat **193** descărcări (2020 – 2 926). Pe Contul instituțional Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu, în anul de referință, au fost publicate trei conținuturi noi (2020 – 19), dintre acestea: două documente, o prezentare.

Cele mai vizualizate au fost următoarele publicații: *Chișinău – carte de vizită* – prezentare realizată de SMC pentru programul de vară *Provocarea verii* (1 418 vizualizări); *L. Kulikovski. Ludicul în activitatea bibliotecii publice: vademecum pentru bibliotecari* (513 vizualizări); cartea lui Ioan Mânăscuț *Citirea a doua (nu ultima)*, ediția a 2-a revăzută, inclusă în programul de lectură al BM *Chișinău citește* (263 vizualizări).

Popularitatea acestor platforme a scăzut, în 2021, deoarece BM „B. P. Hasdeu” și-a orientat eforturile spre alte platforme, proprii de găzduire a conținuturilor (ex. *Repozitoriul instituțional, Biblioteca digitală*).

Platforma Wordpress a fost aleasă de BPD ca platformă de stocare a documentelor scanate, creând în 2020 resursa ***E-resurse. Drept***. Paginile blogului includ liste tematice din domeniile dreptului cu texte ale unor documente, articole, compartimente din manuale, monografii, note de curs etc., selectate din surse cu acces liber, precum și documente digitizate din colecția bibliotecii, utile pentru procesele de autoinstruire, informare, studiu, cercetare, dezvoltare personală. Colecția digitală pe blog include **706** documente, din care **378** digitizate în 2021.

Flickr

Platforma de stocare a imaginilor și clipurilor video Flickr conține o întreagă colecție de fotografii ale filialelor BM. După schimbarea politicii Flickr în contextul conturilor gratuite (2019) nu toate filialele sunt active pe această platformă. Filialele ce continuă să actualizeze conținutul sunt: Filiala de Arte „T. Arghezi”, „O. Ghibu”, Biblioteca Centrală, Centrul Academic Eminescu, M. Costin, N. Titulescu, „Târgu-Mureș”, Traian.

Filiala cu cea mai bogată colecție de fotografie este N. Titulescu – 207 de fotografii, urmată de Biblioteca Centrală – 175 de fotografii și Centrul Academic Eminescu – 151 de fotografii.

Conform numărului de vizualizări, CAE depășește, plasându-se în top cu 74 361 de vizualizări. Contul instituțional are 71 de postări și 1 503 de vizualizări.

BLOGURI. MICROBLOGURI

Bloguri

În 2021, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” prin intermediul celor **39** de bloguri (un blog nou), gestionate și actualizate de cele 27 filiale și secții a pus la dispoziția utilizatorilor informații despre servicii, evenimente, colecții, proiecte, analize ș.a. Cumulativ pe blogurile BM au fost publicate **2 331 postări** (2020 – 2 772), care au adunat **655 191 vizite** (2020 - 652 824) și **951 221 vizualizări** (2020 – 953 811).

Analiza comparativă a datelor din ultimii cinci ani relevă faptul că indicatorii au înregistrat mici deviații, cele mai bune rezultate fiind înregistrate în anul precedent.

Indicatori	2021	2020	2019	2018	2017
Vizite	559885	652824	445892	506655	505718
Vizualizări	828621	953811	643821	765320	726641
Postări	2132	2772	1956	3133	3679
Vizite per postare	263	235	228	161	131

Top 10 bloguri cu cel mai mare impact al postărilor în 2021

Nr.	Blog	Postări	Vizite	Vizualizări	Vizualizare per postare
1.	Chișinăul muzical	13	31367	49438	3803
2.	Biblioteca Nicolae Titulescu	43	48935	69031	1605
3.	Ora poveștilor CAE	51	58437	79557	1560
4.	Biblioteca „Târgu-Mureș”	34	25750	36798	1082
5.	Biblioteca „Maramureș”	22	13759	19 503	886
6.	Biblioteca Centrală	66	39761	52 883	801
7.	Polonistica	50	18221	26 260	525
8.	Chișinău, orașul meu	71	15974	33 727	475
9.	Biblioteca „Alexandru Donici”	188	57301	82629	439
10.	Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”	50	13212	20008	400

În 2021 Topul blogurilor a suferit unele modificări comparativ cu anul precedent. Cele mai de impact postări s-au regăsit pe blogurile filialelor: Filiala de Arte „T. Arghezi” (*Chișinăul muzical*), Biblioteca Nicolae Titulescu și Centrul Academic Eminescu (*Ora poveștilor CAE*). După cum putem observa, strategia de a intra în top a unor filiale a fost axată pe sporirea numărului de postări care au generat și vizualizări (*Biblioteca „Alexandru Donici”*), iar alte filiale și-au concentrat eforturile pe creșterea vizualizărilor unui număr mic de postări (*Ora poveștilor CAE*), acțiunea respectivă fiind mai profitabilă, fapt confirmat de indicatorul *vizualizare per postare*, ce în cazul blogului *Biblioteca*

„Alexandru Donici” este de doar 439, iar în cel de-al doilea caz *Ora poveștilor CAE* de 1 560. Cel mai înalt coeficient de vizualizare per postare a fost atins de blogul *Chișinăul muzical* gestionat de Filiala de Arte „Tudor Arghezi” – 3 803, cu doar 13 postări.

Dacă ar fi să facem o analiză a conținuturilor în raport cu vizualizările înregistrate, putem afirma că tipurile de conținut plasate pe blogurile incluse în **Top** se împart în:

1) *Textul integral sau fragmentat al unor opere, povești, povestiri, culegeri*, de ex. „Povestea anotimpurilor”, „Pilda semănătorului”, „Povestea Vrancei”, „În casa bunicilor”, de Ionel Teodoreanu, „Vasile Porojan” de Vasile Alecsandri, „Balada celor cinci motănași” de Ion Druță (*Ora poveștilor CAE*), Cele mai frumoase citate din „Micul Prinț”, „Legenda mărțișorului” (*Biblioteca „Alexandru Donici”*) „Carol Schmidt – cel mai longeviv primar al orașului Chișinău”, „Biserica Sfântul Ierarh Nicolae – 120 de ani de la înălțare”, Aprobarea stemei Guberniei Basarabiei și a orașului Chișinău 1826 (*Biblioteca „Nicolae Titulescu”*);

2) *Fragmente de analiză literară a unor opere*, de ex. Caracterizarea lui Mihai Viteazul din „Balada cultă „Pașa Hassan” de George Coșbuc, „Crimă și pedeapsă” de Fiodor Dostoievski, „Pastel” de George Coșbuc, „Lacustră” de George Bacovia, „Rugăciune” de Octavian Goga (*Biblioteca „Alexandru Donici”, Biblioteca „Miron Costin”*);

3) *Proverbe și zicători, Cugetări* (*Biblioteca „Alexandru Donici”, Centrul Academic Internațional Eminescu*);

4) *Informații despre viața și opera unor poeți, scriitori, personalități* (*Biblioteca „Alexandru Donici”, Ora poveștilor CAE, Biblioteca Centrală, Centrul Academic Internațional Eminescu, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”, Ne întâlnim la Biblioteca Ștefan cel Mare, Biblioteca „Miron Costin”, Ebraika*);

5) *Recomandări de lectură*, de ex.: Recomandări de cărți despre toamnă pentru copii, Poeme alese și antologii de versuri, Romane și povestiri din literatura română din Republica Moldova, cărți de citit în Ziua Internațională a Elefanților, Întâmplări cu tâlc, Listă de recomandare din literatura universală pentru clasele I-IX, Romane pline de aventuri și de pasiuni, Romanele generației '80, Ce le citim copiilor? Călătorii minunate prin pagini de carte, O poezie care se lipește de suflet, Izvoare istorice – despre viața cotidiană în diferite epoci (*Biblioteca „Alexandru Donici”*), Secretul relațiilor armonioase, Impresii de lectură – carte recomandată de cititor (*Ora poveștilor CAE*); Octavian Goga și poezia sa pură (*Biblioteca „Nicolae Titulescu”*); Poeme alese din domeniul literaturii române din luna noiembrie, Intrări NOIembrie – domeniul istoriei, Dicționare tematice pe domenii, Ghiduri și dicționare de exprimare corectă în limba română, Top 5 cărți despre Prințesa Diana, Inteligența

emoțională, Romane ale literaturii suedeze la Biblioteca Centrală, Romane în limba engleză, Cărți despre influență și manipulare, Noutăți editoriale la Biblioteca Centrală a BM (*Biblioteca Centrală*), Ideea de Dumnezeu în poezia lui Eminescu; Dumitru Matcovschi: „Turnat mi-e sufletul-n cuvânt” (*Centrul Academic Internațional Eminescu*), Vezi ce cărți avem (*Maramureș*), Cărți noi din colecția cărților de muzică; Colecția Carte rară. Achiziții noi (*Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”*), Achiziții noi de carte pentru copii; Cărți cu și despre tineri; Dansul – o modalitate de exprimare; Cărți despre cărți (*Ne întâlnim la Biblioteca Ștefan cel Mare*); Книги о любви для зимнего вечера; Книги о женщинах; Книги бестселлеры для хорошего настроения; Книжная осень; Книги-антистресс; Читатель в поиске интересной книги; Короткая книга; Книги февраля. Какую книгу почитать? (*Biblioteca „Miron Costin”*);

6) *Prezentări de carte:* „Identitățile Chișinăului”, Noi achiziții de carte, „Micul Prinț” de Antoine de Saint-Exupery, „Moara cu noroc” de Ioan Slavici, „De veghe în lanul de seară” de Jerome David Salinger, „Fefelega” de Ion Agârbiceanu (*Biblioteca „Alexandru Donici”*); „Polonezii în Moldova: istorie și contemporaneitate”. Culegere de studii și documente, „Hobbitul sau O poveste cu un hobbit” J.R.R. Tolkien, „Prin hățiturile emigrației” (*Biblioteca Centrală*), „99 de atracții turistice din Republica Moldova” (*Biblioteca „Târgu-Mureș”*); Sufletul viorii – Nicolae Botgros (*Chișinăul muzical*), „Chișinău. Morile timpului” de Aliona Grati (*Chișinău, orașul meu*), Monografia „Magia filmului de animație” (*Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”*);

7) *Informații corelate Zilelor Internaționale* în care sunt marcate diverse date ex. Ziua Mondială a Alfabetizării, Ziua Mondială a Drepturilor Copilului, Ziua Mondială a Filosofiei, Ziua Internațională a Toleranței și a unor campanii Săptămâna de luptă împotriva traficului de ființe umane, Ziua Siguranței pe Internet, Ziua Internațională a Muzicii, Ziua Mondială a Inimii (*Biblioteca „Alexandru Donici”, Ora poveștilor CAE, Centrul Academic Internațional Eminescu, Biblioteca „Târgu-Mureș”, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”, Ne întâlnim la Biblioteca Ștefan cel Mare*);

8) Postări tematice:

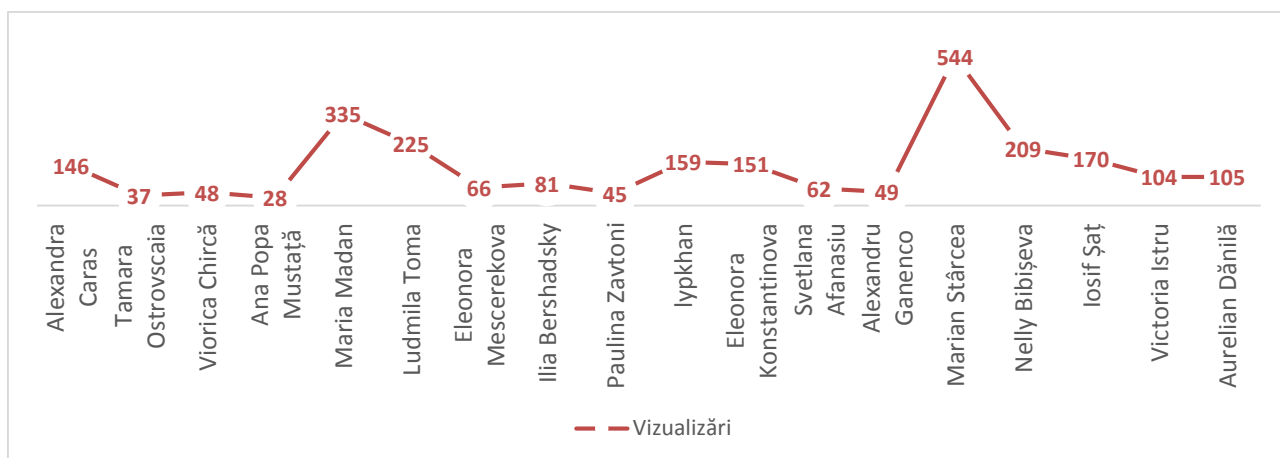
Date importante referitoare la Chișinău, istoria, cultura, personalitățile chișinăuiene ex. 70 de ani de la amenajarea parcului Valea Morilor, 100 de ani de la apariția Societății de Arte Frumoase din Basarabia, 100 de ani de la înființarea primului aeroport în Chișinău, ABCCHIȘINĂU, Străzile sectorului Râșcani (*Biblioteca „Alexandru Donici”*), Construirea Poștei Centrale din Chișinău (*Biblioteca „Nicolae Titulescu”*), Chișinăul în memoriile Reginei Maria (*Biblioteca Centrală*), Strada Aerodromului – strada primului aeroport din Chișinău (*Biblioteca „Târgu-Mureș”*) Ne caută un cântec... Evocări: Tatiana Sofronovici, interpretă de folclor (*Chișinăul muzical*) Arcul de Triumf din

Chișinău; Simbolurile orașului: stema, drapelul, imnul (*Chișinău, orașul meu*); Viața și opera lui M. Eminescu (*Centrul Academic Internațional Eminescu*); Cultura Evreilor (*Ebraika*); Cultura Polonezilor (*Polonistica*); Surse din domeniul Dreptului (*Fii informat la Biblioteca Publică de Drept*).

9) *Activități din cadrul filialei, secției:*

- lansări de carte, ateliere de creație, ore de lectură, vizite ghidate în bibliotecă, servicii (*Ora poveștilor CAE, Biblioteca „Alexandru Donici”, Biblioteca „Nicolae Titulescu”, Biblioteca Centrală, Centrul Academic Internațional Eminescu, Biblioteca „Târgu-Mureș”, Chișinău, orașul meu, Polonistica, Maramureș, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”, „Ne întâlnim la Biblioteca Ștefan cel Mare”, Biblioteca „Miron Costin”*);
- Programele „Provocarea verii”, „Chișinăul citește” (*Biblioteca „Alexandru Donici”, Ora poveștilor CAE, Biblioteca „Nicolae Titulescu”, Biblioteca Centrală, Centrul Academic Internațional Eminescu, Biblioteca „Târgu-Mureș”, Polonistica, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”, Biblioteca „Miron Costin”*);
- Informații despre cărțile și autorii incluși în concursul de lectură Bătălia cărților (*Biblioteca „Alexandru Donici”, Ora poveștilor CAE, Biblioteca „Nicolae Titulescu”, Biblioteca Centrală, Biblioteca „Târgu-Mureș”, Ne întâlnim la Biblioteca Ștefan cel Mare*);
- Campania Fii deștept! la un card inteligent (*Ora poveștilor CAE, Biblioteca „Alexandru Donici”, Biblioteca „Nicolae Titulescu”*);
- Calendar al evenimentelor (*Centrul Academic Internațional Eminescu, Chișinău, orașul meu, Fii informat la Biblioteca Publică de Drept*);
- 10) Curiozități despre sărbători Halloween, Pasti, Dragobete, Baba Dochia, Ziua bibliotecarului în Argentina, Premiul Nobel pentru Pace, Casa-muzeu Dumitru Matcovschi, Елочные игрушки: история, тенденции, мода, Лайфхаки для книголюбов ș.a (*Biblioteca „Alexandru Donici”, Ora poveștilor CAE, Biblioteca Centrală, Biblioteca „Târgu-Mureș”, Polonistica, „Chișinău, orașul meu”, Ne întâlnim la Biblioteca Ștefan cel Mare, Biblioteca „Miron Costin”, Ebraika*);
- *Conținuturi proprii, originale găsim pe blogurile:*
- Povești de la Matilda (povești cu pisica); Gândurile unei Biblioteci – emoții la final de an (*Biblioteca „Nicolae Titulescu”*);
- ArtChișinău – o rubrică „Passion 4 life” în revista socio-culturală bilingvă (română și spaniolă); Interviu cu Gloria Jigău, ghid de turism din Chișinău; Lena Chilari: „scriu ca să nu mor”; Moni Stănilă și poezia ars credentiae; Nu mai spune că dragostea e poveste; critică literară M. Pilchin / Strunele orfice în creația lui Grigore Vieru, Victoria Fonari (*Biblioteca Centrală*);

- O bibliotecă apărută dintr-o necesitate istorică: despre aniversarea 25 de ani de la fondarea Bibliotecii Târgu-Mureș; Cercetări eminescologice în Buletinul „Mihai Eminescu”; Eminescu și teoria specială a relativității; Mihai Eminescu în limba polonă (*Centrul Academic Internațional Eminescu*);
- Dor de sărbători: Rezultatul concursului de colinde și tradiții de iarnă (*Biblioteca „Târgu-Mureș”*);
- Pictorul-bibliotecar: Ion Jabinschi (*Maramureș*);
- Веселый Хэллоуин в библиотеке (*Biblioteca „Miron Costin”*);
- Chișinăul în vizorul copiilor; Filosofia stoicismului în dezvoltarea personală (Ne întâlnim la Biblioteca Ștefan cel Mare);
- Inaugurarea monumentului lui Adam Mickiewicz (*Polonistica*);
- *Revista Filialei* (*Biblioteca „Alexandru Donici”, Biblioteca „Târgu-Mureș”, Chișinău, orașul meu, Polonistica, Maramureș, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”, Ne întâlnim la Biblioteca Ștefan cel Mare, Biblioteca „Miron Costin”, Ebraika*);
- Sema Çil: „see you soon, Moldova!”; Rafal Lar despre Chișinău și nu doar despre el... : interviuri cu oaspeții capitalei; Explorăm străzile Chișinăului – joc urban de întrebări și răspunsuri; Strada 8 Martie din Chișinău (*Chișinău, orașul meu*);
- rubrica *Chișinău la reportofon* – Secția „Memoria Chișinăului” pe blogul *Chișinău, orașul meu*. În anul de referință au fost realizate 18 interviuri, iar graficul de mai jos ilustrează care din ele a fost cel mai popular.

După cum putem observa, cel mai mare trafic pe bloguri a fost generat de subiectele ce au tangență cu programul școlar, necesitățile informaționale ale utilizatorilor. Conținuturile referitoare la activitățile de bibliotecă, generate de bibliotecari, au avut o popularitate mai scăzută.

Twitter

Pe această platformă au cont activ următoarele filiale: „A. Mickiewicz”, de Arte „T. Arghezi”, Deutscher Lesesaal, Biblioteca Publică de Drept, Centrul Academic Eminescu, „L. Rebreanu”, „Târgoviște”, „Târgu-Mureș”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, precum și Contul instituțional al BM.

Conform datelor statistice, contul cu cel mai mare număr de postări este *Deutscher Lesesaal* – 349 postări, urmat de Filiala de Arte „T. Arghezi” – 230 postări, Filiala „Târgu-Mureș” – 224 postări.

Cele 10 conturi ale BM au acumulat pe parcursul anului de referință, împreună cu Contul instituțional – 23 48 de postări, 124 232 de afișări și 830 de urmăritori. Comparativ cu numărul de postări din 2020, cifra s-a majorat cu 385 de postări.

Postarea cu cel mai mare **impact** este: *Vizita Președintelui Poloniei la bibliotecă* de pe contul Filialei „A. Mickiewicz”, cu 1 070 de afișări, urmată de postarea *Mii de mulțumiri domnului Vasile Șoimaru pentru realizarea acestui colaj fotografic: „lonel cu două case”*, de la Filiala de Arte „T. Arghezi”, cu 1 007 afișări. Contul instituțional are 865 de postări și 27 867 de afișări.

REȚELE SOCIALE

Facebook

Facebook-ul este cea mai populară rețea socială, utilizată de filialele BM, aici, efectuându-se cel mai bine promovarea produselor culturale, educaționale, științifice ale bibliotecii: lansări de carte, concursuri, întâlniri cu personalități marcante, varii activități cu copiii, vernisaje de pictură și foto etc.

Contul instituțional al BM

Numărul total de urmăritori (persoane/cititori conectați care analizează/studiază paginile instituționale este de 4 730, cu o creștere de 564 de persoane comparativ cu numărul de urmăritori de la începutul anului (1 ianuarie, 2021), care constituia 4 166 de urmăritori, iar comparativ cu anul 2020, 1 ianuarie – 3 345.

Numărul de postări constituie: 2 063; aprecieri ale postărilor: 37 745; comentarii la postări: 1 992; distribuiri: 1 700; video postări: 402; video vizionări: 75 359; Un indicator estimativ al impactului postărilor este de 884 160.

Numărul total de aprecieri al Paginii este de 4 585, cu o creștere de 482 de aprecieri comparativ cu nr. de aprecieri de la începutul anului (1 ianuarie, 2021), care constituia 4 166 de aprecieri.

Tabelul de mai jos prezintă date comparative ale postărilor pe pagina de Facebook, anume Contul instituțional, pe parcursul a trei ani.

	2019	2020	2021
Postări	1 315		2 063
Impact	3 604 845	7 381 093	884 160
Aprecieri	15 727	36 428	37 745
Comentarii	692	1 655	1 992

Cea mai mare performanță, cu cel mai mare **impact** de 6 600 vizualizări – o are postarea *În incinta Bibliotecii Centrale, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a fost evocată personalitatea istorică a Regelui Mihai I, cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la naștere* (25 octombrie).

Cea mai bună performanță: **Comentarii, aprecieri, distribuiri** revine postării *De Ziua bibliotecarului, când doamnei dr. Lidia Kulikovski i-a fost înmănată Distincția de Stat „Ordinul Republicii”* – 237 comentarii, 812 aprecieri, 83 distribuiri.

Conform criteriilor **de gen**, avem un raport de 82,6 % femei și 17,4 bărbați, iar vârsta lor cuprinde 25 și 35 ani.

Principalele orașe ce s-au conectat pe pagina instituțională a BM sunt: Chișinău, București, Iași, Cluj-Napoca, Londra, Bălți, Orhei, Cahul, Ialoveni și Ungheni.

Rețeaua Facebook a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” s-a evidențiat pe rețelele sociale în anul 2021 prin postări cu divers conținut, cele mai importante fiind: Programul de lectură *Chișinăul citește*, Concursul de lectură *Bătălia cărților*, Programul estival *Provocarea verii*, Festivitatea dedicată Zilei Bibliotecarului, reportajele TV și interviurile realizate de Zina Izbaș, redactor-prezentator la Radio Moldova, în cadrul mai multor emisiuni ș.a.

Conform analizei cifrelor se conturează ordonat următoarele filiale cu cel mai mare nr. de postări: Filiala „Târgoviște” – 1 073, urmată de Biblioteca Centrală cu 906 postări.

Conturile ce s-au bucurat de cele mai multe **aprecieri** ale postărilor sunt: *Centrul Academic Internațional Eminescu* – 34 500, *Biblioteca Centrală* – 27 853, *V. Ignatenco* – 26 209, „*Târgu-Mureș*” – 25 385.

Filialele cu cele mai multe **comentarii** la postări sunt: „*Târgu-Mureș*” – 4 392, CAE – 3 790 și V. Ignatenco – 3 560.

Cu cel mai mare număr de **distribuiri** ale postărilor sunt filialele: Centrul Academic Eminescu – 3 398, V. Ignatenco – 2 682, „Târgu-Mureș” – 2 454.

Video postări: Filiala „Târgoviște” – 452, CAE – 360, Filiala „Maramureș” – 269.

Vom menționa și **postările filialelor cu cel mai mare impact:**

- *Puișorii* de Grigore Vieru, în interpretarea copiilor din grupa nr. 9 „Spiriduș”, de la IET nr. 196” („L. Rebreanu”) – 64 627;
- *In memoriam – Nicolae Dabija* (CAE) – 37 163;
- *Iarna este anotimpul în care „Magia trebuie trăită din plin, este timpul pentru sărbătorile de basm, bucurie, daruri și colinde”* (V. Ignatenco) – 29 775;
- *Zâmbetul este fericirea din preajma ta!* filiala (V. Ignatenco) – 17 024;
- *„UF! Ghid de conviețuire cu frații și surorile mai mici”* de Ionela Hadârcă, („A. Mickiewicz”) – 10 635.

Rețeaua socială Facebook a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” deține câteva grupuri pe care le gestionează cu succes: *Biblioteca online* (2 500 membri); *Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”* (1 100 membri); *Povești digitale* (1 100 membri); *Bătălia cărților Chișinău* (696 de membri); *Creativitate&Inovație Hasdeu* (614 membri); *Provocarea verii* (171 membri); *Traineri Hasdeu* (119 membri); *Grup Amicii Științei și Inovației* (182 membri); *Chișinăul citește* (80 membri).

Instagram

Pe această platformă sunt conectate filialele: „A. Mickiewicz”, Filiala de Arte „T. Arghezi”, Codru, „L. Rebreanu”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Transilvania”, N. Titulescu și Contul instituțional al BM.

Cele mai multe postări pe această pagină le deține Filiala „Transilvania” – 154 de postări cu 2 259 de interacțiuni, urmată de Filiala „A. Mickiewicz” – 155 postări, 13 930 interacțiuni și N. Titulescu cu 154 de postări și 2 259 de interacțiuni.

Pe Contul instituțional al BM au fost plasate – 215 postări, 7 322 – interacțiuni.

Numărul total al postărilor: 1 031, 27 311 interacțiuni.

Impactul contului de *Instagram* a contului instituțional este: 857 (47,5%), urmăritori: 437. Persoanele care au interacționat cu pagina de Instagram au fost: 86% femei și 14% bărbați, iar vârsta este cuprinsă între 25 și 45 de ani.

YouTube

YouTube-ul este unul din cele mai utilizate/solicitate platforme de încărcare și vizionare a materialelor audio-video pe Internet. Din considerentul că bibliotecile creează acest tip de e-conținut, toate filialele BM „B.P. Hasdeu” și unele secții au cont pe platforma dată, inclusiv și canalul instituțional, care are 395 de abonați, numărul total de abonați per BM este de 13 013.

Pe parcursul anului de referință pe canalele filialelor au fost publicate clipuri video de diferit tip: întâlniri cu scriitorii, lansări și prezentări de carte, lansări de programe de rețea, tutoriale, booktrailere, lecturi ale poveștilor, ședințe ale serviciilor, opinii ale cititorilor, reviste virtuale etc. A apărut un nou tip de conținut – podcast.

Unele filiale au un impact foarte bun, dar, în linii generale, impactul acestei platforme nu este atât de mare, ca urmare, va fi unul din obiectivele de bază pentru anul 2022.

Conform datelor statistice, lista filialelor în top este:

- conform numărul de postări: Filiala „Transilvania” – 263 de postări și Filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt” – de 243 postări;
- conform numărului de abonați: Filiala „M. Lomonosov” – 5 290 de abonați și Filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt” – 1 110 abonați.

În total, platforma YouTube a Bibliotecii Municipale deține 4 805 de postări, 721 713 de vizionari și 5 983 289 de afișări, iar indicatorul principal *durata vizionării a ajuns la valoarea de 63808,24 ore*, în creștere în comparație cu 2020 (10 970,45) de 5,8 ori, fapt ce confirmă că conținutul publicat atrage atenția utilizatorilor.

Cele mai vizualizate postări sunt:

- „*Colț Alb*” de Jack London, Filiala „A. Mickiewicz” – prezentare de carte (8 988 vizionări, 15 ianuarie, 2021);
- „*Și totuși, limba română*” de Vlad Pohilă: prezentare de carte – YouTube, Filiala de Arte „T. Arghezi” (1 934 vizualizări, 1 septembrie, 2021);
- *Sorcova – Obicei de Sfântul Vasile / Ansamblul folcloric „Opincuța”, Filiala „Târgu-Mureș”* (4 509 vizualizări, 15 decembrie 2021).

Concluzii: în baza cercetării datelor statistice pe platforma de Youtube, prioritar pentru 2022 va fi asigurarea unei vizibilități mai mari acestui instrument de promovare. Pentru aceasta vom îmbunătăți calitatea și numărul postărilor, vom asigura o promovare mai intensă, unifica hastagurile, utiliza corect titlurile și cuvintele-cheie, crea *thumbnail* (miniaturi) pentru toate postările.

Pinterest

Platforma Pinterest a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, este o platformă unde sunt stocate imagini și videoclipuri pe parcursul întregului an, de la cele mai importante și valoroase manifestări culturale din cadrul instituției.

Contul instituțional a avut pentru anul 2021 189 de urmăritori, au fost create 137 pinuri care au acumulat 31 110 vizite și au fost afișate de 109 680.

Această platformă este utilizată de către filialele: „L. Rebreanu” și Centrul Academic Eminescu.

Datele generale, ce cuprind toate filialele prezente pe această platformă sunt: numărul de afișări: 110 898, numărul de pinuri: 223, numărul de vizite: 34 490. În comparație cu anul precedent datele se prezintă în felul următor: numărul total de afișări este de 164 321, vizite – 53 445, pinuri – 37 489.

Activitatea de promovare

CHIȘINĂUL CITEȘTE
Program de lectură, 2021, ediția a XVIII-a

Chișinău, 2012. Bd. Ștefan cel Mare și Ștânt nr. 148.

CHIȘINĂU, ORAȘ DRAG!

EVENTINE DEDICATE ANIVERSĂRII A 505 DE ANI DE LA PRIMA ATESTARE DOCUMENTARĂ A CHIȘINĂULUI

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

BĂTĂLIA CĂRȚILOR

CONCURS DE LECTURĂ PENTRU COPII (11-14 ANI) ȘI ADOLESCENȚI (15-18 ANI) ETAPA FINALĂ - 4-5 DECEMBRIE

ALEGE CARTEA ANULUI! *Lectura te face învingător!* **FII CITITORUL ANULUI!**

Proiect inițiat de Biblioteca Județeană Octavian Goga Chișinău

PROIECTAREA VERU
iunie-iulie 2021

Citește și descoperă Chișinăul!

www.hasdeu.md
Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu
bmaactivitati@gmail.com
022221186

ZILELE BIBLIOTECHII MUNICIPALE „B.P. HASDEU”

✓ **19 OCTOMBRIE, ORA 9:00, PLATFORMA ZOOM**
Conferință anuală BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU” – DE LA TEXT LA BIȚI

✓ **20 OCTOMBRIE, ORA 10:00, BIBLIOTECA CENTRALĂ**
Maratonul BIBLIOTECA DIGITALĂ

bd. Ștefan cel Mare și Ștânt nr. 148
tel. 022 212730; www.hasdeu.md

Fii deștept!
la un card inteligent
la Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Campanie de atragere și fidelizare a utilizatorilor

7-30 septembrie, 2021
CALEA TA SPRE CUNOAȘTERE!

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

În colaborare cu Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a Consiliului municipal Chișinău

Colocvii de vară
ediția a X-a

CONTRIBUȚIA BIBLIOTECHII PUBLICE LA VALORIFICAREA MEMORIEI LOCALE

Vernisare de fotografii
Expoziții de reviste
Licitație de jocuri

21-22 Iulie 2021,
miercuri și joi, ora 10:00

Adresa: bd. Ștefan cel Mare și Ștânt nr. 148,
tel.: + 373 22 22 33 60. www.hasdeu.md

Campania
„ReVino la biblioteca ta!”
17-23 mai 2021

Activitatea de promovare

3 ani
1991-2021 Biblioteca
„Transilvania”

31 august
1,2 septembrie

trei decenii
de contribuție
comunitară

31 august

11:45 – 13:00 Ziua Limbii Române și a „Transilvaniei”
Scaunul Bibliotecii

Biblioteca „Transilvania”
13:00 – 13:15 Pledarile pentru Biblioteca „Transilvania”
13:30 – 14:00 Spectacol „Piața babei și Iaca moseșagului”
Teatrul Municipal de Păpuși „Cugujă”
13:15 – 14:30 Lansarea cărților dedicate Bibliotecii „Transilvania”
Donație de carte din partea Bibliotecii „Julețene „O. Goga” Cluj

1 septembrie

14:30 – 15:00 Conferință
„Actualele limbii române la 30 de ani de independență
a Republicii Moldova între trecut și prezent”, dr. hab. Elena PRUS
15:00 – 15:30 Vernisaj de pictură și ceramică: Memorie și cultură
artist plastic Oleg DOBRIVOLSKI
Expoziție: „Cămașa tradițională – grai și suflet strămoșesc”
Sepătoarea „Basarabia”
Tort, champagne, Felicitări

Biblioteca „Transilvania”
10:00 – 12:00 Duplex profesional „Reinventarea bibliotecii”
12:00 – 13:00 Lansări de carte editate de BM „B.P. Hasdeu”
„Poiana” cu vin

2 septembrie

Biblioteca „Transilvania”, 10:00 – 10:00
Recital de poezie Osa Chirgășului, CCC „Chiecoi”
Galeria artelor frumoase, precum și Oleg COJOCARU, LAAD „Jgor Vieru”
Jocuri interactive, facțurișă Maria MARTINENCO
Spectacol Teatrul Municipal de Păpuși „Cugujă”
Recital de poezie: Crăciunul nr. 30
Master-class: Crearea prierei, facilitator Tatiana MIKOSINENCO, CCC „Chiecoi”
Căști partenerilor

Dr. Crăciun, Str. Mării cel Mare nr. 7, e-mail: biblioteca@bptmhasdeu.md, tel.: +373 22 22 33 60
http://www.hasdeu.md

Zilele ZEN
6 - 10
decembrie 2021

**Sunt
exact acolo,
unde trebuie
să fiu!**

EVEREST:
FORMĂRII
FORMATORILOR

Zilele Bibliotecii
„Târgu-Mureș”

25 de ani
în ritmurile
schimbărilor

Joi și vineri,
25-26 noiembrie 2021,
ora 10:00,
online/ offline

Adresa: Biblioteca „Ștefan cel Mare”
Str. Mării cel Mare nr. 8, tel.: 022 42 83 95
https://www.facebook.com/biblioteca25ani

**SĂPTĂMÂNA
CREATIVITĂȚII ȘI INOVAȚIEI**

ediția a VII-a
15-21 aprilie 2021

Imaginație, Explorează, Creativitate, Lectură, Conținut digital, Zoom, Competențe, Povestiri, Utilizator, Marketing, Laborator, HAPES repository, Inventează, #SCI, Invențiază, Încearcă!

Pentru, cu și despre utilizator

Sediul central al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”
bd. Ștefan cel Mare nr. 148, tel.: + 373 22 22 33 60
www.hasdeu.md

BIBLIOTECA TRANSILVANIA

BIBLIOTECA
TRANSILVANIA
30 ani

10 - 12 NOIEMBRIE 2021
ONLINE

**Zilele
Științei**

Popularizăm știința la bibliotecă

BIBLIOTECA DE OAMENI

7 OCTOMBRIE, 18:00
BIBLIOTECA CENTRALĂ

PROGRAMUL DE LECTURĂ
„CHIȘINĂUL CITEȘTE!”, EDIȚIA A XVIII-A

IONELA HADĂRCĂ

CONFERINȚĂ LITERARĂ
CU IONELA HADĂRCĂ
ONLINE

17 NOIEMBRIE 2021,
ORA 14.00,
BIBLIOTECA „TÂRGOVIȘTE”

STR. I. CREANGĂ NR. 82/1, TEL.: + 373 22 74 14 47

ACTIVITATEA METODOLOGICĂ. DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ

Asumarea scopului anului *Fortificarea digitalizării activității bibliotecilor* a reorientat activitatea BM în mediul digital pentru satisfacerea nevoilor comunității, diversificarea resurselor informaționale în formatul electronic, extinderea oportunităților pentru lectură inteligentă, crearea serviciilor cu impact cultural, social, economic ș.a. Totodată, activitatea de formare profesională a personalului de specialitate a BM a fost orientată către extinderea experiențelor de alfabetizare digitală, de formare a abilităților legate de digitizarea resurselor informaționale și prestarea serviciilor în format electronic.

În anul 2021 Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a menținut poziția de lider în dezvoltarea în domeniul de specialitate de-a lungul carierei profesionale, punând accentul pe procesul de transformare digitală, în special pe facilitarea accesului la resurse electronice și echipament IT (baze de date, robotică, computere, tablete etc.); utilizarea platformelor online de instruire, comunicare și de prestare a serviciilor electronice; comunicarea în mediul online cu utilizatorii (social media, marketingul online); poziționarea bibliotecilor ca spații atractive și facilitarea inovației pentru utilizatori (jocuri video, camere VR etc.).

Dezvoltare profesională

În anul de referință, activitățile de instruire s-au axat pe următoarele **direcții tematice**: *Tehnologii informaționale; Management de bibliotecă. Administrare; Servicii pentru utilizatori; Resurse informaționale; Învățare. Cercetare, comunicare.*

Specialiștii BM au avut posibilitatea să-și reactualizeze cunoștințele privind teoria lecturii profesionale, să-și reamintească resursele de informare în domeniul specialității, eventual uitate, să descopere unele noi, să cunoască surse importante pentru metodologia lecturii profesionale: atelierul *Elaborare de booktrailer*, trainingul *Aspecte teoretice și practice privind protecția datelor cu caracter personal*, training *Educația deontologică a personalului de specialitate din biblioteci*, atelierul *Marketingul lecturii*.

Patru bibliotecari din cadrul BM au finalizat studiile la programul de masterat „Managementul instituției infodocumentare” (Clavdia Carauș, Sergiu Cojocaru, Svetlana Gumeni, Elena Taragan). În anul 2021 fiecare masterand a realizat instruirea la programul de master în volum de 900 de ore, care au inclus lucrul asupra tezei de master. Toate tezele de master au avut ca studiu de caz activitatea BM (un scurt rezumat este prezentat în compartimentul *Analiza satisfacției utilizatorilor*). De asemenea, zece bibliotecari au participat la cursuri de formare profesională continuă *Bazele*

biblioteconomiei și științei informării (75 de ore) organizate de Departamentul de Formare continuă al USM.

Implicare în activitatea comunității profesionale

Mai mulți colaboratori ai BM au participat în calitate de formatori la activități de instruire organizate de ABRM sau de alte biblioteci și instituții din țară. Astfel, formatorii BM au livrat sesiuni de instruire pentru bibliotecarii din Republica Moldova:

- Cursuri de 10 credite *Bazele biblioteconomiei și științei informării* (organizate de Departamentul de Formare Continuă al USM) pentru inițiere în profesie (8 – 26 februarie 2021 și 18 octombrie – 4 noiembrie 2021): *Biblioteca și societatea. Biblioteca ca instituție socială* (Lidia Kulikovski); *Rolul, locul și funcțiile bibliotecii. Biblioteca ca sistem* (Lidia Kulikovski); *Tipologia bibliotecilor* (Lidia Kulikovski); *Rețele și sisteme de biblioteci. Sistemul Național de Biblioteci din Republica Moldova* (Lidia Kulikovski); *Cadrul legislativ al activității bibliotecilor din Republica Moldova* (Mariana Harjevschi); *Sistemul de organizare a activității bibliotecilor. Consiliul Biblioteconomic Național* (Tatiana Coșeri); *Bazele constituirii fondului documentar al bibliotecii* (Tatiana Coșeri);
- Cursurile de formare profesională de scurtă durată (organizate de Departamentul de Formare Continuă al USM): *Tendențe moderne în activitatea infodocumentară* (10 credite) pentru personalul de specialitate din învățământul preuniversitar, biblioteci universitare și specializate (11-31 martie 2021).

Formatorii BM

În calitate de formatori la activitățile de instruire din anul 2021 au fost: dr. Lidia Kulikovski, dr. Mariana Harjevschi, Tatiana Coșeri, Ludmila Pânzari, Ana Chioresco, Claudia Tricolici, Gabriela Bulduma, dr. hab. Elena Ungureanu, Svetlana Gumeni, Liliana Juc, Angela Borșci, dr. hab. Nelly Țurcan, Tatiana Clopot, Evelina Bocancea, Aliona Nosatîi, Doina Vicol, Elena Taragan, Maria Staver, Svetlana Javelea, Taisia Foiu ș.a.

Dezvoltare curriculară

Una din prioritățile anului 2021 a fost pregătirea pachetului de documente pentru procesul de evaluare a BM în conformitate cu *Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice* (nr. 747 din 07.10.2020).

În acest scop CC și-a axat activitatea pe crearea dosarelor în format tradițional și electronic a trainingurilor / atelierelor, susținute în perioada 2016-2020.

Au fost realizate: *Redactarea curricula activităților de formare – 27 curricula* (curricula noi – 9); *Redactarea, aprobarea Curricula de formare profesională continuă la specialitatea*

Biblioteconomie, Asistență Informațională și Arhivistică (Curricula integrată – 1; curricula modulelor – 5); Organizarea documentației curriculare în contextul evaluării BM: mapa electronică *Curricula activităților de formare*; mapa (electronică și pe hârtie) *Fișele activităților de instruire*; mapa electronică *Tutoriale*; Linkuri *cursuri online* (doc. Word); actualizare mape cu suport de curs (pe hârtie) la activitățile de formare.

Pe parcursul anului personalul Secției a realizat diverse activități de formare – prof. univ. dr. hab. Nelly Țurcan: *Colocviile de vară* [BM „B.P. Hasdeu”], comunicare: *Tematica chișinăuiană pe HAPes, Repozitoriul instituțional al BM*; atelierul *Evaluarea nevoilor comunității* (formator); *Forumul managerilor din cadrul SNB*, comunicare: *Bibliotecarul de azi și de mâine: luptă sau renunță?*; lansarea colecției *Biblioleader* [BNRM]: intervenție pe marginea lucrărilor lansate, inclusiv a biobibliografiei *Nelly Țurcan: Cercetătorul și profesorul*; conferința internațională: *Lectura ca bază pentru cunoaștere, cultură, dezvoltare* (BNRM, moderator); masa rotundă: *Accesul Deschis – contează modul în care deschidem cunoașterea* (ASEM), comunicare cu tema: *Către o știință deschisă în Republica Moldova: opinii și atitudini*. Tatiana Clopot (participare ca formator în cadrul BM) – ateliere: *Crearea infograficelor; MO Excel; Crearea unei reviste cu aplicația CANVA*; training: *Elaborarea chestionarelor în Google FORMS*.

Studiul nevoilor de formare profesională continuă

Formarea profesională continuă (FPC) este o obligație pe tot parcursul carierei pentru profesioniștii din domeniul biblioteconomiei și științei informării. FPC este recunoscută ca un instrument pentru actualizarea și extinderea cunoștințelor și abilităților. FPC pentru personalul de specialitate se bazează pe mai mulți factori, inclusiv, evoluțiile rapide în tehnologia informației și comunicațiilor, discrepanța dintre pregătirea anterioară și practica biblioteconomică.

În aceste circumstanțe, calea principală a evoluției profesionale a bibliotecarilor din cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” constă în formarea profesională continuă pe parcursul carierei profesionale.

În scopul identificării nevoilor de FPC s-a ținut cont de existența unui sistem de evaluare a nevoilor zilnice, bazat pe rezultatele analizelor de performanță a angajaților, care sunt în concordanță cu obiectivele principale ale instituției, ce permit crearea programelor atât pentru angajații individuali, cât și pentru personalul în ansamblu. Acest proces a fost realizat în paralel cu planificarea anuală și autoevaluările.

Pentru planificarea 2022 CC a reieșit din rezultatele sondajului de la sfârșitul 2020, precum și necesitățile identificate de filialele și secțiile BM în rapoartele de activitate pentru anul 2021, ca

rezultat al autoevaluării nivelului de competențe profesionale, atestării profesionalului și identificării necesităților din poziția managerială a subdiviziunii.

Nevoile de instruire pentru personalul BM se concentrează pe următoarele direcții: *Instruiri în tehnologii informaționale; Management de bibliotecă. Administrare; Servicii pentru utilizatori; Resurse informaționale; Învățare. Cercetare, comunicare.*

Promovarea activității Campusului Competențelor

Pentru promovarea CC, precum și a activităților de instruire au fost folosite instrumente de comunicare precum: pagina de Facebook a Campusului Competențelor, site-ul Centrului, e-mail, revista BiblioPolis, revista digitală CC+ ș.a. În anul de referință a fost elaborată o nouă versiune a site-ului Campusului Competențelor cneahasdeu.wordpress.com.

Au fost căutate și distribuite materiale relevante de instruire online pentru comunitatea profesională și materiale cu tematici actuale, materiale video. Secția a participat la activitatea de promovare a resurselor în cadrul campaniei ZEN 2021 (editare filmuleț *Povestea modernă a instruirii la BiblioPolis* (citim revista la Campusul Competențelor).

Concluzii despre rezultatele obținute:

- În anul de referință Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat pentru personalul de specialitate 86 activități de instruire cu un volum total de 516 de ore, la care au participat 187 de persoane. Pentru fiecare persoană participantă la instruire în mediu revine câte 95,7 ore.
- În anul 2021 la activități de formare continuă (formale, informale și formale) au participat 297 de angajați ai BM, fiecărui participant revenindu-i 72,03 ore de instruire, iar media volumului de instruire ce revine fiecărui bibliotecar al BM constituie 59,9 ore.
- Tematica instruirilor a fost variată, dar au predominat diverse activități educaționale axate pe formarea competențelor în tehnologii informaționale.
- Cu scopul planificării activităților educaționale relevante pentru anul 2022 s-au folosit datele studiului nevoilor de formare profesională a personalului de specialitate din cadrul BM realizat la sfârșitul 2020, precum și informațiile din rapoartele de activitate pentru anul 2021, rezultatele autoevaluării nivelului de competențe profesionale, atestării profesionalului și identificării necesităților din poziția managerială a subdiviziunii.
- Pentru promovarea CC, precum și a activităților de instruire au fost folosite instrumentele de comunicare precum: de pagina CC pe Facebook, site-ul Centrului, e-mailul, revista BiblioPolis etc.
- Au fost actualizate și unificate curricula activităților de instruire pentru personalul BM.

-
- A fost pregătit pachetul de documente pe segmentul formarea continuă a personalului în contextul evaluării BM.

Probleme:

- Sunt probleme privind pregătirea dosarului formatorului (nu toți formatorii pregătesc și prezintă la CC Dosarul activității de instruire).
- Există probleme legate de identificarea formatorilor pentru anumite subiecte de instruire, de exemplu, servicii pentru comunitate, lectură ș.a.
- Din motive obiective unele activități planificate pentru anul 2021 nu au fost realizate, de exemplu, organizarea instruirii privind cultura și comunicarea instituțională ș.a.

Recomandări:

- Diversificarea ofertei de instruire conform necesităților și tendințelor de dezvoltare a bibliotecilor publice.
- Identificarea potențialelor formatori pentru activitățile de instruire ale CC.
- Extinderea colaborării cu alte centre de formare continuă din țară, prin încheierea acordurilor de colaborare.
- A include în fișa postului (pentru formatori) responsabilitatea de elaborare și prezentare a Dosarului activității de instruire.
- Organizarea instruirii privind cultura și comunicarea instituțională.
- Fortificarea activității de promovare a formării profesionale continue a personalului de specialitate din cadrul BM.

Activitatea profesională

ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI EDITORIALĂ

Un aspect important pe segmentul cercetării prezintă implicarea filialelor și a secțiilor din cadrul Bibliotecii Municipale în organizarea activităților de comunicare și îmbrățișare a conceptului de **Știință Deschisă**, în special în procesul de organizare a *Săptămânii Creativității și Inovației* și a *Săptămânii (Zilelor) Științei*. Ca de obicei, componenta științifică de bază în activitatea Bibliotecii Municipale o constituie **publicațiile științifice** și **non-științifice** elaborate și publicate de către angajații instituției, apărute ca publicații separate sau în reviste științifice de specialitate, în reviste de popularizare, în presa periodică, precum și organizarea **activităților și reuniunilor științifice** desfășurate pe parcursul anului.

Săptămâna Creativității și Inovației 2021, ediția a VII-a (15-21 aprilie), raliată la Obiectivele de Dezvoltare Sustenabilă ale ONU, s-a desfășurat la BM „B.P. Hasdeu” în format online cu genericul: *Pentru, cu și despre utilizator!*. Printre cele mai importante participări cu componenta cercetare în cadrul acestei săptămâni au fost: atelierul *Cercetare de marketing*, condus de scriitoarea Maria Pilchin, dezbaterea *Lectura între modern și atemporal*, moderată de Elena Taragan, lecția publică *Biblioteca digitală. O introducere* susținută de dr. hab. Elena Ungureanu cu o incursiune în ceea ce privește conceptul actual de bibliotecă digitală, care este structurată sistemic având drept scop colectarea, adăpostirea, clasificarea, catalogarea, curarea, conservarea și furnizarea accesului la conținutul digital, *Laboratorul unei monografii bibliografice*, condus de Claudia Tricolici și dr. Lidia Kulikovski, care au relatat „povestea” elaborării monografiei bibliografice *Nicolae Dabija: cioplitorul de ferestre / BM, 2019*. Volumul a beneficiat în data de 25 mai 2021 și de o lansare-conferință post-mortem, în colaborare cu Redacția săptămânalului *Literatura și Arta*. La eveniment au participat, pe lângă reprezentanții BM, Doina Dabija, fiica regretatului scriitor, Valentina Volontir, șefa Direcției Cultură a Primăriei Chișinău; scriitorii Vasile Flutur, Viorel Dinescu, Iulian Filip etc. Evenimentul a fost intens mediatizat și a avut numeroase ecouri în presă.

La 27 iulie 2021, la BM a avut loc **lansarea** unui volum de referință pentru cercetarea lingvistică și cea umanistă în general: ***Eugeniu Coșeriu: vocația universalității***. Chișinău: Știința, 2021. 484 p. (în colecția *Personalități notorii*). Evenimentul a fost organizat de Editura Știința în colaborare cu BM. Lansarea s-a produs chiar de ziua în care s-au împlinit 100 de ani de la nașterea distinsului om de cultură de origine basarabeană. Protagonisti ai evenimentului au fost: acad. Mihai Cimpoi, dr. hab. Maria Șleahțișchi, directorul MNLMK; dr. Galaction Verebceanu, IFR „B.P. Hasdeu”; prof. univ., dr. hab. Gheorghe Popa, USB, autorul ediției. Biblioteca Municipală s-a remarcat printr-o **Expoziție**

Centenar Coșeriu: CITATE FĂRĂ RAMĂ, constituită din 14 postere dedicate personalității lui Eugeniu Coșeriu, expoziție organizată și realizată handmade de Elena Ungureanu. Expoziția s-a bucurat de aprecierea vizitatorilor și participanților la eveniment cu multe ecouri în preajmă națională și chiar internațională.

Conferința anuală Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” de la text la biți (19-20 octombrie) a constituit evenimentul de vârf pe dimensiunea cercetare în cadrul BM, reunind specialiști în biblioteconomie, cercetători științifici, manageri de biblioteci din România și Republica Moldova, precum și experți în domeniul drepturilor de autor, cu scopul de a discuta cele mai actuale tendințe în crearea platformelor cu conținut digital. Evenimentul a mobilizat specialiștii să pună în aplicare soluțiile tehnologice inteligente deja elaborate, dar și să-și canalizeze eforturile pe investirea de resurse și forțe pentru crearea și dezvoltarea patrimoniului informațional și a conținutului electronic, ce vor susține îmbunătățirea calității în domeniul competențelor digitale și prezența bibliotecii în mediul virtual. Astfel, ediția 2021 a conferinței a pivotat pe următoarele subiecte: *Explorarea experiențelor bibliotecilor publice privind crearea și utilizarea conținutului digital; Extinderea și valorificarea Bibliotecii digitale*. Comunicările au fost susținute de reprezentanți din Republica Moldova și România: Ludmila Pânzari, director adjunct, BM (*Crearea și utilizarea conținutului digital la BM*), Andrei Moisei, consultant principal, AGEPI (*Colecția de carte și dreptul de autor*), dr. Lidia Kulikovski, director adjunct, BM (*Digitalul în paginile revistei „BiblioPolis” (2002-2020)*), Diana Lupușor, șef Serviciu Numerizare, BNRM (*Orientări și tendințe în digitalizarea patrimoniului cultural*), Alexandru Diță, director adjunct, Biblioteca Metropolitană București (*Provocarea digitalizării la Biblioteca Metropolitană București*), Laura Vasilescu, Biblioteca Metropolitană București (*Biblioteca Digitală a Bucureștilor: Oportunități și provocări*), Elena Floarea Moșoiu, Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj, România (*Procesul de digitizare la Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj*), Dragoș Neagu, director, Corina Ciuraru, Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila (*Stadiul digitizării și creării metadatelor în bibliotecile publice*), Maria Pilchin, scriitoare, redactor, Secția studii și cercetări, BM (*A scrie de mână sau în format digital: din culisele activității de cercetător*), Elena Ungureanu, dr. conf., cercetător, Secția studii și cercetări, BM (*Publicații bibliografice pe platforma Zenodo: analiză altmetrică*).

Finalitatea evenimentului a reprezentat organizarea maratonului *Biblioteca digitală*, o metodă complexă de animație profesională, ce a inclus lansarea procesului de digitizare selectivă a Colecției Hasdeu „Moștenire” (*cărți, reviste, manuscrise*) și publicarea cărților electronice create în *Biblioteca*

digitală a Bibliotecii Municipale. Reprezentanții ai tuturor filialelor au scanat simultan și au inclus în catalogul electronic peste **57** de titluri, oferind acces deschis tuturor celor interesați.

Zilele Științei (10-12 noiembrie 2021) s-au desfășurat în 2021 sub genericul **Popularizăm știința la Bibliotecă**. În prima zi, la 10 noiembrie, spațiul virtual al Bibliotecii Municipale s-a transformat într-o platformă de discuții științifice, datorită contribuției cercetătorilor comunicatori la masă rotundă *Logosul într-o lume digitală*: Elena Prus, dr. hab., prof. univ. *Postumanismul ca orizont al umanității digitale*; Maria Pilchin, critic literar – *Lumi digitale în poezia recentă* și Elena Ungureanu, dr. hab. – Homo cu *Logos digitalis*.

În deschidere dr. Mariana Harjevschi a subliniat că prin masa rotundă *Logosul într-o lume digitală* se dă start Zilelor Științei la Biblioteca Municipală. Anual Zilele Științei sunt un prilej de a atrage publicul utilizator în lumea cărților științifice, prin intermediul comunicărilor, prezentării publicațiilor recente ale instituției, dar și activităților interactive cu cititorii etc. Bibliotecile sunt un spațiu în care sunt promovate cel mai rapid și eficient rezultatele științifice din cele mai diverse domenii, precum mediul, sănătatea publică, istoria, filosofia, pedagogia, filologia etc. Dr. hab. Elena Prus a actualizat noțiunile filosofiei postmoderne, preocupată de „umanitatea digitală”, întrebându-se retoric despre viitorul omului înconjurat de roboți inteligenți și care riscă să-l subjuge. Criticul literar Maria Pilchin a comunicat despre semnele „lumii digitale” în poezia postmodernă, a scriitorilor Ana Rapcea, Dan Negară, Ion Buzu, Ivan Pilchin, Aurelia Borzin, Hose Pablo etc., reliefând personaje lirice inundate de informația digitală la nivel de viață cotidiană și marcate de dorul pentru a conexiune firească cu natura. Dr. hab. Elena Ungureanu a scos în evidență cele mai relevante publicații și concepte privind omul în lume, pentru a defini multiplele caracteristici ale omului contemporan: homo aestheticus, homo amans, homo absurdus, homo avarus, homo creator, homo humanus, homo bilogicus, homo universalis, homo deus etc. În opinia cercetătoarei, aceste tipuri umane indică nevoia omului contemporan de a redefini umanitatea. Au intervenit cu completări dr. Lidia Kulikovski și dr. hab. Elena Prus, cu reflecții personale despre problemele lumii informaționale în care omul contemporan trăiește și creează. Moderatoarele a fost dr. hab. Elena Ungureanu.

Conceput cu o structură logică, un aspect derivând din altul, programul Săptămânii Științei, ediția a VI-a, s-a desfășurat la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” începând cu provocarea 1 – *Promovarea cărții de știință*, continuând cu provocarea 2 – *Explorarea temelor de știință*, provocarea 3 – *Prezentarea literaturii științifice în revista filialei*, provocarea 4 – *Învățăm... știința*, provocarea 5 – *Promovarea ludică a științei și încheind cu provocarea 6 – Reciclăm inteligent*. S-au manifestat în cel mai inteligent mod Filiala „Ovidius”, cu expozițiile tematice *Știința – o lungă și sistematică*

curiozitate, *Știința – generator al progresului umanității, Femei în știință – 50 de femei temerare care au schimbat lumea*. Un deosebit interes au trezit expozițiile organizate de Filiala „Transilvania”: *Înțelepciunea – Știința celorlalte, 10 cărți științifice care au priză la public, Topul cărților care îți vor schimba viziunea despre univers și viitor, 8000 de lucruri pe care trebuie să le știi*, iar Filiala „M. Lomonosov” a realizat expoziția virtuală *Lomonosov – pictorul: 310 ani de la naștere*. Abordări individuale au avut Biblioteca Centrală, Filiala de Arte „Tudor Arghezi”, „L. Ukrainka”, „H. Botev”, N. Titulescu, „Maramureș”, CAE, M. Drăgan care au prezentat *Știința între ieri și azi*. Campusul Competențelor a diseminat informația despre lansarea în colecția Biblioleader (BNRM) a lucrărilor angajaților BM „B.P. Hasdeu”.

Toate provocările i-au obligat pe bibliotecari să comunice cu specialiști în domeniu și să-i pună în legătură cu cititorii, printre ei numărând-se Emilian Galaicu-Păun, scriitor, Ion Rotaru, conf. univ., doctor în științe tehnice, Norris von Schirach, scriitor german.

Este de notat participarea la Simpozionul Științific Internațional *Relațiile etnoculturale moldo-ucrainene în aspect sincron și diacronic* cu comunicarea dnei director de filială: *Biblioteca „Lesia Ukrainka”: realizări și inovații*, Organizator – Institutul Patrimoniului Cultural, cu peste 100 de participanți.

În cea de-a 3-a zi, Secția studii și cercetări a BM a organizat un multitraining online cu tematici referitoare la aspecte importante din practica bibliotecarului, avându-i în calitate de vorbitori pe dr. hab. Elena Ungureanu, șef Secție studii și cercetări – *Cum se elaborează adnotarea unei cărți*; Claudia Tricolici, bibliograf – *Referința bibliografică versus descrierea bibliografică* și Maria Pilchin, critic literar – *Cum se scrie o cronică de carte*.

În anul 2021, angajații filialelor și secțiilor BM au prezentat un șir de comunicări în cadrul conferințelor, simpoziunelor etc. Astfel, CAE a fost coorganizator al **Congresului Mondial al Eminescologilor**, ediția a X-a, forum cu adevărat științific, care a reunit eminescologi, scriitori, editori, traducători, oameni de cultură cu genericul ***Eminescu și lumea valorilor*** (31 august – 1 septembrie 2021). Filiala „Transilvania” a găzduit **conferința istorică *Impactul civilizației romane asupra societății contemporane***, susținută de Octavian Țâcu, dr. în istorie (20.05.21). Filiala „I. Mangher” a organizat și a participat la mai multe reuniuni cu tematică evreiască, printre care **masa rotundă** internațională *Cultura iudaică în cercetarea academică din Republica Moldova*, organizată de Grupul „Etnologia evreilor”, Centrul de Etnologie, Institutul Patrimoniului Cultural (22.04.2021). E de menționat participarea Angelei Borșci la **conferința** internațională Jew TedX 2.0 HILEL, cu comunicarea *Современная литература Израиля* (27.06.2021). Biblioteca Publică de Drept a

participat la conferința științifică națională cu participare internațională *Drepturile persoanei: probleme actuale în lumina jurisprudenței naționale*”, dedicată jubileului de 75 ani ai dr. hab. în drept Andrei Smochină, organizată de Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice și Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”. Filiala „Ștefan cel Mare”, la 02.07.2021, a dat startul primei ediții a Conferinței Științifice Internaționale, cu genericul *Ștefan cel Mare în memoria posterității*. Activitățile științifice – aproximativ **100** de – organizate de angajații BM, precum și participarea lor la reuniunile științifice pe parcursul acestui an sunt prezentate în Anexa nr. 3 *Participare la reuniuni științifice*.

Concluzie: Participarea activă a tagmei bibliotecarilor în procesul de diseminare/comunicare a cunoștințelor este dovada creșterii pregătirii profesionale a acestora. Promovarea politicilor de acces deschis a cunoștințelor scrise și orale plasează reprezentanții sferei biblioteconomice în avangarda domeniilor de cercetare.

ACTIVITATEA EDITORIALĂ

Angajații Bibliotecii Municipale semnează anual un număr impresionant de publicații, care variază între 300 și 400 (a se vedea, de exemplu, în anul 2019 – 390, în 2020 – 310, în 2021 – 372), iar numărul de cărți (ediții de autor) variază de la 20 la 30 anual.

În anul 2021, cea mai intensă activitate editorială au avut-o: printre scriitorii de meserie – **Maria Pilchin** (26 de materiale publicate în *Revista Literară, Moldova, Scriptor, Timpul de România*) și **Dumitru Crudu** (18 studii și editoriale, publicate în *Revista Literară* și în *Timpul de România*); iar printre angajații care au reflectat în presă activitatea BM s-au impus: **Alexandru Moraru** (12 materiale, cu o rubrică de istorie permanentă), Elena Tamazlăcaru (24 de materiale), Ana Sîrbu (12), **Raia Rogac** (10), publicate în special în săptămânalul *Literatura și Arta*.

Cea mai impresionantă și vizibilă prezență în presa de specialitate a avut-o dna dr. **Lidia Kulikovski**, care în 2021 a făcut frumoasa vârstă de 70 de ani (10 martie). Dumneaei a publicat în *Colecția de buzunar* studiul **Biblioteca interactivă: 111 forme și metode de animație**. Chișinău, 2021. 321 p. Tot cu acest frumos prilej, în cadrul Secției studii și cercetări, Claudia Tricolici a lucrat la o ediție nouă a **Biobibliografiei Lidia Kulikovski**, care urmează să apară în anul 2022. Lucrarea cuprinde un volum mare de linkuri către sursa originală a lucrărilor incluse în volum, în schimb va constitui o super sursă pentru identificarea rapidă a majorității textelor semnate de-a lungul vieții de protagonistă. Amintim, în același context, că Secția activitate editorială a reușit să scoată de sub tipar, la sfârșit de an, un număr special dedicat omagiatei (*BiblioPolis*, 2021, nr. 1).

Colecțiile Bibliotecii Municipale s-au îmbogățit cu câteva studii valoroase. Astfel, în colecția ***Bibliographica*** a intrat două volume: **Nicolae Esinencu – Fulminantă performanță literară:** Monografie bibliografică/Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. „Onisifor Ghibu”; coordonator și antologator: Vitalie Răileanu; corpus bibliografic : Margareta Cebotari. Chișinău, 2021, 276 p. și **Ianoș Țurcanu. Viața mea e doar iubire:** Monografie bibliografică / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. „Transilvania”; alcăt.: Ludmila Capița; contribuții: Parascovia Onciu, Valentina Leahu; Chișinău, 2021, 248 p.

Colecția ***Professional*** s-a completat în 2021 cu mai multe studii de specialitate. Printre ele, se impune, în primul rând, un studiu amplu și competent semnat de dr. hab. **Nelly Țurcan. Explorarea metodelor de cercetare în biblioteconomie și știința informării.** – Chișinău, 2021, 586 p. Alte două studii din aceeași colecție sunt semnate de **Natalia Goian. Prelucrarea informației:** Manual pentru bibliotecile publice. **Vol. 2.** – Chișinău, 2021, 232 p. și **Elena Butucel. Universul lecturii la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.** – Chișinău, 2021, 157 p. O altă realizare valoroasă din colecția ***Professional*** o constituie monografia **Biblioteca „Transilvania”: trei decenii de contribuție comunitară**, care poartă în primul rând semnătura celei care a stat la începuturile acestei instituții de carte românească: **Lidia Kulikovski.** Lucrarea a fost elaborată împreună cu actualii diriguitori ai Bibliotecii „Transilvania”: **Parascovia Onciu** și **Ludmila Capița.** Din aceeași serie omagială a Bibliotecii „Transilvania” fac parte și patru cărțuții de format mic, semnate de angajatele bibliotecii: **Onciu, Parascovia.** Transilvania, biblioteca din inima mea / Parascovia Onciu ; coord.: dr. Mariana Harjerschi ; red. de specialitate: Lidia Kulikovski ; lector: Alexandra Tănase ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. „Transilvania”. – Chișinău : [S. n.], 2021. – 246 p.; **Capița, Ludmila.** Transilvania, trepte ale împlinirii sufletești, Chișinău, 2021– 167 p.; **Donțu, Tatiana.** Pledoarie pentru lectură / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. „Transilvania”; coord.: dr. Mariana Harjerschi ; red. de specialitate: dr. Lidia Kulikovski ; lector : Alexandra Tănase. – Chișinău : [S. n.], 2021. – 151 p.; **Șeremet, Mila.** Utilizatorul, factorul nostru dinamic / Mila Șeremet ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. „Transilvania” ; coord.: Mariana Harjerschi ; red. de specialitate: dr. Lidia Kulikovski ; lector: Alexandra Tănase. – Chișinău : [S. n.], 2021. – 119 p. Aceași colecție, ***Professional***, dedicată nișei profesionale, s-a completat și cu un volum editat în limba rusă despre comunitatea biblioteconomică evreiască: **Точка притяжения – Библиотека им. Ицика Мангера: 30 лет со дня основания / авт.-сост.: Анна Бацманова, Мирослава Метляева.** – 257 p.

Una din lucrările care se editează periodic în cadrul BM este: **Simpozionul național de studii culturale dedicat Zilelor europene ale patrimoniului cultural.** – Ed. a 3-a, 28 sept., 2021 : Rez. ale

comunic. / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”; Filiala de Arte „Tudor Arghezi”; Institutul Patrimoniului Cultural. – Chișinău, 2021, 60 p., lucrare în care au publicat materiale mai mulți angajați ai Bibliotecii Municipale: Lidia Kulikovski, Mariana Harjevschi, Elena Prus, Vitalie Răileanu, Ștefan Sofronovici, Cristina Dicusar, Anastasia Moldovanu, Violeta Tipa, Andrei Verebcean, Mariana Cocieru.

Ultima lucrare de specialitate apărută în 2021 este cea semnată de **Maria Pilchin. Ștefan cel Mare 148. Diagonale**, o carte cu stil, având încorporate mai multe ilustrații în vin executate de maestrul Vasile Botnaru. Cartea a apărut din colaborarea BM cu Radio Europa Liberă și deschide o nouă colecție – *Dialoguri*. Volumul conține mai multe interviuri, discuții, dialoguri cu oameni ai cărții cu Lidia Kulikovski, Adrian Jicu, Ramona Mezei, Lucreția Bârlădeanu, Ghenadie Ciobanu, Luminița Țăcu, Vasile Botnaru, Lucian Vasiliu, Lucia Negoită, Simona Preda, Elena Leah, Mircea Mitrofan, Anca Mizumschi ș.a.

Toate lucrările editate de Biblioteca Municipală în 2021 sunt postate în Repozitoriul instituțional al Bibliotecii Municipale B.P. Hasdeu – HAPes (hapes.hasdeu.md), respectând astfel angajamentul de a pune la dispoziția publicului producția sa editorială în Acces Deschis.

Din lista lucrărilor literare și literar-științifice se disting câteva contribuții: **Aliona Grati. Regele Mihai și Basarabia. O poveste uitată de neuitat**. – București: Editura Eikon, 2021. 313 p., care a avut parte de o lansare memorabilă în cadrul Bibliotecii Municipale. **Dumitru Crudu** s-a lansat în 2021 cu două scrieri literare: **Margareta noastră** (roman). – Chișinău: Cartier, 2021, 217 p. *Moi, j' ai tue Hitler* (nouvelles). – Paris: Éditions L' *Harmattan*, 2021 și cu o antologie: **Omul nou (o antologie a poeziei proletcultiste din RSS Moldovenească: 1924-1970)**, cu un studiu introductiv semnat de autor). – Chișinău: Cartier, 2021, 182 p.

Numeroasele contribuții editoriale din 2021 (372, dintre care 28 de cărți) sunt prezentate în Anexa nr. 2 **Biblioteca Municipală în presă**. Această cifră, grosso modo, dă o medie de 1 publicație per angajat.

Concluzii și recomandări: este nevoie de creșterea culturii editoriale a tuturor angajaților BM. Intensa activitate de cercetare a angajaților Bibliotecii Municipale pune în valoare calitățile acestora de buni profesioniști, cunoscători și promotori ai valorilor științifice și culturale.

Chiar și așa, intensa activitate editorială a angajaților Bibliotecii Municipale pune în valoare calitățile acestora de buni profesioniști, cunoscători și promotori ai valorilor științifice și culturale.

Reviste de specialitate

Anul 2021 a fost unul prolific pentru Biblioteca Municipală. Realizarea planului de editare, în mare parte, a decurs în termeni stabiliți și în strânsa colaborare a tuturor membrilor secției cu autorii și administrația BM. Membrii secției au fost implicați în activități de redactare, machetare, ilustrare și coordonare a tiparului a produselor editoriale elaborate.

Pe parcursul anului 2021, membrii secției, în colaborare cu specialiștii din cadrul Secției studii și cercetări, precum și din alte subdiviziuni ale BM, au pregătit spre tipar următoarele **publicații periodice**:

1. Revista „BiblioPolis”, vol. 78 (2020), nr. 3 (un număr care a inclus mai multe materiale dedicate lecturii).
2. Revista „BiblioPolis”, vol. 79 (2020), nr. 4 (un număr grupat în jurul crizei pandemice și activității BM în perioada de carantină).
3. Revista „BiblioPolis”, vol. 80 (2021), nr. 1 (numărul omagial dedicat aniversării a 70 de ani ai dnei dr. L. Kulikovski).
4. Revista „BiblioPolis”, vol. 81 (2021), nr. 2 (numărul dedicat problemelor promovării lecturii și serviciilor de bibliotecă).
5. Revista „Mihai Eminescu, Buletin de cercetări eminescologice, valorificare și promovare a operei și personalității lui Mihai Eminescu”. Serie nouă, nr. 1 (20), 2020.

Colaborări și evenimente

În perioada iunie-decembrie 2021 Secția activitate editorială a colaborat foarte strâns cu Secția studii și cercetări, Secția tehnologia informației, Secția promovare și comunicare, Campusul Competențelor, CAE ș.a. Echipa secției a participat la conferințe și colocvii ale BM organizate pe parcursul anului, a contribuit la organizarea următoarelor evenimente:

- la 26 februarie 2021, Ivan Pilchin, fiind unul din membrii juriului, a moderat Gala premiilor pentru debut în literatură a BM „B.P. Hasdeu” (ediția a II-a);
- la 9 iulie 2021, în colaborare cu Asociația de caligrafie „Dacia”, Valeriu Herța organizează la BM „B.P. Hasdeu” Concursul de caligrafie „Crinii latini” (ediția a VI-a);
- în colaborare cu Goethe-Zentrum / Centrul „Akzente”, la 11 noiembrie 2021, Ivan Pilchin a organizat și a moderat o lectură bilingvă (germană-română) și dezbateri pe marginea romanului „Cei mai frumoși ani din viața lui Anton” (Humanitas, 2021) de N. von Schirach, cu prezența autorului.

Concluzii și recomandări:

Dincolo de situația pandemică, de limitările și de incomoditățile pe care aceasta le-a adus în activitatea întregii rețele a bibliotecilor publice, dar și în activitatea secțiilor BM, rezultatele obținute spre sfârșitul anului 2021 nu sunt puține.

Pe parcursul anului, am consolidat comunicarea prin mijloacele digitale. Prioritară a fost definitivarea produselor editoriale în format electronic, fără a diminua în acest fel calitatea finală.

Una dintre problemele majore cu care ne-am ciocnit în această perioadă, ca și în anul precedent, ținea de imposibilitatea de a armoniza activitatea secției cu capacitățile și regimul de lucru al tipografiei, întrucât reținerea tipăririi și comunicarea uneori deficientă cu agentul economic responsabil de acest segment a stagnat, la un moment dat, apariția produselor editoriale pregătite spre tipar în cadrul BM. Recomandarea generală, în acest sens, ține de eficientizarea comunicării și condiționarea mai strictă a principiilor de prestare a serviciilor editorial-poligrafice de către agenții economici corespunzători.

Publicațiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”

RESURSE

RESURSE UMANE

Am subliniat în repetate rânduri particularitatea momentului în care trăim: o eră a schimbărilor neîncetate, cu concurență din ce în ce mai acerbă. În fața schimbării continue, este necesar să ne dăm seama că responsabilitatea noastră este acum mai largă decât în trecut deoarece este necesar să ieșim definitiv dintr-un domeniu alcătuit adesea doar din sloganuri pentru a centra în mod concret activitatea instituției, a organizării pe ceea ce este incontestabil cel mai important atu: activitatea umană. Astăzi, viața unei instituții în mod direct este legată de oamenii care fac parte din ea, de abilitățile și capacitățile lor de a contribui la atingerea obiectivelor.

Potențialul resurselor umane reprezintă un set de caracteristici cantitative și calitative care determină posibilitatea angajaților de a desfășura activitatea de muncă, cum ar fi: vârsta, nivelul de profesionalism, capacitatea de creștere profesională, nivelul de educație continuă, etica muncii, cunoștințe, experiență, vechime în muncă, profesia etc.

Reieșind din particularitățile specifice ale ramurii biblioteconomice, la BM predomină personalul de sex feminin – 86,9 %. Totuși, conform datelor statistice în ultimii ani se atestă o mică creștere a personalului de sex masculin (2019 – 12,5%, 2020 – 13%, 2021 – 13,1%).

Structura echilibrată a personalului după vârstă influențează pozitiv calitatea muncii desfășurate prin îmbinarea optimă a experienței angajaților mai vârstnici cu cunoștințele și deprinderile tinerilor angajați. În tabel este prezentată informația privind structura personalului după vârstă.

Anii	Grupa de vârstă, ani					
	Total	20 - 30	31 - 40	41 - 50	51 - 60	Peste 61
2019	100%	15	20	20	21	24
2020	100%	7	30	21	19	23
2021	100%	13	21	24	19	23

În baza datelor din tabel se poate menționa că numărul angajaților tineri (vârstă 20 – 40 ani), în ultimii ani, a rămas constant. În același timp, a crescut puțin numărul angajaților din grupa de vârstă 41 – 60 ani de la 41 % în anul 2019 la 42 % în anul 2021. Această situație se caracterizează drept un fenomen pozitiv, totuși trebuie remarcat faptul că cea mai mare creștere a fost înregistrată pentru grupa de vârstă 31-50 de ani. Această categorie este cea mai calificată, deoarece personalul din această grupă are cunoștințe și experiență suficiente și, totodată, stare fizică satisfăcătoare pentru executarea calitativă a muncii.

Deficitul de personal a condus la necesitatea angajării persoanelor de vârstă pre - și pensionară (55 – 65 ani și mai mult). Astfel această categorie de personal nu a înregistrat mari schimbări în ultimii ani.

Pe parcursul anului 2021 au demisionat 54 angajați, fiind angajate alte 46 persoane. În comparație cu anii precedenți (2019: s-au angajat 93 de persoane și s-au eliberat 83 de persoane; 2020: s-au angajat 32 de persoane și s-au eliberat 60 de persoane) se observă o diminuare a numărului de persoane eliberate, ceea ce se apreciază pozitiv, deoarece influențează calitatea și performanțele instituției. În același timp, trebuie remarcat faptul că lipsa completă a fluctuației de personal în cadrul instituției duce la „osificarea” structurii de colectiv din cauza lipsei de avansare profesională etc.

Stabilizarea resurselor umane poate fi atinsă pe calea rezolvării problemelor ce duc la concedierea personalului. Aici trebuie luate în considerație astfel de măsuri ca: îmbunătățirea sistemului de salarizare, creșterea preganței muncii, crearea unui climat favorabil în colectiv, acordarea angajaților posibilități de creștere profesională etc. Astfel, pentru atragerea și menținerea oamenilor, motivarea acestora și orientarea comportamentului acestora către obiectivele instituției, trimestrial se efectuează evaluarea personalului. Acest proces mai permite evaluarea serviciilor oferite de bibliotecă, identificarea aspectelor care necesită îmbunătățiri, stabilirea direcțiilor în care sunt necesare măsuri de pregătire și dezvoltare adițională a angajaților, luarea unor decizii de promovare a personalului.

Nivelul de educație al angajaților influențează mult asupra nivelului de calitate a muncii și performanțelor instituției. În ultimii ani ponderea angajaților cu studii superioare a crescut considerabil: 2019 – 77% (27% – în domeniu), 2020 – 92% (26% – în domeniu) și în anul 2021 – 93% (39,5% – în domeniu). Una din cauzele creșterii numărului angajaților cu studii superioare este dorința angajaților să-și perfecționeze cunoștințele. Creșterea procentului angajaților cu studii în domeniu se datorează faptului că angajații, care au urmat cursul de 75 ore „Bazele Biblioteconomiei și Științelor Informării”, conform standardelor, începând cu anul 2021, se califică cu studii în domeniu.

Pentru creșterea calității serviciilor prestate e necesar de menținut și de dezvoltat continuu cunoștințele, abilitățile și competențele angajaților. Pe lângă multitudinea posibilităților existente de dezvoltare profesională se numără și cursul „Bazele Biblioteconomiei și Științelor Informării”, unde angajații obțin cunoștințe profesionale la subiectele: cadru de reglementare și standardizare a activității de bibliotecă, tehnologii informaționale în promovarea activității, crearea istoriilor

digitale, conservarea documentelor etc., totodată fiind abordată și componenta inovație și bunele practici ale domeniului.

În anul de referință au fost depuse 36 de dosare: confirmarea *gradului superior* – 1, conferirea *gradului superior* – 5, confirmarea *gradului I* – 6, conferirea *gradului I* – 11 și conferirea *gradului II* – 13. Actualmente, în cadrul BM, 179 de angajați dețin grad de calificare: *gradul superior* – 41 (2019 – 31, 2020 – 38), *gradul I* – 68 (2019 – 66, 2020 – 60) și *gradul II* – 70 (2019 – 78, 2020 – 77).

Reprofilarea vine la pachet cu o serie de avantaje: de a învăța ceva nou, dreptul de a depune dosarul pentru susținerea categoriei de calificare, mărirea salariului, avansarea și multe altele.

În concluzie, putem afirma că este strict necesar de acordat mai multă atenție elaborării și realizării măsurilor de stabilizare a personalului BM, precum și de menținere a forței de muncă. Acest lucru este valabil, în special, pentru menținerea categoriei de angajați cu vârsta cuprinsă între 30 – 50 de ani, personal tânăr cu potențial și capacitate continuă de dezvoltare, drept categoria cea mai prețioasă a resurselor umane a instituției. Pentru majorarea ponderii angajaților tineri este necesară stimularea interesului de a continua perfecționarea cunoștințelor profesionale.

În contextul consolidării instituționale, BM tinde să asigure pentru angajații instituției o dezvoltare profesională continuă. Activitățile de instruire de diferite tipuri și forme sunt organizate în vederea aprofundării și actualizării cunoștințelor, dezvoltării abilităților și modelării aptitudinilor/comportamentelor necesare pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor de serviciu.

Abilitățile personalului, desigur, vor trebui să corespundă schimbărilor ce parvin în societate și să fie mereu aliniată la noile paradigme. Noua fază necesită colaboratori creativi, agili, flexibili, cu spirit critic, capabili să-și dedice cauzei întregul potențial. Aceasta înseamnă, că nu e nevoie de servitori ascultători și aplicatori fideli ai regulilor prestabilite, ci de interpreți inteligenți, proactivi și responsabili, capabili să-și asume obiective și să le transpună în rezultate.

DISTINCȚII, PREMII, DIPLOME, TROFEE ȘI MEDALII OBȚINUTE

Implicarea activă a Bibliotecii Municipale în viața comunității chișinăuene prin servicii, proiecte editoriale, campanii, cât și aportul ei la dezvoltarea domeniului profesional a fost apreciat prin diplome de excelență și de merit, medalii și trofee. Decidenții și actorii comunitari care au onorat filialele și bibliotecarii au fost:

- Președintele Republicii Moldova: **Distincția de Stat Supremă „Ordinul Republicii”**: dr. Lidia Kulikovski – pentru contribuția sa substanțială la dezvoltarea biblioteconomiei din Republica Moldova;
- Guvernul Republicii Moldova: **7 Diplome de onoare**: Dr. hab. Nelly Țurcan, Dr. hab. Elena Ungureanu, Silvia Antufiev, Tatiana Coșeri, Ludmila Pânzari, Anna Bațmanova, Elena Butucel;
- Ministerul Educației, Culturii și Cercetării: **16 Diplome de onoare**: dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski, dr. hab. Nelly Țurcan, Tatiana Coșeri, Maria Gonța; **diplome**: Ludmila Barbă, Angela Borșci, Taisia Foiu, Lilia Gamarța, Svetlana Javelea, Maria Plichin, Victor Rusu, Ștefan Sofronovici, Stela Tymofti, Aurelia Tincu, Violeta Tipa;
- Primăria municipiului Chișinău: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Centrul Academic Eminescu, Filiala „Maramureș”, Filiala „Târgu-Mureș”, Filiala „Transilvania”, Filiala „Ștefan cel Mare și Sfânt”, Filiala „Târgoviște”; Stela Tymofti, Ludmila Stoianov, Lilia Gîțu, Cristina Enachi;
- Direcția Cultură a Consiliului Municipal Chișinău: **15 Diplome de excelență** pentru bibliotecari - Violeta Lisnic, Stela Rusu, Lilia Don-Ciobanu, Lilia Canțâr, Ecaterina Luchianet, Stela Goreaci, Svetlana Andrițchi, Maria Bivol, Liliana Manoilova, Viorica Lozinschi, Valentina Țâra, Ion Zestrea, Doina Vicol, Elena Ungureanu, Natalia Zavtur;
- Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova: Concursul „Cele mai reușite lucrări în Biblioteconomie și Științe ale Informării”: Premiul „Ion Madan” (*Ludicul în activitatea bibliotecii publice : Vademecum pentru bibliotecari / Lidia Kulikovki ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici ; red.: Genoveva Scobioală. – Chișinău : [S. n.], 2020 (Tip. „Garomont Studio”). – 210 p. : fot. – (Colecția de buzunar, ISBN 978-9975-3451-3-2). – Referințe bibliogr.: p. 194-199 (37 tit.). – ISBN 978-9975-3450-5-7*), Premiul Mare la

Secțiunea „Bibliologie” (*BiblioPolis* : Revistă de biblioteconomie și științe ale informării / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; director fondator: conf. univ. dr. Lidia Kulikovski ; director: dr. Mariana Harjevschi ; red.-șef: Ivan Pilchin ; col. de red.: Elena Butucel, acad. Mihai Cimpoi, Tatiana Coșeri [et al.]. - 2002- . - Chișinău, 2020. - Ed. trim. - Vol. 77, Nr. 2. - 260 p. - ISSN 1811-900X), Premiul I la Secțiunea „Biobibliografie” (*Nicolae Mățcaș. Risipă și măsură* : Biobibliografie / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; aut.-alcăt.: Elena Ungureanu, Maria Cudlenco ; coord.: Lidia Kulikovski ; ed. îngr.: Mariana Harjevschi ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2020 (Tip. „Garomont Studio”). – 400 p. : fot+An. (DVD-Rom). – (Col. „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-3358-8-1. – ISBN 978-9975-3479-0-7 (PDF). – ISBN 978-9975-3358-9-8 (DVD-Rom), Premiul Mare la Secțiunea „Cataloge bibliografice” (Kulikovski, Lidia. Publicațiile Bibliotecii Municipale B.P. HASDEU, 2012-2019 : Catalog / Lidia Kulikovski, Nadejda Mășcăuțanu, Claudia Tricolici ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; red. șt.: Lidia Kulikovski ; red. bibliogr.: Taisia Foiu ; lectori: Genoveva Scobioală, [Vlad Pohilă] ; coord.: Mariana Harjevschi. – Chișinău : [S. n.], 2020 (Tip. „Garomont Studio”). – 190 p. : fig., tab. – (Col. „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-3494-0-6), Premiul special la Secțiunea „Lucrări în alte domenii” (*Mihai Eminescu* : Buletin de cercetări eminescologice, valorificare și promovare a operei și personalității lui Mihai Eminescu / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Centrul Acad. Intern. Eminescu ; director onorific: acad. Mihai Cimpoi ; director executiv: Elena Dabija ; red.-coord.: Ștefan Sofronovici ; col. de red.: dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski, Elena Dabija [et al.]. – 2001.– Chișinău, 2020. Nr 1 (20). – 203 p. – (Ser. nouă)); Diplome de excelență pentru 20 de bibliotecari;

- Biblioteca Națională a Republicii Moldova: Premiul Național GALEX pentru *Cel mai bun scriitor promotor al cărții și lecturii*: Maria Pilchin;
- Международная Ассамблея столиц и крупных городов (МАГ) во взаимодействии с Исполнительным Комитетом СНГ, Евразийской экономической комиссией (ЕЭК), Комитетом Государственной Думы РФ по федеративному устройству и вопросам местного самоуправления, Всероссийским советом местного самоуправления (ВСМС): XIII Международный смотр-конкурс городских практик городов СНГ и ЕАЭС «Город, где хочется жить» 2020. Муниципальная библиотека «Б.П. Хашдеу», город Кишинев. За реализацию программы «Вызовы лета» (создание в городе сети современных информационно-культурных и досуговых центров) / Concursul internațional al practicilor urbane ale țărilor CSI

-
- și Uniunii Vamale a Uniunii Economice Eurasiatice: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” pentru Implementarea programului estival „Provocarea verii”;
- Congresul Internațional International Board on Books for Young People, Diploma de Onoare în calitate de traducător: Ivan Pilchin;
 - Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”;
 - Laureat al săptămânalului „Literatura și arta” pentru anul 2021”, secțiunea *Publicistică*: Ștefan Sofronovici;
 - Laureat al săptămânalului „Literatura și arta” pentru anul 2021”, secțiunea *Publicistică*: Ana Sîrbu;
 - Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova: Vitalie Răileanu;
 - Uniunea Scriitorilor de Limba Română: Biblioteca Centrală;
 - Concursul de Creație al Tinerei Generații ARS ADOLESCENTINA, ediția a XXII-a. Compania Publică „Teleradio Moldova”: Liuba Ciobanu, Lilia Don-Ciobanu, Viorica Moraru, Victoria Cebanu, Natalia Cojoharenco, Ana Ostașevschi-Ureche;
 - Institutul Frații Golescu: Filiala „Ovidius”, Liuba Ciobanu, Ana Ostașevschi-Ureche;
 - Concursul de traducere, ediția a II-a, „Eugeniu Coșeriu în galaxia limbilor europene”: Vitalie Răileanu;
 - Concurs Republican de Creație Artistică dedicat poetului Grigore Vieru „Floarea Omeniei”: Vitalie Răileanu;
 - Premiant al Concursului „Premiul Municipal de Merit 2020”: Ștefan Sofronovici;
 - Diploma Is awarded to B.P. Hasdeu Library For supporting the UpGreat XIII-Entrepreneurship project by AISEC in Chișinău: Biblioteca Centrală;
 - Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării (România). Euroinvent Book Salon 2021, Ediția a 13-a. Iași-România: Victoria Fonari (3 diplome);
 - Festivalul Național „Cartea cu povește-i plină...”: Elena Dabija;
 - Ministerului Afacerilor Externe al Ucrainei: Ludmila Barbă;
 - Ambasada Ucrainei în Republica Moldova: Filiala „L. Ucraina”;
 - Comunitatea Ucraineană din Republica Moldova; Comunitatea Femeilor Ucrainene din Moldova; Societatea „Prosvita – Taras Șevcenco” din Moldova; Uniunea Ucrainenilor din Republica Moldova; Fundația de Binefacere a Pictorilor Profesioniști, Meșterilor Populari Ucraineni „Відродження” din Republica Moldova; Asociația Tineretului Ucrainean din Moldova „Zlagoda”;

- Comunitatea „Petru Movilă”, Asociația Publică Internațională „Play Infloritor – Квітучий край” - Filiala „L. Ucrainca”;
- Școala Profesională nr. 7 mun. Chișinău: Filiala „Transilvania”;
 - Diplomă din partea comunității Batîr: Ștefan Sofronovici;
 - Na pamiątkę 25-lecia Pisma Polaków w Republice Mołdawii „JUTRZENKA”: Filiala „A. Mickiewicz”;
 - Festivalul Internațional de poezie și epigramă „Romeo și Julieta”: Elena Dabija;
 - Festivalul Internațional de Poezie „Renata Verejanu”: Elena Dabija;
 - Pretura sectorului Botanica: Elena Dabija;
 - Pretura sectorului Ciocana: Parascovia Onciu, Ludmila Capița, Mila Șeremet;
 - Direcția Educație, Tineret și Sport a Consiliului Municipal Chișinău. Sectorul Botanica: Elena Dabija;
 - Salonul Literar-Artistic „Artă prin Educație” – Ploiești: Elena Dabija, Ștefan Sofronovici;
 - Diplomă din partea Centrului Cultural „Eugen Simion”, Primăria Comunei Dumbrăveni și Consiliul local Dumbrăveni: Elena Dabija, Vera Sîrbu, Steluța Chicerman, Adelina Chicerman, Olesea Bobotrîn, Natalia Corghencea, Vera Harti, Ștefan Sofronovici, Ana Sîrbu, Ion Jabinschi;
 - Asociația ASCIOR: Ștefan Sofronovici;
 - XVI Международна творческа среща и фестивал «Заедно в XXI век» - «Вместе в XXI веке» «София кани изкуството на вярата, надеждата и любовта», Фондация «Устойчиво развитие за България»: Filiala „M. Lomonosov”;
 - Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj: Filiala „Transilvania”, Parascovia. Onciu, Ludmila Capita, Mila Șeremet, Tatiana Donțu, Stela Russu, Aliona Guivan, Faina Zubcu;
 - Premiul special „Nicolae Dabija”. Uniunea Scriitorilor din România, filiala Bacău: Victoria Fonari;
 - Medalie. Congresul Mondial al Eminescologilor. Ediția a X 2021. Primăria Dumbrăveni, Suceava (12 angajați ai Centrului Academic Eminescu);
 - Medalie. Nicolae Dabija, în memoriam!. Primăria Dumbrăveni, Suceava (12 angajați ai Centrului Academic Eminescu);
 - Medalie de bronz. Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării (România): Victoria Fonari;
 - Trofeu. Bustul Mihai Eminescu 1850-2020. Primăria Dumbrăveni, Suceava: Elena Dabija.
 - Trofeu. Bustul Mihai Eminescu 1850-2020. Primăria Dumbrăveni, Suceava: Centrului Academic Internațional Eminescu – 20 de ani de la fondare;
 - Trofeu. Festivalul Internațional de Poezie „Renata Verejanu”, ed. VIII: Elena Dabija, Angela Olărescu.

Concluzii: Activitatea și impactul Bibliotecii Municipale la îmbunătățirea vieții chișinăuienilor a fost apreciată prin **166 de distincții, diplome, trofee și medalii.**

RESURSE TEHNOLOGICE

În anul de referință infrastructura tehnologică a Bibliotecii Municipale s-a extins prin achiziția din bugetul local a calculatoarelor și a altor dispozitive necesare în activitatea bibliotecii. La 1 ianuarie 2022, în gestiunea BM se află următoarele echipamente tehnice:

Nr.	Tip echipament	Cantitate		Utilizatori	
		2021	2020	2021	2020
1.	Calculatoare	435	403	113	120
2.	Imprimante	45	45		
3.	MFU	50	46	19	17
4.	Scanere	5	5	1	2
5.	Proiector	29	27		
6.	Tablete	93	93	90	84
7.	e-Readere	12	12	12	12
8.	Scanner de barcode	50	45		
9.	Set de robotică	29	29	29	29
10.	Console	7	7	7	7
11.	TV	12	12		
12.	Ecran tactil	1	1		
13.	Aparate foto	38	30		
14.	Reportofon	6	2		
15.	Sisteme audio	8	8		

Achiziții echipament

Echipamentul tehnologic a intrat în gestiunea Bibliotecii Municipale în două etape: ianuarie și noiembrie 2021.

În anul de referință parcul de calculatoare s-a extins cu 24 de computere și 9 laptopuri. Au fost achiziționate și alte dispozitive din bugetul local: 4 MFU, 2 proiectoare, 2 pick-upuri, 8 aparate foto, 5 barcode scanere, 4 reportofoane ș.a., distribuite în filiale și secții conform necesităților.

Utilizare echipament

Din totalul de **435** calculatoare: **429** sunt stații de lucru pentru bibliotecari și utilizatori, din care **123** nu funcționează și sunt incluse în listele de casare pentru 2022; **șase** calculatoare tip server; **344** calculatoare sunt conectate la Internet prin cablu sau WiFi.

O schimbare semnificativă s-a produs în numărul de *stații de lucru pentru bibliotecari*, care a diminuat, în comparație cu 2020, cu **27** de unități și constituie în anul de referință **199** de calculatoare. Această diminuare se explică prin faptul că calculatoarele cu anul de producere 2005-2010 au degradat atât fizic, cât și din punctul de vedere al SO, care nu mai corespund softurilor utilizate la momentul actual.

În anul de referință numărul de *stații de lucru pentru utilizatori* a diminuat cu **7** unități, în comparație cu 2020 și constituie – **113** calculatoare (26% din total).

BM a oferit utilizatorilor acces la echipamente, 100% conectate la Internet, în 25 filiale (în afară de trei filiale – „V. Ignatenco”, „L. Ukrainka” și V. Bielinski, care nu au posturi de lucru pentru utilizatori). Numărul de stații de lucru pentru utilizatori a diminuat din motivul transferării lor în stații pentru bibliotecari și a problemelor tehnice.

Posturile de lucru pentru utilizatori sunt distribuite în următoarea ordine:

- 19 stații de lucru – Campusul Cunoștințelor (pentru instruire);
- 13 stații de lucru – Biblioteca Centrală;
- 10 stații de lucru – „Transilvania”;
- 7 stații de lucru – „M. Lomonosov”;
- 6 stații de lucru – filialele „Târgoviște”, BPD;
- 4 stații de lucru – filialele „A. Mickiewicz”, „Maramureș”, „I. Mangher” „Ovidius”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”;
- 3 stații de lucru – filialele Codru, „Alba Iulia”, M. Drăgan, „Târgu-Mureș”, „L. Rebreanu”;
- 2 stații de lucru – filialele M. Costin, N. Titulescu, „A. Donici”, CAE, de Arte „T. Arghezi”;
- 1 stație de lucru – filialele „H. Botev”, Traian, „O. Ghibu”, „M. Ciachir” .

Utilizarea stațiilor de lucru pentru utilizatori a diminuat considerabil, de **7** ori în comparație cu anul 2020 – cele **113** stații de lucru destinate utilizatorilor au fost utilizate de **1 554** ori – fiecare calculator a fost utilizat în medie de 14 utilizatori activi. Din motive legate de situația pandemică în anul de referință nu toate bibliotecile au oferit acces la calculatoare.

Din numărul total de **90** de tablete PC disponibile pentru utilizatori în 15 filiale, **84** au asigurat funcționarea serviciilor pe tablete și au înregistrat un număr de **1 370**, de **3** ori mai puțin decât în 2020 (**3 681** de utilizări). Diminuarea indicatorului se explică prin restricțiile impuse de situația epidemiologică.

Zonele WiFi în filiale, care oferă utilizatorilor posibilitatea de a accesa resursele de Internet ale bibliotecii, de a comunica cu prietenii, partenerii pe dispozitive personale: telefoane mobile, laptopuri, tablete, au fost utilizate pe parcursul anului, înregistrând un număr de **66 136** de utilizatori (pentru comparație **33 251** – 2020, 68 889 – în 2017), indicatorul apropiindu-se de valorile anului 2017.

Concluzie: Parcul de mașini, **435** unități, a crescut grație achizițiilor din bugetul local, **28%** din numărul total de calculatoare sunt nefuncționabile, din motivul uzurii fizice și morale. Pentru ca

echipamentul să corespundă software-ului, care se dezvoltă continuu și solicită parametri și o capacitate de lucru mai mare, suspendarea unelor programe esențiale de dezvoltatori, cauzează necesitatea upgrade-ului echipamentului învechit. Diminuarea indicatorilor de utilizare a echipamentului se explică prin restricțiile impuse de situația epidemiologică. Calculatoarele, tabletele și seturile de robotică au fost folosite în majoritatea cazurilor de unele biblioteci în cadrul serviciilor din programul Connect Plus și pentru căutarea informației.

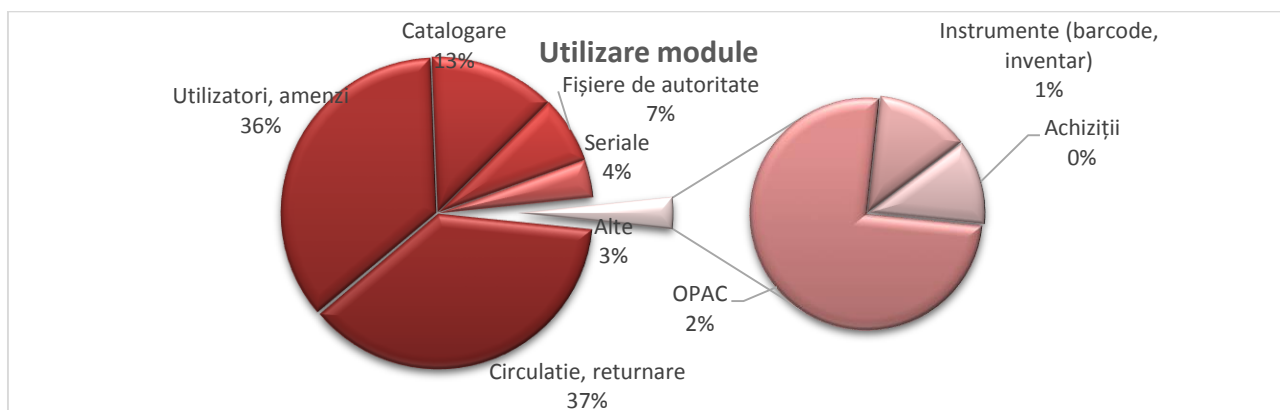
SISTEMUL INTEGRAT AL GESTIUNE A ACTIVITĂȚII BIBLIOTECII MUNICIPALE (SIGA)

În anul de referință, Sistemul Integrat de Bibliotecă Koha a asigurat activitatea bibliotecii pe segmentele: înregistrarea utilizatorilor, achiziții și evidența diferitor tipuri de documente, catalogarea curentă și retrospectivă a colecției, circulația documentelor, inclusiv rezervarea și prelungirea termenului de împrumut, inventarierea și verificarea colecției BM și colectarea datelor statistice necesare pentru evaluarea activității.

Pe parcursul anului de referință modulele sistemului au înregistrat următorii indicatori de utilizare:

Total de înregistrări în catalog	1 075 726	Împrumuturi prin modulul Circulație	939773
Total de titluri	295 691	Utilizatori total	267299
Înregistrări analitice	431	Utilizatori noi	11714
Sesiuni CE	152 558	Sesiuni OPAC	169318
Traininguri, consultații oferite pentru bibliotecari	100	Traininguri, consultații pentru utilizatori	1207
Seriale înregistrate (titluri)	129	Conținuturi	710

Graficul de mai jos ilustrează în ce mod au fost folosite modulele SIGA în anul de referință: Cele mai utilizate au fost modulele *Utilizatori* și *Circulație* (73%), 23% revin modulului *Catalogare* și *Fișiere de Autoritate, Achiziții și Inventare, OPAC*, alte 4% - evidenței *serialelor*.

În total catalogul electronic al Bibliotecii Municipale la 01.01.2022 însumează – **1 075 726** de exemplare și 295 691 de titluri, ceea ce constituie 90% din colecția BM.

În anul de referință, în cadrul Campaniei de fidelizare a utilizatorilor *Fii deștept! la un card inteligent* a fost lansată modalitatea de *înregistrare online a utilizatorilor*. Secția a elaborat un tutorial, urmându-l oricare persoană care nu era înregistrată la bibliotecă putea să o facă de sine stătător și după eliberarea cardului de acces la bibliotecă devenea un utilizator activ.

În anul de referință a fost înregistrat un număr de **29 247** de sesiuni ale utilizatorilor în *OPAC*, în cadrul cărora au fost efectuate 169 318 de căutări. Acești indicatori au marcat o creștere în comparație cu anul 2020.

Din tabelul de mai jos se observă că în 2021 valorile indicatorilor *Utilizatori*, *Utilizatori noi*, *Sesiuni*, *Căutări* au crescut în comparație cu anul 2020, în majoritatea cazurilor au ajuns la nivelul anului 2019. Iar indicatorii *Durata medie a sesiunilor* a scăzut în comparație cu 2020 și care, respectiv, a cauzat diminuarea valorilor *Căutare/sesiune*.

Utilizatori	Utilizatori noi	Sesiuni	Sesiune per utilizator	Căutări	Căutare / sesiune	Durata medie a sesiunii
5.93%	6.61%	7.26%	1.25%	4.12%	-2.93%	-0.87%
9,982 vs 9,423	9,629 vs 9,032	29,247 vs 27,267	2.93 vs 2.89	169,318 vs 162,618	5.79 vs 5.96	00:06:23 vs 00:06:26

Din totalul de sesiuni **73,66** % sunt vizite directe pe opac.hasdeu.md. cu 1,36% mai puțin decât în 2020; vizitele pe opac.hasdeu.md via Google search constituie 9,79%, iar 13,83% sunt vizitele pe opac.hasdeu.md de pe rețele sociale: *Wordpress* (70%), *Facebook* (28%), *Pinterest*, *Twitter*, *Blogger* și *Instagram* (2%) – cu 4% mai mult decât în 2020. Cele mai multe treceri pe OPAC sunt înregistrate de pe blogurile BM, în special, ale filialelor Biblioteca Centrală, „M. Ciachir”, „M. Lomonosov”, „Târgu-Mureș”, CAE, „A. Donici”, „Transilvania”, „Târgoviște” și BPD.

Utilizatorii au consultat catalogul electronic al bibliotecii de pe calculatoare – 55,68% (2020 – 56,58%), telefoane 43,19% (2020 – 42,37%) și tablete 1,02% (2020 - 1,05%). Datele demonstrează creșterea constantă a numărului de sesiuni și utilizatori, care folosesc telefoanele mobile atunci când accesează catalogul bibliotecii și o diminuare nesemnificativă a celor care utilizează calculatorul și tabletele în comparație cu anul 2020. 62,59% din vizite au utilizat căutarea pe site.

Cele mai frecvente solicitări se refereau la diferite teme și cărți sau autori preferați: *Osho*, *Curajul de a fi tu însuți*, *drept civil*, *drept privat*, *Fredrik Backman*, *românia în război*, *psihologie*, *Dostoievski*, *management*, *Harry Potter*, *Fahrenheit 451*, *marketing*, *Mircea Eliade*, *drept privat*

roman, Banda celor șase ciori, bătălia cărților, cronicile din Narnia, ferma animalelor, Napoleon Hill, singur pe lume ș.a.

În 2021 la Biblioteca Municipală a început procesul de descriere a conținuturilor documentelor din colecțiile bibliotecii, pentru a mări potențialul informativ și a facilita căutările în catalog. După un șir de instruirii trei filiale „M. Lomonosov”, „Hristo Botev”, BPD și SMRI au inclus în catalogul electronic peste 700 de conținuturi.

Datorită posibilităților oferite de SIB în 2021, a fost lansată *Biblioteca digitală*, care la final de an includea 57 de cărți electronice. Conținutul fulltext al cărților din *Colecția Cărți rare și vechi* a Bibliotecii Centrale a fost atașat prin câmpul 856 la descrierea bibliografică din catalogul electronic – în așa mod e constituită *Colecția de cărți electronice*.

Redactorul catalogului electronic a continuat verificarea corectitudinii aranjării documentelor în colecțiile tematice (33) și a analizat cele mai frecvente erori ale metadatelor create, la nivel de descriere și exemplar.

Sistemul Informațional de Gestiune a Activității bibliotecii a asigurat activitatea de evidență a noilor intrări, catalogare, înregistrare a utilizatorilor și circulație a documentelor, inventariere și verificare a colecțiilor. A fost introdusă facilitatea de *înregistrare online a utilizatorilor*. Au fost întreprinse acțiuni de redactare a metadatelor și de organizare a documentelor după tipul de conținut.

Pe parcursul anului de referință SIGA a funcționat în regim normal, cu unele staționări cauzate de întreruperi ale curentului electric la Biblioteca Centrală (5%). Celelalte probleme raportate ce țin de evidența serialelor, evidența amenzilor, reînregistrarea utilizatorilor etc., se referă în 90% de cazuri la factorul uman; la lipsa igienei digitale a browserelor utilizate pe calculatoarele bibliotecarilor (nu se elimină istoricul căutărilor); 5% revin utilizării incorecte a SIGA, ceea ce crea blocări, care au fost rezolvate în timp rezonabil.

CONCLUZII. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ

CONCLUZII

- Echipa Bibliotecii Municipale și-a conjugat eforturile resetându-și activitatea pentru a pune în aplicare soluții tehnologice inteligente în formarea abilităților pentru crearea și dezvoltarea resurselor electronice;
- Lectura rămâne o constantă în activitatea bibliotecii, educând gustul pentru carte prin diferite programe și servicii, prin achiziția de carte conform solicitărilor, preferințelor și celor mai recente apariții editoriale (*Chișinăul citește, Bătălia cărților* etc.);
- Abordarea colaborativă a creat noi oportunități de servicii, produse, pentru utilizatori, dar și pentru echipa de bibliotecari ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (*Repozitoriul HAPes, Biblioteca Digitală*);
- Biblioteca Municipală s-a implicat plener în marcarea celor 585 de ani de la prima atestare documentară a orașului Chișinău prin diverse acțiuni de interacțiune cu chișinăuienii (*Provocarea verii, Colocviile de vară* etc.);
- Campaniile Bibliotecii Municipale (*Revino la biblioteca ta și Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”*) au reușit să convingă comunitatea chișinăuiană că bibliotecile dețin un rol important în societate și au amintit chișinăuienilor că bibliotecile și-au reînceput activitatea în mediul fizic;
- Dinamismul procesului de cercetare de la Biblioteca Municipală s-a manifestat prin elaborarea și editarea unei game variate de publicații (peste 15 lucrări editate);
- Evaluarea națională prin prisma *Regulamentului privind evaluarea bibliotecilor publice* de a demonstra că instituția noastră reprezintă un model ce urmează standardele de calitate în domeniul biblioteconomic, oferă bune practici privind livrarea serviciilor pentru utilizatori, dar și reușește să se poziționeze pe scara valorică a comunității și să mențină o imagine bună în relaționarea cu partenerii, fondatorii și finanțatorii;
- Activitatea bibliotecarilor și impactul Bibliotecii Municipale la îmbunătățirea vieții chișinăuienilor a fost apreciată prin 166 de distincții, diplome, trofee și medalii.

PROBLEME

- Lipsa finanțării adecvate privind reabilitarea edificiului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”;
- Fluctuația permanentă a cadrelor de specialiști, ceea ce diminuează calitatea serviciilor orientate spre utilizatori;
- Lipsa suficientă de tehnologii informaționale ce ar permite acces eficient și echitabil la resursele bibliotecii și la mediul online pentru utilizatori;
- Constrângerea continuă a activităților bibliotecii din cauza restricțiilor pandemice.

ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ

- Marcarea celor 145 ani ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” va transmite mesajul către fondatori, parteneri și utilizatori despre misiunea bibliotecii în comunitate și tradiția de lectură publică la Chișinău;
- Consolidarea rolului bibliotecii ca lider comunitar de bază și agent al serviciilor educaționale, informaționale și culturale pentru toate categoriile de utilizatori;
- Dezvoltarea serviciilor și programelor creative și colaborative prin fortificarea și extinderea relațiilor cu partenerii;
- Resuscitarea și sporirea interesului pentru cunoaștere și dezvoltare a comunității chișinăuene prin lectură;
- Dezvoltarea serviciilor și ofertelor inovative bazate pe ODD-uri, asigurând acces la servicii prin prisma așteptărilor utilizatorilor;
- Amplificarea colecțiilor electronice, prin achiziția resurselor online pentru susținerea Accesului Deschis și digital la oferta de conținut local;
- Continuarea digitalizării unor colecții care ar face accesibilă biblioteca pentru chișinăueni;
- Crearea spațiilor inteligente facilitatoare pentru interferența socială și culturală a chișinăuienilor;
- Utilizarea instrumentelor de impact pentru cercetarea minuțioasă și corectă a necesităților informaționale, culturale și de socializare ale comunității chișinăuene.

GESTIUNE FINANCIARĂ. ACHIZIȚII PUBLICE

Pentru anul 2021 au fost aprobați **66 916 800** lei, s-au cheltuit de facto **65 763 435** lei (99,19%), au rămas 0,81 %. Planificarea bugetului pe anul 2021 a fost realizată în baza necesităților Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și în urma analizei datelor din anul 2020.

Activitatea de fundarising a avut ca rezultat suplimentarea bugetului cu **971 103,00** lei.

ECO (articol)	Descrierea	Buget alocat	Cheltuit
TOTAL		66 916 800	65 763 435
211180	Remunerarea muncii	25 705 000	25 469 571
212100	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	7 454 500	7 406 274
221110	Cheltuire combustibil si carburanților	0	17 308
221160	Cheltuieli cu materialele de uz gospodăresc	0	508 656
221190	Cheltuieli privind utilizarea altor materiale	0	49 245
222110	Energie electrică	700 000	457 214
222130	Energie termică	1 350 000	1 317 882
222140	Apă și canalizare	100 000	85 131
222190	Alte servicii comunale	50 000	53 150
222210	Servicii informaționale (internet, baze de date	370 000	401 928
222220	Servicii de telecomunicații	130 000	74 706
222300	Servicii de locațiune	700 000	633 824
222400	Servicii de transport	10 000	5 101
222500	Servicii de reparații curente	1 500 000	1 422 239
222600	Formare profesională	20 000	0
222720	Deplasări de serviciu	15 000	21 468
222910	Servicii editoriale	150 000	0
222940	Servicii de pază	85 000	188 455
222970	Servicii bancare	77 600	33 618
222980	Servicii poștale (abonare ediții periodice)	416 672	0
222990	Servicii neatribuite altor alineate (activități	88 593	0
231100	Cheltuieli privind uzura clădirilor	0	389 284
231400	Cheltuieli privind uzura mașinilor si utilajelor	0	781 873
231600	Cheltuieli privind uzura uneltelor si sculelor inventarului de productie	0	128 139
273500	Alte prestații sociale ale angajatorilor (concedii	80 000	104 855
289900	Alte cheltuieli ale instituție bugetare	0	518 345
251100	Subvenții acordate instituțiilor de stat	17 118 700	18 137 675
311120	Reparații capitale ale clădirilor	2 500 000	2 499 958
314120	Reparații capitale ale mașinilor si utilajelor	1 000 000	1 024 468
316110	Procurarea uneltelor și sculelor, inventarului de productie si gospodăresc mobilier)	3 000 000	874 946

318110	Procurarea altor mijloace fixe (carte)	2 500 000	2 461 586
331110	Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților	20 000	5 967
332110	Procurarea piese de schimb	30 000	0
336110	Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou, materialelor promoționale	850 000	2 269 572
337110	Procurarea materialelor de construcție	120 000	151 000
339110	Procurarea altor materiale (apă potabilă)	22 000	22 000
314110	Procurarea mașinilor și utilajelor (echipament tehnic)	0	188 500

ANEXE

Anexa nr. 1 Indicatori de performanță ai rețelei de biblioteci

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ – 2021

BUGET	2021	2020
Cheltuieli total	65 763 435	38 571 083,35
populația țintă	662 836	662 836
per utilizator	574,23	376,76
per populația țintă	99,21	58,19
Cheltuieli total pentru achiziții resurse informaționale	2 461 586	2 850 611,03
per utilizator	21,49	27,84
per populația țintă	3,71	4,30
% cheltuieli pentru achiziții	3,74 %	7,39 %
Venituri, sponsorizări, fonduri atrase	971 103	926 062, 97
proiecte mici	262 000	150 000
donații de carte	557 443	592 956,97
contribuții, voluntariat, donații	137 860	152 726, 40
venituri din taxe compensatorii	13 800	30 380,60
PERSONAL		
Personal	425	425
per utilizator	0,004	0,004
per 1000 locuitori	0,6	0,6
per 2300 locuitori	1,5	1,5
cheltuieli pentru personal	32 980 700	25 971 411,90
% cheltuieli pentru personal	50,15 %	67,3 %
Bibliotecari	356	357
cu studii superioare	332	330
cu studii superioare de specialitate	131	86
normă întreagă	356	357
bibliotecari zona servicii	265	265
per utilizator	0,002	0,002
per 1 000 locuitori	0,4	0,4
per 2 300 locuitori	0,9	0,9
Bibliotecari atestați	179	175
grad superior	41	38
grad I	68	60
grad II	70	77
Bibliotecari instruiți	187	170
Ore de instruire academice	21 393	15 121
per bibliotecar instruit	114,4	88,9
% de timp alocat de personal sesiunilor de formare	10,6%	13,4%

PUNCTE DE SERVIRE. DOTĂRI. ACCES. FACILITĂȚI		
Număr de biblioteci	28	28
Spațiu total / spațiu pentru utilizatori per utilizator	10 474,63 / 9 434,03 0,09 / 0,08	10 474,63 / 9 434,03 0,1 / 0,09
locuri pentru utilizatori	2 460	2 460
locuri pe cap de locuitor	0,003	0,003
Timp mediu de funcționare pe săptămână ore deschise pentru public	52 73 008	52 70 148
zile deschise pentru public	283	219
ECHIPAMENT		
Numărul total de calculatoare	435	403
Numărul de calculatoare pentru utilizatori	113	120
% calculatoare pentru utilizatori per utilizator	0,1	0,1
nr. de calculatoare per 1 000 locuitori	0,1	0,2
UTILIZARE		
Total înregistrați (deținători de card)	267 299	255 737
Utilizatori noi	11 714	8 135
Utilizatori activi	114 525	102 375
Utilizatori activi ca % din populație	17,3%	15%
Utilizatori per bibliotecar (total / zona servicii)	322 / 431	287 / 386
Intrări total	690 705	520 106
per utilizator activ	6	5,1
per zi	2 441	2 375
per oră	9,5	7
per bibliotecar (total / zona servicii)	1 940 / 2 602	1 457 / 1 959
pe cap de locuitor	1	0,8
SERVICII total	135	70
servicii de instruire	69	
servicii cultural-educative	66	
participanți total (unici)	15 037	
servicii de instruire	4 783	
servicii cultural-educative	10 254	
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 2. Sănătate și stare de bine	5	
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 4. Educație de calitate	123	
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 10. Inegalități reduse	1	
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 11. Orașe și comunități durabile	3	

Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 13. Acțiunea asupra climei	1	
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 15. Viață pe Pământ	2	
ACTIVITĂȚI total	5 551	4 827
din care expoziții	1 388	1 207
participanți	54 119	47 060
% de participanți din intrări pentru servicii de instruire	0,7	
% de participanți din intrări pentru servicii cultural-educative	1,5	
% de participanți din intrări pentru activități culturale	7,8	
BIBLIOTECA ONLINE		
Pagina Web	1	2
vizualizări	124 185	145 886
vizite	33 581	39 706
sesiuni	61 994	68 596
sesiuni per vizită	1,8	1,7
Bloguri	39	38
postări	2 331	2 772
vizualizări	951 221	953 811
vizite	655 191	652 824
vizualizare per postare	408,1	344,1
vizită per postare	281,1	235,5
Youtube		
postări	4 811	2 236
vizionări	731 713	261 776
durata vizionare	63 808,24	10 970,45
vizionări per postare	152	117,1
Twitter		
postări	2 348	1 641
vizualizări	124 232	152 838
vizualizări per postare	52,9	93,1
Facebook		
postări	18 395	197 519
interacțiuni	2 066 801	103 049 621

impact	13 742 786	
distribuirii	30 223	39 131
comentarii	34 671	21 781
aprecieri	365 994	380 735
video postări	3 968	20 463
video vizionări	938 360	1 153 756
ÎMPRUMUTUL DOCUMENTELOR	939 773	645 320
per utilizator activ	8,2	6,3
per zi	3 321	2 947
per oră	12,9	9
per bibliotecar (total / zona servicii)	2 640 / 3 540	1 808 / 2 431
pe cap de locuitor	1,4	0,97
Împrumutul electronic	174 856	144 837
Împrumut per intrări	1,4	1,2
RESURSE INFORMAȚIONALE		
Titluri adăugate stocului	5 456	4 692
per utilizator	0,05	0,005
pe cap de locuitor	0,008	0,007
Titluri total	720 485	724 650
per utilizator	6,3	7,1
pe cap de locuitor	1,1	1,1
Exemplare adăugate stocului	22 321	26 914
per utilizator	0,2	0,3
pe cap de locuitor	0,03	0,04
per titlu adăugat	4,1	5,7
Documente (stoc) total (ex.)	1 189 220	1 266 124
per utilizator	10,4	12,4
pe cap de locuitor	1,8	1,9
per titlu	1,6	1,7
Colecții (ex.)		
cărți	1 122 613	1 187 119
publicații seriale	19 780	19 151
documente AV	11 449	11 790
documente de muzică tipărită	17 536	30 304
documente electronice	15 149	15 187
alte documente: hârți, atlase, tablouri	2 692	2 572
manuscrise	1	1
Rata de înnoire a stocului (ani)	53,3	47
Rata de circulație	0,8	0,5

BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU” ÎN PRESĂ

EDIȚII APARTE. PUBLICAȚII DE AUTOR

1. **Butucel, Elena.** Universul lecturii la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” / Elena Butucel ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; coord. și red. de specialitate: Lidia Kulikovski ; resp. de ed.: dr. Mariana Harjevschi. – Chișinău : [S. n.], 2021 (Garomont Studio). – 157 p. : fot. – (Col. „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6). – Referințe bibliogr.: p. 155-157 (26 tit.). – ISBN 978-9975-3479-9-0.
2. **Capița, Ludmila.** Transilvania, trepte ale împlinirii sufletești / Ludmila Capița ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. „Transilvania” ; coord.: Mariana Harjevschi ; red. de specialitate: Lidia Kulikovski ; lector : Alexandra Tănase. – Chișinău : [S. n.], 2021 (Tipogr. „Garomont Studio” SRL). – 167 p.
3. **Coșeri, Tatiana.** Ghid practic pentru aplicarea *Regulamentului privind evaluarea bibliotecilor publice* / Tatiana Coșeri ; prefață: Lilia Tcaci ; Consiliul Biblioteconomic Național. – Chișinău : S. n., 2021. – 86 p. : tab. – ISBN 978-9975-49-478-6.
4. **Crudu, Dumitru.** Erklarunfur alles (Neue Texte aus Mitteleuropa, Osteuropa, Sudosteuropa). – Viena: Rezidenz Verlag, 2021. – P. 223-227. – ISBN 978-3-7017 -1745-3.
5. **Crudu, Dumitru.** Margareta noastră (roman). – Chișinău : Cartier, 2021. – 217 p. – ISBN 978 -9975 -79-907-2.
6. **Crudu, Dumitru.** Moi, j' ai tue Hitler (nouvelles). – Paris: Éditions *L' Harmattan*, 2021. – ISBN 978 -2-343-22879-2.
7. **Crudu, Dumitru.** Omul nou (o antologie a poeziei proletcultiste din RSS Moldovenească: 1924-1970, cu un studiu introductiv semnat de autor). – Chișinău : Cartier, 2021. – 182 p. – ISBN 978-9975-86-562.
8. **Date memorabile** ale calendarului evreiesc 2022 : Oameni. Evenimente. Fapte : Calendarul evreiesc / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Filiala „I. Mangher”; alcăt.: Angela Borsci ; red.: Tatiana Ischimji ; resp. de ed.: Anna Bațmanova. – Chișinău, 2021. – 88 p.
9. **Donțu, Tatiana.** Pledoarie pentru lectură / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. „Transilvania”; coord.: dr. Mariana Harjevschi ; red. de specialitate: dr. Lidia Kulikovski ; lector : Alexandra Tănase. – Chișinău : [S. n.], 2021 (Tipogr. „Garomont Studio” SRL). – 151 p.

10. **Goian, Natalia.** Prelucrarea informației : Manual pentru bibliotecile publice / Natalia Goian ; ed. îngr. de dr. Mariana Harjevschi ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Univ. de Stat din Moldova. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, 2021 (Tipogr. „Garomont Studio”). – (Col. „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6). – ISBN 978-9975-71-840-0.
Vol. 2. – 2021. – 232 p. : tab. – Referințe bibliogr.: p. 85-86 (23 tit.). – ISBN 978-9975-3479-2-1.
11. **Grati, Aliona.** Regele Mihai și Basarabia. O poveste uitată de neuitat. – București : Editura Eikon, 2021. – 313 p. – ISBN 978-606-49-0565-9.
12. **Ianoș Țurcanu.** **Viața mea e doar iubire** : Monogr. bibliogr. / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. „Transilvania”; alcăt.: Ludmila Capița ; contribuții: Parascovia Onciu, Valentina Leahu ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici ; ed. îngr.: Mariana Harjevschi. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2021 (Tipogr. „Garomont Studio” SRL). – 248 p. : fot. – (Col. „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-3506-0-0.
13. **In honorem Lidia Kulikovski:** Culegere de articole / director general: Elena Pintilei ; trad. în engleză: Elina Bolgarina ; Biblioteca Națională a Republicii Moldova. – Chișinău: BNRM, 2021. – 136 p. : fig., fot. color. – (Colecția „BiblioLeader”). – ISBN 978-9975-3425-7-5. – Conț.: Leadership în managementul de proiecte: criterii și abilități de succes / Ludmila Corghenci. – P. 5-15 ; Lidia Kulikovski și tribuna Simpozionului Anul Bibliologic / Vera Osoianu. – P. 15-27; Asocierile profesionale ale bibliotecarilor – factor de amplificare a statutului social și profesional / Ludmila Corghenci. – P. 28-36 ; Schimbarea și inovația cu teorie și practică / Natalia Goian. – P. 37-48 ; Inovația în bibliotecă – factor de dezvoltare durabilă a domeniului / Victoria Vasilica. – P. 49-54 ; Arta influenței sau despre liderul Lidia Kulikovski la ceas aniversar / Elena Pintilei. – P. 55-63 ; Biblioteconomia modernă – structura și frecvența termenilor în era informațională / Cristina Caterev. – P. 64-75 ; Competențe profesionale: subiect actual pentru bibliotecari / Lilia Povestca. – P. 76-89 ; Profilul patrimoniului național de documente de bibliotecă / Veronica Cosovan. – P. 90-96 ; Vorbitul de bine la români. Lidia Kulikovski mi-a arătat locul bibliotecii în Chișinău / Iulian Filip. – P. 97-101. Despre creștere / Claudia Șerbănuță. – P. 102-103 ; Un manager cu dar de la Dumnezeu, un bibliotecar ce merită respect și admirație / Anna Nagherneac, Elena Cristian. – P.104-106 ; Lidia Kulikovski – biblioteca vie a Republicii Moldova / Evan Tracz, Iurii Datii, Oleg Bursuc, Doina Podborschi, Violeta Bunescu. – P.107-112 ; Lidia Kulikovski – persoana care inspiră și nu lasă loc de

plafonare / Maria Albenițanu. – P.113-114 ; Om al bucuriei, doamna Lidia Kulikovski / Lidia Grosu. – P.115-117 ; Amintirile unei ignatiste / Liliana Juc. – P.118-119 ; Lidia Kulikovski – un suflet de altă culoare / Natalia Ghimpu. – P.120-124 ; Despre Lidia Kulikovski, omul iubitor de oameni / Elena Taragan. – P.125-126.

14. **Kulikovski, Lidia. Biblioteca interactivă** : 111 forme și metode de animație / Lidia Kulikovski ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; ed. coord.: dr. Mariana Harjevschi ; red. de specialitate: Genoveva Scobioală. – Chișinău : [S. n.], 2021 (Tiporg. „Garomont Studio” SRL). – 321 p. – (Col. de buzunar, ISBN 978-9975-3451-3-2). – Referințe bibliogr.: p. 317-321 (32 tit.). – Ind. de forme și metode de animație : p. 301-304. – ISBN 978-9975-3479-8-3.
15. **Kulikovski, Lidia. Biblioteca „Transilvania”**: trei decenii de contribuție comunitară : Monogr. / Lidia Kulikovski, Parascovia Onciu, Ludmila Capița ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” ; coord.: dr. Mariana Harjevschi; contribuții: Natalia Zavtur [et. al.]; red. de specialitate Genoveva Scobioală ; red. bibliogr.: Claudia Tricolici. – Chișinău : [S. n.], 2021 (Tiporg. „Garomont Studio” SRL). – 522 p. [1] p. : fig., fot. color, tab. – (Col. „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6). – ISBN 978-9975-3505-5-6. – Din conț.: *Excepționalii* / Mariana Harjevschi. – P. 7-8 ; *Precizări și accente introductive necesare* / Lidia Kulikovski. – P. 14-22 ; *Parteneriat de durată: BJ „O. Goga” Cluj – Biblioteca „Transilvania” Chișinău (I)* / Parascovia Onciu. – P. 85-87 ; *Din Transilvania pentru „Transilvania”* / Parascovia Onciu. – P. 90-92 ; *Servirea persoanelor dezavantajate la Biblioteca „Transilvania”* / Parascovia Onciu. – P. 102-104 ; *Reaprindeți candela...* / Parascovia Onciu. – P. 105-106 ; *Clubul de discuții „Logos”* / Parascovia Onciu. – P. 113-114 ; *Tineretul – în centrul atenției la Filiala „Transilvania”* / Larisa Staver. – P. 117-120 ; *Instituția inovativă și creativă a sectorului Ciocana* / Parascovia Onciu. – P. 120-122 ; *Lectura, un remediu eficient contra plictiselii ce apare în rândul unor adolescenți* / Ludmila Capița. – P. 122-126 ; *Descoperim și dezvoltăm talente (la Biblioteca „Transilvania”)* / Natalia Zavtur. – P. 126-127 ; *Petru Cărare: Întâlnire de suflet la Biblioteca „Transilvania”* / Raia Rogac. – P. 141-143 ; *Lumea magică a lecturii și a jocului – un univers de excepție* / Tatiana Donțu. – P. 143-145 ; *Săptămâna lecturii și a cărții pentru copii la Biblioteca „Transilvania”* / Tatiana Donțu. – P. 146 ; *Anatol Moraru în dialog cu cititorii* / Tatiana Donțu. – P. 149-150 ; *„Mielul” lui Andrei Strâmbeanu la „Ceaiul de la ora patru”* / Tatiana Donțu. – P. 152-153 ; *Spiridon Vangheli sau mitul copilăriei* / Stela Russu. – P. 154-155 ; *Liceenii încearcă să pătrundă în al șaptelea simț uman* / Larisa Staver, Violeta Moraru. – P. 162-165 ; *O seară de creație de neuitat* / Mila Șeremet. – P. 165-167 ; *Scriitorul Ion Anton în dialog cu micii cititori* / Valentina Leahu. – P.

170-171 ; Un altfel de sondaj: Cum sunt utilizatorii Bibliotecii „Transilvania”? / Lidia Kulikovski. – P. 179-183 ; Biblioteca – prietena copiilor / Ludmila Capița. – P. 185-186 ; Basarabia – pământ românesc / Ludmila Capița. – P. 251-253 ; Întâlnire de suflet: Pentru cei cu inima română, dedicată zilei de 1 Decembrie / Tatiana Donțu. – P. 253-254 ; Simpozionul „Iubim Basarabia” / Parascovia Onciu. – P. 255-256 ; Conferința științifică „27 martie în conștiința românilor” / Tatiana Donțu. – P. 257-258 ; Omagiu Marii Uniri din 1918 / Parascovia Onciu. – P. 258-262 ; Centenarul Marii Uniri în viziunea copiilor / Ludmila Capița. – P. 262-264 ; Omul care ne-a iubit necondiționat / Parascovia Onciu. – P. 374-375.

16. **Nicolae Esinencu – Fulminantă performanță literară** : Monogr. bibliogr. / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. „Onisifor Ghibu” ; coord., antologator: Vitalie Răileanu ; corpus bibliogr.: Margareta Cebotari ; red. bibliogr.: Taisia Foiu ; ed. îngr.: Mariana Harjevschi. – Chișinău : Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”, 2021 (Tipogr. „Garomont Studio” SRL). – 276 p. : fot. – (Col. „Bibliographica” / coord.: Lidia Kulikovski, ISBN 978-9975-134-81-1). – ISBN 978-9975-3479-4-5.
17. **Onciu, Parascovia**. Transilvania, biblioteca din inima mea / Parascovia Onciu ; coord.: dr. Mariana Harjevschi ; red. de specialitate: Lidia Kulikovski ; lector: Alexandra Tănase ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. „Transilvania”. – Chișinău : [S. n.], 2021. – 246 p.
18. **Pilchin, Maria**. Ștefan cel Mare 148. *Diagonale* / Maria Pilchin ; coord.: Lidia Kulikovski ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi ; il.: Vasile Botnaru ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Radio Europa Liberă Moldova. – Chișinău : [S. n.], 2021 (Tipogr. „Garomont Studio” SRL). – 132 p. : il. – (Col. „Dialoguri”, ISBN 978-9975-3506-2-4). – ISBN 978-9975-3506-3-1.
19. **Pilchin, Maria**. Tu ești rusul cel bun / Maria Pilchin ; cop.: Sergiu Stanciu. – [Chișinău] : Prut International, 2021 (F.E.-P. „Tipografia Centrală”). – 56 p. – Apare cu sprijinul Min. Educației, Culturii și Cercet. al Rep. Moldova. – ISBN 978-9975-54-564-8.
20. **Simpozionul național de studii culturale** dedicat Zilelor europene ale patrimoniului cultural. – Ed. a 3-a, 28 sept., 2021 : Rez. ale comunic. / Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”; Filiala de Arte „Tudor Arghezi”; Institutul Patrimoniului Cultural. – Chișinău, 2021. – 60 p. – Din conț.: Bibliografia creatoare de patrimoniu / Lidia Kulikovki ; Spectacolul muzealizării și literaturizării lumii / Elena Prus. – P. 24 ; Aspecte ale climatului nostru cultural / Vitalie Răileanu. – P. 26 ; Moștenirea etnografică și folclorică a lui Nichita Smochină / Ștefan Sofronovici. – P. 44-45 ; Chișinău la reportofon / Cristina Dicusar. – P. 48 ; HAPes – repozitoriu electronic al memoriei instituționale la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” / Mariana Harjevschi. – P. 52-53 ;

Patrimoniul local – sursă de cercetare a Filialei de Arte „Tudor Arghezi” prin prisma lucrărilor de specialitate / Anastasia Moldovanu. – P. 54-55 ; Proiectul *Night Guguță*: experimente teatrale / Violeta Tipa. – P. 55-56 ; Chișinăul în presa periodică interbelică / Andrei Verebcean. – P. 56-57 ; Digitizarea și prezervarea materialului arhivistic privind evoluția istorică și culturală a evreilor din Basarabia / Mariana Cocieru. – P. 58-59.

21. **Sîrbu, Ana.** Transcendența : Culegere de articole și publicații / Ana Sîrbu. – Chișinău : Tipocart Print, 2021. – 254 p. : fig. – ISBN 978-9975-56-841-8.
22. **Sofronovici, Ștefan.** Părinții ca sfinții : poezii de dragoste pentru Dumnezeu și Aproapele, pentru Neam și Țară / Ștefan Sofronovici ; pref.: Mihai Cimpoi ; ed. ad. – Buzău : Teocora, 2021. – 156 p. : il. – ISBN 9789975519717.
23. **„Studii culturale”, simpozion național.** Studii culturale : Materialele Simpozionului Național de Studii Culturale, Ed. a 2-a, 24 sept. 2020, Chișinău / coord.: Violeta Tipa. – Chișinău : Inst. Patrimoniului Cultural, 2021 (Fox Trading SRL). – ISBN 978-9975-52-213-7.
Vol. 2. – 2021. – 221 p. : fig., fot., tab. – Antetit : Inst. Patrimoniului Cultural, Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Filiala de Arte „Tudor Arghezi”. – Texte : lb. rom., rusă. – Rez. : lb. engl. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – ISBN 978-9975-3521-4-7. – **Din conț.** : Valoarea științifică a colecției Bibliotecii de Arte „Tudor Arghezi”. Documente de patrimoniu / Anastasia Moldovanu. – P. 10-23 ; Prima Enciclopedie Română – un ocean informațional al patrimoniului cultural / Alexandru Moraru. – P. 31-34 ; Tezaurul religios în colecțiile Bibliotecii „Transilvania” / Tatiana Donțu. – P. 35-42 ; Colecția de patrimoniu a Centrului Academic Internațional Eminescu – sursă pentru cercetare / Ștefan Sofronovici. – P. 43-48 ; Povestea „Ivan Turbincă”: drumul spre marele ecran / Violeta Tipa. – P. 86-95 ; Секция редких и ценных изданий библиотеки М.В. Ломоносова филиала Муниципальной библиотеки «В.П. Hasdeu» / Tamara Dunaeva. – P. 96-101 ; Редкие книги культурного документарного наследия европейского народа в фонде библиотеки им. И. Мангера / Татьяна Искимжи. – P. 102-108.
24. **Șeremet, Mila.** Utilizatorul, factorul nostru dinamic / Mila Șeremet ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. „Transilvania” ; coord.: Mariana Harjevschi ; red. de specialitate: dr. Lidia Kulikovski ; lector: Alexandra Tănase. – Chișinău : [S. n.], 2021 (Tipogr. „Garamond Studio” SRL). – 119 p.
25. **Țurcan, Nelly.** Explorarea metodelor de cercetare în biblioteconomie și știința informării / Nelly Țurcan ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”; coord. și red. de specialitate: Lidia Kulikovski ;

- resp. de ed.: Mariana Harjevschi. – Chișinău : Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, 2021 (Tipogr. „Garomont Studio” SRL). – 586 p.: fig., tab. – (Col. „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6).
26. **Vakulovski, Alexandru.** Urmuz. Cei dintâi trăsniți : [roman] / Alexandru Vakulovski. – Iași: Editura Polirom, 2021. – 216 p. – ISBN 978-973-46-8601-8.
27. **Ковальски, Виорика.** Сказка о Шаре / пер. с рум.: Иван Пилкин. – [Chișinău]: Prut Internațional, 2021. – 44 p. – ISBN 978-9975-54-560-0.
28. **Спэтару, Николае.** Апокалипсис снова отложен / пер. с рум. Иван Пилкин. – Москва: „Вест-Консалтинг”, 2021. – 88 с. ISBN 978-5-91865-659-4.
29. **Точка притяжения – Библиотека им. Ицика Мангера: 30 лет со дня основания / авт.-сост.:** Анна Бацманова, Мирослава Метляева ; Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Bibl. „I. Mangher” ; коорд.: Марианна Харжевски, Лидия Куликовски ; ред. коллегия: Татьяна Искимжи [и др.] ; ред. библиогр.: Таисия Фою. – 2-е изд. – Chișinău : Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, 2021 (Tipogr. „Garomont Studio” SRL). – 257 p. : fot. color. – (Col. „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6). – Texte : lb. rom., engl., rusă. – Rez. paral.: lb. rom, rusă. – Изд. б-ки: p. 174-254 (984 tit.). – ISBN 978-9975-3506-1-7.

EDIȚII PERIODICE. PRESA PRINT

30. **Apetri, Dumitru.** Înființarea : [despre comemorarea acad. Nicolae Dabija la CAIE] / Dumitru Apetri // Literatura și Arta. – 2021. – 29 iul. – P. 6.
31. **Ardelean, Teodor.** Cu drag, din Maramureș! : [adresarea directorului Bibl. Județene „Petre Dulfu” Baia Mare, cu ocazia aniversării dnei Lidia Kulikovski] / Teodor Ardelean // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 60-61.
32. **Arseni, Alexandru.** 30 de ani de Independență : probleme și realizări : [dr. hab. în drept, prof. univ. despre masa rotundă organizată în incinta Bibl. „Ștefan cel Mare”, filiala Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”] / Alexandru Arseni // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 2 sept. – P. 8.
33. **Bahtin, Irina.** Astrul literaturii române va lumina în veci... : [întâlnirea cu acad. Nicolae Dabija și parteneriatul Bibl. „Hristo Botev” cu Liceul Teoretic „G. Meniuc” în desfășurarea multiplelor activități dedicate *Centenarului 100 de ani de la Marea Unire a Basarabiei cu România*] / Irina Bahtin // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 1 apr. – P. 5.

34. **Balaj, Veronica.** O carte despre esență, Olimp și Hades : [cronică la „Olimp și Hades”, carte de poze și versuri despre Chișinău și alte orașe, scrisă de Victoria Fonari] / Veronica Balaj // Literatura și Arta. – 2021. – 4 mart. – P. 5.
35. **Băcioiu, Petre.** Masca și teatru: interviu cu Petre Băcioiu, actor la Teatrul Național din Cluj-Napoca / consemnare: **Elena Taragan** // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 81, Nr 2. – P. 75-87.
36. **Băciuț, Nicolae.** Biblioteca „Târgu-Mureș”, 25 / Nicolae Băciuț // Vatra veche. – 2021. – Nr 11. – P. 6.
37. **Băciuț, Nicolae.** Biblioteca „Târgu-Mureș”: 0-7-25 / Nicolae Băciuț // Vatra veche. – 2021. – Nr 11. – P. 3.
38. **Băciuț, Nicolae.** Un colț de rai : [Biblioteca „Târgu-Mureș”] / Nicolae Băciuț // Cadran. – 2021. – Nr 11. – P. 13.
39. **Beșleagă, Vladimir.** Înfrentând KGB-ul : [interviu cu scriitorul Vladimir Beșleagă] / pentru conformitate: **Dumitru Crudu** // Timpul din România. – 2021. – Nr 2. – P. 12-13; Nr 4. – P. 12-13; Nr 5. – P. 15.
40. **Biblioteca „Transilvania” la 30 de ani.** Confesiuni din inimă la ceas aniversar : [interviu cu directoarea bibl. Parascovia Onciu] / consemnare: Raia Rogac // Realități Culturale. – 2021. – Nr 11. – P. 5-13.
41. **Bondre, Vlad Ioan.** Dr. Lidia Kulikovski, la ceas aniversar / Vlad Ioan Bondre // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 220-222.
42. **Botnariuc, Ludmila.** Poezie scrisă cu cerneală sanguină : [lansarea volumului de poezie *Dorul prin stele*, aut. Silvia Postoronca la Biblioteca Centrală a BM] / Ludmila Botnariuc // Opinia liberă (Orhei). – 2021. – 9 iul. – P. 5.
43. **Butucel, Elena.** Lidia Kulikovski – doamna de carte / Elena Butucel // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 106-109.
44. **Carauș Sinița, Elena.** Director de nota zece / Elena Carauș Sinița // Teodor Ardelean – 70 de ani sub semnul homo doctus / coord.: Daliana Bonaț. – Baia Mare, 2021. – P. 88-89.
45. **Carcea, Sergiu.** Tehnologia informațională - un instrument important în bibliotecă / Sergiu Carcea, **Lilia Gamarța** // Teoria și practica administrării publice», conferință științifico-practică internațională (2021 ; Chișinău). Teoria și practica administrării publice : Materiale ale Conferinței științifico-practice internaționale, 21 mai. – Chișinău, 2021 (Tipogr. «Print-Caro»). – P. 540-543.

46. **Căpiță, Ionel.** O rază de Lumină în a Neamului Grădină: [Lidia Kulikovski – 70 de ani] : [ex-director gen. (în prezent director adjunct) al Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”, Chișinău] / Ionel Căpiță // Natura. – 2021. – Mart. – P. 14.
47. **Cărți semnate de Lidia Kulikovski:** o panoramă / Maria Pilchin, Taisia Foiu // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 24-56.
48. **„Cine iubește – nu merită moartea...”** : [în memoriam Nicolae Dabija, mesaje de condoleanțe: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Centrul Academic Internațional Eminescu] // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 1 apr. – P. 4-5.
49. **Cimpoi, Mihai.** Țesătoarea firelor de legătură : [la aniversarea dnei Lidia Kulikovski] / Mihai Cimpoi // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 62-64.
50. **Chiscop, Liviu.** Hermeneutica literară în viziunea Victoriei Fonari: (Un auxiliar didactic pentru studenți și cadre didactice) / Liviu Chiscop // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 21 oct. – P. 5, 6.
51. **Chiscop, Liviu.** Nimbul de taină a cioplitorului de ferestre : [despre monogr. bibliogr. „Nicolae Dabija, cioplitorul de ferestre”, ediție ieșită de sub tipar la Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” din Chișinău] / Liviu Chiscop // Literatura și Arta. – 2021. – 30 sept. – P. 4.
52. **Cimpoi, Mihai.** Cartea de pe raft : Nevoia de cunoaștere a lumii : [rec. la cartea „Puzzle” de Miroslava Metleaeva] / Mihai Cimpoi // Literatura și Arta. – 2021. – 16 dec. – P. 6.
53. **Cimpoi, Mihai.** Elena Dabija, bibliotecară prin vocație : [director al Centrului Academic Eminescu] / Mihai Cimpoi // Literatura și Arta. – 2021. – 11 febr. – P. 8.
54. **Cimpoi, Mihai.** O bibliotecă apărută dintr-o necesitate : [Bibl. „Târgu-Mureș” la cea de-a 25-a aniversare] / Mihai Cimpoi // Vatra veche. – 2021. – Nr 12. – P. 64.
55. **Cojocar, Irina.** Vreau ca în orașul meu... : [700+ doleanțe ale copiilor către primarul general, scrise în cadrul „Provocării verii-2021”] / Irina Cojocar // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
56. **Colesnic, Iurie.** Directoarea : [la aniversarea dnei Lidia Kulikovski] / Iurie Colesnic // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 65-68.
57. **Colesnic, Iurie.** Hotelul „Suisse”, un fel de panteon basarabean : [despre istoria hotelului „Suisse” din Chișinău, în prezent clădirea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”] / Iurie Colesnic // Săptămîna. – 2021. – 6 aug. – P. 6.
58. **Constantin, Ion.** Lidia Kulikovski – un manager înnăscut și un bibliotecar de vocație / Ion Constantin // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 69-71.

59. **Corghencea, Natalia.** O zi de neuitat : [eveniment cultural online consacrat Zilei Internaționale a Poeziei la CAIE] / Natalia Corghencea // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 1 apr. – P. 6.
60. **Cosma, Cristian.** „Nu contează ce faci, contează cu cine ești” : [interviu cu directorul Editurii Casa de Pariuri Literare, București] / pentru conformitate: Dumitru Crudu // Timpul din România. – 2021. – Nr 1. – P. 11.
61. **Cosmescu, Alexandru.** „Evitarea îmbrățișărilor poate fi o formă de drag pentru altcineva”, [interviu] / consemnare: **Alexandru Vakulovski** // RED. – 2021. – Nr 14.
62. **Cotoman, Tamara.** Lidia Kulikovski sau Lecția de biblioteconomie... / Tamara Cotoman, Ludmila Cotoman // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 110-111.
63. **Crăciun, Gheorghe.** Șansele literaturii basarabene : [interviu cu scriitorul Gheorghe Crăciun] / pentru conformitate: **Dumitru Crudu** // Timpul din România. – 2021. – Nr 6. – P. 18.
64. **Crudu, Dumitru.** O profesoară de franceză, un profesor de istorie, un bătrân, un băiat și Stalin : [fragm. din volumul „Poduri de flori” și de sârmă ghimpată în curs de apariție la ed. Humanitas] / Dumitru Crudu // Revista literară. – 2021. – Nr 5. – P. 24. – (Avanpremieră editorială).
65. **Crudu, Dumitru.** Cum m-am întâlnit eu cu un deputat la teatru : [povestire pe marginea apelului Consiliului Uniunii Scriitorilor către Parlament în care era cerută adoptarea legii lustrației] / Dumitru Crudu // Timpul din România. – 2021. – Nr 6. – P. 3. – (Editorial).
66. **Crudu, Dumitru.** De la manipulare la hohote de râs : [prez. antologiei poeziei proletcultiste din Republica Sovietică Socialistă Moldovenească: 1924-1970; aut.: Dumitru Crudu, *Omul nou*, Cartier, 2021] // Timpul din România. – 2021. – Nr 8/9. – P. 28.
67. **Crudu, Dumitru.** Două romane de Evgheni Evtușenko: De parcă cineva le-ar fi schimbat creierul din cap; Oare cine putea să fie acel scriitor moldovean atât de curajos?; Acolo unde există ideologie nu poate exista frumusețe; Vocile celor care nu au voce : [impresii referitor la cărțile: E.A. Evtușenko „Dulcele ținut al poamelor”, Minerva, BPT, 1983 ; E.A. Evtușenko „Să nu mori înainte de moarte”, CD Press, 2006 ; Alexandru Buruiană, „acid”, Casa De Pariuri Literare, 2020 ; Moni Stănilă, „Ale noastre dintru ale noastre”, Casa de Editură Max Blecher, 2020] / Dumitru Crudu // Revista literară. – 2021. – Nr 2. – P. 10. – (Jurnal de cititor).
68. **Crudu, Dumitru.** Dumitru Verdianu – un mare sculptor european / Dumitru Crudu // Timpul din România. – 2021. – Nr 6. – P. 17.
69. **Crudu, Dumitru.** Ea învăța germana în ziua alegerilor : [povestire despre alegerile la Ungheni] / Dumitru Crudu // Timpul din România. – 2021. – Nr 3. – P. 3. – (Editorial).

70. **Crudu, Dumitru.** Kaghebiștii cei vii, kaghebiștii cei morți : [despre textul *Morții cei vii, viii cei morți* de Vladimir Beșleagă, primul text literar din Republica Moldova unde se pune în discuție deconspirarea dosarelor securității] / Dumitru Crudu // Timpul din România. – 2021. – Nr 1. – P. 3. – (Editorial).
71. **Crudu, Dumitru.** Margareta noastră (fragment) / Dumitru Crudu // Timpul din România. – 2021. – Nr 7. – P. 3. – (Editorial).
72. **Crudu, Dumitru.** Nopti fierbinți cu Natalia la penitenciar : [povestire pe marginea scandalului Natalia Morari – Veaceslav Platon] / Dumitru Crudu // Timpul din România. – 2021. – Nr 5. – P. 3. – (Editorial).
73. **Crudu, Dumitru.** O minune de Crăciun : [povestire de Crăciun] / Dumitru Crudu // Timpul din România. – 2021. – Nr 8/9. – P. 3. – (Editorial).
74. **Crudu, Dumitru.** Poeme despre boală, moartea părinților, dragoste și despărțire : [Șerban Axinte: cronică la cartea de poezie „Scrâșnetul dinților”] / Dumitru Crudu // Timpul din România. – 2021. – Nr 8/9. – P. 20.
75. **Crudu, Dumitru.** Poeme țâșnitoare spre cer : [cronică la volumul de poezie „Havuz” de Simona-Grazia Dima] / Dumitru Crudu // Revista literară. – 2021. – Nr 3. – P. 15. – (Jurnal de cititor).
76. **Crudu, Dumitru.** Prima și ultima călătorie cu Iurie Sadovnic : [amintiri despre regretatul muzician Iurie Sadovnic] / Dumitru Crudu // Timpul din România. – 2021. – Nr 2. – P. 23.
77. **Crudu, Dumitru.** Ratarea ca o formă de revoltă : [impresii postlecturale asupra cărții: Ovidiu Nimigean, *Rădăcina de bucsău*, Iași, Editura Polirom, 2010] / Dumitru Crudu // Revista literară. – 2021. – Nr 10. – P. 9.
78. **Crudu, Dumitru.** Realitate sau iluzie în pictura lui Ștefan Coman : [despre pictura lui Ștefan Coman] / Dumitru Crudu // Timpul din România. – 2021. – Nr 1. – P. 2.
79. **Crudu, Dumitru.** Tristețea ei este și tristețea noastră; Cum o întâmplare petrecută pe strada 31 August m-a ajutat să înțeleg mai bine poezia Radmilei Popovici : [impresii postlecturale asupra cărților: Irina Nechit, „Masa de sărbătoare”, București, Cartea Românească, 2020 Radmila Popovici, „Vene și artere” Chișinău, Editura Arc, 2020] / Dumitru Crudu // Revista literară. – 2021. – Nr 7. – P. 18. – (Jurnal de cititor).
80. **Crudu, Dumitru.** Vă mulțumesc : [despre spectacolul „Jurnalul pacientei” în regia Danielei Burlaca ; despre receptivitatea cititorilor față de romanul „Margareta noastră” de Dumitru Crudu] / Dumitru Crudu // Timpul din România. – 2021. – Nr 4. – P. 3. – (Editorial).

81. **Crudu, Dumitru.** „Urli într-o fântână”; Primul roman sirian pe care l-am citit; Pentru a fi un om normal, trebuie să renunți la scris; Victor Vasian și noua poezie de azi : [impresii postlecturale asupra cărților: Ioana Isac „ce mai faci, poezie?”, Chișinău, Editura Cartego, 2021; Samar Yazbek, „Fata care nu se putea opri din mers”, București, Pandora M, 2020; Mikhail Bulgakov, „Maestrul și Margareta”, București, Editura Adevărul, 2011; Victor Vasian, „Dumnezeu se joacă în nisip”, Chișinău, Univers Educațional, 2021] / Dumitru Crudu // Revista literară. – 2021. – Nr 4. – P. 13. – (Jurnal de cititor).
82. **Crudu, Dumitru.** Alegem ura? : [despre alegerile din 11 iulie 2021] / Dumitru Crudu // Timpul din România. – 2021. – Nr 2. – P. 3. – (Editorial).
83. **Cudlenco, Maria.** Doamnei Lidia Kulikovski la ceas aniversar / Maria Cudlenco // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 222-224.
84. **Culicenco, Dorina.** „Mergem să-l cinstim pe Eminescu” : [despre evenimentul online dedicat Zilei Naționale a Culturii organizat de Biblioteca Centrală în parteneriat cu Liceul Teoretic „Lucian Blaga” din Iargara, Leova] / Dorina Culicenco // Făclia. – 2021. – 5 febr. – P. 3.
85. **Dabija, Elena.** „Părinții ca sfinții” : [în cadrul CAE a avut loc lansarea volumului de versuri „Părinții ca sfinții” de Ștefan Sofronovici] / Elena Dabija // Literatura și Arta. – 2021. – 16 dec. – P. 8 ; Univers Pedagogic pro. – 2021. – 16 dec. – P. 8.
86. **Dabija, Elena.** Atingerea valențelor artistice reale : [eveniment organizat la CAE cu prilejul donării de carte din partea deputatului de Iași, Vasile Citea] / Elena Dabija // Literatura și Arta. – 2021. – 28 oct. – P. 6.
87. **Dabija, Elena.** Miron Costin – cronicar, poet, diplomat : [330 de ani de la trecerea în eternitate] / Elena Dabija // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 30 dec. – P. 6.
88. **Dabija, Elena.** Poeții de pe linia întâi a renașterii naționale: [dialog între directorul Centrului Academic Eminescu, Elena Dabija și poeta Renata Verejanu] / Elena Dabija // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 26 Aug. – P. 4.
89. **Dabija, Nicolae.** Cărțile care îți dăruiesc aripi... : [omagiul adus conf. univ. dr. Lidiei Kulikovski cu ocazia aniversării] / Nicolae Dabija // Literatura și Arta. – 2021. – 4 mart. – P. 1 ; BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 72-73.
90. **De la prima** atestare documentară a orașului Chișinău s-au împlinit 585 de ani: Cu prilejul aniversării, Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” a invitat un șir de personalități marcante ale capitalei la Programul estival „Provocarea verii” // Florile Dalbe. – 2021. – 17 sept. – P. 2.

91. **De la „Vatra” Veche, la noua „Vatra veche”**: [mesaje de la personalități pentru Nicolae Băciuț, dintre care și mesaje de felicitare pentru colaborarea cu Bibl. „Târgu-Mureș”] // Vatra veche. – 2021. – Nr 12. – P. 90-92.
92. **Dicusar, Cristina**. Grupuri și cenecluri literare din Republica Moldova. Privire de ansamblu / Cristina Dicusar // Lecturi in memoriam acad. Silviu Berejan. Ed. a 5-a, 10 noiem. 2021. – Chișinău, 2021. – P. 57-61.
93. **Dicusar, Cristina**. O privire în urmă: *Margareta noastră* (aut. Dumitru Crudi) și *Sălbaticii copii dingo* (aut. Vasile Ernu) : [recenzii] / Cristina Dicusar // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
94. **Dicusar, Cristina**. Simona Popescu sau poezia în dialog / Cristina Dicusar // Filologia modernă: realizări și perspective în context european Eugeniu Coșeriu: 100 de ani de la naștere. Limbajul ca sumă de valori. Ed. a 15-a, 7-8 oct. 2021, Chișinău. – Chișinău, 2021. – P. 150-154.
95. **Dicusar, Cristina**. „Ard pădurile” de Paula Erizanu / Cristina Dicusar // Timpul din România. – 2021. – Nr 2. – P. 8.
96. **Dicusar, Cristina**. „Sînt alta” de Svetlana Cârștean / Cristina Dicusar // Timpul din România. – 2021. – Nr 8/9. – P. 18.
97. **Dicusar, Cristina**. Autenticitate și umor în „3ml de Konfidor” de Ion Buzu / Cristina Dicusar // Timpul din România. – 2021. – Nr 7. – P. 9.
98. **Dicusar, Cristina**. Doisprezece într-o barcă : [rec. la antologia „Patru plus patru plus patru. Tineri poeți din Chișinău” coord. de Dumitru Crudu (Editura Prut Internațional, 2020)] / Cristina Dicusar // Timpul din România. – 2021. – Nr 1. – P. 9.
99. **Dicusar, Cristina**. Kazuo Ishiguro „Un artist al lumii trecătoare” / Cristina Dicusar // Timpul din România. – 2021. – Nr 2. – P. 10.
100. **Dicusar, Cristina**. „Orașul care inspiră” : [privire de ansamblu asupra evenimentelor creative, desfășurate în cadrul Programului „Provocarea verii”] / Cristina Dicusar // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
101. **Dicusar, Cristina**. Chișinău la Reportofon : [un nou proiect al Secției „Memoria Chișinăului”] / Cristina Dicusar // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
102. **Dicusar, Cristina**. O privire în urmă: „Margareta noastră” și „Sălbaticii copii dingo” : [rec. la romanele scrise de Dumitru Crudu și Vasile Ernu] / Cristina Dicusar // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
103. **Dodu-Savca, Carolina**. Textul... ca mască (fragment dintr-o lecție publică) / Carolina Dodu-Savca // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 81, Nr 2. – P. 89-101.

104. **Don-Ciobanu, Lilia.** O nouă perspectivă asupra lecturii ca proces de comprehensiune în Biblioteca „Ovidius” din Chișinău : [din experiențele acumulate în cadrul atelierelor de lectură și interpretare a textului, desfășurate pe platformele Zoom, Viber, Messenger] / Lilia Don-Ciobanu // Magazin Bibliologic. – 2021. – Nr 3/4. – P. 64-69.
105. **Ducan, Răzvan.** Biblioteca „Târgu-Mureș” din Chișinău, în sărbătoare / Răzvan Ducan // Cadran. – 2021. – Nr 11. – P. 19-22.
106. **Filip, Iulian.** „Dragă poete, dragă prietene Nicolae Băciuț” : [răspuns solicitării lui Nicolae Băciuț de a scrie câteva gânduri pentru „Vatra veche” despre Biblioteca „Târgu-Mureș”, la 25 de ani] / Iulian Filip // Vatra veche. – 2021. – Nr 11. – P. 5.
107. **Filip, Iulian.** Înțelegeri duminicale : [despre Congresul Mondial al Eminescologilor, ed. a X-a 2021] / Iulian Filip // Literatura și Arta. – 2021. – 9 sept. – P. 7.
108. **Filip, Iulian.** Lidia Kulikovski mi-a arătat locul bibliotecii în Chișinău : [despre bibl. „Transilvania”, „Onisifor Ghibu”, „Târgu-Mureș”, „Târgoviște”, „Alba Iulia”, „Ovidius”, „Ștefan cel Mare”, „Maramureș”, „Liviu Rebreanu”] / Iulian Filip // Literatura și Arta. – 2021. – 11 mart. – P. 6 ; BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 74-78.
109. **Filip, Iulian.** Tot mai multe poduri peste Prut : [despre aniversarea a 25-a a Bibl. „Târgu-Mureș” din Chișinău] / Iulian Filip // Literatura și Arta. – 2021. – 2 dec. – P. 9.
110. **Foiu, Taisia.** Carol Schmidt în agenda evenimentelor Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” (2011-2021) / Taisia Foiu, **Andrei Verebcean** // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
111. **Foiu, Taisia.** Provocarea verii 2021: Descoperim orașul prin excursii / Taisia Foiu // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
112. **Fonari, Victoria.** Haos și Cosmos în creația eminesciană – o perspectivă inedită marca Mihai Cimpoi / Victoria Fonari // Bucovina literară. – 2021. – Nr 1/3. – P. 43-48.
113. **Fonari, Victoria.** Inaugurarea muzeului Nicolae Dabija la USM / Victoria Fonari // Literatura și Arta. – 2021. – 2 iul. – P. 7.
114. **Fonari, Victoria.** Perspectivele hermeneutice din jurnalul acad. Eugen Simion / Victoria Fonari // Literatura și Arta. – 2021. – 17 iun. – P. 7.
115. **Fonari, Victoria.** Salonul Internațional de Carte Alma Mater Librorum (Suceava, 25-26 noiembrie 2021) / Victoria Fonari // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 2 dec. – P. 2 ; Făclia. – 2021. – 10 dec. – P. 2.
116. **Gala Premiilor BM „B.P. Hasdeu”** pentru debut în literatură // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 81, Nr 2. – P. 126-131. – (Consemnare: Raia Rogac).

117. **Goian, Natalia.** „... O aniversare marcantă” / Natalia Goian // Cercetătorul și profesorul Nelly Țurcan: model de dezvoltare în profesie: Monogr. biobibliogr. – Chișinău, 2021. – P. 75-76.
118. **Goian, Natalia.** Lidia Kulikovski – Omul cu idei : [omagiul adus dnei Lidia Kulikovski la aniversarea a 70-a] / Natalia Goian // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 192-195.
119. **Goian, Natalia.** Principiile de descriere bibliografică: ce s-a schimbat? / Natalia Goian // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 81, Nr 2. – P. 7-22.
120. **Goldman, Vera.** Curiozități despre arici : [expoz. tematică cu același titlu la Bibl. „Alexandru Donici” din capitală] / Vera Goldman // Florile Dalbe. – 2021. – 19 noiem. – P. 7.
121. **Grati, Aliona.** Critica dialogică // Opera literară ca dialog și relație. Dialogica, Imagologia, Sociocritica, Critica orientată către cititor, Ergocritica / A. Grati, E. Iovu-Macari, O. Popa [et. al.]; coord. : Aliona Grati. – Chișinău, 2021. – P. 15-114. – (Col. „Varia”). – ISBN 978-9975-85-322-4.
122. **Grati, Aliona.** Trei decenii de literatură în Republica Moldova // Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine : Culeg. de art. și materiale ale conf. șt. intern. – Ed. a IV-a, Chișinău, 28-29 sept. 2021. – Iași-Chișinău, 2021. – P. 44-53. – Supl. al rev. șt. „Authentication and Conservation of Cultural Heritage. Research and Technique” / coord. : Liliana Condtraticova.
123. **Grati, Aliona.** Mitropolitul Gavriil Bănulescu-Bodoni : „Portretul complet” al unei personalități providențiale : [dialog cu Nicoleta Vornicu, dr. hab. în arte vizuale] / Aliona Grati // Dialogica. Rev. de studii culturale și literatură. – 2021. – Anul II, (Nr 2) Mai-Aug. – P. 6-13.
124. **Grati, Aliona.** 100 de ani de la înființarea Teatrului Național din Chișinău : [dialog cu directorul Teatrului Național din Chișinău Petru Hadârcă] / Aliona Grati // Dialogica. Rev. de studii culturale și literatură. – 2021. – Anul III, (Nr 3) Sept.-Dec. – P. 6-19.
125. **Grosu, Lidia.** Înțelepciunea erelor trecute: [despre lansarea Albumului retrospectiv *Biblioteca Județeană „George Coșbuc” Bistrița-Năsăud (2013-2020)* și a cărții *Amurgul manuscriselor – Album Nicolae Manolescu*, apariții coord. de scriitorul Ioan Pinte] / Lidia Grosu // Făclia. – 2021. – 29 oct. – P. 1.
126. **Grosu, Lidia.** O scriu lumină... : [articol-omagiul cu referință la activitatea profesională a dnei Lidia Kulikovski, dr. conf. univ., în legătură cu jubileul de 70 de ani] / Lidia Grosu // Făclia. – 2021. – 5 mar. – P. 3 ; BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 112-113.
127. **Grosu, Lidia.** Ochiul vigilent axat pe valori umane : [analiza literară a cărții *Fabule* de Diana Sava Daranuța] / Lidia Grosu // Literatura și Arta. – 2021. – 2 sept. – P. 10.

128. **Gumeni, Svetlana.** Activitatea bibliotecilor în situații de criză (Studiu de caz) : [Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”] / Svetlana Gumeni // Analele Științifice ale Universității de Stat din Moldova. Ser. „Lucrări Studentești”. – Chișinău, 2021. – P. 149-152.
129. **Hadârcă, Ion.** Lidia Kulikovski – un Om de cultură și un coleg de generație / Ion Hadârcă // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 79-81.
130. **Harjevschi, Mariana.** Cultura lecturii la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” : [cuv. introd.] / Mariana Harjevschi // Butucel Elena. Universul lecturii la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău, 2021. – P. 7-8.
131. **Harjevschi, Mariana.** De la lectură la învățare. Potențialul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” de valorizare a istoriei orașului Chișinău în cadrul Programului „Provocarea verii”, ed. 2021 / Mariana Harjevschi // Dialogica. – 2021. – Anul III, (Nr 3). – Sept.-Dec. – P. 20-25.
132. **Harjevschi, Mariana.** Lidia Kulikovski – generator de inovații și idei bune / Mariana Harjevschi // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 102-105.
133. **Harjevschi, Mariana.** Platformele online – instrumente de stimulare a lecturii // Lectura și scările : culeg. de art. / Mariana Harjevschi. – Chișinău, 2021. – Vol. II. – P. 174-181.
134. **Harjevschi, Mariana.** 30 de ani în avangarda diversității culturale = 30 лет в авангарде культурного разнообразия : [cuv. introd.] / Mariana Harjevschi // Точка притяжения – Библиотека им. Ицика Мангера: 30 лет со дня основания. – Chișinău, 2021. – С. 7-8.
135. **Herța, Valeriu.** Cum am întâlnit-o pe Lidia Kulikovski... / Valeriu Herța // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 114.
136. **Iftodi, Lina.** Biblioteca „Liviu Rebreanu” la vârsta... cunoașterii : [aniversarea a 14 ani de la fondarea Bibl. „Liviu Rebreanu”, filială a BM „B.P. Hasdeu”] / Lina Iftodi // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 25 noiem. – P. 7.
137. **Iftodi, Lina.** Parteneriat cultural pentru totdeauna : [despre vizita scriitorului, directorului Bibliotecii Județene „George Coșbuc” din Bistrița-Năsăud la Biblioteca „Liviu Rebreanu”] / Lina Iftodi // Univers Pedagogic pro. – 28 oct. – P. 8.
138. **Iftodi, Lina.** Vacanța de vară – anotimpul cunoașterii : [citim și cunoaștem Chișinăul în cadrul Programului estival „Provocarea verii” la Filiala „L. Rebreanu”] / Lina Iftodi // Făclia. – 2021. – 16 iul. – P. 3.
139. **Istru, Victoria.** Victoria Istru: La sfârșitul anilor '40 brutăriile noastre au început să coacă pâine albă : [interview preluat din rubrica „Chișinău la reportofon”] / pentru conformitate : **Cristina Dicusar** // Timpul din România. – 2021. – Nr 1. – P. 20.

140. **Juc, Liliana.** Gânduri din cărți : [impresii despre cărțile: *Totentanz sau Viața unei nopți* de Claudia Partole, *Tema pentru acasă* de Nicolae Dabija și a prozei memorialiste *Căsuța de la răscruce* de Ion Druță] / Liliana Juc // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 81, Nr 2. – P. 140-144.
141. **Juc, Liliana.** Portret : [la aniversarea dnei Lidia Kulikovski] / Liliana Juc // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 115-116.
142. **Juc, Liliana.** Programul estival „Provocarea verii” (ediția 2021) în evocări / Liliana Juc // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
143. **Juc, Victor.** Masca în politică: interviu cu Victor Juc / consemnare: Liliana Juc // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 81, Nr 2. – P. 88-89.
144. **Knight, Etheridge:** O fabulă, Distrus, Haiku : [poezie] / Etheridge Knight ; trad. din lb. engleză de **Cristina Dicusar** // Timpul din România. – 2021. – Nr 1. – P. 22.
145. **Kulikovski, Lidia.** Biblioteca „Transilvania” prin imima Parascoviei Onciu : [art. introd.] / Lidia Kulikovski // Parascovia Onciu. Transilvania, biblioteca din inima mea. – Chișinău, 2021. – P. 3-7.
146. **Kulikovski, Lidia.** Cartea și Bibliotecă pledoarie pentru lectură : [art. introd.] / Lidia Kulikovski // Tatiana Donțu. Pledoarie pentru lectură. – Chișinău, 2021. – P. 3-6.
147. **Kulikovski, Lidia.** Convorbiri în (și despre) bibliotecă // Pilchin Maria. Ștefan cel Mare 148. Diagonale. – Chișinău, 2021. – P. 15-17; BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 169-171.
148. **Kulikovski, Lidia.** De la oameni pentru oameni : [art. introd.] / Lidia Kulikovski // Pilchin Maria. Ștefan cel Mare 148. Diagonale. – Chișinău, 2021. – P. 7-11.
149. **Kulikovski, Lidia.** Lidia Kulikovski – BiblioRequest : [interviu cu dr. conf. univ. L. Kulikovski] / consemnare de Maria Bivol // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P.172-175.
150. **Kulikovski, Lidia.** Lidia Kulikovski: carte mereu cu inima deschisă : [interviu cu Lidia Kulikovski] / consemnare de Raia Rogac // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 144-160.
151. **Kulikovski, Lidia.** Lidia Kulikovski: „Nu vă speriați, cartea nu va dispărea” : [interviu cu Lidia Kulikovski] / consemnare: Emilia Ghețu // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 161-168.
152. **Kulikovski, Lidia.** Lidia Kulikovski – un (auto)portret aniversar : [interviu cu Lidia Kulikovski] / consemnare: Nelly Țurcan // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 134-143.
153. **Kulikovski, Lidia.** Ludmila Capița – oglindă retrovizoare a Bibliotecii „Transilvania” / Lidia Kulikovski : [art. introd.] // Ludmila Capița. Transilvania, trepte ale împlinirii sufletești. – Chișinău, 2021. – P. 3-6.

154. **Kulikovski, Lidia.** Reușita vine din pasiune: [art. introd.] / Lidia Kulikovski // Mila Șeremet. Utilizatorul, factorul nostru dinamic. – Chișinău, 2021. – P. 3-8.
155. **Kulikovski, Lidia.** Un proiect vizionar, o bibliotecă-poveste / Lidia Kulikovski // Точка притяжения – Библиотека им. Ицика Мангера: 30 лет со дня основания. – Chișinău, 2021. – С. 76-85.
156. **Lansare-conferință „Nicolae Dabija, cioplitorul de ferestre” / consemnare: Elena Taragan // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 81, Nr 2. – P. 144-147.**
157. **Leahu, Nicolae.** Poezia n-a fost niciodată o afacere pentru poeți : [interviu cu scriitorul, crit. literar și profesorul Nicolae Leahu] / pentru conformitate: **Dumitru Crudu // Timpul din România. – 2021. – Nr 8/9. – P. 12-14.**
158. **Lidia Kulikovski: Curriculum Vitae // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 8-17.**
159. **Lidia Kulikovski** sau Cum arată tinerețea la 70 de ani : [omagiu din partea echipei BM] // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 100-101.
160. **Luchiancicova (Metleaeva), Miroslava.** Efrem Bauch: O tentativă a înțelegerii istoriei neamului / Miroslava Luchiancicova (Metleaeva) // Limbă, Literatură, Folclor. – 2021. – Nr 1. – P. 135-138.
161. **Luchiancicova (Metleaeva), Miroslava.** „Olimpul din Lipcani” – un fenomen literar basarabean / Miroslava Luchiancicova (Metleaeva) // Limbă, Literatură, Folclor. – 2021. – Nr 1. – P. 43-57.
162. **Lypkhan: Sunt prea sexy pentru literatura română : [interviu cu tânărul scriitor] / consemnare: Alexandru Vakulovski // RED. – 2021. – Nr 15.**
163. **Machidon, Gabriela Alef.** Călătorie la frații noștri din Basarabia : [despre lansarea antologiilor „Mărgăritare de dincolo de Prut”, „Sub Flamura Unirii”, „Lumini de curcubeu în pandemie” la CAIE] / Gabriela Alef Machidon // Lumini stelare. – 2021. – Iul.-Sept. (Nr 7/9). – P. 1; 4.
164. **Marinescu Bergmann, Irina.** Întâlnire on-line „Purtăm din facere imboldul revenirii...” , autor Nicolae Bălțescu : [lansarea volumului „Purtăm din facere imboldul revenirii...” coord. de Biblioteca Centrală, eveniment moderat de Victoria Fonari, dr. conf., scriitoare] / Irina Marinescu Bergmann // Creneluri Sighișorene. – 2021. – Nr 18. – P. 42-43.
165. **Mășcăuțanu, Nadejda.** Revista bilingvă română-spaniolă „Passion 4 LIFE” : [donația de carte și a revistei „Passion 4 LIFE” pentru Biblioteca Centrală de la scriitorii Marinela Trifan și Costinel Lungu, conaționali noștri din Spania] / Nadejda Mășcăuțanu // Făclia. – 2021. – 2 iul. – P. 8.
166. **Mățaș, Nicolae.** Un neobosit trudnic pe ogorul vieții noastre spirituale : [la aniversarea dnei Lidia Kulikovski] / Nicolae Mățaș // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 82-90.

167. **Mihăilă, Alexandru.** „Unde gândul se întâlnește cu visul...”: [despre volumul de debut „Versete tomnatice” de Svetlana Vizitiu] / Alexandru Mihăilă // Literatura și Arta. – 2021. – 8 iul. – P. 7.
168. **Miron, Svetlana.** Valeriu Herța – voluntar și donator al Bibliotecii Naționale / Svetlana Miron // Magazin bibliologic. – 2021. – Nr 1/2. – P. 29-31.
169. **Mîndru, Marina.** Cunoaștem Chișinăul prin activități ludice [în cadrul Programului „Provocarea verii”] / Marina Mîndru // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
170. **Moldovan, Liliana.** La mulți ani Bibliotecii „Târgu-Mureș” din Chișinău – 25 de ani de activitate / Liliana Moldovan // Cadran. – 2021. – Nr 11. – P. 16.
171. **Moldovanu, Anastasia.** Un specialist de marcă : [aniversarea a 75 de ani a lui Tudor Palladi, poet, critic literar] / Anastasia Moldovanu // Literatura și Arta. – 2021. – 10 iun. – P. 7.
172. **Moraru, Alexandru.** „Toți au murit!” : [despre foametea din Basarabia 1946-1948] / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2021. – 16 iul. – P. 14.
173. **Moraru, Alexandru.** 1940: anul în care au năvălit „eliberatorii” / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2021. – 22 oct. – P. 14 ; 29 oct. – P. 14 ; 5 noiem. – P. 14 ; 12 noiem. – P. 14 ; 19 noiem. – P. 14 ; 26 noiem. – P. 14.
174. **Moraru, Alexandru.** Anii 90, secolul XX: „Alunecări de teren în partidul comunist” (1, 2) / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2021. – 16 apr. – P. 14 ; 23 apr. – P. 14.
175. **Moraru, Alexandru.** Biblioteca Națională sub tutela Mareșalului [Ion Antonescu] / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2021. – 17 dec. – P. 11.
176. **Moraru, Alexandru.** Biserica Catolică în RSSM: Documente (III) / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2021. – 1 oct. – P. 14.
177. **Moraru, Alexandru.** Credința mozaică în RSSM: documente (II) // Gazeta de Chișinău. – 2021. – 15 oct. – P. 14.
178. **Moraru, Alexandru.** Crimele sovietice la Consulatul Italian din Chișinău : [despre crimele săvârșite de organele N.K.V.D-ului în timpul regimului sovietic] / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2021. – 9 iul. – P. 14.
179. **Moraru, Alexandru.** Dușmanii puterii sovietice : (Basarabia împotriva comunismului) / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2021. – 29 ian. – P. 14 ; 5 febr. – P. 14 ; 12 febr. – P. 10 ; 19 febr. – P. 11.
180. **Moraru, Alexandru.** Evreii în Gulag (1-3) / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2021. – 26 febr. – P. 14 ; 5 mar. – P. 14 ; 12 mar. – P. 14.

181. **Moraru, Alexandru.** În martie 1918, bunicul meu a votat Unirea / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2021. – 19 mar. – P. 14 ; 26 mar. – P. 14.
182. **Moraru, Alexandru.** Povara romanității (1, 2) : [sentimentul național la începutul anilor '70, pe documentele din Arhiva organizațiilor social-politice a RM] / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2021. – 2 apr. – P. 14 ; 9 apr. – P. 14.
183. **Moraru, Alexandru.** Răvașe patriotice : [despre formarea Republicii Moldova ca stat și Declarația de Independență din 27 august 1991, documente de arhivă] / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2021. – 14 mai. – P. 11 ; 21 mai. – P. 14.
184. **Moraru, Alexandru.** S-a sinucis pentru o călimară... : [studiu asupra situației copiilor din Basarabia după 1944] / Alexandru Moraru // Gazeta de Chișinău. – 2021. – 30 iul. – P. 14.
185. **Moroșanu, Andrei.** Lacrima și rana artistului : [eveniment consacrat scriitorului Nicolae Dabija, desfășurat în incinta Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”, la care s-a lansat monografia „Nicolae Dabija, cioplitorul de ferestre”] / Andrei Moroșanu // Literatura și Arta. – 2021. – 3 iun. – P. 6.
186. **Movilă, Lică.** Cărțile ne fac vacanța mai frumoasă : [impresiile copiilor de la liceele „O. Ghibu”, „L. Deleanu” și „P. Rareș” din sectorul Buiucani despre Tabăra de vară din cadrul Bibl. „Alba Iulia”] / Lică Movilă // Florile Dalbe. – 2021. – 3 sept. – P. 2.
187. **Neaga, Igor.** Servicii și practici inovatoare în biblioteci / Igor Neaga, **Lilia Canțâr** // Teoria și practica administrării publice», conferință științifico-practică internațională (2021 ; Chișinău). Teoria și practica administrării publice : Materiale ale Conferinței științifico-practice internaționale, 21 mai. – Chișinău, 2021 (Tipogr. «Print-Caro»). – P. 552-556.
188. **Nicolae Mătcaș:** Risipă și Măsură : [în incinta Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu” a avut loc lansarea volumului „Risipă și Măsură: Biobibliografie + DVD”, omagiu adus prof., scriitorului, ex-ministrului Nicolae Mătcaș cu ocazia împlinirii a 80 de ani] // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 7 ian. – P. 8.
189. **Olărescu, Angela.** Chișinăul în volumele „Identitățile Chișinăului” / Angela Olărescu // Realități Culturale. – 2021. – Nr 8. – P. 3.
190. **Olărescu, Angela.** Conferința științifică internațională „Basarabia – centru al mișcării de eliberare națională a bulgarilor” / Angela Olărescu // Revista de Etnologie și Culturologie. – 2021. – Vol. XXIX. – P. 135-137.
191. **Olărescu, Angela.** Festivalul Internațional de Poezie „Renata Verejanu” : [ed. a VIII-a, Chișinău] / Angela Olărescu // Univers Pedagogic pro. – 2021. – Nr. 32. – P. 6.

192. **Olărescu, Angela.** Masca pe scena bibliotecii : [despre Săptămâna Științei desfășurată în cadrul Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu” cu genericul „Masca sunt eu”] / Angela Olărescu // Realități Culturale. – 2021. – Febr. (Nr 2). – P. 3.
193. **Olărescu, Angela.** Considerații privind contribuția Bibliotecii „Hristo Botev” la dezvoltarea culturii bulgare / Angela Olărescu // Magazin bibliologic. – 2021. – Nr 3/4. – P. 198-201 ; Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare : conf. științifică internațională, ed. a XIII-a, Programul și rez. comunic., Chișinău, 27-28 mai 2021. – Chișinău, 2021. – P. 104.
194. **Onciu, Parascovia.** Biblioteca ne-a unit destinele : [la aniversarea dnei Lidia Kulikovski] / Parascovia Onciu // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 117-123.
195. **Onciu, Parascovia.** Confesiuni din inimă la ceas aniversar: [un interviu cu directoarea Filialei „Transilvania” Parascovia Onciu] / consemnare: Raia Rogac // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
196. **Osoianu, Vera.** Lidia Kulikovski și tribuna Simpozionului Anul Bibliologic / Vera Osoianu // Magazin bibliologic. – 2021. – Nr 1/2. – P.175-181.
197. **Păsat, Dumitru.** Dumitru Păsat: „Scrisul, pentru mine, este cea mai plăcută îndeletnicire...” : [interviu cu cărturarul Dumitru Păsat] / Vera Harti // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 8 iul. – P. 4; Literatura și Arta. – 2021. – 8 iul. – P. 5.
198. **Păsat, Dumitru.** Universul lecturii: [despre Campania de atragere și fidelizare a utilizatorilor „Fii deștept! Ia un card inteligent” la Biblioteca „Liviu Rebreanu”] / Dumitru Păsat // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 23 sept. – P. 7.
199. **Pântea, Natalia.** „Țipă cât poți” – un roman despre identitatea multiplă : [despre acțiunea romanului și eroina principală] / Natalia Pântea // Timpul (România). – 2021. – Mai/Apr. – P. 7.
200. **Pereteatcu, Tamara.** Tezaur de carte românească : [despre aniversarea a 30 de ani de la fondarea Bibl. „Transilvania” a BM „B.P. Hasdeu”, la acest eveniment au fost lansate cărți și s-au făcut donații de carte din Cluj] / Tamara Pereteatcu // Florile Dalbe. – 2021. – 1 oct. – P. 3.
201. **Petrencu, Anatol.** Istoria fără falsuri și legende kominterniste : [despre noul volum *Adevărul despre Odesa sub români* al lui Alexandru Moraru] / Anatol Petrencu // Gazeta de Chișinău. – 2021. – 22 ian. – P. 14.
202. **Pilchin, Ivan.** Arta de a recomanda o carte / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 81, Nr 2. – P. 5-6.

203. **Pilchin, Ivan.** *Cool* – Cultură – Kulikovski : [editorial] / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 5-6.
204. **Pilchin, Ivan.** 2021 – anul aniversărilor : [editorial] / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
205. **Pilchin, Ivan.** Lidia Kulikovski și managementul bunului-simț / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 212-219.
206. **Pilchin, Ivan.** статья гоголем (= să devin gogol), человек-аквариум (= omul-acvariu), ивангелие для тебя (= ivanghelie pentru tine) / trad. în română de Maria Pilchin // '20. Antologie de poezie tânără din Basarabia / sel. și pref.: Lucia Țurcanu. – Chișinău, 2021. – P. 99-105.
207. **Pilchin, Ivan.** „Ce a însemnat pentru dumneavoastră anul 2021”. Biografii și bibliografii pe timp de pandemie : [ancheta „Contrafort”] / Ivan Pilchin // Contrafort. – 2021. – Dec. (Nr 6) (anul XXVIII). – P. 11.
208. **Pilchin, Ivan.** Aventurile narațiunii în romanul „Hipnotic” de Val Butnaru / Ivan Pilchin // Revista literară. – 2021. – Nr 6. – P. 11.
209. **Pilchin, Maria.** Oblomovismul ca personaj în mileniul trei : [cronică la eseu *Un halat pentru un secol. Oblomovismul în răspăr* (Tracus Arte, 2021) de Iacob Florea] / Maria Pilchin // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 81, Nr 2. – P. 148-151.
210. **Pilchin, Maria.** „Regele Lear” sau cum revenim la Shakespeare / Maria Pilchin // Contrafort. – 2021. – Nr 4. – P. 18.
211. **Pilchin, Maria.** 7 spectacole excepționale într-o reuniune a teatrelor naționale românești la Chișinău / Maria Pilchin // Timpul din România. – 2021. – Nr 6. – P. 20.
212. **Pilchin, Maria.** Antonina Sârbu sau *amintirile ca o binecuvântare* / Maria Pilchin // Moldova. – 2021. – Mar.-Apr. – P. 47-53.
213. **Pilchin, Maria.** Bibliotecile care facilitează cultura prin joc / Maria Pilchin // Timpul din România. – 2021. – Nr 3. – P. 16.
214. **Pilchin, Maria.** Cocoșul roșu este totuși un cocoș / Maria Pilchin // Moldova. – 2021. – Noiem.-Dec. – P. 48-54.
215. **Pilchin, Maria.** Exercițiu alterității este, de fapt, un exercițiu de civilizație : Interviu cercetăt. Nadejda Ivanov cu scriitoarea Maria Pilchin // Timpul din România. – 2021. – Nr 4. – P. 16.
216. **Pilchin, Maria.** Hose Pablo, hype-ul și e-poezia / Maria Pilchin // Moldova. – 2021. – Ian.-Febr. – P. 76-79.

217. **Pilchin, Maria.** Jurnal de spectator (Reuniunea Teatrelor Naționale Românești la Chișinău – 2021) / Maria Pilchin // Contrafort. – 2021. – Nr 3. – P. 10-11.
218. **Pilchin, Maria.** Lectura publică în epoca Facebook / Maria Pilchin // Lectura și scările. Culeg. de art. – Chișinău, 2021. – Vol. II. – P. 52-63.
219. **Pilchin, Maria.** Lena Chilari: „Scriu ca să nu mor” / Maria Pilchin // Revista literară. – 2021. – Nr 2. – P. 22.
220. **Pilchin, Maria.** Lidia Kulikovski și managementul diferendelor / Maria Pilchin // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 204-211.
221. **Pilchin, Maria.** Poemul Lidiei / Maria Pilchin // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 225.
222. **Pilchin, Maria.** Moldova poezilor: 12 incursiuni în teritoriu / Maria Pilchin // Moldova. – 2021. – Iul.-Aug. – P. 98-106.
223. **Pilchin, Maria.** Moni Stănilă și poezia ca *ars credentiae*/ Maria Pilchin // Revista literară. – 2021. – Nr 1. – P. 22.
224. **Pilchin, Maria.** Nu mai spune că dragostea e poveste / Maria Pilchin // Scriptor. – 2021. – Mar.-Apr. – P. 31-32.
225. **Pilchin, Maria.** Nu puteam picta ochii sfinților / Maria Pilchin // Revista literară. – 2021. – Nr 12. – P. 22.
226. **Pilchin, Maria.** O reuniune a teatrelor românești la Chișinău: impresii și expresii / Maria Pilchin // Moldova. - 2021. – Sept.-Oct. – P. 35-43.
227. **Pilchin, Maria.** Omul fericit cu o „garderobă de măști în culori vii, jucăușe” / Maria Pilchin // Revista literară. – 2021. – Nr 4. – P. 22.
228. **Pilchin, Maria.** Poezia astringentă, poezia otrăvurilor / Maria Pilchin // Moldova. – 2021. – Mai-Iun. – P. 80-93.
229. **Pilchin, Maria.** Poezia ca ecolatrie: „oxigenul părăsind plămânii învinșilor” / Maria Pilchin // Revista literară. – 2021. – Nr 5. – P. 22.
230. **Pilchin, Maria.** Poezia pandemiei în 6 cărți / Maria Pilchin // Timpul din România. – 2021. – Nr 2. – P. 10.
231. **Pilchin, Maria.** Poezia și omul rutinat / Maria Pilchin // Revista literară. – 2021. – Nr 7. – P. 22.
232. **Pilchin, Maria.** Poezia, un buton de dat realitatea la maximum / Maria Pilchin // Revista literară. – 2021. – Nr 11. – P. 22.

233. **Pilchin, Maria.** Revenirea actorului Petru Vutcărău / Maria Pilchin // Regele a murit. Trăiască regele! Petru Vutcărău, chintesența unei iubiri: Spectacol-Lectură în 2 acte și 2 antracte, cu Prolog, Epilog și Caiet de sală / Liliana Popușoi, Mircea V. Ciobanu. – Chișinău, 2021. – P. 224.
234. **Pilchin, Maria.** Sexualitate și (im)perfectiune / Maria Pilchin // RED. – 2021. – Nr 1 [Ediția 1]. – P. 151.
235. **Pilchin, Maria.** Spre o biografie alternativă / totală a literaturii / Maria Pilchin // În căutarea cititorului pierdut : [antologie] / Bălan Cătălina, Băltașu Dorica, Faur Lia ș. a. – București, 2021. – P. 139-147.
236. **Pilchin, Maria.** Un portret bibliografic / Maria Pilchin // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
237. **Pilchin, Maria.** Un roman „sub semnul enigmei” / Maria Pilchin // Scriptor. – 2021. – Mai-Iun. – P. 69-70.
238. **Pilchin, Maria.** Vom zâmbi doar cu ochii / Maria Pilchin // Revista literară. – 2021. – Nr 6. – P. 22.
239. **Plugaru, Mihaela.** Leo Butnaru și parcursul artistic al lecturii : [despre evenimentul online dedicat Zilei Cititului Împreună organizat de Bibl. Centrală în parteneriat cu Liceul Teoretic „Hyperion”, Durlești, moderat de Victoria Fonari] / Mihaela Plugaru // Făclia. – 2021. – 12 febr. – P. 8.
240. **Pohilă, Vlad.** Lidia Kulikovski – un înainte-mergător / Vlad Pohilă // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 18-23.
241. **Poiată, Mihai Ștefan.** Puține sunt femeile... : [la aniversarea dnei Lidia Kulikovski] / Mihai Ștefan Poiată / Mihai Ștefan Poiată // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 224-225.
242. **Poptămaș, Dimitrie.** Unde dai și unde crapă! : [din istoricul Bibl. „Târgu-Mureș” prin prisma amintirilor lui D. Poptămaș, ex-director al Bibliotecii Județene Mureș, unul din ctitorii Bibl. „Târgu-Mureș”] / Dimitrie Poptămaș // Cadran. – 2021. – Nr 11. – P. 13-15.
243. **Portret bibliografic în 100 de articole** publicate într-un deceniu : [la aniversarea dnei Lidia Kulikovski] / alcăt. de **Claudia Tricolici** // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 227-244.
244. **Postu, Lucian.** Dor de Vlad. Vlad Pohilă [scriitor, publicist, traducător basarabean] / Lucian Postu // Gazeta de Chișinău. – 2021. – 17 dec. – P. 9.
245. **Prus, Elena.** Antropologia artistică din perspectiva eticii transumaniste / Elena Prus // Intertext. – 2021. – Nr 1/2. – P. 76-84.

246. **Prus, Elena.** De la Mario Vargas Llosa la Orhan Pamuk : Spectacolul muzealizării lumii / Elena Prus // Un-bordering disciplinarity. Trans-/cross-/post-disciplinary approachesto linguistic and literary research; III-IV. Conference proceedings. – Milano, 2021. – P. 149-162.
247. **Prus, Elena.** Discours didactique et pratique innovantes dans l’enseignement du français aux enfants / Elena Prus // Revue Anadiss. – 2021. – Nr 31 (I). – P. 304-309. – [ed. Universităţii „Ştefan cel Mare” din Suceava].
248. **Prus, Elena.** Jozefina Cuşnir: reactualizarea constantelor dinamice ale umanizării mitului în proza intelectuală a secolului al XX-lea / Elena Prus // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
249. **Prus, Elena.** Machiavellismus redivivus în structura cunoaşterii psihologice contemporane : [cronică a cărţii *Макиавеллизм в структуре современного психологического знания: проблемы теории и методологии анализа* de Ludmila Anţibor] / Elena Prus // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 81, Nr 2. – P. 151-155.
250. **Prus, Elena.** Rec. la cartea: Alexandru Lupaşcu-Bohanţov. Teatrul de televiziune între canonul modern şi formatul postmodern (Chişinău: Epigraf, 2019) / Elena Prus // Revista Arta. Ser. Arte audiovizuale. Muzică, teatru, cinema. Ser. nouă. – 2021. – Vol. XXX, Nr 2. – P.125-126.
251. **Prus, Elena.** Spectacolul muzealizării şi literaturizării lumii / Elena Prus // Revista Arta. Ser. Arte audiovizuale. Muzică, teatru, cinema. Ser. nouă. – 2021.– Vol. XXX, Nr 2, – P. 115-121.
252. **Prus, Elena.** The new challenges of the pandemic mega-crisis and the metamorphoses of the immediate present / Elena Prus // International Journal of Communication Research. – 2021. – Vol. 11, Issue 2, April/June. – P. 7-12.
253. **Răileanu, Vitalie.** Actualitatea unei vaste monografii etnopedagogice : [rec. la monografia prof. univ. Nicolae Silistraru *Etnopedagogia şi educaţia*] / Vitalie Răileanu // Literatura şi Arta. – 2021. – 1 iul. – P. 7.
254. **Răileanu, Vitalie.** Ana Bantoş şi deschiderea spre adevărata literatură / Vitalie Răileanu // Limba Română. Rev. de ştiinţă şi cultură. – 2021. – Nr 2. – P. 157-161.
255. **Răileanu, Vitalie.** Gravitaţia sorbită de comorile veşnice : [aniversarea a 30 de ani de la fondarea Bibl. „Onisifor Ghibu” din cadrul BM „B. P. Hasdeu”] / Vitalie Răileanu // Literatura şi Arta. – 2021. – 9 sept. – P. 8.
256. **Răileanu, Vitalie.** Lidia Kulikovski – omul cu ochii căprui ca sângele primăverii... / Vitalie Răileanu // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 124-125 ; Literatura şi Arta. – 2021. – 11 mart. – P. 6.

257. **Răileanu, Vitalie.** Maestrul care ridică așezări de crini : [75 de ani de la nașterea prof. univ. și a savantului Nicolae Silistraru] / Vitalie Răileanu // Literatura și Arta. – 2021. – 11 noiem. – P. 6.
258. **Răileanu, Vitalie.** Poeme cu metafore cromatice, sau – Mișcarea grațioasă a poemelor într-un cadru naturistic...: [art. introd.] / Vitalie Răileanu // Albul se așterne curat... de Olga Mardari. – Chișinău, 2021. – P. 6-7.
259. **Răileanu, Vitalie.** Rafinament și inteligență incomodă în poezie : [rec. la volumul de poeme „Lega-ne-vom cu ploile de case...” de Vasile Mija] / Vitalie Răileanu // Literatura și Arta. – 2021. – 29 iul. – P. 7. – (Reflecții literare, Vasile Iustin Mija – Lega-ne-vom cu ploile de case : Poeme).
260. **Răileanu, Vitalie.** Seninul cerului poetic / Vitalie Răileanu : [rec. la cartea „Cer de sineală” aut. Emilia Plugaru] // Literatura și Arta. – 2021. – 2 sept. – P. 11. – (Reflecții literare; Emilia Plugaru – Cer de sineală: Poezii).
261. **Răileanu, Vitalie.** Spațiul sau longitudinea poeziei. Inițial (-e): [art. introd.] / Vitalie Răileanu // Inițial: (poeme) de Dumitru Băluță. – Chișinău, 2021. – P. 3-5.
262. **Rău, Alexe.** Dimensiunile demersului kulikovskian / Alexe Rău // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 195-203.
263. **Rezneac, Corina.** Cartea Victoriei Fonari, apreciată la cel mai important salon de invenții din sud-estul Europei „Euroinvent” : [cartea „Moldova – o constelație din petalele universului: traducere în 6 limbi europene” lansată la Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”] / Corina Rezneac // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 23 sept. – P. 8.
264. **Rogac, Raia.** A plecat la biblioteca Domnului din Ceruri: in memoriam Nicolae Dabija / Raia Rogac // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 81, Nr 2. – P. 132-140.
265. **Rogac, Raia.** Biblioteca „Transilvania” – gazdă a Programului de lectură „Chișinăul citește”: [în cadrul Programului de lectură a avut loc interviul dintre Raia Rogac și moderatorul evenimentului Teo Chiriac] / Raia Rogac // Realități Culturale. – 2021. – Iun. (Nr 6 (120)). – P. 3-7.
266. **Rogac, Raia.** Capitala trecută prin suflet : [lansarea volumului *Moldova – o constelație din petalele Universului* semnat de Victoria Fonari și vernisarea expoz. de fotografie „Chișinăul inedit” semnată de Andrei Viziru] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2021. – 22 iul. – P. 8.
267. **Rogac, Raia.** Certitudini ce curg în noi : [despre evenimente culturale consacrate Zilei Independenței și Zilei Limbii Române la Sala cu Coloane a Bibl. Centrale a BM „B.P. Hasdeu”] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2021. – 2 sept. – P. 12.

268. **Rogac, Raia.** Nicolae Dabija: o capsulă de memorie națională / Raia Rogac // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
269. **Rogac, Raia.** O sărbătoare de elogi galante : [lansarea culegerii de poezii „Baladă cu timp rebel” de Zina Izbaș] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2021. – 2 dec. – P. 7.
270. **Rogac, Raia.** Poetul Ianoș Țurcanu... veșnic tânăr și ferice... la cei 70 : [despre aniversarea a 70-a a prozatorului Ianoș Țurcanu, la Bibl. Centrală a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”] / Raia Rogac // Realități Culturale. – 2021. – Oct. (Nr 10 (124)). – P. 8-10.
271. **Rogac, Raia.** Poezia ca o cuminecătură : [în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din Chișinău a avut loc lansarea volumului de versuri „Tu ești rusul cel bun” de Maria Pilchin și poemul „Spinner” de Artiom Oleacu] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2021. – 23 sept. – P. 7.
272. **Rogac, Raia.** Premii de încurajare pentru tinerii literați : [despre desfășurarea celei de-a doua ediții a concursului literar organizat de Bibl. Municipală din Chișinău „B.P. Hasdeu”] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2021. – 8 apr. – P. 8.
273. **Rogac, Raia.** Sărbătorim Independența Republicii Moldova și Limba Română la BM „B.P. Hasdeu” / Raia Rogac // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
274. **Rogac, Raia.** Startul unui program de lectură : [lansarea programului „Chișinăul citește”, ediția a XVIII-a, la Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2021. – 25 febr. – P. 7.
275. **Rogac, Raia.** Trei zile de sărbătoare : [despre aniversarea a 30 de ani de la inaugurarea Bibl. „Transilvania” și activitățile desfășurate] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2021. – 9 sept. – P. 8.
276. **Rogac, Raia.** „Tu ești rusul cel bun” de Maria Pilchin și „Spinner” de Artiom Oleacu : două cărți lansare la BM „B.P. Hasdeu” / Raia Rogac // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
277. **Roibu, Nicolae.** Trei oameni de creație din R. Moldova au fost decorați cu o distincție internațională : [scriitorul Ion Anton, traducătorul **Ivan Pilchin** și pictorul Lică Sainciuc distinși cu Diploma de Onoare a Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret (IBBY) pentru anul 2020] / Nicolae Roibu // Florile Dalbe. – 2021. – 1 oct. – P. 2.
278. **Sandu, Maia.** Scrisoare de felicitare [adresarea Președintelui Maia Sandu cu ocazia jubileului dnei Lidia Kulikovski] / Maia Sandu // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 59.

279. **Sîrbu, Ana.** „Certitudinea” la Chişinău : [antologia „Certitudinea” a fost dăruită CAIE din Chişinău de către Ion Dobzeu şi Doina Dabija] / Ana Sîrbu // Literatura şi Arta. – 2021. – 3 iun. – P. 4.
280. **Sîrbu, Ana.** Conceptul Providenţei în creaţia Luceafărului : [despre volumul „Idea de Dumnezeu în poezia lui Eminescu” de părintele Theodor Damian] / Ana Sîrbu // Literatura şi Arta. 2021. – 14 oct. – P. 6.
281. **Sîrbu, Ana.** Cosmogonia Luceafărului sau despre Absolut : [despre monografia Rosei del Conte „Eminescu sau despre Absolut”] / Ana Sîrbu // Literatura şi Arta. 2021. – 24 iun. – P. 4.
282. **Sîrbu, Ana.** Cugetarea eminesciană / Ana Sîrbu // Literatura şi Arta. – 2021. – 1 apr. – P. 5.
283. **Sîrbu, Ana.** Divizibilitatea infinită : [despre cultura universală în opera lui Mihai Eminescu] / Ana Sîrbu // Literatura şi Arta. – 2021. – 20 mai. – P. 8.
284. **Sîrbu, Ana.** Popas muzical eminescian : [eveniment organizat la Centrul Academic Internaţional Eminescu, în prezenţa lui Eugen Doga, Mihai Cimpoi, Nicolae Dabija ş. a.] / Ana Sîrbu // Literatura şi Arta. – 2021. – 25 febr. – P. 6.
285. **Sîrbu, Ana.** Popas ştiinţific eminescian : [despre dialogul cu Preşedintele Acad. de Şt. a Moldovei, acad. Ion Tighineanu despre creaţia eminesciană] / Ana Sîrbu // Literatura şi Arta. – 2021. – 11 febr. – P. 5.
286. **Sîrbu, Ana.** Repartizări cromatice pluridimensionale : [despre artistul plastic Ion Daghi la aniversarea de 80 de ani] / Ana Sîrbu // Literatura şi Arta. – 2021. – 16 sept. – P. 7.
287. **Sîrbu, Ana.** Tăcerile pătrundeau pe ascuns : [în memoriam acad. Nicolae Dabija] / Ana Sîrbu // Literatura şi Arta. – 2021. – 15 iul. – P. 9.
288. **Sîrbu, Ana.** Transcendenţa Eminesciană : [despre proiectul Transcendenţa Eminesciană din cadrul CAIE] / Ana Sîrbu // Literatura şi Arta. – 2021. – 21 ian. – P. 4.
289. **Sîrbu, Ana.** Valori ridicate din genunchi : [despre realizările şi dezvoltarea satului Căpriană sub conducerea primarului Ion Scutaru] / Ana Sîrbu // Literatura şi Arta. – 2021. – 8 iul. – P. 4.
290. **Sîrbu, Ana.** Virtutea care ne atinge : [în memoriam acad. Petru Soltan] / Ana Sîrbu // Literatura şi Arta. – 2021. – 22 iul. – P. 7.
291. **Sofronovici, Ştefan.** Datini şi obiceiuri de Crăciun şi Anul Nou / Ştefan Sofronovici // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 30 dec. – P. 3.
292. **Sofronovici, Ştefan.** De ziua Culturii Române la Centrul Academic Internaţional Eminescu: [despre evenimentul: „Mihai Eminescu – 171 de ani de la naştere”, simpozion şi lansări de documente”] / Ştefan Sofronovici // Literatura şi Arta. – 2021. – 4 febr. – P. 7.

293. **Sofronovici, Ștefan.** Mihai Eminescu – 132 de ani de nemurire : [comemorarea poetului național la Chișinău, eveniment organizat de CAIE, Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”, Inst. Cultural Român „Mihai Eminescu”] / Ștefan Sofronovici // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 24 iun. – P. 8.
294. **Sofronovici, Ștefan.** Problema Basarabiei în viziunea lui Mihai Eminescu / Ștefan Sofronovici // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 9 sept. – P. 6.
295. **Sofronovici, Ștefan.** Un miracol de cânt și poezie : [despre sărbătorirea Zilei Naționale a României] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2021. – 9 dec. – P. 7.
296. **Solovei, Rodica.** Regele Mihai și Basarabia: o carte altfel : [despre lansarea cărții „Regele Mihai și Basarabia. O poveste uitată de neuitat”, aut. Aliona Grati, în cadrul Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”] / Rodica Solovei // Univers Pedagogic pro. – 2021. – 4 noiem. – P. 8.
297. **Spătaru, Doina.** Citește și descoperă Chișinăul / Doina Spătaru // Florile Dalbe. – 2021. – 17 sept. – P. 2-3.
298. **Spătaru, Doina.** Debut literar [al Doinei Spătaru la Biblioteca „Ștefan cel Mare”, filială a BM „B.P. Hasdeu”] / Doina Spătaru // Roua stelară. – 2021. – Iul.-Aug.-Sept. (Nr 67). – P. 8-10.
299. **Spătaru, Doina.** Despre meseria de jurnalist : [întâlnire cu jurnalista și prezentatoarea Zina Bivol, la Filiala „Ștefan cel Mare” cu participarea elevilor de la LT „Iulia Hasdeu”] / Doina Spătaru // Florile Dalbe. – 2021. – 26 mart. – P. 2. – (Dintre sute de profesii).
300. **Stanca, Sorina.** Cărțile și biblioteca ne unesc : [adresarea managerului Bibl. Județene „O. Goga”, Cluj, cu ocazia aniversării dnei Lidia Kulikovski] / Sorina Stanca // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 91-95.
301. **Stănilă, Moni.** Moni Stănilă: „Acolo e fericirea simplă, nu aia Muncită” [interviu cu scriitoarea Moni Stănilă] / consemnare: **Alexandru Vakulovski** // RED. – 2021. – Nr 13.
302. **Șeremet, Mila.** Reușita ne face să fim împliniți / Mila Șeremet // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
303. **Tamazlăcaru, Elena.** „Dragoste, îți las totul ție...” : [în memoria scriitorului, actorului și regizorului Emil Loteanu, 85 de ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 11 noiem. – P. 6.
304. **Tamazlăcaru, Elena.** Actrița cu iubirea în brațe (Eugenia Todorașcu la 85 de ani) / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 16 sept. – P. 7.

305. **Tamazlâcaru, Elena.** Bucuria de-o viață a scenei : [articol omagial la aniversarea a 100 de ani de existență a Teatrului Național] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 25 febr. – P. 7.
306. **Tamazlâcaru, Elena.** Cucerit de profunzimea și sinceritatea acuarelei : [comemorarea artistului plastic Ion Sfeclă] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 16 dec. – P. 7.
307. **Tamazlâcaru, Elena.** Cuvântul lui se joacă cu umbrele : [Vasile Levițchi – 100 de ani de la naștere] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 25 noiem. – P. 7.
308. **Tamazlâcaru, Elena.** Domnitorul pogorât de la Dumnezeu: [517 ani de la moartea domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 8 iul. – P. 1.
309. **Tamazlâcaru, Elena.** Dor de Nichita : [aniversarea poetului Nichita Stănescu] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 1 apr. – P. 5.
310. **Tamazlâcaru, Elena.** Geniul de la Mihăileni : [evocarea savantului lingvist și scriitorului Eugeniu Coșeriu cu ocazia centenarului din ziua nașterii] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 29 iul. – P. 1-2.
311. **Tamazlâcaru, Elena.** La ceas omagial „Ideal” : [75 de ani ai scriitorului Vasile Căpățână, Cenaclul „Ideal”, sediul BNRM] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 8 iun. – P. 7.
312. **Tamazlâcaru, Elena.** Lidia Kulikovski, doamna cu chip de frumoasă carte / Elena Tamazlâcaru // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 126-127.
313. **Tamazlâcaru, Elena.** Mircea Cărtărescu: „De ce iubim femeile”: [65 de ani ai scriitorului] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 10 iun. – P. 7.
314. **Tamazlâcaru, Elena.** Moise al neamului românesc: [la plecarea scriitorului Nicolae Dabija] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 28 mar. – P. 6.
315. **Tamazlâcaru, Elena.** Muzica descompusă în culori : [apariția volumului „O viață dăruită muzicii și copiilor” al muzicologului și compozitorului Eugen Mamot cu ocazia jubileului de 70 de ani] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 2 dec. – P. 7.
316. **Tamazlâcaru, Elena.** Nicolae Mătcaș și surpriza noii bibliografii : [lansarea online a biobibliografiei lingvistului și poetului Nicolae Mătcaș la BM „B.P. Hasdeu”] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 28 ian. – P. 6.
317. **Tamazlâcaru, Elena.** Norocul de a-l juca pe Romeo... : [despre actorul Iurie Negoită, la aniversarea de 75 de ani] / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 18 noiem. – P. 7.

318. **Tamazlăcaru, Elena.** O minune de excepție : [140 de ani de la nașterea lui George Enescu și concertul-surpriză al lui George Enescu la Chișinău în sala hotelului „Suisse”, astăzi sediul Bibl. Municipale „B.P. Hasdeu”] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 2 sept. – P. 9.
319. **Tamazlăcaru, Elena.** Poetul și prietenul de la Galați : [jubileul de 70 de ani ai poetului Viorel Dinescu] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 8 apr. – P. 1.
320. **Tamazlăcaru, Elena.** Poezia ca reazem : [despre creația poetului bucureștean Coman Șova, omagiat la 88 de ani] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 28 oct. – P. 5.
321. **Tamazlăcaru, Elena.** Tăria timpului prinsă în destin : [actrița Valentina Izbeșciuc la 85 de ani] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 14 oct. – P. 7.
322. **Tamazlăcaru, Elena.** Umbrele moi ale viului : [lansarea monogr. bibliogr. „Nicolae Dabija, cioplitorul de ferestre” la BM „B.P. Hasdeu”] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 13 mai. – P. 4.
323. **Tamazlăcaru, Elena.** Un Rege cât o speranță de Țară reîntregită și prosperă : [evocarea Regelui Mihai I al României cu ocazia centenarului din ziua nașterii] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 28 oct. – P. 1.
324. **Tamazlăcaru, Elena.** Urmaș ai marilor actori : [aniversarea a 80-a de la nașterea actorului și regizorului de la Teatrul Național „Mihai Eminescu” Vitalie Rusu] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 23 sept. – P. 7.
325. **Tamazlăcaru, Elena.** Valul întregirii la Biblioteca „Alba Iulia”: [1 Decembrie cu istoricul Nicolae Negru și elevii cl. a XII-a de la Liceul Internat Sportiv Republican] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 9 dec. – P. 7.
326. **Tamazlăcaru, Elena.** Veacul „Cel nou să vă trezească...” : [în memoria poetului Leonard Tuchilatu, 70 de ani de la naștere] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2021. – 11 noiem. – P. 6.
327. **Taragan, Elena.** Calitatea serviciilor de bibliotecă: sinteză a literaturii de specialitate / Elena Taragan // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 81, Nr 2. – P. 65-74.
328. **Taragan, Elena.** Cunoștințe despre cercetarea științifică, profesional și deontologic / Elena Taragan // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
329. **Taragan, Elena.** Forme și metode inovative de educare a lecturii (Studiu de caz) / Elena Taragan // Analele Științifice ale Universității de Stat din Moldova, Seria „Lucrări studentești”, Ediție dedicată aniversării a 75-a a USM. – Chișinău, 2021. – P. 168-171. - ISBN 978-9975-142-54-0; Sesiunea națională cu participare internațională de comunicări științifice studentești

- dedicată aniversării a 75-a a USM. Ediția 25. – Chișinău. – 2021. – Vol. 2. – P. 168-170. - ISBN 978-9975-152-93-8.
330. **Taragan, Elena.** Săptămâna creativității și inovației la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, ediția a VII-a / Elena Taragan // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 81, Nr 2. – P. 116-126.
331. **Tipa, Violeta.** Documentarul de animație: reflecții ecologice / Violeta Tipa // Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică. – 2021. – Nr 1 (38). – P. 141-148.
332. **Tipa, Violeta.** Lumea iarmarocului: interpretări/provocări cinematografice (reflecții în baza filmelor inspirate din opera lui Ion Creangă) / Violeta Tipa // Tradiții și procese etnice. Materialele Simpoz. de Etnologie: Ed. a 2-a. – Chișinău, 2021. – P. 62-68.
333. **Tipa, Violeta.** Universul paradisului pierdut : [90 ani de la naștere a Elizavetei Bostan, regizoare de film de ficțiune cu și pentru copii] / Violeta Tipa // Literatura și Arta. – 2021. – 11 mar. – P. 4.
334. **Tofan, Eugenia.** Spiritul neamului la confluența a două milenii : [despre lansarea cărților „Acest fulger care am fost” : In memoriam Nicolae Dabija] / Eugenia Tofan // Literatura și Arta. 2021. – 22 iul. – P. 2.
335. **30 de zile** cu Vladimir Beșleagă : [eveniment desfășurat în decursul lunii iulie 2021, la Filiala „Onisifor Ghibu”, de la BM „B.P. Hasdeu”, cu prilejul aniversării a 90 de ani de la nașterea scriitorului, marcată pe 25 iulie] // Ziarul de Gardă. – 2021. – 8 iul. – P. 19.
336. **Tymoifti, Stela.** Biblioteca „Târgu-Mureș” – Casa Mare a sectorului Râșcani / Stela Tymoifti // Vatra veche. – 2021. – Nr 11. – P. 3-5.
337. **Țurcan, Nelly.** Elaborarea politicilor privind Știința Deschisă la nivel național și instituțional / Nelly Țurcan // Conferința științifică națională cu participare internațională „Integrare prin Cercetare și Inovare”, dedicată aniversării a 75-a a Universității de Stat din Moldova, 10-11 noiembrie 2021. – Chișinău, 2021. – P. 149-151. – ISBN 978-9975-152-48-8. ISBN 978-9975-158-54-1.
338. **Țurcanu, Ianoș.** Un scut spiritual – o activitate generoasă / Ianoș Țurcanu // Vatra veche. – 2021. – Nr 11. – P. 5.
339. **Ungureanu, Elena.** Eugeniu Coșeriu despre arta limbajului și limbajul artei / Elena Ungureanu // Eugeniu Coșeriu: vocația universalității. – Chișinău, 2021. – P. 113-118.
340. **Ungureanu, Elena.** În roba unui Zenodot cu cartea pe inimă: Lidia Kulikovski : [omagiul la aniversarea a 70 de ani] / Elena Ungureanu // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 128-132.

341. **Ungureanu, Elena.** Maria Cosniceanu: O viață dedicată studierii numelor / Elena Ungureanu // Akademos. – 2021. – Nr 1. – P. 6-15.
342. **Ungureanu, Elena.** O carte de referință cu și despre Coșeriu / Elena Ungureanu // Timpul din România. – 2021. – Iul. (Nr 3). – P. 15.
343. **Urechean, Serafim.** Felicitări, doamnă Lidia Kulikovski / Serafim Urechean // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P. 96-97.
344. **Vakulovski, Alexandru.** Urmuz. Cei dintâi trăsniți : [fragm. de roman] / Alexandru Vakulovski // Revista literară. – 2021. – Nr 8. – P. 24.
345. **Vakulovski, Alexandru.** În căutarea marelui roman sau un Chișinău alternativ : [cronică de carte] / Alexandru Vakulovski // Revista literară. – 2021. – Nr 3. – P.
346. **Vakulovski, Alexandru.** Priveliști : [poezie] / Alexandru Vakulovski // Litere. – 2021. – Nr 11-12. – P. 100
347. **Vakulovski, Alexandru.** Urmuz. Cei dintâi trăsniți : [fragm. de roman] / Alexandru Vakulovski // Suplimentul de cultură. – 2021. – Sept.
348. **Vakulovski, Alexandru.** „Prin incintă sau pe drum în timpul pandemiei” : [reportaj] / Alexandru Vakulovski // RED. – 2021. – Nr 12.
349. **Vakulovski, Alexandru.** Sălbaticul Guillermo Arriaga : [cronică de carte] / Alexandru Vakulovski // RED. – 2021. – Nr 14.
350. **Vakulovski, Alexandru.** Evreii lui Esinencu : [cronică de carte] / Alexandru Vakulovski // RED. – 2021. – Nr 16.
351. **Vakulovski, Alexandru.** Cărțile copilăriei lui Vladimir Beșleagă : [cronică de carte] / Alexandru Vakulovski // RED. – 2021. – Nr 17.
352. **Viziru, Andrei.** Semne de belșug artistic : [este menționată expoz. de fotografii „Chișinăul inedit” de la BM „B.P. Hasdeu”, expoz. de la Bibl. „Ștefan cel Mare și Sfânt” și expoz. de foto pe pânză „Între natură și cultură” inaugurată la Bibl. „Transilvania”] / Andrei Viziru // Literatura și Arta. – 2021. – 23 dec. – P. 3.
353. **Zavtoni, Elena.** Serviciul LAW DOCS – livrarea documentelor prin e-mail / Elena Zavtoni // Magazin bibliologic. – 2021. – Nr 3/4. – P. 61-63.
354. **Zavtur, Natalia.** Competența și vocația de formator – extensie la portretul Lidiei Kulikovski / Natalia Zavtur, Elena Cebotari // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 80, Nr 1. – P.178-191.
355. **Zavtur, Natalia.** [Revista presei] / Natalia Zavtur // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 81, Nr 2. – P. 156-170. – (Rubrică susținută de Natalia Zavtur).

În alte limbi

356. **Афанасиу, Светлана.** «Кишинев моего детства»: воспоминания о Кишиневе пятидесятих годов : [интервью для проекта „Chişinău la reportofon”] / подготовила: **Маргарита Щелчкова** // Русское слово. – 2021. – 21 мая. – С. 11.
357. **Барабаш, Лариса.** «И песнь моя в народе не умрет...»: к 100-летию со дня смерти патриарха болгарской литературы Ивана Вазова / Лариса Барабаш // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 82, Nr 3. – P.
358. **Бацманова, Анна.** Территория успеха / Анна Бацманова // Точка притяжения – Библиотека им. Ицика Мангера: 30 лет со дня основания. – Chişinău, 2021. – С. 9-10.
359. **Буйлина, Александра.** Весенняя встреча: видеомост „Кишинев-Ульяновск” / Александра Буйлина, **Маргарита Щелчкова** // Русское слово. – 2021. – 28 мая. – С. 8.
360. **Буквы в цифре:** о том, как сосуществуют и дополняют друг друга бумажные и электронные книги: мнения, в т.ч. директора „Ломоносовки” **Маргариты Щелчковой** // АиФ Молдова: прил. к газ. «Аргументы и факты». – 2021. – №13. – С. 13.
361. **Встреча в Русском доме:** о Прутском походе Петра I : [о мероприятии в Росцентре, в том числе упоминание о вручении книжного дара библиотеке им. М. Ломоносова] // Русское слово. – 2021. – 16 июля. – С. 4.
362. **Гуцул, Вера.** Развитие личности ребенка с помощью «Формулы успеха» : [интервью с учителем нач. кл. лицея им. Петру Мовилэ, Верой Гуцул] / записала: **Наталья Руссева** // Русское слово. – 2021. – 8 окт. – С. 6-7.
363. **Джос, Нина.** Клубу «Вдохновение» – 10 лет : [о деятельности клуба, в том числе, о мероприятиях в библ. им. М. Ломоносова] / Джос Нина // Русское слово. – 2021. – 9 июля. – С. 8.
364. **Женщинам кишиневского Клуба книголюбов** : [письмо-поздравление от имени: А. Лабунского, С. Маслоброда, В. Шварца] // Русское слово. – 2021. – 5 марта. – С. 18.
365. **Искимжи, Татьяна.** Фестиваль Еврейской Книги – 2021 / Татьяна Искимжи // Наш голос. – 2021. – № 6. – С. 6.
366. **Кирилук, Татьяна.** Летний Пушкинский марафон в Ломоносовке / Татьяна Кирилук // Русское слово. – 2021. – 4 июня. – С. 13.
367. **Коркина, Алла.** Заседание Есенинского комитета Молдовы (в Ломоносовке) / Алла Коркина // Русское слово. – 2021. – 8 окт. – С. 8.

368. **Маслоброд, Сергей.** Мы помним всех, кто ушел на фронт : [о заседании в б-ке СП им. А.С. Пушкина, посвящ. 80-летию начала Второй Мировой войны] / Сергей Маслоброд // Русское слово. – 2021. – 26 июня. – С. 7.
369. **Мещерякова, Элеонора.** «Кишинев. Ставший родным»: [интервью для проекта „Chişinău la reportofon”] / записала: **Маргарита Щелчкова** // Русское слово. – 2021. – 3 сент. – С. 12-13.
370. **Мигулина, Татьяна.** «И слово светом проросло»: Дни славянской письменности и культуры в республике (в том числе о мероприятиях б-ки им. М. Ломоносова) / Татьяна Мигулина // Экономическое обозрение (Logos press). – 2021. – 4 июня. – С. 16.
371. **Мигулина, Татьяна.** От Данте до «Знамени Мира»: Международный день культуры 15 апреля : [о «Знамени мира» в Ломоносовке] / Татьяна Мигулина // Экономическое обозрение (Logos press). – 2021. – 16 апр. – С. 16.
372. **Олэреску, Анжела.** Работа над книгой о Петре Бурлак-Вылканове по материалам газеты „Роден Край” / Анжела Олэреску, **Лариса Барабаш** // Роден Край. – 2021. – 16 окт. – Р. 7.
373. **Памяти Нины Тарнакиной** : [соболезнование Клуба любителей истории Кишинева Владимиру Тарнакину по поводу смерти его матери] // Русское слово. – 2021. – 12 февр. – С. 12-13.
374. **Подлесная, Марина.** «Зимний венок поэту»: Пушкинский марафон 2021 / Марина Подлесная, **Маргарита Щелчкова** // Русское слово. – 2021. – 12 февр. – С. 12-13.
375. **Подлесная, Марина.** А вы уже видели арт-стирку Сергея Сулина? : [упоминание контррельефа А. Пушкина, находившегося в б-ке им. М. Ломоносова] / Марина Подлесная // Русское слово. – 2021. – 3 сент. – С. 10.
376. **Прощай, Ирочка Цуркан!** : [некролог Ирине Цуркан, ведущей «Элегии»] / подписали: Коркина, А., Николаев, Д., **Щелчкова, М.** // Русское слово. – 2021. – 25 июня. – С. 16.
377. **Пушкинский фестиваль «Бессарабская осень 2021»:** [в т. ч. «Пушкинский марафон» в б-ке им. М. Ломоносова // Русское слово. – 2021. – 24 сент. – С. 5-6. – Подписано : Наш корр.
378. **Ройтбурд, Елена.** Три десятилетия погружения в молдавскую иудаику : [о вкладе евр. б-ки им. И. Мангера] / Елена Ройтбурд // Наш голос. – 2021. – № 4 (47). – С. 3.
379. **Слепцова, Людмила.** В центре Русской культуры говорили о Марии Биешу : [о вечере памяти Примадонны молдавской оперы, в том числе упоминание кн. выст. б-ки им. Ломоносова] / Людмила Слепцова // Русское слово. – 2021. – 26 авг. – С. 11.

380. **Столяров, Владимир.** Дни Славянской письменности и культуры в Молдове : [упоминание б-ки им. М. Ломоносова] / Владимир Столяров // Русское слово. – 2021. – 21 мая. – С. 11.
381. **Фестиваль Славянской книги – 21** : [мероприятия Фестиваля, прошедшего в б-ке им. М. Ломоносова] // Русское слово. – 2021. – 28 мая. – С. 7.
382. **Художник Сергей Сулин** : [упоминание о выставках в Ломоносовке] // Русское слово. – 2021. – 3 сент. – С. 9-10. – Подписано. : Наш корр.
383. **Цуркан, Федор.** Поздравление для женщин гостиной «Элегия» / Федор Цуркан // Русское слово. – 2021. – №7/8. – С. 1
384. **Щелчкова, Маргарита.** «Под пряным солнцем Кишинева» : [интервью с директором б-ки им. М. Ломоносова Маргаритой Щелчковой о выставке Сергея Сулина и других мероприятиях б-ки] / интервью Натальи Устюговой // АиФ Молдова: прил. к газ. «Аргументы и факты». – 2021. – 6-12 окт. – С. 10.
385. **Щелчкова, Маргарита.** Диалог писательских сообществ: январский телемост с Ульяновском [в б-ке им. М. Ломоносова] / Маргарита Щелчкова // Русское слово. – 2021. – №2. – С. 7.
386. **Щелчкова, Маргарита.** Кишиневское лето в Ломоносовке : [о мероприятиях для детей в рамках программы «Летний вызов»] / Маргарита Щелчкова // Русское слово. – 2021. – 2 июля. – С. 9.
387. **Щелчкова, Маргарита.** Магнит для творческих людей : [о презентации книг народного мастера, художницы, литератора Нины Джос] / Маргарита Щелчкова // Русское слово. – 2021. – №2. – С. 7.
388. **Щелчкова, Маргарита.** «Я в тайну маски, кажется, проник»: маска в русской поэзии XIX-XX веков / Маргарита Щелчкова // BiblioPolis. – 2021. – Vol. 81, Nr 2. – P. 101-111.

RESURSE ELECTRONICE

Platforme mediatic

www.academy.police.md

1. **Diplomă acordată de către Biblioteca Publică de Drept** [cu ocazia aniversării de 20 de ani a BPD]. – Disponibil: <https://bit.ly/3JuxGQj>. – Accesat: 17.06.2021.

www.allevents.in

2. **ReVino la biblioteca ta!** – Disponibil: <https://bit.ly/3LxFPFF>. – Accesat: 23.02.2021.
3. **Lansarea volumului Eugeniu Coșeriu: vocația universalității.** – Disponibil: <https://bit.ly/3JrX6OF>. – Accesat: 27.07.2021.
4. **Baladă cu timp rebel – Zina Izbaș.** – Disponibil: <https://bit.ly/3sDrChQ>. – Accesat: 15.11.2021.
5. **Conferință literară cu Moni Stănilă.** – Disponibil: <https://bit.ly/34UYoTc>. – Accesat: 23.11.2021.
6. **Zilele Bibliotecii „Târgu-Mureș”.** – Disponibil: <https://bit.ly/3HRWRpj>. – Accesat: 25.11.2021.

www.alocapitala.md

7. **Premiile „B. P. Hasdeu” pentru debut în literatură, pentru anul 2020.** – Disponibil: <https://bit.ly/34yjGgg>. – Accesat: 20.05.2021.
8. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” vă invită la lansarea programului estival Provocarea verii: Citește! Descoperă! Creează!** – Disponibil: <https://bit.ly/3LASOWY>. – Accesat: 31.05.2021.
9. **Un festival internațional de poezie a avut loc la Chișinău.** – Disponibil: <https://bit.ly/3rLTUY6>. – Accesat: 12.09.2021.
10. **Zilele Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”, cu prilejul celor 144 de ani de la înființarea instituției.** – Disponibil: <https://bit.ly/3gM5EU8>. – Accesat: 19.10.2021.
11. **Biblioteca „Maramureș” din capitală va marca 20 de ani de la fondare.** – Disponibil: <https://bit.ly/33ilG54>. – Accesat: 02.11.2021.
12. **Scriitoarea Moni Stănilă a avut o conferință literară la Biblioteca „B. P. Hasdeu” din capitală.** – Disponibil: <https://bit.ly/3rMyXw6>. – Accesat: 24.11.2021.

www.apostrof.md

13. **Chișinăul citește „UF” de Ionela Hadârcă. Spoiler** [desfășurată la BC, invitată blogerita A. Smolnițchi]. – Disponibil: <https://bit.ly/3rMQFQf>. – Accesat: 07.04.2021.

www.arte.md

14. **Conferință literară cu Moni Stănilă pe subiectul propriului roman „Țipă cât poți”** [desfășurată la BC, moderată de M. Pilchin]. – Disponibil: <https://bit.ly/3sLKN9o>. – Accesat: 24.11.2021.

www.a-tv.md

15. **Библиотека им. Б. П. Хашдеу начала летнюю кампанию по продвижению чтения среди детей.** – Disponibil: <https://bit.ly/3BiK7Mv>. – Accesat: 07.06.2021.

www.ava.md

16. **Западинский: „В нашей стране политики всех мастей очень любят поговорить про заботу о нацменьшинствах, проживающих в Молдове”** [despre starea clădirii Bibliotecii „I. Mangher”]. – Disponibil: <https://bit.ly/3Bk4LM8>. – Accesat: 08.08.2021.

www.wwwbibliocity.blogspot.com (BiblioCity)

17. **Astafi, Valentina.** Ziua Siguranței pe Internet = Safer Internet Day (SID) / Valentina Astafi // BiblioCity. – 2021. – 8 februarie. – Disponibil: <https://bit.ly/3gK4Yio>. – Accesat: 08.02.2021.
18. **Barabaș, Larisa.** Библиотеки города и их услуги нужны людям! / Larisa Barabaș // BiblioCity. – 2021. – 5 martie. – Disponibil: <https://bit.ly/34DbRzi>. – Accesat: 09.03.2021.
19. **Barabaș, Larisa.** Историк-болгарист – Константин Александрович Поглубко : (к 85-летию со дня рождения) / Larisa Barabaș // BiblioCity. – 2021. – 21 mai. – Disponibil: <https://bit.ly/3sFc3pR>. – Accesat: 25.05.2021.
20. **Barabaș, Larisa.** Кишинев болгарский... / Larisa Barabaș // BiblioCity. – 2021. – 11 mai. – Disponibil: <https://bit.ly/3uPmVUP>. – Accesat: 11.05.2021.
21. **Barabaș, Larisa.** Работа с архивом газеты „Роден край” г. Одессы / Larisa Barabaș // BiblioCity. – 2021. – 21 octombrie. – Disponibil: <https://bit.ly/3GLXk1l>. – Accesat: 21.10.2021.
22. **Barbă, Ludmila.** Этой датой мы вправе гордиться! / Ludmila Barbă // BiblioCity. – 2021. – 16 martie. – Disponibil: <https://bit.ly/3GI55Wd>. – Accesat: 16.03.2021.
23. **Bîrca, Cristina.** Spațiul bibliotecii – mediu binevoitor pentru studiu, cercetare și odihnă / Cristina Bîrca // BiblioCity. – 2021. – 15 martie. – Disponibil: <https://bit.ly/34xT6O1>. – Accesat: 15.03.2021.
24. **Canțîr, Lilia.** Activități și servicii de succes în biblioteci: experiențe internaționale / Lilia Canțîr // BiblioCity. – 2021. – 31 mai. – Disponibil: <https://bit.ly/34UM45J>. – Accesat: 31.05.2021.
25. **Canțîr, Lilia.** Arta de a vorbi frumos / Lilia Canțîr // BiblioCity. – 2021. – 30 aprilie. – Disponibil: <https://bit.ly/3GOYxos>. – Accesat: 03.05.2021.

26. **Canțir, Lilia.** Evoluția orașului Chișinău / Lilia Canțir // BiblioCity. – 2021. – 06 august. – Disponibil: <https://bit.ly/3LtNMfb>. – Accesat: 08.08.2021.
27. **Canțir, Lilia.** Francofonia / Lilia Canțir // BiblioCity. – 2021. – 19 martie. – Disponibil: <https://bit.ly/3uQ1TFA>. – Accesat: 22.03.2021.
28. **Canțir, Lilia.** Istoria macrameului – arta împletirii prin noduri / Lilia Canțir // BiblioCity. – 2021. – 08 decembrie. – Disponibil: <https://bit.ly/3v4qXsL>. – Accesat: 08.12.2021.
29. **Canțir, Lilia.** Jovialii: binedispuși și gata de glume / Lilia Canțir // BiblioCity. – 2021. – 16 martie. – Disponibil: <https://bit.ly/3rPtSn6>. – Accesat: 16.03.2021.
30. **Canțir, Lilia.** Libertatea aspirației ca formă de supraviețuire / Lilia Canțir // BiblioCity. – 2021. – 30 martie. – Disponibil: <https://bit.ly/3uOXgLS>. – Accesat: 30.03.2021.
31. **Canțir, Lilia; Haraz, Irina.** Tradiție și inovație în predarea și studierea limbii engleze în cadrul serviciului „Engleza de la mic la mare” la Filiala „Ștefan cel Mare” / Lilia Canțir, Irina Haraz // BiblioCity. – 2021. – 15 noiembrie. – Disponibil: <https://bit.ly/3sxCw8M>. – Accesat: 15.11.2021.
32. **Capița, Ludmila.** Zilele Științei la Filiala „Transilvania” / Ludmila Capița // BiblioCity. – 2021. – 15 noiembrie. – Disponibil: <https://bit.ly/3Jlmtft>. – Accesat: 15.11.2021.
33. **Ciochină, Mircea.** Festivalul-concurs republican de creație artistică „Floarea Omeniei” / Mircea Ciochină // BiblioCity. – 2021. – 15 februarie. – Disponibil: <https://bit.ly/3rNiyrg>. – Accesat: 15.02.2021.
34. **Ciochină, Mircea.** Proiecte culturale la Biblioteca „Onisifor Ghibu” / Mircea Ciochină // BiblioCity. – 2021. – 10 iunie. – Disponibil: <https://bit.ly/3Lxy4zz>. – Accesat: 14.06.2021.
35. **Cîssa, Lidia.** Biblioteca – sursă sigură de inteligență / Lidia Cîssa // BiblioCity. – 2021. – 1 octombrie. – Disponibil: <https://bit.ly/3oLL4aQ>. – Accesat: 11.10.2021.
36. **Cîssa, Lidia.** Cărți care generează discuții / Lidia Cîssa // BiblioCity. – 2021. – 20 mai. – Disponibil: <https://bit.ly/3HPgEFD>. – Accesat: 21.05.2021.
37. **Cîssa, Lidia.** Chișinăul îmbrățișat de copii / Lidia Cîssa // BiblioCity. – 2021. – 3 august. – Disponibil: <https://bit.ly/3uPkWj9>. – Accesat: 04.08.2021.
38. **Cîssa, Lidia.** Pentru armonie între copii / Lidia Cîssa // BiblioCity. – 2021. – 22 februarie. – Disponibil: <https://bit.ly/3BjJOAO>. – Accesat: 23.02.2021.
39. **Cojocar, Sergiu.** În dialog cu scriitorul Isidor Doctoreanu, ambasador al Bibliotecii de Arte „T. Arghezi” / Sergiu Cojocar // BiblioCity. – 2021. – 13 octombrie. – Disponibil: <https://bit.ly/3Ly6gew>. – Accesat: 13.10.2021.

40. **Corghencea, Natalia.** Mama mea – icoană sfântă / Natalia Corghencea // BiblioCity. – 2021. – 8 martie. – Disponibil: <https://bit.ly/36eH8Jt>. – Accesat: 09.03.2021.
41. **Corghencea, Natalia.** Poezia – melodia sufletului / Natalia Corghencea // BiblioCity. – 2021. – 22 martie. – Disponibil: <https://bit.ly/3LBMPBA>. – Accesat: 23.03.2021.
42. **Coșeri, Tatiana.** O zi mondială pune calitatea pe primul loc / Tatiana Coșeri // BiblioCity. – 2021. – 11 noiembrie. – Disponibil: <https://bit.ly/3oO2WCa>. – Accesat: 15.11.2021.
43. **Coșeri, Tatiana.** Stiluri de învățare în educația nonformală / Tatiana Coșeri // BiblioCity. – 2021. – 09 decembrie. – Disponibil: <https://bit.ly/3oQetkj>. – Accesat: 09.12.2021.
44. **Donțu, Tatiana.** „De ce amabili?” / Tatiana Donțu // BiblioCity. – 2021. – 18 ianuarie. – Disponibil: <https://bit.ly/3JqiSCn>. – Accesat: 21.01.2021.
45. **Donțu, Tatiana.** Cum ne comportăm în transportul public? / Tatiana Donțu // BiblioCity. – 2021. – 5 februarie. – Disponibil: <https://bit.ly/34Gi0L5>. – Accesat: 08.02.2021.
46. **Donțu, Tatiana.** Învățăm eticheta invitațiilor în cadrul serviciului „Turnirul amabilităților” / Tatiana Donțu // BiblioCity. – 2021. – 24 martie. – Disponibil: <https://bit.ly/3rNMcwJ>. – Accesat: 24.03.2021.
47. **Ganganu-Mîndru, Liudmila.** Sunt copil – am drepturi, dar și obligațiuni! / Liudmila Ganganu-Mîndru // BiblioCity. – 2021. – 20 noiembrie. – Disponibil: <https://bit.ly/350ExCs>. – Accesat: 22.11.2021.
48. **Ganganu-Mîndru, Liudmila.** Ultimul editorial / Liudmila Ganganu-Mîndru // BiblioCity. – 2021. – 10 noiembrie. – Disponibil: <https://bit.ly/3gLN6s>. – Accesat: 10.11.2021.
49. **Ischimji, Tatiana.** Фестиваль Еврейской Книги – 2021 / Tatiana Ischimji // BiblioCity. – 2021. – 27 octombrie. – Disponibil: <https://bit.ly/3JoOQ1Z>. – Accesat: 27.10.2021.
50. **Leahu, Valentina.** Ștefan Melnic în dialog cu cititorii săi / Valentina Leahu // BiblioCity. – 2021. – 14 februarie. – Disponibil: <https://bit.ly/3gLLAkQ>. – Accesat: 25.02.2021.
51. **Leahu, Valentina.** Un nou serviciu la Biblioteca „Transilvania” / Valentina Leahu // BiblioCity. – 2021. – 12 octombrie. – Disponibil: <https://bit.ly/3uNFFE8>. – Accesat: 13.10.2021.
52. **Maiuc, Olga.** Мир без границ : услуга для детей „Литературное путешествие” / Olga Maiuc // BiblioCity. – 2021. – 12 mai. – Disponibil: <https://bit.ly/3gGP5sZ>. – Accesat: 12.05.2021.
53. **Manoilova, Liliana.** Suntem pentru un viitor prosper pentru copiii noștri : (De ziua Siguranței pe Internet) / Liliana Manoilova // BiblioCity. – 2021. – 8 februarie. – Disponibil: <https://bit.ly/3BIV9k3>. – Accesat: 08.02.2021.

54. **Manoilova, Liliana.** Vara sub o umbrelă de carte / Liliana Manoilova // BiblioCity. – 2021. – 26 iulie. – Disponibil: <https://bit.ly/3rN1MIX>. – Accesat: 26.07.2021.
55. **Neniceas, Larisa.** Omagiul Chișinăului / Larisa Neniceas // BiblioCity. – 2021. – 15 octombrie. – Disponibil: <https://bit.ly/34ZvAcf>. – Accesat: 19.10.2021.
56. **Olărescu, Angela.** Anul „Renata Verejanu” la Biblioteca „Hristo Botev” / Angela Olărescu // BiblioCity. – 2021. – 22 oct. – Disponibil: <https://bit.ly/3gO0zux>. – Accesat: 25.10.2021.
57. **Olărescu, Angela.** O frumoasă sărbătoare pentru Măria Sa, Cititorul / Angela Olărescu // BiblioCity. – 2021. – 1 februarie. – Disponibil: <https://bit.ly/34Rr0gh>. – Accesat: 08.02.2021.
58. **Olărescu, Angela.** Poetul care „înnobilează această lume” / Angela Olărescu // BiblioCity. – 2021. – 15 iulie. – <https://bit.ly/3sHh7Kn>. – Accesat: 02.08.2021.
59. **Rotaru, Svetlana** Un om care citește este un om informat / Svetlana Rotaru // BiblioCity. – 2021. – 23 februarie. – Disponibil: <https://bit.ly/3LLZnq7>. – Accesat: 25.02.2021.
60. **Rotaru, Svetlana.** Constituția – un privilegiu al tuturor / Svetlana Rotaru // BiblioCity. – 2021. – 29 iulie. – Disponibil: <https://bit.ly/3uS2FBY>. – Accesat: 02.08.2021.
61. **Șeremet, Mila.** Educația pentru dezvoltarea comunității – voluntariatul / Mila Șeremet // BiblioCity. – 2021. – 30 mai. – Disponibil: <https://bit.ly/3rNa97p>. – Accesat: 31.05.2021.
62. **Șeremet, Mila.** Eminescu, veșmânt al cugetării românești / Mila Șeremet // BiblioCity. – 2021. – 19 ianuarie. – Disponibil: <https://bit.ly/3rN3EBy>. – Accesat: 21.01.2021 .
63. **Șeremet, Mila.** Poet – simbol al Unirii și Omeniei – Grigore Vieru / Mila Șeremet // BiblioCity. – 2021. – 18 februarie. – Disponibil: <https://bit.ly/3GNY3iz>. – Accesat: 22.02.2021.
64. **Șeremet, Mila.** Poezii din „Ghiozdanul lui Ionuț” / Mila Șeremet // BiblioCity. – 2021. – 27 mai. – Disponibil: <https://bit.ly/3GNY3iz>. – Accesat: 27.05.2021.
65. **Șeremet, Mila.** Recrutarea – o etapă a traficului de ființe umane / Mila Șeremet // BiblioCity. – 2021. – 29 ianuarie. – Disponibil: <https://bit.ly/3Jw13Si>. – Accesat: 01.02.2021.
66. **Sofroni, Natalia.** Adolescenți și percepția asupra fumatului / Natalia Sofroni // BiblioCity. – 2021. – 1 iunie. – Disponibil: <https://bit.ly/3HU2iKN>. – Accesat: 02.06.2021.
67. **Sofroni, Natalia.** Rolul bibliotecii în alegerea profesiei pentru elevi / Natalia Sofroni // BiblioCity. – 2021. – 1 februarie. – Disponibil: <https://bit.ly/3LADUjB>. – Accesat: 02.02.2021.
68. **Spătaru, Doina.** Despre meseria de jurnalism cu Zina Bivol / Doina Spătaru // BiblioCity. – 2021. – 3 martie. – Disponibil: <https://bit.ly/3LD6ErS>. – Accesat: 09.03.2021.

69. **Spătaru, Doina.** Săptămâna de luptă împotriva traficului de ființe umane la Filiala „Ștefan cel Mare” / Doina Spătaru // BiblioCity. – 2021. – 25 octombrie. – Disponibil: <https://bit.ly/3GUGFsu>. – Accesat: 25.10.2021.

70. **Ungurean, Svetlana.** Эффект синергии / Svetlana Ungurean // BiblioCity. – 2021. – 13 decembrie. – Disponibil: <https://bit.ly/33kRFSb>. – Accesat: 13.12.2021.

71. **Vintilă, Angela.** Mihail Ciachir – apostolul limbii tipărite : (160 ani de la naștere) / Angela Vintilă // BiblioCity. – 2021. – 17 mai. – Disponibil: <https://bit.ly/3uQoiCx>. – Accesat: 17.05.2021.

www.blogosfera.md

72. **Campania ReVino la Biblioteca ta!**. – Disponibil: <https://bit.ly/3rPeln1>. – Accesat: 24.05.2021.

www.buiucanidets.md

73. **Lansare-conferință „Nicolae Dabija, Cioplitorul de ferestre”**. – Disponibil: <https://bit.ly/3LCa91O>. – Accesat: 27.05.2021.

www.chisinau.md

74. **„Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a desfășurat Campania „Fii deștept! la un card inteligent!”**. – Disponibil: <https://bit.ly/3oRsQ7U>. – Accesat: 07.10.2021.

75. **„Citește și descoperă Chișinăul” în cadrul filialelor Bibliotecii municipale „B.P. Hasdeu” - tabără tematică pentru copii: 07-30 iunie 2021**. – Disponibil: <https://bit.ly/3HTlsjU>. – Accesat: 07.06.2021.

76. **30 de zile cu Vladimir Beșleagă la biblioteca „Onisifor Ghibu”**. – Disponibil: <https://bit.ly/3gNUNt6>. – Accesat: 01.07.2021.

77. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” lansează Concursul de lectură „Bătălia cărților”, ediția a VII-a – 2021**. – Disponibil: <https://bit.ly/3GXjwWA>. – Accesat: 25.03.2021.

78. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” lansează proiectul „Provocările verii”, ediția III, „Citește și descoperă Chișinăul”**. – Disponibil: <https://bit.ly/3oOFIvN>. – Accesat: 02.06.2021.

79. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a desfășurat Campania „Fii deștept! la un card inteligent!”**. – Disponibil: <https://bit.ly/3BI3RPv>. – Accesat: 02.10.2021.

80. **Lansarea conferinței „Nicolae Dabija, Cioplitorul de ferestre”**. – Disponibil: <https://bit.ly/34UPCEU>. – Accesat: 25.05.2021.

81. **O delegație din cadrul Primăriei Chișinău participă la Forumul Cultural Transfrontalier de la Iași [cu participarea dir. gen. al BM „B.P. Hasdeu”, Mariana Harjevschi]**. – Disponibil: <https://bit.ly/33p5yyW>. – Accesat: 30.07.2021.

82. **Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură, pentru anul 2020.** – Disponibil: <https://bit.ly/3HQWDoJ>. – Accesat: 23.02.2021.

83. **Zilele Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”, cu prilejul celor 144 de ani de la înființarea instituției.** – Disponibil: <https://bit.ly/3HQWLod>. – Accesat: 21.10.21

www.chisinauedu.md

84. **Lansare-conferință „Nicolae Dabija, cioplitorul de ferestre”.** – Disponibil: <https://bit.ly/3oQvCu7>. – Accesat: 25.05.2021.

85. **Zilele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.** – Disponibil: <https://bit.ly/33p50Oq>. – Accesat: 21.10.2021.

86. **«Читай и узнавай Кишинэу» в филиалах муниципальной библиотеки «Б. П. Хашдеу» - тематический детский лагерь 7-30 июня 2021.** – Disponibil: <https://bit.ly/3gObm81>. – Accesat: 07.06.2021.

www.ciocana.md

87. **Biblioteca Transilvania: trei decenii de contribuție comunitară.** – Disponibil: <https://bit.ly/3JksKO6>. – Accesat: 06.09.2021.

www.curentul.md

88. **Cartea „Maestrii Elementelor și Răpitorul Timpului” în lucru din 2016, va fi lansată astăzi: Romanul are la bază unele drame sociale și puțin romantism :** [Lansarea cărții la Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Disponibil: <https://bit.ly/3sH6QOh>. – Accesat: 08.09.2021.

www.diez.md

89. **Au fost anunțate premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură pentru anul 2020.** – Disponibil: <https://bit.ly/33rb58c>. – Accesat: 23.02.2021.

90. **Au fost desemnate câștigătoarele Concursului de lectură „Bătălia cărților”, ediția 2021. Cine sunt acestea.** – Disponibil: <https://bit.ly/3JuAq06>. – Accesat: 06.12.2021.

91. **Biblioteca „Târgu-Mureș” din Chișinău marchează cei 25 de ani de la fondare, prin două zile de evenimente culturale.** – Disponibil: <https://bit.ly/3gRqGAI>. – Accesat: 24.11.2021.

92. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” lansează campania „Fii deștept! Ia un card inteligent!”** . Disponibil: <https://bit.ly/3GPxppl>. – Accesat: 06.09.2021.

93. **„Biblioteca Municipală organizează cel de-al doilea eveniment în cadrul Proiectului „Biblioteca de oameni”.** – Disponibil: <https://bit.ly/3uR6iYl>. – Accesat: 06.10.2021.

-
94. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” vă invită la aniversarea primei biblioteci de carte românească din Chișinău** [Filiala „Transilvania”]. – Disponibil: <https://bit.ly/3BnXmeP>. – Accesat: 26.08.2021.
 95. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” vă invită la Colocviile de vară, ediția a X-a, care vor reuni bibliotecarii din România și Moldova.** – Disponibil: <https://bit.ly/3JqXqxd>. – Accesat: 20.07.2021.
 96. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” vă invită să evocăm împreună personalitatea Regelui Mihai I.** – Disponibil: <https://bit.ly/3sLoyiT>. – Accesat: 25.10.2021.
 97. **Biblioteca Municipală anunță nominalizările la Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură pentru anul 2020.** – Disponibil: <https://bit.ly/3oOGI31>. – Accesat: 23.02.2021.
 98. **„Chișinăul citește” a ajuns la cea de-a XVIII-a ediție. Cu ce autori vor avea posibilitatea să discute.** – Disponibil: <https://bit.ly/3JssaxJ>. – Accesat: 01.02.2021.
 99. **Cititorul anului 2021. Mariana Harjevschi, despre concursul „Bătălia cărților” lansat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.** – Disponibil: <https://bit.ly/3uRg1hK>. – Accesat: 04.05.2021.
 100. **„Împrumută” o persoană și află istoria ei pentru 30 de minute. În scuarul „Mihai Eminescu” din Chișinău va fi lansat un proiect inedit pentru țară.** – Disponibil: <https://bit.ly/3gOy3cu>. – Accesat: 03.07.2021.
 101. **Începe luna august la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”! Maria Pilchin și Artiom Oleacu lansează noi volume.** – Disponibil: <https://bit.ly/3sFKk8n>. – Accesat: 02.08.2021.
 102. **La Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” se va desfășura Săptămâna Creativității și Inovației.** – Disponibil: <https://bit.ly/3JttNex>. – Accesat: 12.04.2021.
 103. **Olga Căpățână, autoarea romanelor „Dincolo de beznă” și „Vreau acasă” își va întâlni cititorii la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.** – Disponibil: <https://bit.ly/3gJEZra>. – Accesat: 20.10.2021.
 104. **Participă la o serie de întâlniri cu Ionela Hadârcă, autoarea cărții „Uf!” – ghidul celor mici.** – Disponibil: <https://bit.ly/3uOve3h>. – Accesat: 09.07.2021.
 105. **„Poezia Vie la Chișinău”. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” te invită la un recital inedit de poezie.** – Disponibil: <https://bit.ly/3rPmojT>. – Accesat: 21.07.2021.
 106. **Premiile Bogdan Petriceicu Hasdeu. Tinerii scriitori din Moldova pot participa la un concurs dedicat debutanților.** – Disponibil: <https://bit.ly/3sEaLeF>. – Accesat: 09.01.2021.

-
107. **„Provocarea verii” la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” : Părinții și copiii sunt invitați să „Citească și să descopere Chișinăul”**. – Disponibil: <https://bit.ly/3sBROJE>. – Accesat: 01.06.2021.
 108. **Programul evenimentelor dedicate primei atestări documentare a orașului Chișinău**. – Disponibil: <https://bit.ly/3LDXewC>. – Accesat: 14.07.2021.
 109. **„ReVino la biblioteca ta!” : BM „B.P. Hasdeu” își redeschide ușile prin lansarea unei campanii pentru iubitorii de lectură**. – Disponibil: <https://bit.ly/3BnSw13>. – Accesat: 14.05.2021.
 110. **Tinerii sunt invitați să participe la „Bătălia cărților 2021”. Care sunt regulile concursului**. – Disponibil: <https://bit.ly/3oP2ROJ>. – Accesat: 24.03.2021.
 111. **Un nou eveniment cultural. Cartea „Baladă cu timp rebel” de Zina Izbaș va fi lansată la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**. – Disponibil: <https://bit.ly/3Bmij96>. – Accesat: 12.11.2021.
 112. **Zilele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Vă așteaptă două zile de experimente digitale**. – Disponibil: <https://bit.ly/3HTnDnA>. – Accesat: 15.10.2021.

www.directiacultura.md

113. **Conferința anuală „Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – de la text la biți”**. – Disponibil: <https://bit.ly/3h3pNpb>. – Accesat: 17.10.2021.
114. **Între reforme și performanțe – 20 ani ai Bibliotecii „Maramureș”. 3-4 noiembrie 2021**. – Disponibil: <https://bit.ly/34G9Ja8>. – Accesat: 01.11.2021.
115. **Lansare de carte și film „Regele Mihai și Basarabia. O poveste uitată de neuitat”**. – Disponibil: <https://bit.ly/3uRgT60>. – Accesat: 23.10.2021.
116. **Lansarea - conferință a monografiei bibliografice „Nicolae Dabija, cioplitorul de ferestre”**. – Disponibil: <https://bit.ly/3JuOCXa>. – Accesat: 25.05.2021.
117. **Premiile „B.P. Hasdeu” oferite de către Direcția Culturală pentru debut în literatură pentru anul 2020**. – Disponibil: <https://bit.ly/3JnOnwS>. – Accesat: 26.02.2021.
118. **Săptămâna Creativității și Inovației 2021, ediția a 7-a, 15-21 aprilie**. – Disponibil: <https://rb.gy/qczch1>. – Accesat: 12.04.2021.

www.drept.usm.md

119. **Noi punți spre cunoaștere : [vizita studenților Facultății de Drept ai USM în cadrul Campaniei „Fii deștept! la un card inteligent” la BM „B.P. Hasdeu”]**. – Disponibil: <https://rb.gy/iirohf>. – Accesat: 25.09.2021.

www.ea.md

120. **Biblioteca de Oameni-Cărți, un eveniment unic care ne-a lăsat să răsfoim istorii de viață a 5 femei minunate.** – Disponibil: <https://rb.gy/uxni6e>. – Accesat: 05.07.2021.

www.issuu.com/centrulacademiceminescu (Ecolul Eminescu)

121. **Cimpoi, Mihai.** Manifestări culturale cu participarea Academiei de Științe a Moldovei : [despre activitățile organizate împreună cu AȘM] / Mihai Cimpoi // Ecolul Eminescu. – 2021. – Noiembrie (Nr 11). – Disponibil: <https://rb.gy/ayj71z>. – Accesat: 08.12.2021.
122. **Corghencea, Natalia.** Cunoaștem personalități chișinăuiene : [în cadrul Programului Provocarea verii 2021 la CAE] / Natalia Corghencea // Ecolul Eminescu. – 2021. – Iulie (Nr 6). – Disponibil: <https://rb.gy/wz8szu>. – Accesat: 08.12.2021.
123. **Corghencea, Natalia.** Istoria orașului Chișinău : [despre Programul Provocarea verii 2021 la CAE] / Natalia Corghencea // Ecolul Eminescu. – 2021. – Iunie (Nr 6). – Disponibil: <https://rb.gy/ilspfh>. – Accesat: 08.12.2021.
124. **Corghencea, Natalia.** Monumentele orașului Chișinău : [despre Programul Provocarea verii 2021 la CAE] / Natalia Corghencea // Ecolul Eminescu. – 2021. – Iunie (Nr 6). – Disponibil: <https://rb.gy/ilspfh>. – Accesat: 08.12.2021.
125. **Dabija, Elena.** Chișinău : Bulevarde și străzi : [despre Campania Provocarea verii 2021 la CAE] / Elena Dabija // Ecolul Eminescu. – 2021. – Iunie (Nr 7). – Disponibil: <https://rb.gy/ilspfh>. – Accesat: 08.12.2021.
126. **Dabija, Elena.** Neuitarea izvoarelor Culturii Naționale : [despre lansarea Enciclopediei scriitorilor români contemporani de pretutindeni la CAE] / Elena Dabija // Ecolul Eminescu. – 2021. – Octombrie (Nr 10). – Disponibil: <https://rb.gy/dvnn0k>. – Accesat: 08.12.2021.
127. **Dabija, Elena.** Oraș cu istorie, oraș cu viitor : [despre Campania Provocarea verii 2021 la CAE] / Elena Dabija // Ecolul Eminescu. – 2021. – Iunie (Nr 6). – Disponibil: <https://rb.gy/ilspfh>. – Accesat: 08.12.2021.
128. **Sîrbu, Vera.** Acoperământul Maicii Domnului – Hramul municipiului Chișinău : [despre activitatea organizată la CAE cu ocazia Hramului orașului] / Vera Sîrbu // Ecolul Eminescu. – 2021. – Octombrie (Nr 10). – Disponibil: <https://rb.gy/dvnn0k>. – Accesat: 08.12.2021.
129. **Sîrbu, Vera.** Cercetări eminescologice în Buletinul „Mihai Eminescu” / Vera Sîrbu // Ecolul Eminescu. – 2021. – Noiembrie (Nr 11). – Disponibil: <https://rb.gy/ayj71z>. – Accesat: 08.12.2021.

130. **Sîrbu, Vera.** Inaugurarea Centrului Cultural „Eugen Simion”, Dumbrăveni (România) / Vera Sîrbu // Ecoul Eminescu. – 2021. – August (Nr 8). – Disponibil: <https://rb.gy/gvihtb>. – Accesat: 08.12.2021.
131. **Sîrbu, Vera.** Ștefan Sofronovici. Mihai Eminescu recunoscut ca om de știință / Vera Sîrbu // Ecoul Eminescu. – 2021. – Noiembrie (Nr 11). – Disponibil: <https://rb.gy/ayi71z>. – Accesat: 08.12.2021.
132. **Sofronovici, Ștefan.** Românesc mi-i neamul – românesc mi-i graiul : [sărbătoarea Limba Noastră cea Română la CAE] / Ștefan Sofronovici // Ecoul Eminescu. – 2021. – August (Nr 8). – Disponibil: <https://rb.gy/gvihtb>. – Accesat: 08.12.2021.
133. **Vicol, Mihai Sultana.** Centrul Academic Internațional Eminescu, prima Academie română M. Eminescu : [despre activitatea CAE] / Mihai Sultana Vicol // Ecoul Eminescu. – 2021. – Ianuarie (Nr 1). – Disponibil: <https://rb.gy/m2io72>. – Accesat: 08.12.2021.

www.editurastiinta.md

134. **Lansarea volumului Eugeniu Coșeriu: vocația universalității la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.** – Disponibil: <https://rb.gy/g1aywu>. – Accesat: 22.07.2021.

www.eucitesc.md

135. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” anunță concursul „Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură pe anul 2020”.** – Disponibil: <https://rb.gy/wr7dw1>. – Accesat: 18.01.2021.
136. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își deschide ușile. Vezi ce campanii și surprize pregătește pentru utilizatori.** – Disponibil: <https://rb.gy/6gkxli>. – Accesat: 17.05.2021.
137. **Cenaclul Literar „Magia cuvântului” anunță Concurs de traducere, ediția a II-a, 2021 [: [Concurs de traducere a poeziei marelui lingvist Eugen Coșeriu – 100 de ani de la naștere].** – Disponibil: <https://rb.gy/pi5iqf>. – Accesat: 07.04.2021.

www.fest.md

138. **Provocarea verii, ediția a III-a.** – Disponibil: <https://rb.gy/cerz5k>. – Accesat: 06.06.2021.

findglocal.com

139. **Lansarea cărții „Regimul juridic al bunurilor imobile” la BPD.** – Disponibil: <https://rb.gy/0x2bn9>. – Accesat: 25.12.2021.

www.flacaratv.md

140. **Centenar Eugeniu Coșeriu. Ilustrul lingvist a fost cinstit Acasă, în Basarabia, prin lansarea unei cărți prețioase.** – Disponibil: <https://rb.gy/bp9kcr>. – Accesat: 29.07.2021.

www.gazetadechisinau.md

141. **Istoria fără falsuri și legende kominterniste** : [Despre volumul lui Alexandru Moraru, „Adevărul despre Odesa sub români”]. – Disponibil: <https://rb.gy/bp9kcr>. – Accesat: 24.01.2021.
142. **„E timpul ca locurile de veci ale deputaților Sfatului Țării să fie declarate monumente de stat”** : [Interviu cu Maria Vieru-Ișaev, istoric, cercetător]. – Disponibil: [shorturl.at/tyHOY](https://n9.cl/9ki9v). <https://n9.cl/9ki9v>. – Accesat: 10.07.2021.

www.glasul.md

143. **Maria Pilchin: Bani investiți în cultură sunt bani investiți în mintea noastră, în sincronizarea artistică a culturii române de ambele maluri ale Prutului.** – Disponibil: <https://n9.cl/xwag0>. – Accesat: 06.10.2021.

www.gradinita12.educ.md

144. **„Zilele Chișinăului”** : [Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” organizează, în perioada 12-22 iulie 2021, „Zilele Chișinăului” cu genericul „Chișinău, oraș drag!”]. – Disponibil: <https://n9.cl/i2cpv>. – Accesat: 16.07.2021.

www.gradinita174.educ.md

145. **„Zilele Chișinăului”** : [Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” organizează, în perioada 12-22 iulie 2021, „Zilele Chișinăului” cu genericul „Chișinău, oraș drag!”]. – Disponibil: <https://n9.cl/dizpf>. – Accesat: 16.07.2021.

www.happeningnext.com

146. **Baladă cu timp rebel – Zina Izbaș.** – Disponibil: <https://n9.cl/36njf>. – Accesat: 15.11.2021.
147. **Alexandru Vakulovski – (acasă) la Republica.** – Disponibil: <https://n9.cl/nbyc5>. – Accesat: 17.12.2021.

www.hotnews.md

148. **Provocarea verii pentru copiii iubitori de lectură.** – Disponibil: <https://n9.cl/u6psd>. – Accesat: 08.06.2021.

www.icjps.md

149. **Conferința științifică națională cu participare internațională „Drepturile persoanei: probleme actuale în lumina jurisprudenței naționale” dedicată jubileului de 75 ani a dlui Andrei SMOCHINĂ, prof. univ., dr. hab., cavaler al Ordinului Republicii [la BPD].** – Disponibil: <https://n9.cl/nq2l2j>. – Accesat: 10.12.2021.

www.idsi.md/tv

150. **Simpozionul Național de Studii Culturale, ediția a III-a.** – Disponibil: <https://n9.cl/hnvlk>. – Accesat: 28.09.2021. – Durata 02:36:12 min.
151. **Lansarea cărții – Regele Mihai și Basarabia. O poveste uitată de neuitat** [la Bibl. Centrală a BM „B.P. Hasdeu”]. – Disponibil: <https://n9.cl/d8zq8>. – Accesat: 25.10.2021. – Durata 02:44:41 min.

www.ipn.md

152. **Ziua Mondială a Cărții: Pandemia a redus în jumătate numărul cititorilor din biblioteci.** – Disponibil: <https://n9.cl/r2gcj>. – Accesat: 23.04.2021.

www.jurnal.md

153. **Cine sunt laureații Premiilor Naționale Galex 2021; Val Butnaru - printre premianți** : [cel mai bun scriitor promotor al cărții și lecturii - Maria Pilchin]. – Disponibil: <https://n9.cl/a15vp>. – Accesat: 23.04.2021.
154. **Festivalul „Te salut, Chișinău!” continuă; Ce evenimente culturale au loc astăzi în capitală** : [Program evenimente, inclusiv BM]. – Disponibil: <https://n9.cl/i1h2z>. – Accesat: 15.07.2021.
155. **La Chișinău a avut loc Gala Premiilor „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură.** – Disponibil: <https://n9.cl/2j6ks>. – Accesat: 27.02.2021.
156. **Scriitoarea Moni Stănilă invită mâine cititorii la lansarea cărții „Țipă cât poți”; Evenimentul va fi transmis și online.** – Disponibil: <https://n9.cl/sondv>. – Accesat: 22.11.2021.

www.locals.md

157. **Programul „Chișinăul citește” e la a XVIII-a ediție.** – Disponibil: <https://n9.cl/from7>. – Accesat: 03.02.2021.
158. **Săptămâna Creativității și Inovației 2021, ediția a 7-a.** – Disponibil: <https://n9.cl/a16vz>. – Accesat: 15.04.2021.

www.mesaj.md

159. **Pe 4 iulie se va lansa Biblioteca de Oameni – proiect unic pentru R. Moldova.** – Disponibil: <https://n9.cl/un5l1>. – Accesat: 29.06.2021.

www.moldova.europalibera.org

160. **Cărți în carantină** : [Cum se dezinfectează cărțile pe timp de pandemie la filiala „Târgoviște”]. – Disponibil: <https://n9.cl/bt249>. – Accesat: 24.02.2021.

www.moldova9.com

161. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a lansat campania de fidelizare a utilizatorilor – „Fii deștept! la un card inteligent”.** – Disponibil: <https://n9.cl/fyo39>. – Accesat: 20.09.2021.

www.moldova-suverana.md

162. **Biblioteca „B.P. Hasdeu” a lansat o campanie de promovare a lecturii :** [despre Programului estival „Provocarea verii”]. – Disponibil: <https://n9.cl/6su2f>. – Accesat: 08.06.2021.

163. **Biblioteca „B.P. Hasdeu” lansează Campania „ReVino la biblioteca ta!”.** – Disponibil: <https://n9.cl/eba3f>. – Accesat: 17.05.2021.

www.moldpres.md

164. **A fost lansat albumul „Prima promoție. Facultatea de Jurnalism, 1975-1980”.** – Disponibil: <https://n9.cl/vx973z>. – Accesat: 06.09.2021.

165. **Biblioteca „Maramureș” din capitală va marca 20 de ani de la fondare.** – Disponibil: <https://n9.cl/x91va>. – Accesat: 02.11.2021.

166. **Biblioteca „Târgu-Mureș” a marcat cea de-a 25-a aniversare.** – Disponibil: <https://n9.cl/r3p9y>. – Accesat: 27.11.2021.

167. **Biblioteca „Transilvania” marchează trei decenii de contribuție comunitară.** – Disponibil: <https://n9.cl/bkfu6>. – Accesat: 31.08.2021.

168. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” lansează Campania „ReVino la biblioteca ta!”.** – Disponibil: <https://n9.cl/miowv>. – Accesat: 15.05.2021.

169. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” a lansat Campania „Fii deștept! la un card inteligent!”.** – Disponibil: <https://n9.cl/of0vj>. – Accesat: 07.09.2021.

170. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a lansat o campanie de promovare a lecturii.** – Disponibil: <https://n9.cl/3n2tc>. – Accesat: 07.06.2021.

171. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a marcat Săptămâna Creativității și Inovației.** – Disponibil: <https://n9.cl/s3grp>. – Accesat: 21.04.2021.

172. **Colocviile de vară ale Bibliotecii Municipale ”B. P. Hasdeu” au ajuns la ediția a X-a.** – Disponibil: <https://n9.cl/iqt1n>. – Accesat: 20.07.2021.

173. **Concursul de lectură ”Bătălia cărților” și-a desemnat învingătorii.** – Disponibil: <https://n9.cl/lrklf>. – Accesat: 06.12.2021.

174. **Concursul de traducere „Eugeniu Coșeriu în galaxia limbilor europene” și-a desemnat laureații.** – Disponibil: <https://n9.cl/m0r8a>. – Accesat: 28.09.2021.

175. **Criticul de teatru și film Larisa Ungureanu: „2020 a fost un an al cumpenelor”** : [cum a fost anul pandemiei pentru criticul de teatru și film]. – Disponibil: <https://n9.cl/us3ds>. – Accesat: 14.01.2021.
176. **În municipiul Chișinău, odihna de vară a elevilor va fi organizată conform unui nou concept.** – Disponibil: <https://n9.cl/pft6n>. – Accesat: 25.05.2021.
177. **La Biblioteca „B.P. Hasdeu” a fost lansată o carte de versuri de Zina Izbaș.** – Disponibil: <https://n9.cl/v417l>. – Accesat: 15.11.2021.
178. **La Biblioteca „B. P. Hasdeu” a fost lansată acțiunea 30 de zile cu Vladimir Beșleagă.** – Disponibil: <https://n9.cl/gskz9>. – Accesat: 02.07.2021.
179. **La Chișinău a avut loc Gala Premiilor „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură.** – Disponibil: <https://n9.cl/t3526>. – Accesat: 26.02.2021.
180. **La Chișinău a fost dezvelit monumentul poetului național polonez Adam Mickiewicz.** – Disponibil: <https://n9.cl/3r9k1>. – Accesat: 28.04.2021.
181. **La Chișinău au fost lansate două volume de poezie** : [La Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” au fost lansate astăzi, în cadrul Cenaclului literar „Republica” două volume de versuri: „Tu ești rusul cel bun”, semnat de scriitoarea Maria Pilchin, „Spinner”, autor - poetul și actorul Artiom Oleacu]. – Disponibil: <https://n9.cl/h98ol>. – Accesat: 03.08.2021.
182. **La Chișinău au început Zilele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.** – Disponibil: <https://n9.cl/f4pyj>. – Accesat: 19.10.2021.
183. **O carte de versuri semnată de scriitoarea Victoria Fonari a fost lansată la o bibliotecă din capitală.** – Disponibil: <https://n9.cl/4mo0p>. – Accesat: 13.07.2021.
184. **O carte dedicată scriitorului Nicolae Dabija a fost lansată la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.** – Disponibil: <https://n9.cl/3njfs>. – Accesat: 26.05.2021.
185. **O conferință științifică dedicată Zilei Limbii Române a avut loc la o bibliotecă din capitală.** – Disponibil: <https://n9.cl/sabkn>. – Accesat: 23.08.2021.
186. **Poetul și traducătorul Ivan Pilchin: ”A fost un an tensionat și trist, dar plin de oportunități”.** – Disponibil: <https://n9.cl/15qx4>. – Accesat: 09.02.2021.
187. **Programul „Chișinăul citește” a ajuns la cea de-a XVIII-a ediție.** – Disponibil: <https://n9.cl/c7qid>. – Accesat: 01.02.2021.
188. **Scriitoarea Lucreția Bârlădeanu a lansat o carte de proză scurtă** : [la Bibl. „Onisifor Ghibu” din capitală a fost lansată cartea de proză scurtă „Cherchez la femme” de Lucreția Bârlădeanu]. – Disponibil: <https://n9.cl/sej2c>. – Accesat: 09.09.2021.

-
189. **Scriitoarea Maria Pilchin: „2020 a fost anul în care ne-am tot îmbolnăvit, dar oricum nu suntem bolnavi”.** – Disponibil: <https://n9.cl/t7do3>. – Accesat: 12.02.2021.
190. **Scriitoarea Moni Stănilă a avut o conferință literară la Biblioteca „B. P. Hasdeu” din capitală.** – Disponibil: <https://n9.cl/dyoxw>. – Accesat: 24.11.2021.
191. **Scriitoarea Moni Stănilă: „Nu am văzut nici o clipă pandemia ca o glumă”.** – Disponibil: <https://n9.cl/x1asc>. – Accesat: 19.03.2021.
192. **Scriitorul Nicolae Dabija: „Anul 2020 n-a semănat cu nici unul de până acum”** : [este menționată și monogr. biobibliogr., elaborată de lucrătorii științifici Lidia Kulikovski și Claudia Tricolici de la Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu” din Chișinău]. – Disponibil: <https://n9.cl/g7t24>. – Accesat: 09.01.2021.
193. **Un festival internațional de poezie a avut loc la Chișinău** : [cea de-a VIII-a ediție a Festivalului Internațional de Poezie „Renata Verejanu”, care s-a desfășurat zilele acestea la Chișinău, a reunit la Centrul Academic Internațional Eminescu]. – Disponibil: <https://n9.cl/lcqui>. – Accesat: 12.09.2021.

www.moldpres.md (ru)

194. **Библиотека "Трансильвания" отмечает 30-летний юбилей.** – Disponibil: <https://n9.cl/v3j1u>. – Accesat: 31.08.2021.
195. **Библиотека «Б. П. Хашдеу» запустила 30-дневную акцию с Владимиром Бешлягэ.** – Disponibil: <https://n9.cl/dpemj>. – Accesat: 02.07.2021.
196. **Библиотека им. Б. П. Хашдеу начала летнюю кампанию по продвижению чтения среди детей.** – Disponibil: <https://n9.cl/6t5y7>. – Accesat: 07.06.2021.
197. **Библиотека им. Б. П. Хашдеу приглашает граждан вступить в ряды ее читателей.** – Disponibil: <https://n9.cl/z3rl4>. – Accesat: 07.09.2021.
198. **Библиотека им. Б.П. Хашдеу начала кампанию по возвращению читателей.** – Disponibil: <https://n9.cl/xmqpu>. – Accesat: 15.05.2021.
199. **Библиотека им. Б.П. Хашдеу отметила Неделю творчества и инноваций.** – Disponibil: <https://n9.cl/t9be4>. – Accesat: 21.04.2021.
200. **В столице начинается XVIII программа "Кишинэу читает".** – Disponibil: <https://n9.cl/grh0x>. – Accesat: 03.02.2021.
201. **В столице прошло награждение лауреатов премии им. Б.П. Хашдеу за дебют в литературе.** – Disponibil: <https://n9.cl/ph8ng>. – Accesat: 26.02.2021.

www.nashgolos.md

202. **Бессарабские герои Сопротивления.** – Disponibil: <https://n9.cl/7dfx9>. – Accesat: 08.03.2021.
203. **И вновь «Пижамная библиотечка»!** : [recomandări de carte]. – Disponibil: <https://n9.cl/0f06t>. – Accesat: 26.02.2021.
204. **Мангеровские чтения.** – Disponibil: <https://n9.cl/049wt>. – Accesat: 01.06.2021.
205. **Самый главный праздник** : [recomandări de carte]. – Disponibil: <https://n9.cl/h8lio>. – Accesat: 01.04.2021.
206. **Фестиваль Еврейской Книги – 2021.** – Disponibil: <https://n9.cl/049wt>. – Accesat: 28.10.2021.

www.news.24.md

207. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” lansează Campania „ReVino la biblioteca ta!”.** – Disponibil: <https://n9.cl/iy66a>. – Accesat: 16.05.2021.
208. **„ReVino la biblioteca ta!” „B.P. Hasdeu” își redeschide ușile prin lansarea unei campanii pentru iubitorii de lectură.** – Disponibil: <https://n9.cl/o12f2>. – Accesat: 15.05.2021.

www.news.mail.ru

209. **Программа мероприятий по случаю Национального дня культуры.** – Disponibil: <https://n9.cl/8cnvd>. – Accesat: 13.01.2021.

www.news.yam.md

210. **Au fost anunțate premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură pentru anul 2020.** – Disponibil: <https://n9.cl/3xqb7>. – Accesat: 23.02.2021.
211. **„Biblioteca de oameni”, o acțiune a BM în colaborare cu Fabrica de fericire.** – Disponibil: <https://n9.cl/ralw4>. – Accesat: 13.01.2021.
212. **„Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a desfășurat Campania „Fii deștept! la un card inteligent!”.** – Disponibil: <https://n9.cl/vqud4>. – Accesat: 07.10.2021.
213. **„Biblioteca Municipală organizează cel de-al doilea eveniment în cadrul Proiectului „Biblioteca de oameni”.** – Disponibil: <https://n9.cl/x6w8a>. – Accesat: 07.10.2021.
214. **Biblioteca „Maramureș” din capitală va marca 20 de ani de la fondare.** – Disponibil: <https://n9.cl/4uhrd>. – Accesat: 02.11.2021.
215. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a marcat Săptămâna Creativității și Inovației.** – Disponibil: <https://n9.cl/l8fbx>. – Accesat: 21.04.2021.

-
216. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” lansează Campania „ReVino la biblioteca ta!”**. – Disponibil: <https://n9.cl/ja06y>. – Accesat: 16.05.2021.
217. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” lansează Concursul de lectură „Bătălia cărților”, ediția a VII-a**. – Disponibil: <https://n9.cl/f5p4f>. – Accesat: 25.03.2021.
218. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” lansează Concursul de lectură „Bătălia cărților”. Cine poate participa**. – Disponibil: <https://n9.cl/7iy6n>. – Accesat: 26.03.2021.
219. **Campania „Fii deștept! la un card inteligent!”**. – Disponibil: <https://n9.cl/tg65y>. – Accesat: 09.09.2021.
220. **Colocviile de vară ale Bibliotecii Municipale ”B. P. Hasdeu” au ajuns la ediția a X-a**. – Disponibil: <https://n9.cl/3dei0>. – Accesat: 20.07.2021.
221. **Concursul de traducere „Eugeniu Coșeriu în galaxia limbilor europene” și-a desemnat laureații**. – Disponibil: <https://n9.cl/yjdgi>. – Accesat: 28.09.2021.
222. **Decis!! Ei sunt câștigătorii Premiilor „B. P. Hasdeu” pentru debut în literatură, pentru anul 2020**. – Disponibil: <https://n9.cl/niyquz>. – Accesat: 24.02.2021.
223. **„Întâlnire cu scriitorul Ianoș Țurcanu”, organizată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, la aniversarea a 70 de ani**. – Disponibil: <https://n9.cl/nbizc>. – Accesat: 26.07.2021.
224. **La Biblioteca „B.P. Hasdeu” a fost lansată o carte de versuri de Zina Izbaș**. – Disponibil: <https://n9.cl/q6gsu>. – Accesat: 14.11.2021.
225. **La cei aproape 90 de ani, Vladimir Beșleagă continuă să scrie în jurnalul său ce simte și vede în această lume. Colegii de breaslă au doar cuvinte de laudă**. – Disponibil: <https://n9.cl/avnm7>. – Accesat: 01.07.2021.
226. **Programul „Chișinăul citește” a ajuns la cea de-a XVIII-a ediție**. – Disponibil: <https://n9.cl/avnm7>. – Accesat: 01.02.2021.
227. **Scriitoarea Maria Pilchin: „2020 a fost anul în care ne-am tot îmbolnăvit, dar oricum nu suntem bolnavi”**. – Disponibil: <https://n9.cl/2680n>. – Accesat: 11.02.2021.
228. **Scriitoarea Moni Stănilă a avut o conferință literară la Biblioteca „B. P. Hasdeu” din capitală**. – Disponibil: <https://n9.cl/9t7zk>. – Accesat: 24.11.2021.
229. **Tinerii sunt invitați să participe la „Bătălia cărților 2021”. Care sunt regulile concursului**. – Disponibil: <https://n9.cl/c0sgt>. – Accesat: 24.03.2021.
230. **Un nou eveniment cultural. Cartea „Baladă cu timp rebel” de Zina Izbaș va fi lansată la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**. – Disponibil: <https://n9.cl/pwmne>. – Accesat: 14.11.2021.

www.noi.md

231. **În capitală va fi lansată cea de-a 18-a ediție a programului „Chișinăul citește”.** – Disponibil: <https://n9.cl/3ara9>. – Accesat: 03.02.2021.
232. **Pandemia a redus în jumătate numărul cititorilor din biblioteci :** [Liliana Juc, șefa Filialei „Târgoviște”, despre serviciile bibliotecii pe timp de pandemie]. – Disponibil: <https://n9.cl/x0vmdp>. – Accesat: 02.02.2021.

www.point.md

233. **В столице начинается XVIII программа „Кишинев читает”.** – Disponibil: <https://n9.cl/tvx5h>. – Accesat: 23.04.2021.
234. **Одно из старейших зданий - библиотека им. Б. П. Хашдеу находится в плачевном состоянии.** – Disponibil: <https://n9.cl/1s5cg>. – Accesat: 08.06.2021.
235. **После каждого дождя библиотеку имени Ицика Мангера в Кишинёве затапливает.** – Disponibil: <https://n9.cl/wd1jl>. – Accesat: 07.08.2021.

www.profesor.md

236. **Concursul de lectură „Bătălia cărților”, ediția a VII-a.** – Disponibil: <https://n9.cl/d9gyb>. – Accesat: 23.03.2021.
237. **Concursul de lectură „Bătălia cărților”, ediția a VII-a, etapa finală.** – Disponibil: <https://n9.cl/fw3zp>. – Accesat: 02.12.2021.

www.publika.md

238. **Proiect unic în țară. Fondatoarea unei platforme de caritate a lansat ”Biblioteca de oameni.** – Disponibil: <https://n9.cl/g5e5h>. – Accesat: 04.07.2021.

www publica.md (ru)

239. **В кишиневской библиотеке имени Богдана Петричейку Хашдеу открылась ярмарка румынских университетов.** – Disponibil: <https://n9.cl/rdzie>. – Accesat: 02.07.2021.

www.radiochisinau.md

240. **585 de ani de la prima atestare documentară a Chișinăului.** – Disponibil: <https://n9.cl/otzlh>. – Accesat: 17.07.2021.
241. **Acad. Mihai CIMPOI: „Eugeniu Coșeriu este un descoperitor de noi tendințe atât în lingvistică, cât și în literatură”.** – Disponibil: <https://n9.cl/3xj6tj>. – Accesat: 28.07.2021.
242. **Astăzi la Chișinău a fost lansat un Târg al Universităților din România [petrecut la BM].** – Disponibil: <https://n9.cl/e3jlu>. – Accesat: 01.07.2021.

-
243. **Beșleagă despre Coșeriu – este Marele Absent în limba română! Limba este vie, îl exprimă pe om și sufletul său – una din ideile operei coșeriene, deduse din relatările celor ce l-au citit în japoneză!** : [lansarea de carte „Eugeniu Coșeriu – Vocația Universalității”]. – Disponibil: <https://n9.cl/f748k>. – Accesat: 28.07.2021.
244. **Biblioteca „B. P. Hasdeu” marchează aniversarea primei biblioteci de carte românească din Chișinău, cu genericul „Biblioteca Transilvania: trei decenii de contribuție comunitară”.** – Disponibil: <https://n9.cl/8fggy>. – Accesat: 31.08.2021.
245. **Biblioteca „Târgu-Mureș” a marcat cea de-a 25-a aniversare.** – Disponibil: <https://n9.cl/n0kdp>. – Accesat: 27.11.2021.
246. **Biblioteca Maramureș la 20 de ani de la înființare – un bogat fond de carte, servicii noi și ...un colț de rai muzeal (Audio).** – Disponibil: <https://n9.cl/swveh>. – Accesat: 14.11.2021.
247. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a lansat o campanie de promovare a lecturii :** [Programul estival „Provocarea verii”]. – Disponibil: <https://n9.cl/qs3pe>. – Accesat: 07.06.2021.
248. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a marcat Săptămâna Creativității și Inovației.** – Disponibil: <https://n9.cl/tcyop>. – Accesat: 21.04.2021.
249. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” lansează Campania „ReVino la biblioteca ta!”.** – Disponibil: <https://n9.cl/u6wef>. – Accesat: 16.05.2021.
250. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a desfășurat Campania „Fii deștept! la un card inteligent!”.** – Disponibil: <https://n9.cl/cbloj>. – Accesat: 02.10.2021.
251. **Burse, cămine gratuite și curate, studii de calitate și acces la Programul european ERASMUS – avantajele universităților din România pentru studenții din Republica Moldova :** [târgul a avut loc la BM]. – Disponibil: <https://n9.cl/rc4og>. – Accesat: 02.07.2021.
252. **Cărțile a doi scriitori români au fost lansate la o bibliotecă din Chișinău :** [lansarea cărților semnate de dr. Mihai Nicolae și Maria Găitan Mozes la BC]. – Disponibil: <https://n9.cl/ydaza>. – Accesat: 18.10.2021.
253. **Colocviile de vară ale Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” au ajuns la ediția a X-a.** – Disponibil: <https://n9.cl/ydaza>. – Accesat: 20.07.2021.
254. **Concursul de lectură „Bătălia cărților” și-a desemnat învingătorii.** – Disponibil: <https://n9.cl/yrofz>. – Accesat: 06.12.2021.
255. **Concursul de traducere „Eugeniu Coșeriu în galaxia limbilor europene” și-a desemnat laureații.** – Disponibil: <https://n9.cl/gcnru>. – Accesat: 28.09.2021.

256. **Cum a văzut Geo Bogza Chișinăul. O expoziție de reviste digitale și cărți despre capitală, la Biblioteca Municipală.** – Disponibil: <https://n9.cl/6dbks>. – Accesat: 26.07.2021.
257. **Diplome de excelență pentru reprezentanții instituțiilor media din R. Moldova, în contextul împlinirii a 75 de ani de la fondarea USM :** [Mariana Harjevschi]. – Disponibil: <https://n9.cl/zyh10>. – Accesat: 21.06.2021.
258. **Ești ceea ce citești, Veronica Balaj: Grigore Vieru este un simbol, nu doar pentru Republica Moldova, e un simbol pentru expresivitatea limbii române (AUDIO) :** [cenaclul lit. „Magia Cuvântului”, de la Bibl. Municipală B.P. Hasdeu, din Chișinău, moderat de poeta și criticul lit. Victoria Fonari]. – Disponibil: <https://n9.cl/x6yf9>. – Accesat: 04.04.2021.
259. **Evenimentele dedicate nașterii lui Mihai Eminescu și Zilei Culturii Naționale în R.Moldova, organizate de Ambasada României și ICR Chișinău.** – Disponibil: <https://n9.cl/9fomc>. – Accesat: 14.01.2021.
260. **ICR Chișinău organizează o conferință științifică online dedicată operei lui Bogdan Petriceicu Hasdeu :** [Mariana Harjevschi, directorul Bibl. Municipale „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, a rostit un cuvânt de salut]. – Disponibil: <https://n9.cl/hugxe>. – Accesat: 19.02.2021.
261. **În capitală începe Festivalul „Te salut, Chișinău!”. Evenimentele incluse în program :** [Proiect dedicat aniversării a 585 de ani de la prima atestare documentară (program filiale)]. – Disponibil: <https://n9.cl/pkije>. – Accesat: 13.07.2021.
262. **În perioada 14-17 iulie, în capitală va fi organizat Festivalul „Te salut, Chișinău”, ediția I :** [Proiect dedicat aniversării a 585 de ani de la prima atestare documentară (program filiale)]. – Disponibil: <https://n9.cl/nv6nu>. – Accesat: 10.07.2021.
263. **La Biblioteca „B.P. Hasdeu” a fost lansată o carte de versuri de Zina Izbaș.** – Disponibil: <https://n9.cl/lgzt4>. – Accesat: 15.11.2021.
264. **La Chișinău a avut loc Gala Premiilor „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură.** – Disponibil: <https://n9.cl/hvy96>. – Accesat: 26.02.2021.
265. **La Chișinău au început Zilele Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”.** – Disponibil: <https://n9.cl/wv7ed>. – Accesat: 19.10.2021.
266. **O carte și un film dedicate Regelui Mihai au fost lansate la o bibliotecă din capitală :** [lansarea cărții semnate de Aliona Grati „Regele Mihai și Basarabia” la BC]. – Disponibil: <https://n9.cl/ca7v2>. – Accesat: 25.10.2021.
267. **Programul pentru ziua a doua a festivalului „Te salut, Chișinău!”.** – Disponibil: <https://n9.cl/nttvs>. – Accesat: 15.07.2021.

268. **R. Moldova marchează Ziua Bibliotecarului și Ziua mondială a cărții și dreptului de autor** : [este menționată perioada de conducere a ABRM a L. Kulikovski și M. Harjevschi]. – Disponibil: <https://n9.cl/9mijb>. – Accesat: 23.04.2021.

269. **Recital poetic la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**. – Disponibil: <https://n9.cl/3c3vw>. – Accesat: 20.07.2021.

270. **Târgul Universităților din România. Reprezentanții universităților prezintă cele mai avantajoase oferte** : [a avut loc la BM]. – Disponibil: <https://n9.cl/ooo16>. – Accesat: 02.07.2021.

271. **Târgul universităților din România continuă la Chișinău** : [a avut loc la BM]. – Disponibil: <https://n9.cl/rve95>. – Accesat: 03.07.2021.

www.radioplai.md

272. **Biblioteca Municipală Hasdeu lansează o nouă ediție a Programului „Chișinăul citește”**. – Disponibil: <https://n9.cl/jvbzo>. – Accesat: 03.02.2021.

www.realitatea.md

273. **Întâlniri cu scriitorii, muzică și filme. Ce evenimente sunt incluse în programul de astăzi la „Te salut, Chișinău”**. – Disponibil: <https://n9.cl/uovya>. – Accesat: 15.07.2021.

www.redbyrc.md

274. **Moni Stănilă: „Acolo e fericirea simplă, nu aia muncită”** : [interviu cu scriitoarea Moni Stănilă, se menționează Cenaclul „Republica” care se desfășoară la Bibl. Centrală a BM]. – Disponibil: <https://n9.cl/ld6yp>. – Accesat: 07.04.2021.

www.regional.md

275. **Decis! Ei sunt câștigătorii Premiilor „B. P. Hasdeu” pentru debut în literatură, pentru anul 2020**. – Disponibil: <https://n9.cl/gckv6>. – Accesat: 24.02.2021.

276. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” lansează Concursul de lectură „Bătălia cărților”. Cine poate participa**. – Disponibil: <https://n9.cl/72b2l>. – Accesat: 26.03.2021.

277. **La Biblioteca „B.P. Hasdeu” din Chișinău se va desfășura Săptămâna Creativității și Inovației**. – Disponibil: <https://n9.cl/58mrh>. – Accesat: 14.04.2021.

www.replicamedia.md

278. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” vă invită la aniversarea primei biblioteci de carte românească din Chișinău** : [Bibl. „Transilvania”: trei decenii de contribuție comunitară]. – Disponibil: <https://bit.ly/3sv61lp>. – Accesat: 31.08.2021.

279. „Întâlnire cu scriitorul Ianoș Țurcanu”, organizată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, la aniversarea a 70 de ani. – Disponibil: <https://n9.cl/6xjvw>. – Accesat: 26.07.2021.
280. Lansarea-conferință „Nicolae Dabija, cioplitorul de ferestre” : O „întâlnire” post-mortem la Biblioteca „B.P. Hasdeu”. – Disponibil: <https://n9.cl/lchq2>. – Accesat: 25.05.2021.
281. „Provocarea verii” ediția a III-a! „Citește și descoperă Chișinăul!” împreună cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Disponibil: <https://n9.cl/nff8v>. – Accesat: 01.06.2021.
282. „ReVino la biblioteca ta!” împreună cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: Un offline, desfășurat în perioada 17-23 mai. – Disponibil: <https://n9.cl/ozq6l>. – Accesat: 17.05.2021.
283. „30 de zile cu Vladimir Beșleagă” la biblioteca „Onisifor Ghibu”. – Disponibil: <https://bit.ly/3oJ6SEj>. – Accesat: 02.07.2021.

www.rlive.md

284. Conferința științifică cu genericul „Lumina limbii române” : [moderatoare V. Fonari]. – Disponibil: <https://n9.cl/cphbs>. – Accesat: 23.08.2021. – Durata 01:42:28 min.
285. Poeta Maria Pilchin lansează volumul de poeme „Tu ești rusul cel bun”, iar actorul Artiom Oleacu – cartea „Spinner”. – Disponibil: <https://n9.cl/b1mhh>. – Accesat: 03.08.2021. – Durata 01:09:17 min.

www.russkie.md

286. «Кишинёвское лето» в библиотеке Ломоносова : [Provocarea verii]. – Disponibil: <https://n9.cl/labcz>. – Accesat: 02.06.2021.

www.sputnik.md

287. Campanie inedită în bibliotecile din Capitală: Cum poți participa : [interview cu Elena Dabija]. – Disponibil: <https://n9.cl/ghqyg>. – Accesat: 20.05.2021.
288. Eveniment dedicat Chișinăului, la Biblioteca Municipală – detalii : [interview cu M. Harjevschi]. – Disponibil: <https://n9.cl/2ndkkx>. – Accesat: 21.07.2021.

www.stayhappening.com

289. Biblioteca de Oameni. – Disponibil: <https://n9.cl/8kcsf>. – Accesat: 04.07.2021.
290. Colocviile de vară ale Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” au ajuns la ediția a X-a. – Disponibil: <https://n9.cl/6kegz>. – Accesat: 21.07.2021.
291. Lansarea volumului Eugeniu Coșeriu: vocația universalității. – Disponibil: <https://n9.cl/zknpq>. – Accesat: 27.07.2021.
292. Serviciul EtnoBiblioteca : [Șezătoare în incinta Bibl. Centrale]. – Disponibil: <https://n9.cl/attxb>. – Accesat: 20.01.2021.

293. **Ședința clubului – Top Toastmasters Chișinău.** – Disponibil: <https://n9.cl/3i4bd>. – Accesat: 27.07.2021.

294. **Ședința clubului Top Toastmasters Chișinău, Tema - Festivalul cireșelor.** – Disponibil: <https://n9.cl/3atwl>. – Accesat: 15.06.2021.

www.stiri.md

295. **A fost lansat un proiect unic în R. Moldova: Biblioteca de oameni.** – Disponibil: <https://n9.cl/1kbaf>. – Accesat: 05.07.2021.

296. **„Biblioteca de oameni”, o acțiune a BM în parteneriat cu Fabrica de fericire.** – Disponibil: <https://n9.cl/1kbaf>. – Accesat: 04.07.2021.

297. **Câți copii au mers la tabere de odihnă din Capitală în prima lună din vară.** – Disponibil: <https://n9.cl/d6lz7>. – Accesat: 23.06.2021.

298. **Festivalul Te salut, Chișinău: Programul evenimentelor din a doua zi.** – Disponibil: <https://n9.cl/lcqw2z>. – Accesat: 15.07.2021.

299. **Premieră: În Capitală va avea loc festivalul Bună ziua, Chișinău.** – Disponibil: <https://n9.cl/sf9mk>. – Accesat: 12.07.2021.

300. **Primăria Chișinău anunță 13 tabere cu sejur de zi: Prețuri și program.** – Disponibil: <https://n9.cl/fwcnr>. – Accesat: 01.06.2021.

301. **Provocare pentru copiii iubitori de lectură: Ce presupune activitatea.** – Disponibil: <https://n9.cl/fgzod>. – Accesat: 08.06.2021.

302. **Provocările verii la bibliotecă: Copiii, invitați să descopere Chișinăul.** – Disponibil: <https://n9.cl/vn1pi>. – Accesat: 03.06.2021.

303. **Un festival internațional de poezie a avut loc la Chișinău.** – Disponibil: <https://n9.cl/207k7>. – Accesat: 12.09.2021.

304. **Ziua Națională a Culturii, marcată în R. Moldova: Programul integral.** – Disponibil: <https://n9.cl/fam07>. – Accesat: 13.01.2021.

www.stiripozitive.eu

305. **Concursul de traducere „Eugeniu Coșeriu în galaxia limbilor europene”, ediția a II-a.** – Disponibil: <https://n9.cl/9t2au>. – Accesat: 25.09.2021.

www.syfeed.com

306. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” lansează Campania „ReVino la biblioteca ta!”.** – Disponibil: <https://n9.cl/zt84q>. – Accesat: 17.05.2021.

307. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” vă invită la Colocviile de vară, ediția a X-a, care vor reuni bibliotecarii din România și Moldova.** – Disponibil: <https://n9.cl/m7pax>. – Accesat: 21.07.2021.

www.telegraph.md

308. **Au fost desemnați câștigătorii Galei Laureatilor Premiilor Naționale GALEX, ediția a X-a .** – Disponibil: <https://n9.cl/jy2ce>. – Accesat: 24.04.2021.

309. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” a lansat Campania „Fii deștept! Ia un card inteligent!”.** – Disponibil: <https://n9.cl/frgm1>. – Accesat: 07.09.2021.

310. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” lansează Concursul de lectură „Bătălia cărților”, ediția a VII-a.** – Disponibil: <https://n9.cl/8qgu7>. – Accesat: 25.03.2021.

311. **De Ziua Națională a Culturii, colectivele artistice din municipiu au fost premiate cu diplome de merit și laptopuri.** – Disponibil: <https://n9.cl/rppzz>. – Accesat: 15.01.2021.

www.theworldnews.net

312. **Lista autorilor nominalizați la premiile [Bibl. Municipale] „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură în anul 2020.** – Disponibil: <https://n9.cl/khgi1>. – Accesat: 23.01.2021.

www.trm.md

313. **„Biblioteca de oameni”, 4 iulie 2021, ora 11.00. O acțiune a BM în parteneriat cu Fabrica de ferice.** – Disponibil: <https://n9.cl/wqre4>. – Accesat: 03.07.2021.

314. **Cum se reinventează cultura pe timp de pandemie :** [Interviu cu Stelian Tulum despre platforma on-line „Oameni printre oameni”]. – Disponibil: <https://n9.cl/wcna1>. – Accesat: 30.01.2021.

315. **Distincție de stat acordată Lidiei Kulikovski pentru contribuție substanțială la dezvoltarea bibliotecilor.** – Disponibil: <https://n9.cl/e0x7u>. – Accesat: 23.04.2021.

316. **Donație de carte pentru Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu”.** – Disponibil: <https://n9.cl/4jcu9>. – Accesat: 24.05.2021.

www.tv8.md

317. **Soluție pe timp de pandemie: Zeci de cărți au fost digitalizate și sunt accesibile pe paginile web ale bibliotecilor.** – Disponibil: <https://n9.cl/wxcym>. – Accesat: 06.03.2021.

www.tvrmoldova.md

318. **Alternative educaționale în vacanța de vară „Provocarea verii”, la bibliotecă.** – Disponibil: <https://n9.cl/j1dnr>. – Accesat: 27.06.2021.

-
319. **Biblioteca de oameni - un proiect unic în Republica Moldova, lansat la Chișinău.** – Disponibil: <https://n9.cl/yxu3p>. – Accesat: 04.07.2021.
320. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” lansează Concursul de lectură „Bătălia cărților”, ediția a VII-a – 2021.** – Disponibil: <https://n9.cl/jjq53>. – Accesat: 25.03.2021.
321. **Premiile Naționale GALEX. Reporterul TVR MOLDOVA, Corina Gamurari - Cel mai bun promotor și susținător al bibliotecilor, cărții și lecturii în mass-media.** – Disponibil: <https://n9.cl/q8glb>. – Accesat: 26.04.2021.
322. **„Provocările verii” la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”: Copiii, invitați să descopere Chișinăul.** – Disponibil: <https://n9.cl/vx6l2v>. – Accesat: 03.06.2021.
323. **30 de zile cu scriitorul Vladimir Beșleagă la Biblioteca „Onisifor Ghibu”.** – Disponibil: <https://n9.cl/mjad6>. – Accesat: 02.07.2021.

www.undalibera.md

324. **Studenții Facultății de Jurnalism și Științe ale Comunicării au aderat la campania „Fii deștept! la un card inteligent” lansată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.** – Disponibil: <https://n9.cl/m49np>. – Accesat: 23.09.2021.

www.unica.md

325. **Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” invită copiii la cea de-a treia ediție a programului „Provocarea verii”.** – Disponibil: <https://n9.cl/b97xf>. – Accesat: 08.06.2021.

www.unimedia.info

326. **Diploma Guvernului și diploma Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, conferită celor mai remarcabile femei care activează în domeniile cercetării și inovării :** [diplomă a fost conferită dnelor Nelly Țurcan și Elenei Ungureanu]. – Disponibil: <https://n9.cl/gt4yb>. – Accesat: 11.02.2021.
327. **Lista autorilor nominalizați la premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură în anul 2020.** – Disponibil: <https://n9.cl/o1t0x>. – Accesat: 23.02.2021.
328. **Managera bibliotecii „B.P. Hasdeu, Lidia Kulikovski, decorată cu „Ordinul Republicii”, de către președinta Maia Sandu.** – Disponibil: <https://n9.cl/zpyb6>. – Accesat: 23.04.2021.
329. **Programul activităților cultural-artistice cu prilejul Zilei Naționale a Culturii, la 171 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu.** – Disponibil: <https://n9.cl/vrkyt>. – Accesat: 14.01.2021.

www.usm.md

330. **Concursul „Dictare pentru fiecare”, la USM.** – Disponibil: <https://n9.cl/hybv8>. – Accesat: 26.08.2021.

www.vocea.md

331. **O societate civilizată e de neimaginat fără carte** : [Elena Butucel, director adjunct de Ziua bibliotecarului despre carte, biblioteci și pandemie]. – Disponibil: <https://n9.cl/er088>. – Accesat: 23.04.2021.
332. **Цивилизованное общество невообразимо без книги** : [Elena Butucel, director adjunct de Ziua bibliotecarului despre carte, biblioteci și pandemie]. – Disponibil: <https://n9.cl/4xwsi>. – Accesat: 23.04.2021.

www.wind.md

333. **Здание библиотеки им. Б. П. Хашдеу рушится на глазах.** – Disponibil: <https://n9.cl/cv91f>. – Accesat: 08.06.2021.

www.youth.md

334. **Află despre a doua zi a proiectului „Un pas spre succes” din perspectiva lui Gore** : [programul de orientare în carieră „Un Pas Spre Succes” la BPD]. – Disponibil: <https://n9.cl/cruyk>. – Accesat: 12.09.2021.
335. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” lansează Campania „ReVino la biblioteca ta!”.** – Disponibil: <https://n9.cl/btt1v>. – Accesat: 18.05.2021.
336. **„B.P. Hasdeu” vă invită la o nouă ediție a programului „Chișinăului citește”.** – Disponibil: <https://n9.cl/c88h2>. – Accesat: 05.02.2021.
337. **„Biblioteca de oameni”, o acțiune a BM în colaborare cu Fabrica de fericire, 4 iulie 2021..** – Disponibil: <https://n9.cl/licft>. – Accesat: 04.07.2021.
338. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” organizează „Zilele Chișinăului”.** – Disponibil: <https://n9.cl/is4ak>. – Accesat: 11.07.2021.
339. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” vă invită la lansarea conferință dedicată lui Nicolae Dabija.** – Disponibil: <https://n9.cl/0azp8>. – Accesat: 25.05.2021.
340. **Biblioteca Publică de Drept invită studenții de la drept la o lansare de carte.** – Disponibil: <https://n9.cl/o76cy>. – Accesat: 02.11.2021.
341. **Informează-te online! Biblioteca Publică de Drept oferă acces la bazele de date juridice.** – Disponibil: <https://n9.cl/ojhrj>. – Accesat: 25.12.2021.
342. **Instruiri pentru cei care vor să se familiarizeze cu serviciile electronice.** – Disponibil: <https://n9.cl/fcwwp>. – Accesat: 25.12.2021.
343. **Laborator de lectură, explorare și creativitate la B.M. „B.P. Hasdeu”.** – Disponibil: <https://n9.cl/r2lvz>. – Accesat: 01.06.2021.

-
344. **Noutatea zilei - lansarea cărții „Maeștrii elementelor și răpitorul timpului” de Marcelina Simion** : [lansarea cărții la BC]. – Disponibil: <https://n9.cl/scxhx>. – Accesat: 08.09.2021.
345. **O nouă instruire marca youth.md! Invitat special: Aina Idrisova.** – Disponibil: <https://n9.cl/zr4jv>. – Accesat: 25.12.2021.
346. **Participă la un eveniment pentru ong-uri și învață să crezi articole atractive.** – Disponibil: <https://n9.cl/25hyp>. – Accesat: 25.12.2021.
347. **Utilizează bazele de date juridice oferite de Biblioteca Publică de Drept mai ușor, participând la aceste instruiri.** – Disponibil: <https://n9.cl/cpe83>. – Accesat: 25.12.2021.
348. **Vino la „Biblioteca de oameni” - proiect unic pentru Moldova.** – Disponibil: <https://n9.cl/licft>. – Accesat: 04.07.2021.
349. **Voluntarii youth.md au avut parte de un nou training despre crearea unei campanii de comunicare.** – Disponibil: <https://n9.cl/85qek>. – Accesat: 25.12.2021.
350. **Voluntarii youth.md au fost informați despre oportunitățile naționale și internaționale pentru tineri.** – Disponibil: <https://n9.cl/bt6ts>. – Accesat: 25.12.2021.

www.ziarulnational.md

351. **Locuitorii spațiului geografic „de la Nistru până la Tisa” se numeau români, arată un facsimil ce datează cu anul 1453: Persoane străine care au scris despre populația românească din spațiul carpato-danubian-pontic** : [lansarea cărții lui A. Gamanjii la BM]. – Disponibil: <https://n9.cl/z7dom>. – Accesat: 23.02.2021.
352. **Primul „Ordin al Republicii” acordat de președintele Maia Sandu: „Este una din figurile cele mai emblematice și apreciate din domeniul biblioteconomic din republica noastră”** : [conferirea Ordinului Republicii dnei L. Kulikovski de Ziua bibliotecarului, 23 aprilie 2021]. – Disponibil: <https://n9.cl/rp6qu>. – Accesat: 23.04.2021.

www.zugo.md

353. **O nouă distincție acordată de Maia Sandu. Cine a primit Ordinul Republicii?** : [conferirea Ordinului Republicii dnei L. Kulikovski de Ziua bibliotecarului, 23 aprilie 2021]. – Disponibil: <https://n9.cl/l9ecj>. – Accesat: 23.04.2021.

Surse internaționale

www.anasozu.com (tr)

354. **Çevirmäk konkursun Premiyaları Galası** : [Concursul de traducere „Eugeniu Coșeriu în galaxia limbilor europene” și-a desemnat laureații la Bibl. Centrală cu V. Fonari]. – Disponibil: <https://n9.cl/xshv5>. – Accesat: 28.09.2021.

www.asiromani.com

355. **Biblioteca „Târgu-Mureș” din Chișinău - 25 ani de activitate** . – Disponibil: <https://n9.cl/bglpv>. – Accesat: 08.11.2021.

www.bibliotecamm.ro

356. **Conferință la Chișinău dedicată operei lui Bogdan Petriceicu Hasdeu** : [Mariana Harjevschi va rosti un cuvânt de salut]. – Disponibil: <https://n9.cl/8j9bm>. – Accesat: 26.02.2021.
357. **Dr. Lidia Kulikovski, la ceas aniversar!**. – Disponibil: <https://n9.cl/15dbg>. – Accesat: 08.03.2021.
358. **Eveniment aniversar „Între reforme și performanțe” – 20 de ani ai Bibliotecii „Maramureș”** : [Mariana Harjevschi va rosti un cuvânt de salut]. – Disponibil: <https://n9.cl/mgq1u>. – Accesat: 05.11.2021.

www.bta.bg

359. **В Кишинев се проведе конференция "България – уникална и завинаги в сърцето ми"** : [conf. în incinta Bibl. „H. Botev”]. – Disponibil: <https://n9.cl/mgo80>. – Accesat: 02.12.2021.

www.desteptarea.ro

360. **În trei rânduri** : [se menționează decernarea Premiului Special „Nicolae Dabija”, în cadrul „Toamnei bacoviene”, dnei Victoria Fonari]. – Disponibil: <https://n9.cl/7b4zp>. – Accesat: 26.09.2021.

www.ebibliothecaseptentrionalis.wordpress.com

361. **Biblioteca – o necesitate impusă de viitor** : [file de istorii și omagiu Filialei „Maramureș” la 20 de ani]. – Disponibil: <https://n9.cl/yngk6>. – Accesat: 10.09.2021.
362. **Carte pentru românii de pretutindeni – o nouă dimensiune strategică pentru Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” Baia Mare** : [menționată Filiala „Maramureș”]. – Disponibil: <https://n9.cl/ksc0b>. – Accesat: 13.11.2021.
363. **20 de ani ai Bibliotecii „Maramureș” din Chișinău**. – Disponibil: <https://n9.cl/8mxg6>. – Accesat: 04.11.2021.

364. **Filiala „Maramureș” – proiect de cultivare a limbii române prin lectură.** – Disponibil: <https://n9.cl/g5uvxs>. – Accesat: 04.06.2021.

www.e-cis.info (SNG)

365. **В Молдове пройдет фестиваль «Приветствую тебя, Кишинев», посвященный 585-летию первого документального упоминания города.** – Disponibil: <https://n9.cl/8ou17>. – Accesat: 11.07.2021.

www.eufordigital.eu

366. **EaPConnect launches new ‘spectrum’ link connecting Moldovan and Ukrainian research and education communities with pan-European network** : [la 28 septembrie 2021 a fost lansată o nouă conexiune internet a comunităților de cercetare și educație din Moldova și Ucraina, dr. M. Harjevschi, reprezentând Consorțiul Bibliotecii REM (Resurse Electronice pentru Moldova). Evenimentul a fost organizat de EaPConnect ca parte a celei de-a treia săptămâni anuale a Comitetului de coordonare EU4Digital, 27 sept. - 1 oct. 2021]. – Disponibil: <https://n9.cl/7y0un>. – Accesat: 30.09.2021.

www.gandul.ro

367. **Nicolae Dabija – „Rănit din iubire”, cartea poemelor vizionare.** – Disponibil: <https://n9.cl/o90ul>. – Accesat: 15.07.2021.

www.gazetademaramures.ro

368. **Teodor Ardelean. Biblioteca de idei. „Biblioteca – o necesitate impusă de viitor”** : [este menționată Filiala „Maramureș”]. – Disponibil: <https://n9.cl/pxof9>. – Accesat: 20.10.2021.

www.glaspress.rs (bg)

369. **Кръгла маса в Кишинев, посветена на бесарабския ботевед Константин Поглубко** : [la Filiala „H. Botev”]. – Disponibil: <https://n9.cl/lb2ef>. – Accesat: 19.05.2021.

370. **Българска библиотека „Христо Ботев” в Кишинев стартира програмата „Лятно предизвикателство”** : [despre Provocarea verii]. – Disponibil: <https://n9.cl/udajj>. – Accesat: 08.06.2021.

www.graiul.ro

371. **20 de ani ai Bibliotecii „Maramureș”.** – Disponibil: <https://n9.cl/era4b>. – Accesat: 08.11.2021.

www.infoprut.ro

372. **Conferință la Chișinău dedicată operei lui Bogdan Petriceicu Hasdeu** : [Mariana Harjevschi va rosti un cuvânt de salut]. – Disponibil: <https://n9.cl/8bnjn>. – Accesat: 19.02.2021.

373. **A fost lansată Cartea-album „Copiii Basarabiei în GULAG. Ierbar de amintiri”** : [evenimentul organizat la Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Disponibil: <https://n9.cl/y0qd4>. – Accesat: 11.06.2021.

www.meridianultimisoara.ro

374. **Victoria Fonari: Sărutul orizontului** : [poezii de V. Fonari]. – Disponibil: <https://n9.cl/xd394>. – Accesat: 24.04.2021.

www.observatorcultural.ro

375. **Centenarul Eugeniu Coșeriu** : [Lansarea de la Chișinău a volumului Eugeniu Coșeriu: vocația universalității]. – Disponibil: <https://n9.cl/9pmxe>. – Accesat: 13.08.2021.

www.revistatimpul.ro

376. **Grosu, Lidia. Om al bucuriei, doamna Lidia Kulikovski** : [la ceas aniversar]. – Disponibil: <https://n9.cl/6odu5>. – Accesat: 09.03.2021.

www.universuljuridic.ro

377. **[CUM A FOST] „Formele de asociere a avocaților în cadrul organizării activității de avocat și limitele publicității formelor de organizare a profesiei de avocat”** : [Vizita oficială a delegației Baroului Dolj la Chișinău, BPD]. – Disponibil: <https://n9.cl/t69pm>. – Accesat: 23.10.2021.

378. **„Deși activitatea de avocat este reglementată de norme diferite, problemele care intervin în exercitarea profesiei sunt în mare măsură similare de o parte și de alta a Prutului”.** **Interviu cu av. Mihai-Dragoș Nicu, prodecan, Baroul Dolj** : [Vizita oficială a delegației Baroului Dolj la Chișinău, BPD]. – Disponibil: <https://n9.cl/3dvhy>. – Accesat: 05.11.2021.

www.ziarelive.ro

379. **„Interviu / Maria Pilchin: Bani investiți în cultură sunt bani investiți în mintea noastră, în sincronizarea artistică a culturii române de ambele maluri ale Prutului”** : [interviu cu cerc. șt. Maria Pilchin, Secția Studii și cercetări, cu privire la Reuniunea Teatrelor Naționale ed. 2021]. – Disponibil: <https://n9.cl/xwaq0>. – Accesat: 07.10.2021.

380. **Lista autorilor nominalizați la premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură în anul 2020.** – Disponibil: <https://n9.cl/fy2qg>. – Accesat: 23.02.2021.

EMISIUNI TV

AGRO TV Moldova

381. **Literatură de specialitate pentru pasionații de grădinărit** : [interview cu M. Bivol, recomandări de carte pentru grădinărit]. – Disponibil: <https://n9.cl/rshfg>. – Accesat: 01.02.2021. – Durata 05:42 min., din min. 41:29.
382. **Mai dați-vă la o carte!** : [interview cu V. Răileanu, M. Ciochină, V. Astafi, filmări realizate la Filiala „O. Ghibu”]. – Disponibil: <https://n9.cl/tf2jx>. – Accesat: 24.04.2021. – Durata 05:18 min.
383. **Vladimir Beșleagă, zbor neîntrerupt** : [interview cu V. Beșleagă, filmări realizate la Filiala „O. Ghibu”]. – Disponibil: <https://n9.cl/vxer6>. – Accesat: 02.07.2021. – Durata 05:24 min.

Jurnal TV

384. **Cărți, televiziune și bucătărie vegană** : [interview cu V. Răileanu despre romanul „Evreii” de N. Esinencu, realizat la Filiala „O. Ghibu”] : Emisiune Vânturile, valurile. – Disponibil: <https://n9.cl/8c4wn>. – Accesat: 27.01.2021. – Durata 13:09 min., din min. 01:56.
385. **Omul reformelor și inovațiilor** : [interview cu L. Kulikovski despre lectură, bibliotecă, cititori] : Emisiune Vânturile, valurile. – Disponibil: <https://n9.cl/pz9u0>. – Accesat: 16.03.2021. – Din min. 03:35.

Moldova 1 (TRM)

386. **„30 de zile cu Vladimir Beșleagă”** : [Interview cu V. Răileanu] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/hbn8k>. – Accesat: 06.06.2021. – Durata 09:22 min.
387. **„Aricele și prietenii lui” de S. Kozlov** : [interview cu Maria Pilchin, invitată Cristina Culic] : Emisiune Lecturi à la Carte. – Disponibil: <https://n9.cl/kour1>. – Accesat: 04.12.2022. – Durata 15:23 min.
388. **145 години от Априлското въстание** : [Interview realizat în Biblioteca „H. Botev”] : Emisiune На Бужакска вълна. – Disponibil: <https://n9.cl/f1mcs>. – Accesat: 25.04.2021. – Durata 14:25 min., din min. 00:36.
389. **30 de ani de contribuție comunitară - Biblioteca „Transilvania”** : [interview cu L. Kulikovski despre istoria fondării Bibliotecii „Transilvania”] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/3n07ha>. – Accesat: 30.08.2021. – Durata 09:39 min.
390. **A fost lansată Cartea-album „Copiii Basarabiei în GULAG. Ierbar de amintiri”** : [lansarea volumului cu același titlu la Biblioteca Centrală a BM „B.P. Hasdeu”] : Emisiunea Miezul zilei /

consemnare: Silvia Hodorocea. – Disponibil: <https://www.youtube.com/watch?v=g-vO0wPnpKg>. – Accesat: 13.06.2021. – Durata 4:11., din min. 22:58.

391. **A fost lansată o nouă ediție a programului „Chișinăul citește”** : [interview cu directorul BM, Mariana Harjevschi, Lidia Kulikovski, Moni Stănilă, Maria Pilchin, Ioan Mânăscuță, Valeriu Matei, Maria Bivol] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/60iak>. – Accesat: 03.02.2021. – Durata 03:24 min.
392. **A început o nouă ediție a campaniei „Fii deștept! la un card inteligent”** : [interview cu M. Harjevschi, M. Bivol]: Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/mga61>. – Accesat: 07.09.2021. – Durata 01:54 min.
393. **Avanpremierea spectacolului „Al nouălea val” a avut loc la Chișinău** : [În incinta bibliotecii „O. Ghibu”, interview cu V. Răileanu] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/1nbuc>. – Accesat: 13.09.2021. – Durata 03:48 min.
394. **Bătălia cărților, concurs de lectură lansat la Chișinău** : [Interview cu M. Harjevschi, E. Butuce] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/1th3p>. – Accesat: 30.03.2021. – Durata 02:41 min.
395. **Bătălia cărților, concurs de lectură lansat la Chișinău** : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/x18w2>. – Accesat: 02.04.2021. – Durata 03:34 min.
396. **Bibliografia „Nicolae Dabija, cioplitorul de ferestre”, lansată** : [Interview cu M. Harjevschi, L. Kulikovski] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/1m7nq>. – Accesat: 26.05.2021. – Durata 03:42 min.
397. **Biblioteca „I. Mangher” 30 de ani de la fondare** : Emisiune Sub același cer. – Disponibil: <https://n9.cl/alig6>. – Accesat: 25.02.2021. – Durata 29:52 min., până în min. 30:00.
398. **Biblioteca „A. Mickiewicz” partenerul Asociației „Cracovianca”** : [interview cu S. Gumeni, D. Vicol]: Emisiune Sub același cer. – Disponibil: <https://n9.cl/hf0jts>. – Accesat: 28.10.2021. – Durata 05:29 min., din min. 17:34.
399. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a dat start unei noi Provocări a Verii** : [interview cu M. Harjevschi] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/uau65>. – Accesat: 07.06.2021. – Durata 03:12 min.
400. **Biblioteca Municipală și-a anunțat nominalizările la Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură pentru anul 2020** : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/9mnbv>. – Accesat: 25.02.2021. – Durata 11:30 min.

401. **Biblioteca în aer liber, în centrul Chișinăului** : [BM parte din donatori de cărți] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/x5d7p>. – Accesat: 26.05.2021. – Durata 03:57 min.
402. **Care sunt cărțile pe care trebuie să le ai în bibliotecă** : [interviu cu V. Răileanu] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/2cowj>. – Accesat: 29.12.2021. – Durata 10:24 min.
403. **Cele două vitrine ale bibliotecii în aer liber au fost îmbogățite cu sute de cărți** : [BM parte din donatori de cărți] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/cu6kt>. – Accesat: 20.05.2021. – Durata 03:13 min.
404. **Chișinăul românesc** : [M. Harjevschi despre istoria clădirea BM în filmul 4 a proiectului Alionei Grati] : Emisiune Purtătorii de cultură. – Disponibil: <https://n9.cl/g35kb>. – Accesat: 04.01.2021. – Durata 30:17 min.
405. **Dacă îți dorești să însușești limba bulgară, atunci una dintre filialele Bibliotecii Municipale „Bogdan Petriceicu Hasdeu” îți vine în ajutor!** : [interviu cu A. Olărescu]: Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/cb9cl>. – Accesat: 28.10.2021. – Durata 08:51 min.
406. **Digitizarea materialelor dialectologice de arhivă** : [interviu cu M. Cocieru, Filiala „I. Mangher”] : Emisiune Știință și inovare. – Disponibil: <https://n9.cl/d63te>. – Accesat: 14.02.2021. – Durata 28:41 min.
407. **Două evenimente deosebite: lansarea cărții de poezii traduse în șase limbi europene „Moldova – o constelație din petalele universului” și expoziția de fotografie „Chișinăul inedit”** : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/38hkk>. – Accesat: 13.07.2021. – Durata 03:28 min.
408. **Dublu eveniment în cadrul Zilelor Chișinăului** : [lansarea cărții „Moldova – o constelație din petalele universului” de Victoria Fonari și a jurnalistului Andrei Viziru] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/b23rz>. – Accesat: 14.07.2021. – Durata: 03:27 min., din min. 29:08.
409. **După 46 de ani de la scriere, romanul „Evreii” a văzut lumina tiparului** : [interviu cu V. Răileanu despre romanul interzis pe vremea sovietică] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/y64r2>. – Accesat: 13.01.2021. – Durata 02:47 min.
410. **„Enciclopedia scriitorilor români contemporani de pretutindeni” a fost lansată la Chișinău** : [interviu cu E. Dabija, eveniment la CAIE]: Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/6b0w5>. – Accesat: 25.10.2021. – Durata 03:14 min.
411. **Eveniment dedicat scriitorului bulgar Ivan Vazov** : [Interviu realizat în Biblioteca „H. Botev”] : Emisiune Unda Bugeacului. – Disponibil: <https://n9.cl/et1oy>. – Accesat: 05.10.2021. – Durata 27:28 min.

412. **Evenimente culturale dedicate scriitorului Vladimir Beșleagă** : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/ekens>. – Accesat: 01.07.2021. – Durata 04:03 min.
413. **„Fram, ursul polar” de C. Petrescu** : [interview cu Maria Pilchin, invitată Cristina Coadă] : Emisiune Lecturi à la Carte. – Disponibil: <https://n9.cl/pj91i>. – Accesat: 27.11.2022. – Durata 15:49 min.
414. **Gala premiilor Uniunii Scriitorilor din Moldova** : [interview cu V. Răileanu] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/citwf>. – Accesat: 01.09.2021. – Durata 04:42 min.
415. **Istории de viață - direct de la protagoniști** : [Interview cu M. Harjevschi despre proiectul „Biblioteca de oameni”] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/he3gd>. – Accesat: 05.07.2021. – Durata 03:13 min.
416. **„Împăratul muștelor” de William Golding** : [interview cu Maria Pilchin, invitată Fabiola Nasu] : Emisiune Lecturi à la Carte. – Disponibil: <https://n9.cl/c3wp5>. – Accesat: 06.11.2022. – Durata 15:47 min.
417. **Jurnalista Radio Moldova Zina Izbaș a lansat cartea „Baladă cu timp rebel”** : [interview cu Z. Izbaș, M. Pilchin]: Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/oo295>. – Accesat: 17.11.2021. – Durata 03:24 min.
418. **Jurnalul micului călător din Chișinău** : [interview cu M. Pilchin și Liliala Juc]: Emisiune Lecturi à la Carte. – Disponibil: <https://n9.cl/jaq6s>. – Accesat: 13.02.2021. – Durata 16:03 min.
419. **Lidia Kulikovski, om al cărții și ziditor de biblioteci** : [Interview cu L. Kulikovski] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/am1x1>. – Accesat: 08.03.2021. – Durata 03:46 min.
420. **O lucrare despre evoluția filmului de animație moldovenesc, lansată la Chișinău** : [lansare la sediul central al BM] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/xi245>. – Accesat: 04.11.2021. – Durata 03:02 min.
421. **Mariana Harjevschi, despre „Provocarea verii” - program destinat copiilor** : Emisiune Cine vine la noi?. – Disponibil: <https://n9.cl/4x1oa>. – Accesat: 05.06.2021. – Durata 10:21 min.
422. **Masterclass de pictură pentru copii organizat la Biblioteca „Tudor Arghezi”** : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/wax3s>. – Accesat: 04.06.2021. – Durata 02:48 min.
423. **Mesager: „Cea de-a 8-a ediție a festivalului internațional de poezie Renata Verejanu și-a desemnat astăzi laureații. Gala premiilor și recitalul de cântec și poezie au avut loc în aer liber, în fața Centrului Academic Eminescu”**. –Disponibil: <https://n9.cl/kc5to>. – Accesat la 09.09.2021.

424. **Mesager: Statuia poetului Adam Mickiewicz, inaugurată la Chișinău** : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/t0y5g>. – Accesat: 28.04.2021. – Durata 03:40 min.
425. **Miercurea cărților în biblioteca ta** : [Interviu cu V. Răileanu despre Campania „Fii deștept! Ia un card inteligent!”] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/iyq06>. – Accesat: 09.09.2021. – Durata 10:12 min., din min. 41:18.
426. **Miercurea cărților în biblioteca ta** : [Interviu cu V. Răileanu despre cărțile lui V. Beșleagă. Hoții de apartament și N. Popa. Castanul roz] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/u9tv4>. – Accesat: 15.09.2021. – Durata 09:21 min., din min. 41:05.
427. **Miercurea cărților în biblioteca ta** : [Interviu cu V. Răileanu despre cartea lui V. Pîslaru. Suntem mioritici] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/2hy8o>. – Accesat: 22.09.2021. – Durata 11:12 min., din min. 31:18.
428. **Miercurea cărților în biblioteca ta** : [Interviu cu V. Răileanu despre cartea lui G. Chiper. Semințe de betel] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/9xqs0>. – Accesat: 29.09.2021. – Durata 10:53 min., din min. 27:52.
429. **Miercurea cărților în biblioteca ta** : [Interviu cu V. Răileanu despre cartea Scriitorii când nu scriu, de Ș-M. Poiată] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/gehdm>. – Accesat: 06.10.2021. – Durata 11:21 min., din min. 31:45.
430. **Miercurea cărților în biblioteca ta** : [Interviu cu V. Răileanu despre cărți dedicate Chișinăului, editate de BM] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/klazc>. – Accesat: 13.10.2021. – Durata 09:09 min., din min. 34:01.
431. **Miercurea cărților în biblioteca ta** : [Interviu cu V. Răileanu despre cărțile lui D. Matcovschi] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/gjo9w>. – Accesat: 20.10.2021. – Durata 08:15 min., din min. 36:40.
432. **Miercurea cărților în biblioteca ta** : [Interviu cu V. Răileanu despre cărțile I. Nechit] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/yrobm>. – Accesat: 27.10.2021. – Durata 06:31 min., din min. 29:04.
433. **Miercurea cărților în biblioteca ta** : [Interviu cu V. Răileanu despre cartea Zestrea poeziei de Marcela Benea] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/8k3qn>. – Accesat: 03.11.2021. – Durata 11:01 min., din min. 30:16.
434. **Miercurea cărților în biblioteca ta** : [Interviu cu V. Răileanu despre cărțile lui N. Silistraru] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/8o1og>. – Accesat: 10.11.2021. – Durata 09:29 min., din min. 33:05.

435. **Miercurea cărților în biblioteca ta** : [Interviu cu V. Răileanu despre cărțile L. Bârlădeanu] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/7x6g1>. – Accesat: 17.11.2021. – Durata 09:40 min., din min. 30:00.
436. **Miercurea cărților în biblioteca ta** : [Interviu cu V. Răileanu despre cartea lui V. Vișan și O. Gherman] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/bpzp7>. – Accesat: 24.11.2021. – Durata 09:24 min., din min. 22:26.
437. **Mihail Ciachir – 160 de ani de la nașterea educatorului și liderului spiritual** : [Interviu realizat la Filiala „M. Ciachir”] : Emisiune Gagauz Ogea. – Disponibil: <https://n9.cl/fwdpu>. – Accesat: 08.06.2021. – Durata 03:12 min., din min. 07.39
438. **O expoziție de măști, inaugurată la Biblioteca „Onisfor Ghibu”** : [interviu cu V. Răileanu] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/n0tmf>. – Accesat: 20.01.2021. – Durata 03:15 min.
439. **Pe urmele sângeroase ale Holocaustului** : Emisiune Sub același cer. – Disponibil: <https://n9.cl/kopbl>. – Accesat: 28.06.2021. – Durata 30:25 min., din min. 17:00.
440. **Poezie Vie la Chișinău** : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/ofrym>. – Accesat: 24.07.2021. – Durata 03:30 min.
441. **Prima experiență în crearea revistelor digitale consacrate Chișinăului** : [interviu cu M. Harjevschi, E. Dabija, M. Bivol, A. Verebceanu]: Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/gcr6d>. – Accesat: 02.08.2021. – Durata 02:59 min.
442. **Promovarea serviciului „Fantezie”. Arta macrameului** : [interviu cu L. Canțâr]: Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/qlpq7>. – Accesat: 16.09.2021. – Durata 08:39 min., , din min. 01:20:39.
443. **Provocarea verii** : [Interviu cu M. Harjevschi] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/yd7bf>. – Accesat: 28.05.2021. – Durata 01:15 min., din min. 17:03.
444. **Provocarea verii pentru copiii iubitori de lectură** : [interviu cu Ulia Donică] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/psgp7>. – Accesat: 07.06.2021. – Durata 03:12 min.
445. **„Provocarea verii” – program destinat copiilor** : [Programul estival cu genericul „Citește și descoperă Chișinăul!”, consacrat celor 585 de ani de la prima atestare a orașului, interviu cu Mariana Harjevschi, director general BM] : Emisiune Cine vine la noi?. – Disponibil: <https://n9.cl/nsya7v>. – Accesat: 05.06.2021. – Durata 10:21 min.
446. **„Purtăm din facere imboldul revenirii”, noua carte a lui Nicolae Bălțescu** : [interviu cu V. Răileanu] : Emisiune Miezul zilei. – Accesat: 28.08.2021. – Durata 03:17 min.

447. **Regele Mihai și Basarabia** : [interview cu A. Grati]. Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/k25p0s>. – Accesat: 25.10.2021. – Durata 14:45 min.
448. **„Revino la biblioteca ta”, campanie de promovare a lecturii** : [interview cu dr. M. Harjevschi] / consemnare: M. Bivol: Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/mfo90>. – Accesat: 17.05.2021. – Durata 03:34 min.
449. **Săptămână a Creativității și Inovației la BM** : [Interview cu dr. hab. Elena Ungureanu, șefa Secției Studii și Cercetări] : Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/8eqtd>. – Accesat: 18.04.2021. – Durata 10:54 min.
450. **Scriitoarea Olga Căpățână a lansat două romane** : [cuvânt de felicitare de dr. M. Harjevschi]: Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/osq1a>. – Accesat: 23.10.2021. – Durata 03:26 min.
451. **Sentimente de toamnă în cântec și poezie la Biblioteca „Onisifor Ghibu”** : [interview cu V. Răileanu]: Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/ftfuo>. – Accesat: 12.09.2021. – Durata 03:55 min.
452. **Serviciul EtnoBiblioteca** : [interview cu O. Enache]: Emisiune Bună dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/v8lhl>. – Accesat: 14.12.2021. – Durata: 16:00 min., din min. 1:06:00.
453. **Toamna bacoviană** : [interview cu V. Fonari]: Emisiune Buna dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/5wyue>. – Accesat: 23.09.2021. – Durata 10:16 min.
454. **Trei decenii de activitate a filialei de carte românească „Transilvania” a bibliotecii „B.P. Hasdeu”** : [interview cu P. Onciu, L. Kulikovski, M. Harjevschi] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/x03dj>. – Accesat: 20.08.2021. – Durata 03:00 min.
455. **Un monument din bronz de toată frumusețea a apărut recent** : [despre monumentul lui A. Mickiewicz de lângă filiala „A. Mickiewicz”] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/4dzqk>. – Accesat: 02.01.2021. – Durata 3:15 min.
456. **Un secol de la nașterea Regelui Mihai a fost marcat la Chișinău** : [interview cu A. Grati]: Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/ja50p>. – Accesat: 27.10.2021. – Durata 03:16 min.
457. **Zilele Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”** : [interview cu dr. M. Harjevschi despre conferință și maratonul „Biblioteca digitală”] : Emisiune Buna dimineața. – Disponibil: <https://n9.cl/51bpk>. – Accesat: 20.10.2021. – Durata 05:57 min.

458. **Ziua bibliotecarului** : [Interviu cu dr. M. Harjevschi de Ziua Bibliotecarului, despre bibliotecari, BM, programe și oferte] : Emisiune Cine vine la noi?. – Disponibil: <https://n9.cl/bjm3h>. – Accesat: 23.04.2021. – Durata 04:27 min.

NTV Moldova

459. **Современная библиотека в столице** : [interviu cu M. Șelcicova] : Emisiune Știri. – Disponibil: <https://n9.cl/3vgky>. – Accesat: 17.02.2021. – Durata 10:24 min., din min. 28:46

Primul în Moldova

460. **Sălile Bibliotecii Lomonosov, renovate** : [interviu cu M. Șelcicova]: Emisiune Știri. – Disponibil: <https://n9.cl/om4f3>. – Accesat: 19.02.2021. – Durata 02:37 min.
461. **Dragostea pentru lectură vine din copilărie** : [Provocarea verii la Filiala „Ștefan cel Mare”] : Emisiune Știri. – Disponibil: <https://n9.cl/3jd2k>. – Accesat: 10.06.2021. – Durata 02:48 min.

Publika.md

462. **Biblioteca în aer liber din centrul Capitalei s-a îmbogățit cu noi volume** : [cărți donație de la BM pentru biblioteca din scuarul Eminescu]: Emisiune Știri. – Disponibil: <https://n9.cl/w1s9b>. – Accesat: 20.05.2021. – Durata 02:26 min.
463. **La cei aproape 90 de ani, Vladimir Beșleagă continuă să scrie în jurnalul său ce simte și vede în această lume. Colegii de breaslă au doar cuvinte de laudă** : [interviu cu V. Beșleagă la Bibl. „O. Ghibu”]: Emisiune Știri. – Disponibil: <https://n9.cl/7109e>. – Accesat: 01.07.2021. – Durata 02:08 min.
464. **Proiect unic în țară. Fondatoarea unei platforme de caritate a lansat „Biblioteca de oameni”** : [interviu cu M. Harjevschi] : Emisiune Știri. – Disponibil: <https://n9.cl/g5e5h>. – Accesat: 04.07.2021. – Durata 03:57 min.

Tezaur TV

465. **Concurs Republican „Floarea Omeniei”** : [interviu cu V. Răileanu referitor la Concursul, dedicat poetului Grigore Vieru] : Emisiune O cafea la Tezaur. – Disponibil: <https://n9.cl/15sqz>. – Accesat: 05.02.2021. – Durata 19:59 min.
466. **„O antologie a poezilor români din afara granițelor țării”, de Stan Brebenel** : [interviu cu V. Fonari] : Emisiune O cafea la Tezaur. – Disponibil: <https://n9.cl/gi1489>. – Accesat: 09.02.2021. – Durata 14:19 min.

TV6

467. **COVID-19 nu-i oprește pe iubitorii de cărți: Ce măsuri se iau în biblioteci pentru a-i proteja de pericolul infectării** : Emisiune Știri la TV6. – Disponibil: <https://n9.cl/5ng25>. – Accesat: 08.01.2021. – Durata 3:00 min., din min. 3:30.
468. **Книги в полиэтиленовых пакетах. К каким мерам безопасности прибегают библиотеки, чтобы работать в условиях эпидемии** : Emisiune Știri la TV6. – Disponibil: <https://n9.cl/5qxu8>. – Accesat: 08.01.2021. – Durata 2:47 min., din min. 27:59.

TV8

469. **Soluție pe timp de pandemie: Zeci de cărți au fost digitalizate și sunt accesibile pe paginile web ale bibliotecilor** : [interview la Filiala „Târgoviște” și Filiala „L. Rebreanu”, viața cărților pe timp de pandemie] : Emisiune Știri la TV8. – Disponibil: <https://n9.cl/wxcym>. – Accesat: 06.03.2021. – Durata 3:36 min.

TVR Moldova

470. **A fost lansat primul manual destinat viitorilor grefieri [la BPD]** : Emisiune Matinalii. – Disponibil: <https://n9.cl/j2iq5>. – Accesat: 22.02.2021. – Durata 03:49 min.
471. **„Bătălia cărților” și-a găsit cititorul** : [Interviu cu E. Butucel, finalistele Concursului de lectură Irina Garștea și Adina Panfil] : Emisiune TeleMatinal. – Disponibil: <https://n9.cl/9gx3x>. – Accesat: 16.12.2021. – Durata 03:37 min.
472. **Biblioteca al treilea spațiu** : [Interviu cu M. Harjevschi despre rolul cărții și a bibl., aniversarea Bibl. „Transilvania”] : Emisiune Printre cuvinte, ediția 55. – Disponibil: <https://n9.cl/yb16f>. – Accesat: 11.012.2021. – Durata 04:08 min.
473. **Biblioteca de oameni - un proiect unic în Republica Moldova, lansat la Chișinău** : [lansare Human Library în scuarul M. Eminescu, BM și Fabrica de fericire] : Emisiune Telejurnal. – Disponibil: <https://n9.cl/yxu3p>. – Accesat: 04.07.2021. – Durata 03:00 min.
474. **Cartea electronică sau tradițională** : [Interviu cu M. Harjevschi despre catalog electronic, biblioteca digitală] : Emisiune Printre cuvinte, ediția 58. – Disponibil: <https://n9.cl/43iut>. – Accesat: 11.12.2021. – Durata 03:54 min.
475. **Cât și ce se citește în prezent** : [Interviu cu M. Harjevschi despre programele și concursurile de lectură] : Emisiune Printre cuvinte, ediția 57. – Disponibil: <https://n9.cl/98mdr>. – Accesat: 11.12.2021. – Durata 03:20 min.
476. **Chișinăul citește** : [interview cu Lidia Kulikovski, Moni Stănilă, Maria Bivol] : Emisiune Mesager. – Disponibil: <https://n9.cl/vdvp3>. – Accesat: 03.02.2021. – Durata 02:54 min., din min.29:30.

477. **Cum promovează un scriitor limba română** : [Interviu cu I. Pilchin despre promovarea limbii române, rolul scriitorului și a cărții] : Emisiune Printre cuvinte, ediția 47. – Disponibil: <https://n9.cl/vkj3z>. – Accesat: 19.11.2021. – Durata 03:52 min.
478. **Cum să înveți limba română** : [Interviu cu I. Pilchin] : Emisiune Printre cuvinte, ediția 48. – Disponibil: <https://n9.cl/qlbz3>. – Accesat: 19.11.2021. – Durata 03:20 min.
479. **Despre limba română** : [Interviu cu I. Pilchin despre rolul limba română, vocabular, armonia interiorului cu exteriorul] : Emisiune Printre cuvinte, ediția 46. – Disponibil: <https://n9.cl/mcpoh>. – Accesat: 19.11.2021. – Durata 04:21 min.
480. **Două volume dedicate primului val de deportări au fost publicate astăzi la Chișinău** : [lansare la BC] : Emisiune TeleJurnal. – Disponibil: <https://n9.cl/6dnbf>. – Accesat: 11.06.2021. – Durata 02:29 min.
481. **Eu – bibliotecarul** : [Interviu cu M. Harjevschi despre rolul bibliotecarului în alegerea profesiei de bibliotecar, manager de BM] : Emisiune Printre cuvinte, ediția 54. – Disponibil: <https://n9.cl/q0tip>. – Accesat: 11.12.2021. – Durata 04:02 min.
482. **„Emoțiile gândului”, o expoziție de suflet** : [lansare la BPD] : Emisiune Matinalii. – Disponibil: <https://n9.cl/148of>. – Accesat: 29.04.2021. – Durata 04:44 min.
483. **Ivan Pilchin – traducătorul** : [Interviu cu I. Pilchin] : Emisiune Printre cuvinte, ediția 51. – Disponibil: <https://n9.cl/m08kh>. – Accesat: 19.11.2021. – Durata 04:16 min.
484. **Limba română** : [Interviu cu M. Harjevschi despre dragostea față de limba română, valorile neamului] : Emisiune Printre cuvinte, ediția 56. – Disponibil: <https://n9.cl/yb16f>. – Accesat: 04.07.2021. – Durata 03:38 min.
485. **Mai mulți oameni de cultură din R. Moldova cer, printr-o petiție online, separarea Ministerului Culturii și Educației** [interviu cu conf. univ., dr. Lidia Kulikovski, director adjunct, Bibl. Municipală „B.P. Hasdeu”: Fuzionarea a 2 instituții Educație și Cultură și încă trei care acolo s-au adăugat, este ca și cum ai uni două nevoi. Și unul, și altul, are nevoie de investiții mari. Când să se aprobe bugetul, găsești cultura este la fundul sacului] : Emisiune TeleJurnal. – Disponibil: <https://n9.cl/3vp3b>. – Accesat: 17.02.2021. – Durata 02:53 min.
486. **Plasticitatea limbii române** : [Interviu cu I. Pilchin] : Emisiune Printre cuvinte, ediția 52. – Disponibil: <https://n9.cl/h8it6>. – Accesat: 19.11.2021. – Durata 03:26 min.
487. **„PROVOCAREA VERII”, PROGRAM ESTIVAL PENTRU COPII** [la BPD] : Emisiune Matinalii. – Disponibil: <https://n9.cl/bzqum>. – Accesat: 07.07.2021. – Durata 09:58 min.

488. **Terapia lecturii** : [Interviu cu I. Pilchin] : Emisiune Printre cuvinte, ediția 53. – Disponibil: <https://n9.cl/qlbz3>. – Accesat: 19.11.2021. – Durata 04:19 min.

Emisiuni TV internaționale

Cluj TV

489. **Biblioteca „Transilvania” la ceas aniversar, 30 de ani** : [Interviu cu directorii bibl. din Chișinău și Cluj M. Harjevschi și S. Stanca] : Emisiune Regiunea în obiectiv. – Disponibil: <https://n9.cl/d9aje>. – Accesat: 04.08.2021. – Durata 07:30 min.

PARTICIPARE LA REUNIUNI ȘTIINȚIFICE

Tema, subiectul reuniunii	Tipul (conferință, simpozion, masă rotundă etc.) și nivelul reuniunii (internațională, națională, locală)	Locul desfășurării, organizator, data organizării	Număr de participanți	Nume, prenume participant. Tema comunicării
„Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – de la text la biți”	Conferință internațională	Chișinău, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 19 octombrie 2021	100	<p>Dr. Lidia Kulikovski. „Digitalul în paginile revistei „BiblioPolis” (2002-2020)”</p> <p>Ludmila Pânzari. „Crearea și utilizarea conținutului digital la BM”</p> <p>Maria Pilchin. „A scrie de mână sau în format digital: din culisele activității de cercetător”</p> <p>Dr. hab. Elena Ungureanu. „Publicații bibliografice pe platforma Zenodo.org : analiză almetrică”</p>
„Contribuția bibliotecii publice la valorificarea memoriei locale”	Colocvii de vară, nivel internațional	Chișinău, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 21 – 22 iulie 2021	100	<p>Dr. Mariana Harjevschi. „Provocarea verii: Citim și cunoaștem Chișinăul”</p> <p>Dr. Lidia Kulikovski. „Crearea memoriei locale prin cercetare bibliografică – monografiile biobibliografice la BM”</p> <p>Dr. Lidia Kulikovski. „Chișinăul și chișinăuienii în cercetările lui Iurie Colesnic – un proiect de valorificare și cunoaștere a istoriei locale”</p> <p>Taisia Foiu. „Colecția „Chișinăuiana”</p> <p>Ludmila Pânzari. „Perioada interbelică a Chișinăului în cercetările BM”</p> <p>Ivan Pilchin.</p>

				<p>„Cercetare locală în paginile revistei de specialitate „BiblioPolis”</p> <p>Dr. hab. Nelly Țurcan.</p> <p>„Tematica chișinăuiană pe HAPes, Repozitoriul instituțional al BM”</p> <p>Cristina Dicusar.</p> <p>Proiectul „Chișinău la reportofon”</p>
„Reinventarea bibliotecii”	Duplex profesional	Chișinău, Filiala „Transilvania”, 01 septembrie 2021	100	<p>Dr. Mariana Harjevschi.</p> <p>„Cuantificarea lecturii în „Provocarea verii”, ediția 2021”</p> <p>Dr. Lidia Kulikovski.</p> <p>„Săptămâna Creativității și Inovației online”</p> <p>Dr. hab. Nelly Țurcan.</p> <p>„Studiul nevoilor de formare profesională la BM „B.P. Hasdeu”</p>
„Integrare prin Cercetare și Inovare”	Conferință științifică națională cu participare internațională	Chișinău, Universitatea de Stat din Moldova, 10-11 noiembrie 2021		<p>Dr. hab. Nelly Țurcan.</p> <p>„Elaborarea politicilor privind Știința Deschisă la nivel național și instituțional”</p>
„NI4OS-Europe National Capacity Building Training Event in the Domain of Open Science for Moldova”	Masă rotunda națională	Chișinău, RENAM, 22 aprilie 2021		<p>Dr. hab. Nelly Țurcan.</p> <p>„Elaborarea politicilor privind Știința Deschisă la nivel național și instituțional”</p>
„Implementarea politicilor instituționale privind Știința Deschisă” în cadrul proiectului Proiectul 21.70086.40ȘD „Stimularea angajamentului Republicii Moldova în Știința Deschisă: suport metodologic	Conferință națională	Chișinău, Universitate de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”, 16 decembrie 2021		<p>Dr. hab. Nelly Țurcan.</p> <p>„Știința Deschisă în Republica Moldova prin prisma inițiativelor internaționale și naționale”</p>

și aplicativ”				
„Performanță prin învățarea pe tot parcursul vieții”	Conferință națională	Chișinău, Universitatea de Stat din Moldova, 10 aprilie 2021		Dr. hab. Nelly Țurcan. „Formarea continuă a personalului din biblioteci – succese și provocări”
„Cercetarea în Biblioteconomie și Știința Informării: modalitate de a gândi și a acționa”	Conferință națională	Chișinău, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 23 decembrie 2021		Dr. hab. Nelly Țurcan. „Cercetarea în Biblioteconomie și Știința Informării: modalitate de a gândi și a acționa”
„Consolidarea relațiilor dintre bibliotecă și comunitate: premisă pentru dezvoltare și rezistență în timp”	Forum național	Chișinău, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 03 noiembrie 2021	100	Dr. hab. Nelly Țurcan. „Bibliotecarul de azi și de mâine: luptă sau renunță?”
„Accesul deschis – contează modul în care deschidem cunoașterea”	Masă rotundă națională	Chișinău, Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova, 28 octombrie 2021		Dr. hab. Nelly Țurcan. „Către o știință deschisă în Republica Moldova: opinii și atitudini”
Evenimentul Național NI4OS-Europe de Formare în Domeniul Științei Deschise pentru Utilizatori Finali din Moldova	Conferință națională	Chișinău, Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale, 18 noiembrie 2021		Dr. hab. Nelly Țurcan. „Licențe Creative Commons”
Zilele Universității de Stat „A. Russo” din Bălți	Prelegere publică națională	Bălți, Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, 5-6 aprilie 2021	30	Dr. hab. Elena Ungureanu. „Cuvântul pe Web”
Săptămâna Creativității și Inovației Ed. a VII-a (15-21 aprilie 2021)	Lecție publică locală	Chișinău, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 19 aprilie 2021	100	Dr. hab. Elena Ungureanu. „Biblioteca digitală. O introducere”

Lansarea-conferință a monografiei bibliografice „Nicolae Dabija, cioplitorul de ferestre”	Lansare-conferință locală	Chișinău Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 25 mai 2021	80	Maria Pilchin. Prezentarea volumului „Ochiul al treilea” Claudia Tricolici, „Laboratorul unei monografii bibliografice”
„In memoriam. Profesorul și lingvistul Ion Melniciuc – 80 de ani de la naștere”	Masă rotundă națională	Chișinău, Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Litere 24 martie 2021	26	Maria Pilchin. „De la lexicologie la poezie”
Conferință dedicată aniversării dnei Lidia Kulikovski	Conferință locală	Chișinău, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 10 martie 2021	100	Maria Pilchin. Prezentarea volumului „Ludicul în activitatea bibliotecii publice: Vademecum pentru bibliotecari”
„Tonuri de primăvară sau Decameronul celor 10 la Biblioteca Municipală”	Simpozion local	Chișinău, Biblioteca Centrală, 28 februarie 2021	10	Maria Pilchin. „Anotimpul începuturilor reflectat de câteva primăveri-evenimente socio-politice”
„Eugeniu Coșeriu” (CISL), ediția a XVI-a, cu titlul: Limbă, creativitate, cultură – Structuri de rezistență ale ființei umane”	Colocviu internațional	Chișinău, Universitatea de Stat din Moldova, 25 septembrie 2021	12	Dr. hab. Elena Ungureanu. „Coșeriu pe Internet”
„Multi-/plurilingvism, contrastivitate, comparativism și comunicare interculturală”	Conferință internațională	Chișinău, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, 15-16 octombrie 2021	40	Elena Prus. „Competența pluriculturală și plurilingvă – noi provocări pentru politicile lingvistice educative”
„Logosul într-o lume digitală”	Masă rotundă locală	Chișinău, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 10 noiembrie 2021	70	Dr. hab. Elena Ungureanu. „Homo cu logos digitalis” Maria Pilchin. „Lumi digitale în poezia recentă” Elena Prus. „Postumanismul ca orizont al umanității digitale”

„Защита еврейских кладбищ в Европе”	Conferința internațională	Chișinău, Comunitatea evreiască a RM, Европейский фонд защиты еврейских кладбищ, 28 ianuarie 2021	40	Olga Sivac. „Еврейские кладбища Молдовы”
„Studii evreiești”	Simpozion național	Chișinău, Institutului Patrimoniului Cultural, 22 mai 2021	30	Miroslava Luchiancicova. „Jurnalul „Archivarius” - o nouă pagină în activitățile bibliotecii evreiești „I. Mangher”
„For Coral Internațional al Țărilor din Europa de Est în Republica Moldova”	Seminar internațional	Chișinău – Moscova, 20 iunie 2021	30	Miroslava Luchiancicova. „Relații etnice interculturale în Basarabia interbelică”
„Eminescu și lumea valorilor”	Congresul Mondial al Eminescologilor	Chișinău, Centrul Academic Eminescu, 01 septembrie 2021	100	Miroslava Luchiancicova. „Caracteristicile ortoepic metrice ale traducerii poeziei eminesciene în limba rusă”
„Jew TedX 2.0 HILEL”	Conferință internațională	Chișinău, Filiala „I. Mangher”, 27 iunie 2021	30	Angelei Borșci. „Современная литература Израиля”
„Пижамная библиотечка”	Seminar internațional	Chișinău, Filiala „I. Mangher”, 20 noiembrie 2021	30	Angelei Borșci. „Пижамная библиотечка и работа с ней в библиотеке И. Мангера”
„Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare”	Conferință internațională	Chișinău, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 30 septembrie 2021	100	Maria Pilchin. „Cercetarea literară într-o bibliotecă publică”
„Scriitorii Maria și Ivan Pilchin”	Lección publică națională	Chișinău, Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Litere,	120	Maria Pilchin. „Limba care creează pe scriitor și scriitorul care (re) creează o limbă”

		18 februarie 2021		
„Lectura între modern și atemporal”	Dezbateri, nivel național	Chișinău, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 15-21 aprilie 2021	20	Elena Taragan. „Feedback pozitiv”
Sesiunea națională cu participare internațională de comunicări științifice studențești dedicată aniversării a 75-a a Universității de Stat din Moldova. Ediția 25 Secția: Jurnalism și Științe ale Comunicării	Sesiune națională cu participare internațională	Chișinău, Universitatea de Stat din Moldova, 22-23 aprilie 2021	15	Elena Taragan. „Forme și metode inovative de educare a lecturii. Studiu de caz: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” Gumeni, Svetlana. „Activitatea bibliotecilor în situații de criză (Studiu de caz)”
„Mircea Eliade și reverberațiile posterității”	Simpozion local	Chișinău, Liceul Teoretic „Mircea Eliade”, 23 aprilie 2021	20	Elena Taragan. Prezentarea romanului „Huliganii”
„Teoria și practica administrării publice”	Conferință științifico-practică internațională	Chișinău, Academia de Administrare Publică, 21 mai 2021	100	Lilia Gamarța „Tehnologia informațională – un instrument important în bibliotecă” Lilia Canțir „Servicii și practici inovatoare în biblioteci”
„Biblioteca 3D: Dezvoltare, Durabilitate”	Conferință științifico-practică internațională	Orhei, Biblioteca Publică Raională „A. Donici”, 25 mai 2021	80	Lilia Canțir „Servicii în biblioteci pentru comunitate: practici și oportunități pentru o bună comunicare cu utilizatorul” Angela Zelinschi „Serviciul Bridwatching – implicarea în dezvoltarea naturii urbane”
„Ștefan cel Mare în memoria posterității”	Conferință locală	Chișinău, Filiala „Ștefan cel Mare”, 02 iulie	50	Lilia Gamarța „Ștefan cel Mare - izvor de cunoaștere a personalității

		2021		Marelui Domnitor”
Simpozionul Național de Studii Culturale, dedicat Zilelor europene ale patrimoniului.	Simpozion național	Chișinău, Filiala de Arte „T. Arghezi”, 28 septembrie 201	100	<p>Dr. Mariana Harjevschi „HAPes – repozitoriul electronic al memoriei instituționale la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”</p> <p>Dr. Lidia Kulikovski. „Bibliografia creatoare de patrimoniu”</p> <p>Dr. hab. Elena Prus. „Spectacolul muzealizării și literaturizării lumii”</p> <p>Ștefan Sofronovici. „Moștenirea etnografică și folclorică a lui Nichita Smochină”</p> <p>Anastasia Moldovanu. „Patrimoniul local – sursă de cercetare a Filialei de Arte „Tudor Arghezi” prin prisma lucrărilor de specialitate”</p> <p>Violeta Tipa. „Proiectul Night Guguță: experimente teatrale”</p> <p>Andrei Verebcean. „Chișinăul în presa periodică interbelică”</p> <p>Cristina Dicusar. „Chișinău la reportofon”</p> <p>Mariana Cocieru. „Digitizarea și prezervarea materialului arhivistic privind evoluția istorică și culturală a evreilor din Basarabia”</p> <p>Vitalie Răileanu. „Aspecte ale climatului nostru cultural”</p>
„Patrimoniul cultural: cercetare, valorificare, promovare, ediția a XIII – a”	Conferință internațională	Chișinău, Academia de Științe a Moldovei, 27-28 mai 2021	65	<p>Angela Olărescu. „Considerații privind contribuția Bibliotecii „Hristo Botev” la dezvoltarea culturii</p>

				bulgare”
„Методика преподавания болгарского языка в болгарских селах Молдовы”	Conferință internațională	Chișinău, Filiala „H. Botev”, 19 iulie 2021	25	Angela Olărescu. „Роль Библиотеки „Христо Ботев” в продвижении болгарской культуры, традиций и фольклора в Республике Молдова”
„Българска етнична общност в Република Молдова: история и съвременно състояние”	Conferință internațională	Taraclia, Universitatea de Stat „Gr. Țamblak”, 29 octombrie 2021	50	Angela Olărescu. „Краеведческая литература на полках Кишиневской болгарской Библиотеки им. „Христо Ботева”
„Unitatea personalităților istorice”	Conferință internațională	Chișinău, Universitatea de Stat din Moldova, 08 septembrie 2021	20	Angela Vintilă. „Mihail Ciachir și moștenirea ideilor iluministe”
„Чакировских чтения” (IX-a ediție)	Conferință națională	Comrat, 18 aprilie 2021	50	Angela Vintilă. „M. Ciachir – apostol al spiritualității găgăuze”
„Tradiții și procese etnice”	Simpozion național	Chișinău, Institutul Patrimoniului Cultural, 31 martie 2021	35	Tipa, Violeta. „Lumea iarmarocului: interpretări/provocări cinematografice (reflecții în baza filmelor inspirate din opera lui Ion Creangă)”
„Drepturile persoanei: probleme actuale în lumina jurisprudenței naționale”	Conferință științifică națională cu participare internațională	Chișinău, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice și Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”, Biblioteca Publică de Drept, 10 decembrie 2021	50	
OAI12 – The Geneva Workshop on	Masă rotundă internațională	CERN, University of Geneva, 6-10	100	

Innovations in Scholarly Communication		september 2021		
The 11th International Conference on Information Science and Information Literacy	Conferință internațională	România, Universitatea Transilvania din Brașov, România, 11-12 martie, 2021	100	
Building Consistency for Open Science in Europe: Rhetoric and Practice	Conferință internațională	România, UEFISCDI (România), 19-20th of April 2021	100	
PubMet2021: the 8th conference on scholarly communication in the context of open science	Conferință internațională	University of Zadar, Department of Information Sciences, University of Zagreb, Faculty of Food Technology and Biotechnology, the Ruđer Bošković Institute's Center for Scientific Information and the Croatian Association for Scholarly Communication) 15-17 septembrie 2021	100	
3rd Open Science FAIR International Conference	Conferință internațională	OpenAIRE, co-organized by: COAR, EIFL, Force11, LA Referencia, LIBER, OPERAS, Sparc, Sparc Europe), 20-23 septembrie 2021		
Conferința anuală a	Conferință	Chișinău,	100	

Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova	națională	Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, 28 decembrie 2021		
„Biblioteca în era post-COVID: digitalizare, disponibilitate, dezvoltare”	Conferință zonală	Chișinău, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 24 iunie 2021	100	
„Vladimir Beșleagă - zbor în adeziune cu timpul prezent”	Conferință internațională	Chișinău, Filiala „O. Ghibu”, 23 iulie 2021	20	
„Vladimir Beșleagă la vârsta argintului”	Masă rotundă națională	Chișinău, Filiala „O. Ghibu”, 30 iulie 2021	30	
„Caragiale dincolo de porțile lui Cronos”	Conferință națională	Orhei, Instituția Publică Liceul Teoretic „Ion Luca Caragiale”, 4 februarie 2021	30	
„Societatea artelor frumoase din Basarabia”	Lecție publică locală	Chișinău, Filiala de Arte „T. Arghezi”, 29 ianuarie 2021	12	
„Opera scriitorului Ion Creangă în viziunea cineaștilor”	Lecție publică locală	Chișinău, Filiala de Arte „T. Arghezi”, 3 martie 2021	13	
„Poetul și cineastul Anatol Codru – 85 ani”	Masă rotundă locală	Chișinău, Filiala de Arte „T. Arghezi”, 29 aprilie 2021	70	
„Tudor Paladi - 75 ani de la naștere”	Masă rotundă locală	Chișinău, Filiala de Arte „T. Arghezi”, 07 iunie 2021	12	
„Învățare bazată pe proiecte și parteneriate:	Lecție publică locală	Chișinău, Filiala de Arte „T. Arghezi”, 15	17	

Lectura în procesul de formare a elevului”		decembrie 2021		
„Reforma constituțională în Republica Moldova”	Lecție publică locală	Chișinău, Biblioteca Publică de Drept, 25 iulie 2021	139	
„Aspecte din viața și activitatea literară a poetului național Mihai Eminescu”	Lecție publică locală	Chișinău, Biblioteca Centrală, 07 ianuarie 2021	35	
„B.P. Hasdeu – spirit enciclopedic de talie europeană”	Conferință științifică locală	Chișinău, Biblioteca Centrală, 26 februarie 2021	30	
„Muncă. Talent. Cutezanță.”	Masă rotundă locală	Chișinău, Biblioteca Centrală, 25 martie 2021	23	
„Importanța Mării Uniri de la 1918 pentru Basarabia”	Lecție publică locală	Chișinău, Biblioteca Centrală, 27 martie 2021	192	
„Personalitatea Marelui Ștefan Voievod în aspect internațional și intern”	Lecție publică locală	Chișinău, Biblioteca Centrală, 2 iulie 2021	23	
„Lumina Limbii Române”	Conferință locală	Chișinău, Biblioteca Centrală, 23 august 2021	25	
„În raza gândului etern”	Simpozion național	Chișinău, Centrul Academic Eminescu, 15 ianuarie 2021	55	
„Mihai Cimpoi. Cosmosul eminescian”	Lecție publică locală	Chișinău, Centrul Academic Eminescu, 29 ianuarie 2021	36	
„În limba ta ți-e dor... Grigore Vieru”	Conferință națională	Chișinău, Centrul Academic Eminescu, 13 februarie 2021	55	

„Monumentele Mihai Eminescu”	Conferință internațională	Chișinău, Centrul Academic Eminescu, 03 martie 2021	32	
„Eminescu și lumea noastră postmodernă”	Simpozion internațional	Chișinău, Centrul Academic Eminescu, 15 iunie 2021	60	
„Școala prozatorilor târgovișteni: Tradiție și continuitate”	Simpozion internațional	Chișinău, Centrul Academic Eminescu, 6 noiembrie 2021	70	
„Poezie de cenzură a lui Marin Sorescu”	Lecție publică locală	Chișinău, Filiala „Ovidius”, 13 ianuarie 2021	14	
„Recrutarea - o etapă a traficului de ființe umane”	Masă rotundă locală	Chișinău, Filiala „Transilvania”, 28 ianuarie 2021	40	
„Familia mea, bucuria mea”	Masă rotundă locală	Chișinău, Filiala „Transilvania”, 14 mai 2021	30	
„Educația pentru dezvoltarea comunității – voluntariatul”	Lecție publică locală	Chișinău, Filiala „Transilvania”, 18 mai 2021	26	
„Impactul civilizației romane asupra societății contemporane”	Conferință locală	Chișinău, Filiala „Transilvania”, 20 mai 2021	25	
„Autoritatea limbii române la 30 de ani de Independență a Republicii Moldova: între festus și nefastus”	Conferință locală	Chișinău, Filiala „Transilvania”, 31 august 2021	60	
„Ora astrală a neamului românesc”	Conferință locală	Chișinău, Filiala „Transilvania”, 29 noiembrie 2021	30	
„Intoleranța nu poate fi tolerată”	Masă rotundă locală	Chișinău, Filiala	30	

		„Transilvania”, 16 noiembrie 2021		
„Tinerii - făuritorii ai viitorului”	Masă rotundă locală	Chișinău, Filiala „Transilvania”, 17 noiembrie 2021	40	
„Am drepturi, dar și obligații”	Masă rotundă locală	Chișinău, Filiala „Transilvania”, 19 noiembrie 2021	36	
„Rolul personalităților în realizarea actului Unirii Basarabiei cu România din 27 martie 1918”	Lecție publică locală	Chișinău, Filiala „Târgoviște”, 25 martie 2021	8	
Литературный видеомост «Ульяновск – Кишинёв»	Conferință internațională	Chișinău, Filiala „M. Lomonosov”, 16 ianuarie 2021	12	
«Проблемы молодежи в РМ на современном этапе»	Conferință națională	Chișinău, Filiala „M. Lomonosov”, 13 februarie 2021	45	
„Holocaustul – moment de rememorare a istoriei”	Lecție publică locală	Chișinău, Filiala „H. Botev”, 27 ianuarie 2021	33	
„200 години от рождането на български будител Георги Раковски”	Conferință internațională	Chișinău, Filiala „H. Botev”, 15 aprilie 2021	21	
„Constantin Poglubco - istoric și personalitate”	Masa rotunda națională	Chișinău, Filiala „H. Botev”, 21 mai 2021	21	
„България - уникална и завинаги в сърцето ми” (посветена на 1340 години от основаването на	Conferință națională	Chișinău, Filiala „H. Botev”, 01 decembrie 2021	30	

България)				
„Cultura iudaică în cercetarea academică din Republica Moldova”	Masă rotundă internațională	Chișinău, Grupul „Etnologia evreilor”, Centrul de Etnologie, Institutul Patrimoniului Cultural, Filiala „I. Mangher”, 22 aprilie 2021	20	
„Lectura în context digital”	Conferință națională	Chișinău, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 25 august 2021	100	
„Трансформация современных библиотек и их дальнейшее будущее”	Masă rotundă locală	Chișinău, Filiala <i>M. Costin</i> , 17 noiembrie 2021	5	
„Gândirea ca o disciplină curriculară”	Conferință națională	Chișinău, Asociația Generală a Învățătorilor din România, Filiala Republica Moldova/AGIRoM d; Academia de vară a Cadrelor Didactice, 04 august 2021	50	
„Predarea istoriei evreilor în Manuale didactice din Moldova și Georgia”	Seminar internațional	Chișinău, Comunitatea evreilor din Republica Moldova, 13 decembrie 2021	50	

FEEDBACKUL UTILIZATORILOR

Mesajele utilizatorilor din *Cartea de onoare*

Centrul Academic Eminescu și Filiala „Transilvania” duc mai departe tradiția de a consemna gândurile oamenilor de seamă care vizitează biblioteca în *Cartea de onoare* – un obiect valoros în timp prin însăși scopul său.

La CAE, pe parcursul anului, în *Cartea de onoare* au fost înregistrate **130** (39 în 2020) de mesaje de apreciere scrise de personalități din Republica Moldova și România, din care: acad. Mihai Cimpoi; compozitorul acad. Eugen Doga; scriitori: Vladimir Beșleagă, Dumitru Apetri, Irina Nechit, Ana Onică, Victoria Fonari, Raisa Plăieșu, Traian Vasilcău, Miroslava Metleaeva, Maria Dodu, Veronica Bumbu; artiști plastici: Ion Daghi, Iurie Brașoveanu, Anatolie Gherasimov, Alexandru Ermurache; Nicolae Darie – actor; Valentina Volontir, șefa Direcției Cultură a Primăriei municipiului Chișinău, dr. Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”; Nina Corcinschi, critic literar; Anatol Petrencu, istoric; Ion Costăș, general; Ion Holban, fizico-matematic ș.a.; din România: Theodor Codreanu, eminescolog, Gabriela Alef Machidon, Ion Machidon, Veronica Șerban, Romeo Trifon – scriitori; Ofelia-Florica Haranguș, interpretă de muzică populară ș.a.

Academicianul Mihai Cimpoi: *„Ne-am convins încă o dată că Eminescu rămâne cel mai citit, editat și studiat poet român, reconfirmând statutul său de poet național al tuturor românilor.”;*

Academicianul Eugen Doga: *„Ce frumoasă este viața! Dar cum poate fi ea fără a cunoaște această viață, care ne-a lăsat-o oamenii noștri iluștri în imagini cunoscute numai de ei, fiindcă imaginile acestea sunt simțite și prefăcute în opere din care, ca din izvor, sorbim noi, urmașii pentru creații, pentru noile descoperiri, pentru noile dragoste. Eu aș numi la singular acești urmași prin cuvântul din sfera de acolo, Eminescu!”;*

Theodor Codreanu (eminescolog, România): *„1 septembrie 2021, la Congresul Mondial al Emnescologilor. Un eveniment, la această a 10 ediție, care înobilează Basarabia, transformând-o în centrul tradițional al canonului literar și cultural românesc.”;*

Sorin Ababei (România): *„Am revenit cu drag la Centrul Academic Eminescu din Chișinău. Mulțumim pentru căldura cu care am fost primiți. Vă felicităm pentru tot ce faceți și să o țineți așa în continuare.”;*

Emilia Stajila (România): *„Vă mulțumesc din suflet celor de la Centrul Academic Eminescu. Atmosfera de aici este uncială. Nicăieri nu poți simți această căldură îmbinată cu știință și carte,*

doar la CAE. Aici mă simt ca acasă, fără a simți aroganță, superioritate de care dau dovadă alții în alte părți. Vă mulțumesc pentru că tot ce faceți, vine din suflet și pentru suflete. Doar prin valorile promovate de dumneavoastră putem ajunge spre bine, la o societate cu mai multă cultură, mai multă carte, cu inimă mai mare. Vă doresc multă sănătate, prosperitate și cât mai mulți Oameni, aici, la voi, la CAE. Cu drag, recunoștință și gânduri bune;

Elena Toma (România): „Mulțumesc Centrului Academic Internațional Eminescu, distinșilor acad. Mihai Cimpoi, director onorific și Elena Dabija, director executiv, pentru Diploma de Onoare – Distincția Culturală Virtute Moldaviae oferită cu prilejul celor zece ani de existență a grupului Univers XXL, eveniment la care au participat artiști din Republica Moldova.”;

Ion Holban: „Cele mai sincere mulțumiri lucrătorilor bibliotecilor, oamenilor care mențin mereu aprinsă candela celor care li se topesc ochii după cunoștințe. Cunoștințele îți dau putere, încredere în propriile forțe. Fiți precum vă e firea – cizelați colțurile. S-a schimbat mult mediul lingvistic, treptat și cel cultural. Să credem în noi și în veșnicia poporului român.”;

Nina Corcinschi: „Centrul Academic Eminescu o splendidă instituție de cunoaștere și promovare a operei eminesciene și un cămin cald, primitiv, senin, încărcat de energie pozitivă, grație echipei CAE, a oamenilor. Cu drag pentru voi toți Nina Corcinschi.”;

Valentina Volontir: „15 iulie, zi binecuvântată de Dumnezeu când ni l-a dăruit pe Nicolae Dabija, cel care urma să semene gânduri, iubiri, șiruri de vers peste creștetul nostru, simpli trecători, cetățeni ai Moldovei și ai întregului spațiu românesc. Demnitatea, onestitatea, verticalitatea și patriotismul au fost toate întruchipate adânc în personalitatea poetului, publicistului Nicolae Dabija. Cei de la Centrul Academic Eminescu știu bine a aduna oameni și personalități de valoare și ferm convingător demonstrarea că sunt adevărați promotori ai valorilor naționale. Succes colegi, Cu profund respect, Valentina Volontir.”;

Mariana Harjevschi: „Aprecieri pentru păstrarea în actualitate a Poetului Geniu, Poetului nepereche, Luceafărul poeziei Românești – Mihai Eminescu. Mulțumiri echipei CAE pentru că ne reîntoarce mereu prin poezie, proză, cugetări publicistice, reflecții filosofice, la noi acasă, la Mihai Eminescu.”.

Din Cartea de Onoare a Filialei „Transilvania”:

Octavian Țicu, istoric: „Treizeci de ani într-un efort continuu de cultivare a spiritului românesc, într-o ambianță de carte și spiritualitate absolut excepțională. Sunteți o adevărată fortăreață a românității, dar și un templu al cunoașterii. Mult succes în toate.”;

Moni Stănilă, scriitoare: „*Primei Biblioteci de carte românească, după prima mea apariție post pandemică, cu tot dragul meu.*”;

Elena Prus, profesor universitar, prorector, ULIM: „*Distinsă apreciere pentru activitatea polifonică de profunzime, de profil profesional, promovare și mare anvergură! Cu apreciere și prețuire pentru investirea în noile concepte și viziuni! La mai mult și la mai mare!*”;

Nelly Țurcan, profesor universitar, USM: „*Cu deosebită prețuire și apreciere pentru activitatea prodigioasă a Bibliotecii „Transilvania”. La mulți ani prosperi!*”;

Alexandra Tănase, profesor de Limba și literatura română: „*Mă bucur mult că destinul meu este legat de această Instituție de Cultură și Educație, deși sunt mai departe, dar ceva mă cheamă să intru pe ușile ei. Probabil, e vorba de factorul uman: aici este dna Parascovia Onciu (șefa), cea mai cuminte și delicată șefă, aici este Ludmila Capița, cea mai versată, mai tenace, mai harnică și perseverentă, aici e Mila Șeremet, plină de idei, ingenioasă și educată, aici e Tatiana Donțu, mereu ajutătoare, educată și binevoitoare, aici sunt toate fetele bune, amabile și iubitoare de Carte și Om... Doresc Bibliotecii „Transilvania” ani prosperi, cititori mulți, versați și fideli. Să ajungem și la Anul cu Bine și Sănătate*”.

Impresiile participanților la Programul Să reuзим povestea

„*Am descoperit „Să reuзим povestea” întâmplător, venind la bibliotecă pentru a împrumuta o carte. Nu am ezitat să frecventez acest program și sunt fericită, pentru că am aflat povești noi și mi-am făcut prieteni cu care ne întâlnim în fiecare miercuri.*” (Amelia Tomșa, Filiala „Ovidius”);

„*Eu sunt Mia și numele meu e unul de poveste. Să reuзим povestea e programul de lectură preferat, căci pe lângă faptul că exersez la citit și scris, am parte și de alte activități dragi, cum ar fi coloratul cu degetele, pe care mama nu mi le permite uneori acasă. Sunt entuziasmată, mai cu seamă când am realizat o pară din material reciclabil în Săptămâna Științei. Eu am adus la acest program și pe colegul meu de grădiniță și de școală, fiindcă e interesant să petreci timpul la Biblioteca „Ovidius”.*” (Mia Drumea, Filiala „Ovidius”)

Impresiile participanților la Concursul de lectură Bătălia cărților (impreșiile de lectură a se vedea și în compartimentul Concursul de lectură Bătălia cărților, ediția a VII-a):

„*Concursul Bătălia cărților îmi oferă posibilitatea să descopăr cărți recomandate pentru vârsta mea, să descopăr interesele și preocupările altor copii și adolescenți din diferite țări ale globului*

pământesc. Totodată îmi îmbogățesc experiența mea de viață cu alte modele umane, cu sfaturi înțelepte de care am nevoie.” (Ilina Zaporozjan, Filiala N. Titulescu);

„Copii minunați, deștepți și liberi în exprimare. Vă mulțumim că oferiți așa oportunități de manifestare pentru iubitorii de carte.” (Tatiana Botnaru, cu referire la finala concursului, categoria copii);

„Mulțumim pentru organizarea unor astfel de concursuri!” (Ana Lazu, cu referire la finala concursului, categoria adolescenți).

Impresii despre Campania de atragere și fidelizare a utilizatorilor „Fii deștept! Ia un card inteligent la Biblioteca Municipală „B.B. Hasdeu”

„Parteneriatul dintre cele trei instituții: familia, școala, biblioteca este esențial pentru o dezvoltare armonioasă a tinerei generații. Campania de sensibilizare și fidelizare a utilizatorilor bibliotecii ne ajută să apropiem elevii noștri de bibliotecă, făcând din aceasta o instituție care trebuie vizitată atât în perioada anilor de școală, cât și pe parcursul întregii vieți. Parteneriatul nostru cu Biblioteca de Arte este unul permanent și sperăm să ne aducă multe roade frumoase și în viitor.” (Marcel Bâlici, profesor de limba și literatura română, Liceul Teoretic „Rambam”, Filiala de Arte „T. Arghezi”);

„Rolul bibliotecii este unul colosal pentru acei care se încumetă să treacă pragul acestor oaze de cultură. Îi îndemn pe toți cei care încă nu au un card de bibliotecă să-l primească gratuit pentru a putea și ei să se lumineze din această comoară de neprețuit. Biblioteca de Arte a fost și va rămâne pentru mine un templu sacru în care am avut clipe frumoase de inspirație și creație.” (Isidor Doctoreanu, preot, scriitor, Filiala de Arte „T. Arghezi”);

„Colecțiile bibliotecilor din municipiul nostru se adresează atât tinerilor, cât și oamenilor în etate. În aceste momente grele prin care trece țara noastră sub aspect economic și social politic bibliotecile rămân niște oaze de cultură și înțelepciune. Biblioteca de Arte în mod special este o instituție bine dotată atât sub aspect tehnic, cât și uman. Aici lucrează niște specialiști de mare valoare profesională care organizează activități de rezonanță cu participarea personalităților marcante din domeniul artei și literaturii din municipiu și nu numai.” (Ion Gorgan, scriitor, Filiala de Arte „T. Arghezi”);

„Dacă am obținut ceva în cariera mea de scriitor, dar și în viață o datorez bibliotecilor. Biblioteca are un rol capital în viața oricărui om, fie el om simplu, om de stat sau om de cultură. Biblioteca le deschide oportunități tuturor de la mic la mare. La Biblioteca de Arte vin întotdeauna

cu mare drag și îi demn și pe alții să o facă pentru că vor descoperi aici o adevărată catedrală a cărții.” (Nina Soroceanu, scriitoare, jurnalistă, Filiala de Arte „T. Arghezi”)

Mesajele utilizatorilor din *boxa de idei*

Filiala „Transilvania”: *„Felicitări colectivului Bibliotecii „Transilvania”, doamnei manager Parascovia Onciu, care oferă tuturor iubitorilor de carte plăcerea de a naviga în trecut, în viitor, în cronici și fantezii pe filele cărților! Le mulțumesc din partea celor trei generații din familia noastră, care savurează Măria Să Cartea. Vă doresc mulți ani de activitate pe acest tărâm nobil și cât mai mulți cititori captivați de literatură!”* (Nadejda Grumeza, medic și cititor fidel (31.08.21)

Filiala „A. Mickiewicz”: *„Biblioteca poloneză este un loc care adună multă lume, indiferent de naționalitate și limba vorbită, o bibliotecă la nivel european.”* (Cornelia D.); *„Cea mai tare bibliotecă din Chișinău, cu cei mai moderni bibliotecari.”* (Maria S.); *„La această bibliotecă sunt sigură că copilul meu e pe mâini bune, învață lucruri care îi prind bine atât la școală, cât și în viața de zi cu zi.”* (Anatolie Z.)

Mărturii ale utilizatorilor privind *serviciile și produsele livrate*

Serviciul *Limba engleză pentru începători* (Filiala „M. Lomonosov”): *„Limba engleză pentru mine a fost întotdeauna o provocare! Dar am început să o studiez abia după pensionare, în 2016. Ca orice început a fost greu, am schimbat câteva școli de studiere a limbii engleze. În 2019 am avut marele noroc să ajung la cursul dnei Veronica, de la Biblioteca „M. Lomonosov.” O doamnă foarte erudită și cu bun-simț. Este cursul cel mai reușit pe care l-am frecventat și la care am învățat cel mai mult! Mi-a plăcut nespus de mult metodele de predare, dar și de consolidare a cunoștințelor. Am avut noroc de un colectiv prietenos, dar, cel mai important, de o doamnă foarte amabilă dar și exigentă, aș dori să urmez și pe viitor studierea englezei la cursul dnei Veronica!”* (Vasilița Ambrosi)

Serviciul *Limba română pentru începători* (Filiala „M. Lomonosov”): *„Я, Котик Антонина, слушатель курсов по изучению английского языка приношу искреннюю благодарность администрации и сотрудникам библиотеки им. М. Ломоносова за предоставленную возможность изучения английского языка. Жаль, что в связи с ремонтными работами и эпидемиологической обстановкой в стране занятия длительное время проводились в режиме online. Огромное спасибо преподавателю Олейник Веронике Александровне – преподавателю, как говорят от Бога, объективному, корректному, внимательному. Благодаря Веронике Александровне постигаю азы грамматики, которые к сожалению, не*

получила в молодые годы. Очень хотелось бы продолжить обучение английского языка под руководством Вероники Александровны. Спасибо всем коллегам группы за доброжелательное отношение, за благоприятный психологический климат и хочу поздравить всех с наступающим Новым 2022 годом. Всем желаю, может это и банально, здоровья, душевного тепла, благополучной юности старости (т.к. наша группа пенсионного возраста) и всего доброго. Эти курсы очень хорошее и нужное дело для людей преклонного возраста. Это помогает расширять свой кругозор сегодня, тренировать память, общаться, что очень актуально. Надеюсь, что курсы будут продолжены, появится возможность проводить занятия в помещении библиотеки. Я бы очень хотела продолжить занятия под руководством Вероники Александровны с коллегами нашей группы. Всем желаю мира и доброго дня.” (Антонина Котик);

Serviciul Robotica la bibliotecă: „Mulțumim mult echipei Bibliotecii „Transilvania” pentru organizarea cursului Robotica la bibliotecă, care este interesant pentru copii și contribuie la dezvoltarea atenției și gândirii.” (Viorica Gogu, Filiala „Transilvania”); „În luna februarie, împreună cu sora mea, am participat la serviciul Robotica la bibliotecă. Îmi place foarte mult această experiență nouă de la bibliotecă. Am făcut diferiți roboți care, cu ajutorul tabletei, făceau diverse mișcări. Vă invit la lecțiile de robotică de la Biblioteca „Ovidius”. (Sofia Petrov, Filiala „Ovidius”); „Mă bucură faptul că am avut oportunitatea de a participa la serviciul Robotica de la biblioteca din cartierul unde locuiesc. Impresiile mele de la această activitate sunt fenomenale. Veniți la robotică fiindcă aici veți antrena mințile și veți putea face foarte bine roboți din lego. (Maxim Novac, Filiala „Ovidius”);

Serviciul Ungherașul psihologului (Filiala N. Titulescu): „Îmi place serviciul Ungherașul psihologului pentru că pot să discut sincer cu doamna bibliotecară despre problemele ce mă frământă și să primesc răspunsuri la multe întrebări.” (Umanet Gabriela); „Eu am îndrăgit acest serviciu, pentru că în cadrul lui mă cunosc mai bine pe mine însumi prin testele pe care le facem. La fel îmi plac mult jocurile de rol și de logică.” (Beglița Maxim);

Serviciul De mână cu creativitatea: (Filiala N. Titulescu): „În cadrul serviciului De mână cu creativitatea, împreună cu prietenii mei, am creat cele mai frumoase lucrări, folosind diferite tehnici și metode de lucru. Mulțumesc cu drag!” (Somnic Mădălina);

Revista Infolabirint (Filiala „Transilvania”): „Biblioteca „Transilvania” nu se dezmințe! Ați reușit să realizați o revistă informativă, diversă, atât ca și conținut cât și ca mod de prezentare. Are vibrație și frumusețe.” (Ada Kiraly); Revista, realizată de bibliotecari, dar și cititorii de la Biblioteca

„Transilvania”, este variată ca tematică, exprimare și mesaj! Este audio, dar și video, deci propune variante de recepție a textului, dar și o delectare audiovizuală! Cei care prezintă vorbesc corect românește, ceea ce m-a bucurat! Trebuie de continuat proiectul! M-a încântat mult materialul despre Familia frumoasă Galai, oameni care citesc mult și se implică în proiecte de cultură! Succese și noi proiecte, dragă „Transilvania”! (Alexandra Tănase); „Bravo! Acest produs denotă o mare cantitate de energie mentală și fizică, și marele elan de entuziasm care se face simțit răsfoind magnifica revistă digitală „Infolabirint” (Melante Okievskiaia); „Foarte interesant! Un material de promovare excelent! Felicitări Echipei Bibliotecii „Transilvania”!” (Sorina Stanca).

Aprecieri ale utilizatorilor în mediul online. Internetul este locul în care foarte multe persoane se simt confortabil și comunicarea pe rețele este ceva obișnuit, în mod special în această perioadă care ne-a distanțat fizic. Conținutul postat pe rețele a fost apreciat, distribuit, iar unii au scris și mesaje de apreciere.

Aprecieri pe Google Business

Sofia Copacinschi, Local Guide

★★★★★ (noiembrie 2021)

„Cel mai frumos loc din Chișinău pentru studii, citit, evenimente literare. Aici am crescut, mulțumesc oamenilor superbi care formează această bibliotecă de suflet. Vă iubesc!”

Aprecieri pe Facebook

Filiala V. Ignatenco: „Mulțumim mult pentru dăruirea caldă față de copilașii noștri.” (Ana Budescu); „Sunt mama lui Andrian Cozma și vreau să vă mulțumesc pentru așa activitate plăcută, acordată în perioada internării lui în spital. Sunt foarte fericiți și vorbesc doar de Dumneavoastră și activitatea ce o faceți împreună. Vă mulțumesc și vă doresc să aveți tot necesarul pentru a face zâmbetul fermecător pentru un copil îndurerat. Să vă dea Dumnezeu sănătate și tot ceea ce vă doriți... Mulțumim din suflet.” (Olesea Cozma); „Wow! sunteți bravo fetelor!” (Kior Svetlana); „Bravo vouă, sunteți cu adevărat niște meșterițe foarte bune.” (Catiusa);

Biblioteca Centrală: „Felicitări protagonistei și întregii echipe pentru realizările remarcabile, evenimente unul decât altul mai important și valoros.” (Valentina Volontir); „Lansare de zile mari. V-am urmărit online cu mare drag. Felicitări autoarei, dna dr. hab. Aliona Grati. Felicitări

organizatorilor și celor implicați!” (Biblioteca Stefanuca); „O activitate FRUMOASĂ, cu multe momente înălțătoare! Vă mulțumim!!! Dacă puteți, notați vă rog frumos, de unde putem obține cartea și filmul difuzat în cadrul activității, poate fi preluat (și de unde?) pentru mediatizare/informare/promovare în cadrul colectivelor de elevi?” (Maria Lazăr) – mesaje la lansarea cărții *Regele Mihai și Basarabia. O poveste uitată de neuitat*, autoare dr. hab. Aliona Grati. București: „Eikon”, 2021, cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la nașterea Regelui Mihai;

Filiala „Târgoviște”: „Cred că am văzut sute de prezentări de carte până acum, însă prezentarea de astăzi e cea mai frumoasă, din mai multe motive. Unul este că am fost implicată direct, ca și inițiator al acestui proiect de promovare al autorilor români contemporani, proiect din care face parte și „Dicționarul de reliefuri literare românești”. Lucrarea a depășit granițele României, a fost apreciată încă de la primul volum, aceasta fiind sursa de energie ce m-a determinat să continui cu partea a II-a și a III-a. Deși am fost în imposibilitatea de a interveni în direct, urmărind ulterior filmarea am întâlnit o atmosferă caldă, acesta fiind un alt motiv pentru care afirm că a fost o prezentare frumoasă. De obicei, la astfel de evenimente ai parte de o atmosferă scrobită și formală, ce nu cred că ajută potențialii cititori să se apropie de lectură. Am deschis, pentru cititor, o fereastră spre inima mea, spre inima tuturor autorilor prezentați în volum, cu speranța că se vor regăsi printre rândurile scriitorului preferat, printre experiențele sale și că, de ce nu, se vor simți inspirați și motivați de lectură. Mulțumesc din suflet Bibliotecii „B.P. Hasdeu” – Filiala „Târgoviște”, mulțumesc doamnei directoare Liliانا Juc! Sunt onorată, distinsă doamnă Victoria Fonari, să mă număr printre prietenii dumneavoastră. Vă mulțumesc pentru fiecare cuvânt de apreciere la adresa „Dicționarului de reliefuri literare românești” în numele meu și al tuturor scriitorilor prezentați în acest volum!” (Mariana Moga);

„Un eveniment online. Este ceva firesc. Dar cei de la Biblioteca „Târgoviște” își pregătesc studioul, camera de filmat și astfel din spațiu cu cărți devine platou de filmare unde cartea este și obiect, și subiect, și produs, și valoare. Aceasta iarnă a avut multe surprize. Una dintre care constituie „Dicționar de reliefuri literare”, vol. III, venită tocmai de la Adjud. Meritul de a aduna mai mulți scriitori de limba română aparține Marianeii Moga, ea a avut bunăvoința de a face, în pofida impedimentelor pandemice, să ajungă volumul la Chișinău. Sigur că o carte trebuie să fie la raft, dar la bibliotecă despre carte se vorbește, se discută. Această deschidere a fost posibilă grație directoarei Liliانا Juc, care a adunat o echipă deosebită, asigurându-ne tot confortul tehnic. Vă sunt recunoscătoare pentru acest dialog în numele cărții. Salut scriitorii din România și scriitorii din diasporă, cei care scriu și vorbesc românește. Sper să vină cât mai curând produsul cultural

coordonat de scriitoarea Mariana Moga. Iar eu mi-aș dori să ajungă la voi cartea mea „Jurnalul micului călător din Chișinău”.” (Victoria Fonari);

„Vă mulțumesc mult pentru colaborarea frumoasă. Respect și admirație pentru modul călduros și deosebit cu care primiți micii cititori!” (Rodica Mihalachi);

„Mulțumim mult, dnei Liliana Juc și echipei minunate de la Biblioteca „Târgoviște!” 🍷🍷🍷
🍷🍷🍷 Parteneriatul dintre instituțiile noastre este de durată și foarte eficient, benefic pentru elevi. Ca de fiecare dată am primit o satisfacție enormă de la primirea călduroasă și binevoitoare a dvs. Copiii au ascultat cu nesaț poveștile animate, poeziile dinamice, curiozitățile și prezentarea cărților autoarei Victoria Fonari... Vă mulțumim enorm, stimate doamne iubitoare de carte! ❤️📖” (Veronica Manole);

„Mulțumim frumos pentru această experiență de debut de-a face cunoștință cu biblioteca, oferită copiilor noștri! ❤️👶! Respect și recunoștință!” (Irina Rabovilă);

„Primiți în dar omagiul celui mai profund respect și sincerele sentimente de grațitudine pentru munca depusă, bunăvoința și răbdarea oferită, dar mai ales pentru activitățile interesante, informațiile utile și impresionante, personalitățile fascinante invitate în cadrul acestui program minunat. Multă sănătate și cât mai multe programe la fel de reușite!!!” (Stratan David Victoria);

„Este mai mult decât bucurie să remarcăm belșugul literar al vremurilor noastre nu tocmai ușoare, este mai mult decât bucurie să vedem cum iubitorii de cuvinte relaționează în diverse grupuri, pagini literare, cenacluri, dar este mai mult decât admirație când întâlnești oameni care se preocupă de confrății întru scriere, care observă, adună și promovează posibilele viitoare valori ale literaturii, care se înalță deasupra intereselor proprii, devenind îndrumători, prieteni, mentori și care activează în sprijinul culturii românești, în domeniul literaturii prin excelență, ridicându-se de la nivelul local și regional la orizontul național și chiar internațional! Reverență, doamna Mariana Moga, recunoștință, Filiala „Târgoviște”, respect, doamna doctor filolog Victoria Fonari! La cât mai multe asemenea evenimente!” (Dumitru Vasile);

„Promovarea scriitorilor de limba română în spațiul european este foarte importantă, ajutând astfel la propagarea culturii românești și iată, proiectul inițiat și dezvoltat de doamna Mariana Moga reușește să împlinească acest fapt. Prezentarea acestui dicționar de „Reliefuri literare românești”, într-un cadru atât de potrivit cum este cel al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” din Chișinău, Filiala „Târgoviște”, vine să încununeze demersul autoarei, iar faptul că prezentarea este susținută de doctor în filologie Victoria Fonari este o garanție în plus a unui lucru bine făcut. Ca și autor care mă aflu în cuprinsul acestui Dicționar, vreau să mulțumesc și să felicit în același timp pe

doamna conferențiar universitar Victoria Fornari pentru ampla și frumoasa prezentare făcută, să mulțumesc gazdei acestui important eveniment, Biblioteca „Târgoviște” și nu în ultimul rând doamnei Mariana Moga pentru toată munca depusă în vederea realizării acestui proiect. Felicitări tuturor!” (Silvia Risnoveanu);

Filiala „Transilvania”: „La mulți ani, BIBLIOTECII TRANSILVANIA, cu ocazia sărbătoririi celor 30 de ani de la înființare! Felicitări pentru frumoasa evoluție, pentru locul pe care-l aveți în inima celor care vă trec pragul, pentru tot ce înseamnă profesie la cel mai înalt nivel. Succes deplin și în continuare!” (31.08.21); „Felicitări, pentru modul în care onorați aniversările care v-au marcat evoluția! 🌹 M-am bucurat să vă revăd și să vă aud. Faceți lucruri minunate. O salut în mod deosebit pe doamna Lidia Kulikovski, de care mă leagă amintiri dragi.” (Doina Popa, ex-directorul BJ „O. Goga”, Cluj; Ex-președinte, Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor din România);

Filiala „L. Rebreanu”: „Felicitări! Personalului acestei minunate Biblioteci pe care o îngrijesc cu dragoste și dăruire. Sănătate, realizări mărețe, recunoștință și apreciere din partea cititorilor fideli! La mai mult și la mai mare!” (Olga Boțan);

Filiala „Alba Iulia”: „Bravo, succese! Lectura este o călătorie interioară care ne duce în cele mai frumoase colțuri ale lumii! Filiala „Alba Iulia” îți poate oferi nu numai cărți bune, dar și atmosferă primitoare. Haideți cu toții să călătorim în lumea cărților”;

Filiala „A. Mickiewicz”: „Apreciem și vă mulțumim mult pentru grija și implicarea dumneavoastră! Copilul este foarte încântat de fiecare lucru nou învățat. Mulțumim încă o dată pentru tot ceea ce faceți pentru ca ai noștri copii să se simtă bine!” (Familia Druță); „Biblioteca care de fiecare dată impresionează prin ceea ce face. Felicitări și ne mândrim că suntem cititorii voștri.” (Familia Horbowski);

Filiala „L. Ukrainka”: „Как нежно и трогательно, замечательные украшения к праздникам! Вы как всегда творчески подходите ко всему! Великолпно!” (T-Yana Diamond); „De fiecare dată organizați activități interesante pe care eu și copiii mei le urmărim cu drag. Aici copiii învață lucruri noi și interesante. Vă doresc și în continuare succese și multe idei creative. Bravo!!!” (Natalia Gore).

Mesajele utilizatorilor oferite pe blogurile filialelor

Chișinău, orașul meu (Secția „Memoria Chișinăului”)

„Очень хорошая статья, читала с замиранием дыхания. Тактичность в представлении исторической реальности, романтика именно такой, какой она должна быть, без

профессиональных преувеличений. Статья должна нравиться всем, вне зависимости от возраста. Поздравляю от всей души!” (Татьяна Тимофеев, из русских старообрядцев, Сучава);

„Я с преогромным удовольствием прочитала ваше интервью!!! очень здорово!!!С какой любовью Вы описали Молдавию, Кишинев, всех тех, с кем Вам посчастливилось работать... Ну, и конечно, все, что касается зданий в Кишиневе... Вы это видели все... пережили лично. Реально, описали Кишинев, в Вашей памяти.” (Алла Частина);

„Спасибо, Людмила! С удовольствием прочитала Ваши воспоминания. В них много любви к Кишинёву, к людям, которые Вас окружали. Хорошо, что всё это в Вашей памяти цветное, наполненное светом — это замечательно! И на фотографиях Вы так юны и очаровательны! Всего Вам самого хорошего и обязательно — новых трудов о живописи и искусстве! (Татьяна Локшина);

Biblioteca „Alexandru Donici” (Filiala „A. Donici”)

„Bravo, Diana! Ați găsit o modalitate bună de a le oferi copiilor o ocupație atrăgătoare și utilă pe timp de pandemie.”; „Ce minunat că ne-ai amintit această extraordinară poezie din vasta creație eminesciană! Acel buciom ce sună cu jale dăinuie în inimile noastre încă din băncile școlii, când ne-am înfiorat la prima cunoștință cu neuitatele versuri ale Domniei Sale, Luceafărul limbii românești. Mulțumesc, acum voi deschide cartea și voi reciti... Seara pe deal buciomul cântă cu jale...” (Antonina Callo);

„Super, dragele mele!! Un blog de nota 10”; „Mă bucur ca am dat peste acest articol pentru a citi, a mă documenta.”; „Alice în Țara Minunilor” este o carte a tuturor copiilor și a adulților. O carte ce te duce prin lumi necunoscute, unde te poți descoperi pe sine. Este o aventură de nedescris, unde poți învăța multe pentru a cunoaște primejdiile ce te așteaptă. O citești și nu te poți desprinde de ea. Vrei să afli ce se va întâmpla cu Alice și prin ce peripeții va trece. Vă recomand această carte pentru orice vârstă, în caz dacă nu ați citit-o când ați fost copii. Poate la vârsta adultă, veți dori din nou să fiți copii.”; „Poeziile lui Vasile Alecsandri, îmi aduce aminte de copilăria petrecută la țară la bunici. Când ieșeam de la mic la mare pe ulițele din sat pentru a ne da cu săniuța.” (bgselena82);

„Alice în Țara Minunilor” este cartea preferată a copilăriei mele. Am o afecțiune aparte pentru această poveste.” (mustreadmagazine);

„14 octombrie – Hramul orașului Chișinău. Nu știam că și Chișinăul se află pe 7 coline, precum Roma. Cred că tinerii au fost bucuroși și ei de informații. Este important pentru o bibliotecă să lucreze cu tinerii, pentru că vor fi viitorii noștri utilizatori. Și la noi la bibliotecă veneau zilnic clase de copii.

Din păcate spațiul în secția dedicată celor mici este destul de mic și el. Ceea ce nu ne dă posibilitatea unor activități cum ați avut dvs. aici. Sperăm ca pe viitor să reușim să trecem peste pandemie și să ne reluăm activitățile noastre obișnuite. Facem în continuare activități în spațiu deschis. A fost Noaptea bibliotecilor și urmează să fie Carnavalul de Halloween.”
(bibliodevafiliala3.wordpress.com).